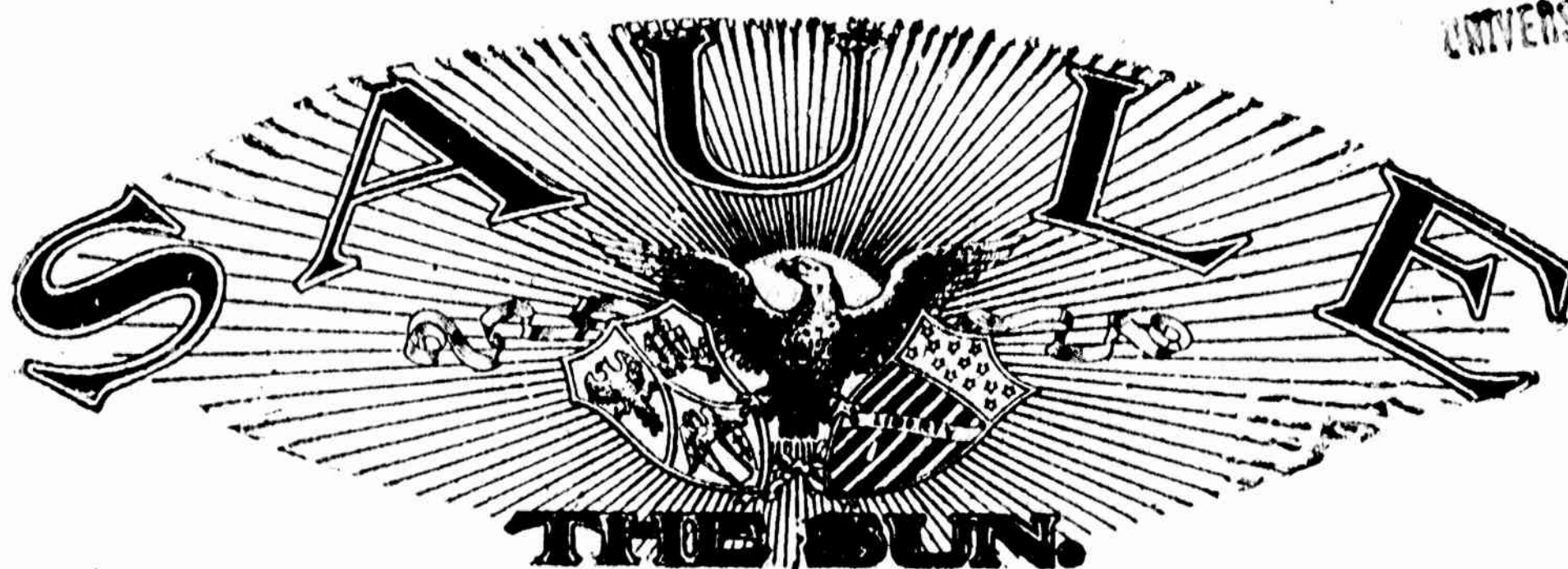




ISZ AMERIKOS

Kiauszinei atpigo, cukrius parsiudoda po 8 centus.

New York. — Kiauszinei ezionais atpigo nuo 5 lyg 8 centu ant tuzino, isz priezasties aplaikimo daugybia kiausziui isz Westu.

Philadelphioi cukrius parsiadavineja sziaadien po asztuonius centus. Arbuokelilo ir Federal cukriaus kompanijos papigino cukriu vela ant 12 centu ant svaro.

30 zuvo per sudegima doko. Bledes 2,650,000 doleriu.

New Orleans, La. — Dirbtuveje laivu Joneke Co., sudege dydelis dokas ir keli nauji laivai. 30 darbinuku prazuvo, o daugelis likos suzeista per eksplozije aliejaus. Ugnis padare bledes ant 2,650,000 doleriu. Badai elektrikinis dratas buvo priezaste nelaimis.

2479 mirusiu kareiviu atgaben-ta isz Francijos.

New York. — Ana diena atplauke isz Francijos "Whetton" ant kurio radosi 2479 mirusiu ir zuvusiu kareiviu laike kares. Tuosius lavonus iszsiuntines po visa Amerika gyminems, kurie juju pareikalavo ant palaidojimo ezionais.

Dukrele apskunde savo motina, bak uz tai, kad jaja nubaude.

Milwaukee, Wis. — Sudeze Brann, tures nusprentsi Salamonsizka viroka ant klausimo: "Argi motina turi tiesa "supliekti" savo vedusia dukteria, jaigu ant to uzsitarnavo?"

Mrs. Lillian Rebstockiene apskunde savo motina Mrs. Berta Menta, buk jaja sumusze, paguldydama dukrelia ant kelio ir uzdave per sedynia keliolika blinu su pantapliau, palikdama zenklus ant josios minksto kuno. Uz ka dabar skundze motina ant 250 doleriu paszkadavones.

Motina iszazskino sudzini, buk dukrele labai nepadoriai pasielge ir jaja iszvadino vagilka ir nevertu sutverimu ir da panaudojo bjauresnius zodzius.

Sudze dabar mansto kaip taji teisma nusprent. Musu numone yra, idant sudze da keliolika blinu pridetu dukrelei uz toki pasielgima.

Pasiszventimas tevu del sergancijos dukters.

Shreveport, La. — Ejdami arti tris szimtus miliu pekszi isz Arkansas, Tamoszius Aleksander pribuvo in ezionais drauge su savo pazezia. Daugiau nieko su savim ne turejo kaip truputi maisto, parasona ir karabina. Kelione adbuvo in laika triju sanvaicziu. Kelione adbuvo ant praszimo sergancijos dukters, kuri melde tevu idant jaja atlinkytu da priesz smert, o kad ne turejo pinigų ant keliones, ejo pekszi ir pribuvo in laika atsiveikint su savo milema dukrelia. Po laidotuviu geri zmonis sudejo pinigų ant keliones adgal del tevu, kurie paszvente tiek keliones del savo kudykie.

Czikage randasi 109,594 nigerei.

Washington, D. C. — Juoduju gyventoju Chicago yra 109,594 pagal naujausia surasza arba 65,491 daugiau kaip buvo desimtis metu adgal. Isz viso mieste randasi 2,589,104 gyventoju.

SUZEISTI AMERIKONISZKI KAREIVIAI DIRBA ZOBEOVES.



Szv. Elzbiotos igonbuteje Washingtono randasi daugelis suzeistu amerikonzku kareiviu kurie mokinasi visoku amatu. Dirba jieje ten daug visokias zoboves del vaiku ir kitus darbus iszmoksta.

Tokis tai gyvenimas terp amerikonzsku poru.

Perth Amboy, N. Y. — Ana diena stoji priesz suda jauna porele Alton Jensen su savo pazeziule noredami persikytimo po pergyvenimu su savim szeszis menesius. Jensen'iene paduoda sekancias priezastes del ko geidze atsiskirt nuo savo vyro: Joziaz vyras be mažiausios priezasties mesdavo jiai pajus in veida, o jaigu kada upykdamo tai nuprasdamo savo pazeziulei veida su sviestu (o sviestas kasztuoje 85c. svaras.) Bet ir vyras turi priezaste, nes sako, jog jojo pazeziule inedavo vinutes in valgi ir atsiguldavo su visomis savo szlebems in lova.

Sudze paliepe neiszmane-loms susitaikyt arba abudu zdarys in kalejima ant dvieju dienu, neduodamas nieko kaip duona ir vandeni. Nezine ar susitaikie ar ne.

Tokis tai gyvenimas jaunavedziu kurie be jokio apsiro-kavimo iszteka, po tam graudinasi.

Guzutes uzteks da ant dvieju metu.

Washington, D. C. — Pagal apskaitima prohibicijos virszininku, tai valdzios magazinosia randasi da 40 milijonu galonu guzutes, o jaigu isztraukines teip, kaip lyg szioliai tai guzutes Amerike neturesime uz dvieju metu. Jaigu jaja naudotu teisingu budu, pagal prohibicijos tiesas, tai uztek-tu ant 14 metu. — Kam rupin-tis apie tai, juk munszainiu yra prasiplatinusiu po visa Amerika ir da daugiau josios yra ne kaip buvo desimtis metu adgal.

105,708,771 gyventoju Amerike.

Washington, D. C. — Pagal veliausia apskaitima, tai Su-veniotosia Valstijosia, Ameri-ke randasi 105,708,771 gyven-toju. Daugiansia turi New Yorko valstis, ba net 10,384,829 o mažiausia Nevada 77,407.

Sklypeliai pradejo prigulti prie Suv. Valst. kaip Alaska turi 54,899; Amerikoniszka Samoa 8,056; Guamas 13,275; Havaja 255,912; Panama 22,858; Porto Riko 1,299,809; Kareiviai kurie randasi ant tarnystos ki-tur 117,238; Filipinai 10,350,640; Virgin salos 26,051.

In desimtis metu gyventoju uzaugo daugiau kaip desimtis milijonu zmoniu.

Drebejimas zemes uzmusze 182 gyventojus.

Buenos Aires, Argentina. — Pracita petnyezia drebejimai zemes uzmusze 182 ypatu o kelis szimtus suzeido. Trespote surasta 100 zmoniu tas pats ir Arasajo. Tokio drebejimo gyventojai Argentinos nepamena kokis buvo petnyezioje.

Bledes padaryta ant milijonu doleriu per drebejima.

AR INEITI BAZNYCION?

Viena jauna mergina, eida ma iszryto in darba, sutiko tula jaunikaite, emanti teippat in ta vieta. Ejo kartu, linksmai sznekuciuodami.

Priasiartino prie baznyezios, kur Agota buvo papratusi kasdiena uzeiti aplankyti V. Jezu Szvencz. Sakramente. Tas trumpas aplankymas pastip-rindavo ja prie kasdieniu darbu ir maldingume. Tuotaru besiatrinant prie baznyezios, apeme ja pagunda. Ka manys apie ja tas jaunikaite? Nenoriu, kad mane palaikytu davatka, nes galima sau pakenkti, pasirodzins dievobaimingai ypacz netikeliu akyse, o kaszin kuo jis yra.

Ne! sziaidien neuzcieisu baznyezion!

"Atmesk klaidingas zmoniu nuomones" sake jai Dievo malone. "Neapleisk to aplankymo!" Agota paklause tos malones.

"Turiu ezia su Tamsta atsiveikinti," tare ji iki pasi-matymo.

Draugas linktelejo ir nuejo toliaus. Agota-gi inejo baznyezion, o ta valandele pasikalbejo su V. Dievu pripilde jos duszia didele viduje linksmybe.

Antra diena vel jie susitiko, bet daug veliau. jaunikaite tare jai su kai-kuriu nedrasumu "Pasinaudojes vakar isz jusu pavydzio ir gryzdamas nuo darbo, uzejau teipat baznyezion."

"Ar ir Tamsta esi katalikas? Labai tuomi dziaugiuosi."

Po dvieju menesiu paskiaus-tare jai:

"Gerbiameji Agota esi dekingas, Tamstai, uz savo laime ir nebusiu ramus iki viska nepasakysiu ir nepadekosiu."

"Nieko nesuprantu", atsake Agota, "Kalbek, Tamsta aizskiaus."

"Gera! Atsimeni ana ryta, kuomet pirma karta ejome, o prie baznyezios palikai mane, kad inejus tenai ant valandele Az nu labai senai buvau pametes visokia malda ir buvau blogas katalikas, per tai viduje jutau dideli nesmaguma ir susigrauzima, o tas ap-kartino visus mano pavirsztinius pasilinksminimus ir pramogas, kuriais stengiausi sazi-ne uzmigdyti. Tavo maldingumas ir drasumas pazadino ir mane pamesti bloga ir gryzti prie Dievo. Gryzdamas isz darbo uzejau teippat ir asz baznyezion po ilgo tenai nebuvimo, paskiau ta dariau kasdiena. Pajutau reikala ir pajiega gryzti prie savo tikejimo, o ir pildyti to pareigas. Atlikes iszpaizinti ir priemės Szvencz. Sakramenta, atradau ramybe ir vidujine linksmybe savo sielai. Uz ta atmaina Tamstai esi dekingas."

Je visos mergaites teip elgusi, tai kiek gero padarytu savo draugams ir pazinstamiems.

S. H. C. R.

GAUDYMAS DIDZUVIU.

Laivas, vardu "Greitasis" tvirtai subudavotas ir tinka gaudymui didzuviu. Patyres, gudrus savo amate jurininkas kapitonas Arudel'ir vadovauja. Jo paliepinu privalo klausyti visi: pagelbininkas, vairininkas, matrosai ir zvejai.

"Greitasis" neveza pasazieriu; veza tik didzuvininkus, tai yra zmones, uzsimanezius gaudymu tu jurin gyvuliu. Gudriausias isz didzuvininku — tai senis Hugo. Jisai daug patyre, daug visko mate ir zi-no, delto bendrai noriai klauso jo patarimu. Laisvose valandose ruko pykke ir pasakotja jauniemsisams savo motikius. Labiause pamylejo jauna vaikina Roberta — su juo daugiause sznekuciuojasi. Robertas pirmu kartu vaziuoja gaudyt didzuviu. Jis labai atdziai klausos Hugo pasakojimu ir net pats uzklausia.

— Tave Hugo, ar tiesa, kad didzuvies didesnes uz ilgiansias valtis?

— Taip, mano mielas, didziausia valtis prie didzuvies iszrodo, kaip katinas prie karves. Atmink, jog toksai gyvulis sveria tiek, kiek 200 penetu jauziu.

— Ajai! — nusistebejo Robertas. Jaigu paklius mumis tokia zuvis, tai uzteks ilgam laikui.

— Ka, tu, neiszmaneli, manai, kad didzuviu mesa valgo-ma?

— Zinoma. Ir kam gi jas gaudytu?

Hugo nuspojve in szali su pasibjaurejimu.

— Tfu, tokia mesa tik kiau-lies gal est, ne zmones. Atmink, visa didzuvio mesa iszmektama; suvartojama tiktai vadinamas didzuvies usas, tai kaulai gomurio ir taukai vadinami olbrotu. Tu "usu" ir olbrotu gaunama isz vienos didzuvies apie 830 centneriu.

— O kam reikalingas tas ol-brotas ir tie "usai"?

Isz tauku arba olbroto pri-rengiama vaistai, dirbama pamados ir muliai. "Usai tinka in moteru gorsetus ir apykakles ir kitokiems daiktams.

— Ar didzuve panaszi in ki-tas zuvis?

— Nepanaszi, nes didzuve — ne zuvis.

— Ne zuvis, o vandenij gy-vena!

— O, tu kvailiuk, bene vandenij tik vienos zuvis gyvena! Veziat, dreziat, sliškai ir daugybe kitoku gyvuliu. Didzuve priklauso prie zinduoliu veis-lės, ji gimdo vaikus ir maitina juos pienu, kaip padekim kar-les Az nu labai senai buvau pametes visokia malda ir buvau blogas katalikas, per tai viduje jutau dideli nesmaguma ir susigrauzima, o tas ap-kartino visus mano pavirsztinius pasilinksminimus ir pramogas, kuriais stengiausi sazi-ne uzmigdyti. Tavo maldingumas ir drasumas pazadino ir mane pamesti bloga ir gryzti prie Dievo. Gryzdamas isz darbo uzejau teippat ir asz baznyezion po ilgo tenai nebuvimo, paskiau ta dariau kasdiena. Pajutau reikala ir pajiega gryzti prie savo tikejimo, o ir pildyti to pareigas. Atlikes iszpaizinti ir priemės Szvencz. Sakramenta, atradau ramybe ir vidujine linksmybe savo sielai. Uz ta atmaina Tamstai esi dekingas."

Je visos mergaites teip elgusi, tai kiek gero padarytu savo draugams ir pazinstamiems.

S. H. C. R.

Ant atminties francuziszkos republikos.



Francijai atsibus 15-tos sukaktuves francuziszkos republi-kos. Ant tosios atminties li-kos pastatytas puikus stovilas uzvardytas "Gloria Vietis."

sas puses. Suvyniota zegliai ir uzdarvta visos atvaros. Laivas drasiai rezia pirmyn, bangos dauze jo szonus ir supo in vi-las puses.

Apie pietus vejas nutilo, uz-stojto stebetina tyla; oras la-bai tirsztas, sunku kvepuot; visas dangus paraudonavo, o saule parode baisius raudonus spindulius.

Tolmuj pasia jo me jo- das debeselis, kuris taip greit augo, jog akymirksnij uztie-se puse dangus.

Suvyniot zeglius! paliepe kapitonas. Matrosai, ir karkavaliai, sulipo in stiebus ir kuogreicziausia atliko kapito-no paliepima.

Prie darbo! ateina andra. perspejo kapitonas. Sustauge vejas, sujudejo laivas ir baime pripilde zmoniu szirdis.

Jau prapuolem — mane Robertas.

Suzaibavo sugriove, uzejo smarkus lietus ir laivas da labiau suposi. Kapitonas duoda paliepinus, matrosai dirba.

Uzstojto naktis. Tamsu neap-sakomai; tiktai zaibai kartais nusziecia ir vel tamsu. Lai-vas plaukia — plaukia nezinodamas kur. Visur iszsgastis, de-javimai, uzimas ir krutejimas.

Apie vidurnakti vejas nutilo ir dangus prasibaive. Zuvi-ninkai dziaugesi gyvi iszlike ir sveikino viens kita. Ant ry-tojaus kapitonas uzklause Hugo:

— Ka manai seni?

— Matai, kapitone, vakar uz musu "Greitaji" no bu- eziau daves ne tris skatikus. Turejom balu. Pats nezinau, koku budu gyvi iszlikom.

Po pusryziu sargas, kuris sedejo taip vadinamam "gar-nio lizde" tai yra gurbu pakabinjam ant laivo pryszakio, su- rikio:

— Vyrai! Didzuve pietvakra-rej pusej! Ant to balso visu veidai nuszvito. Visi suziuro in ta puse. Isz pradziu nemate nieko. Staiga ant juriu pavirs-ziaus iszkilo, banga ir vanduo tyszko in visas pjuses. Hugo linksmai nusiszyppojo in tare:

— Pirmyn, kapitone, skube-kim. Vytis didzuve! Kitaip nu-ners kur pipirai auga.

— Valtis in jure! uzkaman-davo kapitonas. Kapitonas klause Hugo ir paveide jam vadovyste.

Tuojuos nuleista in jura szeszios tvirtos valty; in kiek-viena sedejo vairininkas, did-zuvininkas ir keli irklininkai. Hugo su jaunuciu Robertu

stovejo ant virsziaus laivo. Hu-go laike ilgą, pririszta prie lai-vo durkla. Senas didzuvinin-kas lauke progos, kuomet gales inkabint milziniui in nugara.

Dave zenkla valtims sustot. Hugo mete durkla, kuris tvir-tai insimeige in milzino szo-na.

— Uz irklu! suriko Hugo.

Valty pradėjo atsitolint nuo suzeistos baisybes, kuri pajut-us pavoju skraide ir narde giliai in vandeni kartu su durklu insmigusiu in jos kuna. Uz keliu minutu didzuve iszki-lo ant pavirsziaus pasigaut oro ir tuomet gavo dar kelis smu-gius isz kitu valeziu. Metesi in visas puses, trauke durklu virves, panere ir vel iszkilo; smugiai vis dauginos ir daugi-nos.

Juriu pavirszius paraudona-vo nuo kraujo; gyvuly skirste vandeni su vuodega, aplinkui darsi bangos. Didzuvies insui-timas atima jai akis: szoka kur neklut, o durkla segasi ir se-gasi in kupra ir pilva; ant galo muiltas, pavirsta ant szono ir jau negyvas.

Didzuvininkai iszduoda per-gales balsus; Hugo szaukia:

— Draugai, gabenkit ji ant laivo! Diena gana szilta, reik skubintis!

Uzmusza didzuve uztrauke ant laivo o Hugo aizskino Ro-bertui, kodėl taip skubinasi.

— Atmink, jais jais, jais, jog didzuvies kunas greitai pu-va ir sutirpsta in skysta tesz-la. Kartais labai greit jos ku-nas su trenksmu plyszta ir pri-pyldo ora baisia smarve.

Didzuvininkai su pagalba matrosu ir vadovaujant senam Hugo priplauke prie laivo ir greit emesi uz darbo. Pirmiau-se iszeme isz snukio kaulus — "usus" paskui olbrota ir ant galo taukus (trona). Viska su-krove in baczkas. Likusia ku-no dali paliko paukszeziams ir uvis.

— Geras, riebus szmotas, — murmejo Hugo, apsimokejo kelione.

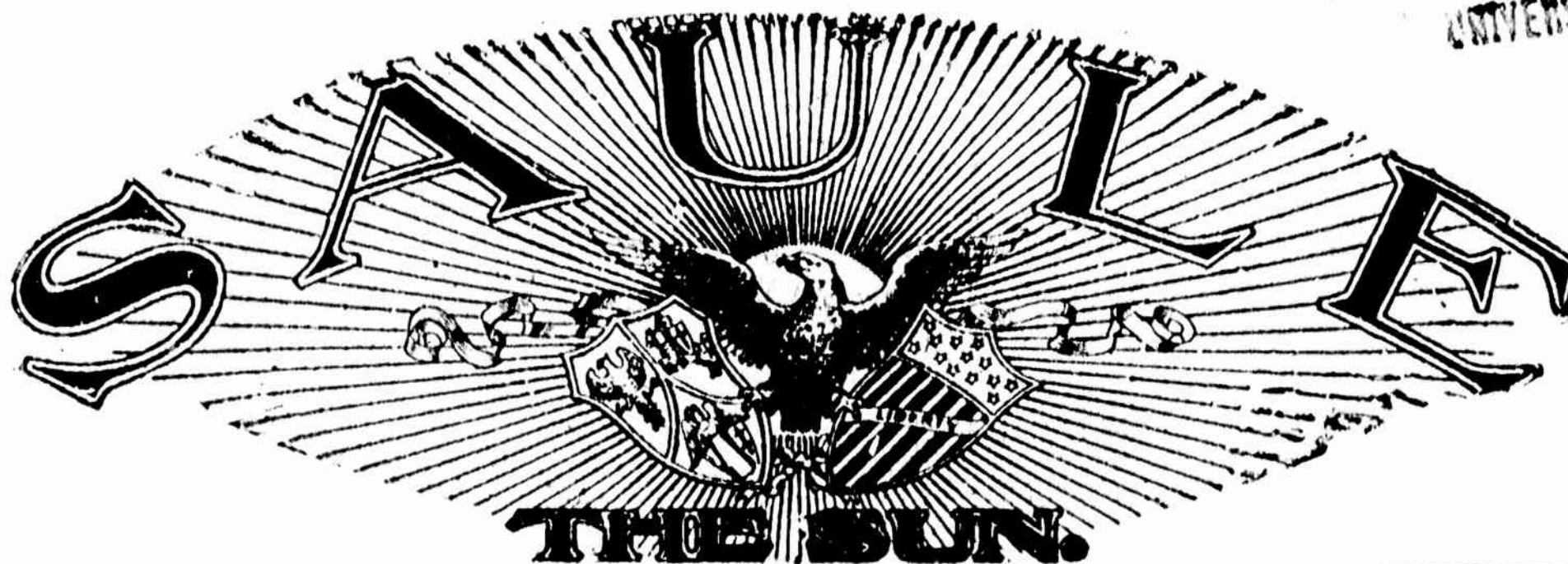
— Ar visuomet didzuviu gaudymas reikalauja tiek dar-bo? — uzklause Robertas.

— Ha, mano mielas, tokis darbas tai nieko nereiszkia. Zi-nok, jog gaudymas retai atsi-buva teip laimingai, kaip szia-dien. Pasitaiko, pv. jog di-dzuve savo milzinszka vuodega, parverezia valtis, iszmeta zmo-ne, o kartais net paskandina. Uz vis sunkiausia su tom di-dzuvems, kurios turi didelius dantis. Tokia didzuve, pajut-us pavoju, ne bega, bet szoka prie valeziu, ginasi dantims, vuodega.

Atsimenu, karta iszkeliavom gaudyt su laivu "Cicero". Ap-tikom didzuve ir suzeidem, bet prisiejo kuogreicziausia gryzt ant laivo, nes bjaurybe pramu-sze valti. Nutarem griebt ki-ta valti ir leistis pagaut ta mil-zina, bet isznetyeziu arti laivo pasirode dar didesne didzuve. Visu savo smarkumu atsimu-sze in laivo szona. Nors lai-vas buvo tvirtas, bet smarkiai sujudejo. Milzinas atkartojto sutrenkima, laivas subarszkejo uzgavus treti karta laiva siena truko, vanduo pradėjo inbegti ir mes skendome.

— O zmones?

Regis tik asztuoniems pavy-ko iszsigelbet, kuriu skaitliuje buvau ir asz; nes kitaip nese-dedziau ezia su tavim, gudruoli ir nepasakocziau savo prieti-kius.



"Published and distributed under permit No.756 authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Mahanoy City, Pa. By order of the President. A. S. Burleson, Postmaster General."

No. 102

(POST-OFFICE AS SECOND CLASS MAIL MATTER.)

MAHANAY CITY, PA. UTARNINKAS 21 GRUODZIO 1920 (TUESDAY 21 DECEMBER)

W. D. BOCZKOWSKI, Pres. & Mgr.
F. W. BOCZKOWSKI, Editor

33 METAS

ISZ AMERIKOS

Kiausinei atpigo, cukrius parsiudoda po 8 centus.

New York. — Kiausinei ezionais atpigo nuo 5 lyg 8 centu ant tuzino, isz priezasties aplaikimo daugybia kiausiniu isz Westu.

Philadelphioi cukrius parsiadavineja sziaidien po asztuonius centus. Arbukelilo ir Federal cukrius kompanijos papigino cukriu vela ant 12 centu ant svaro.

30 zuvo per sudegima doko. Bledes 2,650,000 dolerių.

New Orleans, La. — Dirbtuveje laivu Joneke Co., sudege dydelis dokas ir keli nauji laivai. 30 darbininku prazuvo, o daugelis likos suzeista per eksplozije aliejans. Ugnis padare bledes ant 2,650,000 dolerių. Badai elektrikinis dratas buvo priezaste nelaimes.

2479 mirusiu kareiviu atgaben-ta isz Francijos.

New York. — Ana diena atplanke isz Francijos "Wheat-ton" ant kurio radosi 2479 mirusiu ir zuvusiu kareiviu laike kares. Tuosius lavonus iszsiuntines po visa Amerika giminems, kurie juju pareikalavo ant palaidojimo ezionais.

Dukrele apskunde savo motina, buk uz tai, kad jaja nubaude.

Milwaukee, Wis. — Sudze Brann, tures nusprenti Salamonszka viroka ant klausimo: "Argi motina turi tiesa "supliekti" savo vedusia dukteria, jaigu ant to uzsitarnavo?"

Mrs. Lillian Rebstockiene apskunde savo motina Mrs. Berta Menta, buk jaja sumusze, paguldyma dukrelia ant kelio ir uzdave per sedynia keliolika blinu su pantaplu, palikdama zenklus ant josios minksto kuno... Uz ka dabar skundze motina ant 250 dolerių paszkadavones.

Motina iszajszkino sudziui, buk dukrele labai nepadoriai pasielge ir jaja iszvadino vagilka ir nevertu sutverimu ir da panaudojo bjauresnius zodzins.

Sudze dabar mansto kaip taji teisma nusprent. — Musu numone yra, idant sudze da keliolika blinu pridetu dukrelei uz toki pasielgima.

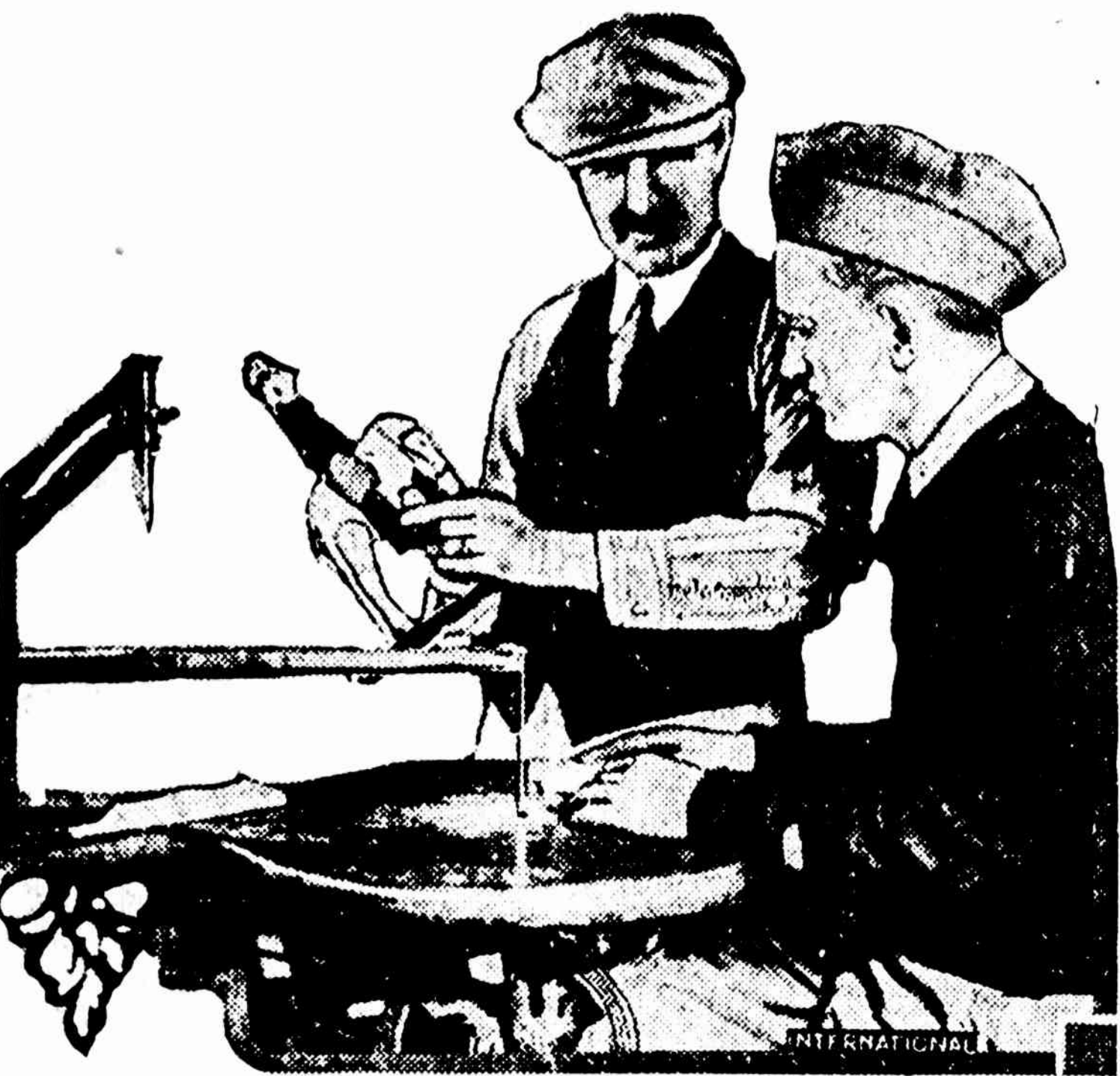
Pasiszventimas tovu del sergavancios dukters.

Shreveport, La. — Ejdami arti tris szimtus miliu pekszi isz Arkansas, Tamoszius Aleksander pribuvo in ezionais drange su savo paczia. Daugiau nieko su savim ne turejo kaip truputi maisto, parasona ir karabina. Kelione adbuvo in laika triju sanvaicziu. Kelione adbuvo ant praszimo sergavancios dukters, kuri melde tevu idant jaja atlankyti da priesz smert, o kad ne turejo pinigų ant keliones, ejo pekszi ir pribuvo in laika atsisveikint su savo milema dukrelia. Po laidotuviu geri zmonis sudejo pinigų ant keliones adgal del tevu, kurie paszvente tiek keliones del savo kudykie.

Czikage randasi 109,594 nigerei.

Washington, D. C. — Juoduju gyventoju Chicago yra 109,594 pagal naujausia surasza arba 65,491 daugiau kaip buvo deszimts metu adgal isz viso mieste randasi 2,589,104 gyventoju.

SUZEISTI AMERIKONISZKI KAREIVIAI DIRBA ZOBVELES.



Sz. Elzbietos igonbuteje Washingtono randasi daugelis suzeistu amerikonzku kareiviu kurie mokinas visokiū amatu. Dirba jie ten daug visokias zoboveles del vaiku ir kitus darbus iszmoksta.

Tokis tai gyvenimas tarp amerikonzsku poru.

Perth Amboy, N. Y. — Ana diena stoji priesz suda jauna porole Alton Jensen su savo pacziule noredami persiskytimo po pergvenimui su savim szeszis menesius. Jensen'ene paduoda sekancias priezastes del ko geidze atskirt nuo savo vyro: Jozas vyras be mažiausios priezasties mesdavo jiai pajus in veida, o jaigu kada uzpykdavo tai nuprusdavo savo pacziulei veida su sviestu (o sviestas kasztuoje 85c. svaras.) Bet ir vyras turi priezaste, nes sako, jog jo pacziule inedavo vinites in valgi ir atsiguldavo su visomis savo szlebens in lova.

Sudze paliepe neiszmanelms susitaikyt arba abudu uzdarys in kalejima ant dvieju dienu. neduodamas nieko kaip duona ir vandeni. Nezine ar susitaikie ar ne.

Tokis tai gyvenimas jaunavedziu kurie be jokio apsiokavimo iszteka, po tam graudinasi.

Guzutes uzteks da ant dvieju metu.

Washington, D. C. — Pagal apskaitima prohibicijos virszininku, tai valdzios magazinosia randasi da 40 milijonu galonu guzutes, o jaigu isztraukines teip, kaip lyg szioliai tai guzutes Amerike neturesime uz dvieju metu. Jaigu jaja naudotu teisingu budu, pagal prohibicijos tiesas, tai uztekst ant 14 metu. — Kam rupintis apie tai, juk mumszainiu yra prasiplatinusi po visa Amerika ir da daugiau josios yra ne kaip buvo deszimts metu adgal.

105,708,771 gyventoju Amerike.

Washington, D. C. — Pagal veliausnia apskaitima, tai Suvienitosia Valstijosia, Amerike randasi 105,708,771 gyventoju. Daugiausia turi New Yorko valstis, ba net 10,384,829 o mažiausia Nevada 77,407.

Sklypeliai kurie priguli prie Suv. Valst. kaip Alaska turi 54,899; Amerikoniszka Samoa 8,056; Guamas 13,275; Havaja 255,912; Panama 22,858; Porto Riko 1,299,809; Kareiviai kurie randasi ant tarnystos kitur 117,238; Filipinai 10,350,640; Virgin salos 26,051.

In deszimts metus gyventoju uzaugo daugiau kaip deszimts milijonu zmoniu.

Drebejimas zemes uzmusze 182 gyventojus.

Buenos Aires, Argentina. — Praeita petnyezia drebejimui zemes uzmusze 182 ypatu o kelis szimtus suzeido. Trespote surasta 100 zmoniu tapsats ir Arasizo. Tokio drebejimo gyventojai Argentinos nepamena kokis buvo petnyezioje.

Bledes padaryta ant milijonu dolerių per drebejima.

AR INEITI BAZNYCION?

Viena jauna mergina, eida ma iszyto in darba, sutiko tula jaunikaite, emanti teippat in ta vieta. Ejo kartu, linksmai sznekueziuodami.

Prisiartino prie baznyezios, kur Agota buvo papratusi kasdieni uzeiti aplankyti V. Jezu Szvencz. Sakramento. Tas trumpas aplankymas pastiprindavo ja prie kasdienini darbu ir maldingume. Tuotarpu besitariant prie baznyezios, apeme ja pagunda. Ka manys apie ja tas jaunikaite?

Nenoriu, kad mane palaikytu davatka, nes galina sau pakentti, pasirodzins dievobaimingai ypacz netikeliu akyse, o kaszin kuo jis yra.

Ne! sziaidien neuzeisiu baznyzion!

"Atmesk klaidingas zmoniu nuomones" sake jai Dievo malone. "Neapleisk to aplankymo!" Agota paklause tos malones.

"Turiu ezia su Tamsta atsisveikinti!" tare ji iki pasimatymo.

Draugas linktelejo ir nuejo toliaus. Agota-gi inejo baznyzion, o ta valande pasi-kalbėjimo su V. Dievu pripilde jos duszia didele viduje linksmybe.

Antra diena vel jie susitiko, bet daug veliau. jaunikaiteis tare jai su kai-kuriuo nedrasumu "Pasinaudojes vakar isz jusu pavyzdzio ir gryzdamas nuo darbo, uzejau teipat baznyezion."

"Ar ir Tamsta esi katalikas? Labai tuomi dziaugiuosi."

Po dvieju menesiu paskiaus tare jai: "Gerbiamoji Agota esiu dekingas, Tamstai, uz savo laime ir nebusiu ramus iki viska nepasakysiu ir nepadekosiu."

"Niekio nesuprantu", atsake Agota, "Kalbek, Tamsta aisz-kiaus."

"Gera! Atsimeni ana ryta, kuomet pirma karta ejome, o prie baznyezios palikai mane, kad inejus tenai ant valandeles Asz nuo labai senai buvau pametes visokia malda ir buvau blogas katalikas, per tai viduje jutau dideli nesmaguma ir susigrauzima, o tas apkartino visus mano pavirsztinius pasilinksminimus ir pramogas, kuriais stengiaus sauzine uzmigdyti. Tavo maldingumas ir drasumas pazadino ir mane pamesti bloga ir gryzti prie Dievo. Gryzdamas isz darbo uzejau teippat ir asz baznyezion po ilgo tenai nebuviu, paskiniu ta diariu kasdiena. Pajutau reikala ir pajiega gryzti prie savo tikejimo, o ir pildyti to pareigas. Atlikes iszpaizinti ir priemes Szvencz. Sakramento, atradau ramybe ir viduje linksmybe liuosybe kaip dave Kubai! Bet valdzia ne yra tosios paczios nuomones, nes tvirtina, buk filipinieziai da ne turi uztekti-nai proto idant patys galotu randyti.

S. H. C. R.

GAUDYMAS DIDZUVIU.

Laivas, vardu "Greitasis" tvirtai subudavotas ir tinka gaudymui didzuviu. Patyres, gudrus savo amate jurininkas kapitonas Arudel'ir vadovauja. Jo paliepinu privalo klausyti visi: pagalbininkas, vairininkas, matrosai ir zvejai.

"Greitasis" neveza pasazieriu; veza tik didzuvininkus, tai yra zmones, uzsimanucius gaudymu tu juriu gyvuliu. Gudriausias isz didzuvininku — tai senis Hugo. Jisai daug patyre, daug visku mate ir zino, delto bendrai noriai klauso jo patarimu. Laisvose valandose ruko pypke ir pasakoja jauniemsisems savo nuotikius. Labiause pamylejo jauna vaikina Roberta — su juo daugiau sznekueziuojasi.

Robertas pirmu kartu vazinoja gaudyt didzuviu. Jis labai atdziai klausos Hugo pasakojimu ir net pats uzklausia.

— Teve Hugo, ar tiesa, kad didzuvės didesnes uz ilgiasias valtis?

— Taip, mano mielas, didziausia valtis prie didzuvės iszrodo, kaip katinas prie karves. Atmink, jog toksai gyvulis sveria tiek, kiek 200 penetu jauzeiu.

— Ajai! — nusistebejo Robertas. Jaigu paklius mumis tokia zuvis, tai uzteks ilgai laikui.

— Ka, tu, neiszmaneli, manai, kad didzuviu mesa valgoma?

— Zinoma. Ir kam gi jas gaudyti?

Hugo nuspjove in szali su pasibjaujimu.

— Tiu, tokia mesa tik kiau-las gal est, ne zmones. Atmink, visa didzuvio mesa iszmetama; suvartojama tikrai vadinamas didzuvės usas, tai kaulai gomurio ir taukai vadinami olbrotu. Tu "usu" ir olbrotu gaunama isz vienos didzuvės apie 830 centneriu.

— O kam reikalingas tas olbrotas ir tie "usu"?

Isz tauku arba olbroto pri-rengiama vaistai, dirbama pamados ir muliai. "Usai tinka in moteru gorsetus ir apyakles ir kitokiems daiktams.

— Ar didzuve panaszi in kitas zuvis?

— Ne panaszi, nes didzuve — ne zuvis.

— Ne zuvis, o vandenij gyvemu!

— O, tu kvailiuk, bene vandenij tik vienos zuvis gyvena! Veziai, drejai, sliekai ir daugybe kitokių gyvuliu. Didzuve priklauso prie zinduoliu veisles, ji gimdo vaikus ir maitina juos pienu, kaip padekim karves, ar ožka. Jos kunas panaszas in zuvis kuna ir turi stipria vuodega — gal delto, idant lengvai sudauzyt mazus valteles. Ji puikiaai plaukia: paprastai ne neria gyliai, bet plaukia pavirszium idant pakvepuot oru, nes ilgai po vandeni negal iszbuti. Tasai gyvulyis uzpultas, pasijutes pavojus, narsiai kovoja su prieszais, bet priesz zmogus neatsilaiko.

Pasakotojas nutilo. Apsidairu, pazvelge in dangu ir liudnai pasterbejo:

— Turesim audra!

— Bet jures da ramios, pridu-ro Robertas.

— Ramios bet ne ilgam...

Ant atminties francuziszkos republikos.



Francijoi atsibus 15-tos su-kaktuves francuziszkos republi-kos. Ant tosios atminties li-kos pastatytas puikus stovilas uzvardytas "Gloria Vietis."

sas puses. Suvyniota zegliai ir uzdaryta visos atvaros. Laivas drasiai rezia pirmyn, bangos danze jo szonus ir supo in vi-sas puses.

Apie pietus vejas nutilo, uz-stojto stebetina tylu; oras la-bai tirsztas, sunku kvepuot; visas dangus paraudonavo, o saule parode baisius raudonus spindulius.

Tolumoje pastojome, iro-das debeselis, kuris taip greit-augo, jog akymirksnyj uztie-se puse dangaus.

— Suvyniot zeglius! paliepe kapitonas. Matrosai, ir karkavaliai, sulipo in stiebus ir kuogreieziausia atliko kapito-no paliepima.

— Prie darbo! ateina audra, persepejo kapitonas. Sustange vejas, sujudejo laivas ir baime pripilde zmoniu szirdis.

— Jau prapuolim — mane Robertas.

Suzaibavo sugriove, uzejo smarkus lietus ir laivas da la-biau suposi. Kapitonas duoda paliepinus, matrosai dirba.

Uzstojto naktis. Tamsu neap-sakomai; tikrai zibai kartais nusvieczia ir vel tamsu. Lai-vas plaukia — plaukia nezino-damas kur. Visur iszagstis, de-javimai, uzimas ir krutejimas.

Apie vidurnakti vejas nutilo ir dangus prasibaile. Zuv-ninkai dziaugesi gyvi iszlike ir sveikino viens kita. Ant ry-tojaus kapitonas uzklause Hu-go:

— Ka manai seni?

— Matai, kapitone, vakar uz musu "Greitaji" ne bu-cziau daves ne tris skatikus. Turejom baliu. Pats nezinau, kokiū budu gyvi iszlikom.

Po pusryziu sargas, kuris sedit taip vadinamam "gar-nio lizde" tai yra gurbe paka-binjam ant laivo pryszakio, su-riko:

— Vyrai! Didzuve pietvaka-rinej pusej! Ant to balso visu veidai nuszvito. Visi suziuro in ta puse. Isz pradziu nemate nieko. Staiga ant juriu pavir-sziaus iszkilo, banga ir vanduo tyszko in visas pjuses. Hugo linksmai nusizypojo ir tare:

— Pjirmyn, kapitone, skube-kim. Vytis didzuve! Kitaip nu-ners kur pipirai auga.

— Valtis in jure! uzkaman-davo kapitonas. Kapitonas klause Hugo ir paveide jam vadovyste.

Tuojuos nuleista in juria szezszios tvirtos valtys; in kiek-viena sedito vairininkas, did-zuvininkas ir keli irklininkai. Hugo su jaunuciu Robertu

stovejo ant virsziaus laivo. Hu-go laike ilgą, pririszta prie lai-vo durkla. Senas didzuvininkas lauke progos, kuomet gales inkabint milzinui in nugara.

Dave zenkla valtims sustot. Hugo mete durkla, kuris tvir-tai insismeige in milzino szo-na.

— Uz irklu! suriko Hugo.

Valtys pradejo atsitolint nuo suzeistos baitybes, kuri paju-tus pavoju skraide in narde giliai in vandeni kartu su durklu ismigusiu in jos kuna. Uz keliu minutu didzuve iszki-lo ant pavirsziaus pasigaut oro ir tuomet gavo dar kelis smu-gius isz kitu valeziu. Metesi in visas puses, trauke durklu virves, panere ir vel iszkilo; smugiai vis dauginos ir daugi-nos.

Juniu pavirszius paraudona-vo nuo kraujo; gyvulyis skirste vandeni su vuodega, aplinkui daresi bangos. Didzuvės insiu-timas atima jai akis: szoka kur neklut, o durklai segasi ir se-gasi in kupra ir pilva; ant galo nuilsta, pavirsta ant szono ir jau negyvas.

Didzuvininkai iszduoda per-gales balsus; Hugo szaukia:

— Draugai, gabenkit ji ant laivo! Diena gana szilta, reik skubintis!

Uzmuszt didzuve uztrauke ant laivo o Hugo aiszkino Ro-bertui, kodel taip skubinasi.

— Atmink, jaja jai, vokie, jog didzuvės kunas greitai pu-va ir sutirpsta in skysta tesz-la. Kartais labai greit jos ku-nas su trenksmu plyszta ir pri-pyldo ora baisia smarve.

Didzuvininkai su pagalba matrosu ir vadovaujant senam Hugo priplauke prie laivo ir greit emesi uz darbo. Pirmiau-se iszeme isz snukio kaulus — "usus" paskui olbrota ir ant galo taukus (trona.) Viska su-krove in bakzlas. Likusia kuo-no dali paliko paukszeziams ir uvmis.

— Geras, riebus szmotas, — murmejo Hugo, apsimokejo kelione.

— Ar visuomet didzuviu gaudymas reikalauja tiek dar-bo? — uzklause Robertas.

— Ha, mano mielas, tokis darbas tai nieko nereiszkia. Zi-nok, jog gaudymas retai atsi-buva teip laimingai, kaip szia-dien. Pasitaiko, pv. jog di-dzuve savo milzinszka uodega, parverezia valtis, iszmeta zmo-nes, o kartais net paskandina. Uz vis sunkiausia su tom di-dzuvems, kurios turi didelius dantis. Tokia didzuve, paju-tus pavoju, ne bega, bet szoka prie valeziu, gimasi dantims, vuodega.

Atsimenu, karta iszkeliavom gaudyt su laivu "Cicero". Ap-tikom didzuve ir suzeidem, bet prisiejo kuogreieziausia gryzt ant laivo, nes bjaurybe pramu-sze valtį. Nutarem griebt ki-ta valtį ir leistis pagaut ta mi-lzina, bet isznetyziu arti laivo pasirode dar didesne didzuve. Visu savo smarkumu atsimu-sze in laivo szona. Nors lai-vas buvo tvirtas, bet smarkiai sujudejo. Milzinas atkartoję sutrenkima, laivas subarszejo uzgavus treti karta laivo siena truko, vanduo pradejo inbegti ir mes skendome.

— O zmones?

Regis kit asztuoniems pavy-ko iszsigelbet, kuriu skaitliuje buvau ir asz; nes kitaip nese-deciau ezia su tavim, gudruoli ir nepasakociau savo prieti-kius.

KAS GIRDET

Nerugokite ezionais ant brangenybes, bet pažirekime in Moskva, tosios senos sostapiles rusizsku eam, kuria dabar valdo bolszevikai, tenais prekes yra sekancijos; kailinei kasztuoje 500 tukstanciu rublin, vyrizskas sintas 120 tukstanciu rublin, svaras sviesto 6 tukstanciu, laszinu 6 tuks., mesos 1,000 kiaušienos 3,500, duonos iz sziaudu 500, puse kvortos pieno 450, kiaušinis 250, pudas baltu miltu 50 tuks., svaras muilo 5 tuks., druskos 1200, 25 paperosai 800, muskutinis barzdos 350, cukrius 100 rublin ir t.t.

Obnolis 50 rublin, o pigiausia arbata po 10 rublin už puoduka, persikyrimas su moteria gal yra pigiausias ha tiktai 6 rublei.

Prastas darbininkas uždirba ant dienos po 84 rublius! — (už tai negvarantina).

Toliaus jus socialistizski pasekejai! Leninu, Trockiu ir soviatinio dangaus! Paszoli! Smirno!

Vienas iz musu skaitytoju klausia ka reiskia zodis "kamas"?

Tasai zodis paeina nuo seno egiptizsko žodžio ir reiskia "juodas." — Tokiu, pagal Ruszta Szventa buvo sumas Nojaus, Cham, kuris szandijo iz savo užsigerusio tevo, ir už tai, jisai ir visa jo gimine liko prakieta! Pagal taji atsitikima, tai tasai zodis reiskia niekiancia žmogus, bet nieko bendro nesikisz prie sztamo žmoniu, darbo arba paguodone. Ne prastas žmogus ukiminkas, bernas, anglekasis, malikus ne yra kamais, tiktai buvusis vokizskas kaizeris, Hindarburgas, Trockis, Leninas ir visi sztamai kitokiu prasižen-geliu yra tikrais Kamais!

Augszeziausias sudas Texuasia, izdave savo nusprendima, jog loszimas "holes" Nedel-dienie ir rodimas krutamuju paveiklu, už kuriuos ymasi mokestis, yra nelegalizskai rodomi ir yra uždrausti Nedelionis.

Gera! Da teip toliau varykite.... Vyno ne alaus negalima izgerti, tiktai pasiutizsko "munszainio už svarsti aukso galima gauti!

Neužilgio vyruezi Nedelios Diena negalesime pabucejuoti savo loenos ir tikros paciuiles — ba tai ant galo ir nesveika ir priezinasai sveikatos "konstituceijai". Oj jus reformatoriai! Kad jums smegenys suakumnytu.... Pnsgalviu dang ant svieto, o ant pirmutinio laipsnio stovi protestonizski szpiceli prohibicijos.

Gal kad szmukteletu stiklu-ka gizes, tai juu smeginis gal geriau suktusi nes szadien visu smegenys yra apipelejusios.

Daug iz visu szalin Amerikos pribuvineja nauju skaitytoju del "Saules" su velini-mais ir pripazinimais, jog tai geriausias laikrasztis iz visu lietuviszku laikrasztis Amerike. Visi užsimoka kaip džentelmonai ir da prisinezia po nauja skaitytoju.

Lai jums Dievas duoda sveikata, pajiegas prie darbo ir ilgo amžio už jus geras szirdis mylimiausi skaitytojai.

Teip, jusu laikrasztis yra "Saule" ir del jus yra redomas idant suprastumet ka skaitot ir kaip mislyt lengviau sia, o ne idant jusu protas butu sumaiszytas nežinomais dalykais.

Vienas kunigelis ant tulo seimo iszsite: "nežinojau, kad "Saule" turi tiek "mulkiu!" O mes ant toj kunigelio žodziu atsakome: "Jeigu pra-

basztelis neturetu savo parapijoi "mulkiu", tai eitu ubagant arba rastusi kllosztoriuje ant loskavos aistrizines duonos. Kunigeli, nerugokite ant "Saules", nes Saule" veda žmonis prie gero, o ne prie blogo, o jeigu ne "Saule" tai ir jusu parapijos szadien butu kaip žydo kumeles.

"Ardentia verba", bet yra tai teisybe.

Perbuves zokoninku vienam iz ruseziausiu zokonu Trapištu, Gethremane, Kentuceky per dvidezintis metu, James Cornell Biddle ana diena apsi-vede su pana Marijona Gains.

Biddle turi 52 metus, o jojo nuotaka 43 metus amžiaus. Priezastis apleidimo tojo katalikizsko zokono ponas Biddle paduoda sekaneziai:

"Ne turin jokios granžimu savžines, jog apleidan zokonu tu, Gethsemane, Kentuceky ir vela sugryžu in civilizsku gyvenima Budamas žinomu kaip tevas Alberie Gethsemanizsko zokoninku būvan geru zokoninku ir pildžiau visas re-gulas savžinszakai. Bet per nuolatini skaitima ir meditacijes, pertikrimo mane, jog szven-tas Povylas turejo teisybe savo pamokinimuosia, jog celibatas (neapsivedimas) nereiske apie ypatiszka liuosybia. Tikin jog sekiau paskui mokslus Roszto Szvento ir padariau gerai paymdamas sau už motere kuria mylejau."

ISZ ROSIJOS.

Bolszevikai sudrutineja Kaukaza.

Vladyvostok. — Keleiviai, kurie pribuvo in ezionais iz Kaukazo, apsakineja, buk bolszevikai sutrauke in Kaukaza, devinta, deszinta ir vienolika armije ir pradejo sudrutineti pussali Baku kaipo ir pamari.

Surado senoviszkus kapus.

Starogradas. — Visai netikimai žinimai užėjo ant senoviszkų užlieku ant uleyzios Polna, kur darbininkai kase grabes. Darbininkai užtkio senoviszka kapa, kuriame radosi grabes iz akmens gal dvieju tukstanciu metu senumo. Jame užtkio szeszis didelius puodus su kaulais ir kitokeis dalykais.

SZVIESOS IR ORO REIKALINGUMAS KUKNIOJ.

Tinkamai sutvarkyta ir in-rengta kuknia reiskia lengvesni ir skubesi užduoties atlikima seimininkei ir jos pagalbininkams, pagal pranezima Suvienytu Valstiju Agrikulturos Departamento.

Užtektinai szviesos ir szviežio oro, butinai reikalavimai kuknioj, netik kaipo tokiame svarbiame kambariui, bet ir del pagerinimo budo ten dirbantiems.

Nuolat begantis vanduo ir srutene daug prigelbsti ir sumažina netik ka ne mažai žingsniu seimininkei, bet ir daug laiko.

Valgomasis kambarys, prie-kambariai ar sklodeliai kur maistas laikomas privalo buti ant to pat aukszcio kaip ir kuknia, idant nuolat neprisi-citu trepais begioti.

Sienos, lubos, pasieniai ir abelnai imant visas medis szinose kambariuose privalo buti medžiagos kuri lengvai valoma ir ant kurios neteip žymu taszkai ar plamai.

Nors brangiau atsieina tinkamai inrengti ir sutvarkyti kuknia, bet tas visas atsimo-ka tuomi kad daug laiko ir sveikatos tas visas suvedina seimininkei ir jos pagalbinin-kems. Ne vienos moters stros-nos ir pecziu nesmagumu szal-tiniu yra prastai ar net ir ne-tinkamai inrengta kuknia.

INVAIRYBES.

Priesz pora metu socializmas buvo pradejas dide role visur loszti Europos vieszpatystose, bet sziuomi tarpu visoki per drasus riksmi, sapaliojinai invare socializmui liga ir tas klausimas praded kaip ir džiuti.

Vengrijoje Bela Kuhn beskrajojams, greit musuko, Francijoje net prezidentas p. Millerand nuo socializmo atsto-jo matydamas kad iz tokiu miltu koszes nera, ir dabar yra socializmo prieszas.

Vokietijoje socializmas turi gana nesmagias valandas del to, kad vis ir vis skirstosi in mizuteles grupes. Pirmiause plyszo socialistu dalis prie komunizmo; komunistai skilo vel net in tris szakas. Dalis nesmaža socialistu pasisekiojo Rosijos bolszeviznu ir dar galuti-nai pasidalino vel in szakas ku-riui esama net 8, ir tarp savęs besiginezijanezias. Anglijoje ir Italijoje visgi socializmas pasisekimo neturi.

Paminejimo verti Italijos darbininku paskutiniai garsus straikai, kad darbininkai sus-traikave mokejo labai save pa-davadyt, t. y. sustraikavusi niekur nedare iszkados naiki-nant fabrikus kaip kad kitur kilusiu straiku atsitinka.

Austrijoje tas pats yra. Pas-kutinuose rinkimuose partija kriksezonizska smarkiai ju soc. partija smusze balsais.

Rosijoje pasigaves in savo rankas bolszevizmas vadelias, kuriai tai socialistizskas, tai komunistizskas tai dievai zin-kos kitas redymo budas, teip insigalejams, kad kaip sakoma su 600 tukstanciu prireju pri-spaudas ne viename atsitini-nes nukenezia sykiu su žmone-mis ju dauguma lenkizskas priespaudas ne viename atsitiki-me.

Taigi mat, pirmians žiurint in bolszevizmo žygius, rodesi tik, ne szis ne kas kvailas ir naujas pasistengimas, greit muszvilps su vejas, bet visai kitaip dalykai iszvito, iszskie-rejo, kad ir dedesem vieszpati-jom su bolszevizas pajiegoms ir reikalais nelengva skaitytis. Meginta bolszevikizskai Rosi-jai užblokaduoti, niekur su ja nesitarti, ir ka. 2 bolszevizja ne tik kad kai kamparas nesutir-po, bet ragus didesnius gavo galop net in Suvienytu Valstiju Kapitalizsiai nesziujo su su bolszevizja daryti kontrak-tus paimant 600 ketvirtainiu myliu savo naudojimui Kam-ecziatkus per 60 metu.

Socializmas Lenkijoje.

Lenkijoje sziuomi tarpu so-cializmas geriause lizda suar-do ir, teip stipriai iriasi, kad balsavimuose link konstitucion invykimo Senato stubos ledva szeszias balsais socialistai ta-po sumusztai. Tokis Lenkijoje dar stiprus su socialistais dar-bas eina kad jie reik pasakyt visa Lenkija valdo ir joku bu-du kriksezonizs demokratiai atsispirt negali. Demokratiai nori kaip nors nusikratyti Pil-sudski, o tuom tarpu didome-ne Lenkijos Pilsudski garbina ir visur ant szalin kele net už-draudžiant kaip ant caro žodi prasitart.

Sziu partiju tarpe, ten eina neiszpasakyt kova ir kaip te-jiems lenkams teks tarp savęs nusirmint sunku speti.

Iz Lenkijos socialistiniu dar matosi, kad tik prisimetia socialistu vardu, nes jie kaip vilkas mesas nori, teip Lenkijos socialistai svetima grobia, svetima teritoriju ir t. t. Po-niszki dvarponizski ten socia-listai.

KVITU Knygole Draugystes dol izmokejimo pinigų ligonia-ma 50c.
KVITU Knygole Draugystes, dol Kascieriaus nog sudetu pinigų ant susirinkimau 50c.
W. D. BOCKAUSKAS CO.,
MAHANOY CITY, PA.

NE VISKAS YRA TEIP.

"Sandaros" 38 No. Z. B. Zauris ilgume straipsnij priesz katalikyba daug pasako teisy-be, bet kaip kur neviskas yra teip, kaip p. Zauris sakoma.

Zauris raszo, kad praeitejo lietuvius palaidke stiprijoje vie-nybeje tikejimas koki anais laikais lietuviai turejo o iszi-kraseziusi iz Lenkijos Ryno katalikyste, viska Lietuvoje su-lenkino. Czion Lietuvos paver-gimas lenkysten rodosi buvo ne vien katalikysteje, bet ir lietu-viszkas baronas tituluose. Su-lenkiniu Lietuvos veike daug bajorija kuria lenkai paglamo-nedami, su teikdami titulus. Ant visu keturiu pakauste len-kinti Lietuviu ir net papras-ciausi kaimietii, o apie kunig-zybes nera kalbos.

Raszejis straipsnio prana-szauja, kad Lietuva visizskai nusikrezeziusi nuo katalikizsko katekizmo, bus laisva. Gerai — Koki gi tikejima abelnai Lietu-vo žmones reikia priprist, p. Zauris nieka nesako.

Lietuva be tikejimo nebus kaip ir kitose szalyse tas yra o kad buna ir keletas tu tikejimu tai jie visgi nuo vienas kito ne yra tolimi. Apie tikejimo ka-talikizsko Lietuvoje pragaiszti parasyti lengva, bet ji isz-krapsztyt ar pragaisztyt toli yra nelengva. Tas pat yra ir su kitais tikejimais.

Lenkai ir dabar teisybe sa-kant bažnyzia kataliku panau-doje Lietuvos pragaiszinimui, o prie szito darbo teipgi dvari-ninkai su lenku kunigais ir su-lenkejusiais lietuviiais kun, ant visu keturiu pasikauste drapa-ljiasi, bet kad visi lietuviai ku-nigai tiems kropydlarom buna priespaudas ne viename atsitini-nes nukenezia sykiu su žmone-mis ju dauguma lenkizskas priespaudas ne viename atsitiki-me.

Raszejui straipsnio p. Zau-riui nors tikram lietuviui, len-kas eina su bagnetu priksizes prie krutines lieptu pasakyt: **Polska potezna** — tai grei-ziaus isztartum pora žodziu negu gaut bagnetu in krutine. Taigi atsitinka teip ir kai kur su kunigais, nes už menknieki smertis.

Jeigu straipsnio autorius skaita knyga parasyta kun. prapuolliano — **Lenku Lietu-voje Apasztalavima**, tai aiz-kinai galejo matyti anu laiku kunigus koki jie buvo ir kaip lenkino lietuvius, darbar-gi mums nelaisks žiuret in pra-ci-ti, bet dabarti, nes szadien ant Lietuvos padanges audros to-kios balisios skraido kokios bu-vo tik laikuosia kryzioku.

Na ka daryti, kad tarpe mus kunigu randasi krapyninkizski repetonai kurie in Lietuvos atgimima szmariai žiuri, kai-sziotautos žygevinni visokius bruzgulus, ir ka gi daryt kad ir vadindamie lietuviai pažan-geja, daro klutis Lietuvai skaudžias kaip Kapsukinai, so-cialistiniai, komunistiniai ir t.t. bet nepaisant to, galime paste-bet kad diduomene szalinin-kyszeziu Lietuvoje žengia ži-les laisve ir gerove Lietuvos, tiki-me, kad norint per neiszpasa-kytus vergus bredant, savo at-sieks ne jieszkant ten Lietuvo-je katalikyste pragaiszties.

Tankiai mums kai kurdems dalyku stovis iszrodo vienai-p, o isztikro buna kitaip. Kalba p. Zauris kad senoveje lietu-vius tikejimas anu laiku palaik-e prie stiprios vienybes, to-liaus bardamas katalikus len-kus, prirodo kad katalikyste turi Lietuvoje pranykt.

Neproszali pasakyt galim, kad katalikyste ir Lietuvoje prasta kaimietii prie vienybes palaiko daugiaus, negu kad jos nebutu. Jeigu ka blogo pada-ro kunigas, o katalikyste net padaro savo kokia ten inran-kiu, tuomet praszeziausis žmo-gelis supranta kunigo iszkrypi-

ma iz vagos ir nedrysdoms ka sakyt vienas sau galya pakrai-pes niurna kad negerai.

Dabartines viesulos ant žmo-nijos kad užėjo nemalonios ka-rabino kulka nepaiso katali-kystes, bet smeigia ka patinka, ta ir lenkai daro lietuvius nors vieni ir kiti katalikai. Zauris primene kad popiezius už len-kus kodol poterianje o už lietu-vius ne.

Kiekvienas galime supras, jogei popiezius poterianja bet už ka nežinom, tiek jisai turi nesmagumo kad katalikai pjan-jasi tarp savęs, net kai kur žu-dinti ir kunigius. Prie kokin szia diena aplinkybiu neviskas yra teip kaip mums iszrodo.

Tarp kitko Z. kalba, kad be-veik visa lietuviu inteliganti-je yra atstojusi nuo katalikys-tes. Taigi ar isztikro teip yra? Rodžias ne. Nuo katali-kystes atstojusiu galime vadint-ti, kuris yra priesiemis kita kokia bent sekla, o jeigu kurs necina in bažnyzia ar spa-viedni, tai tokis neatstojos dar nuo kat. o ja atimt kitas niekas net in kunigizskas veiksmas.

Jeigu mes bent kame matom bloga, tai vis-gi galime matyt kad tame pat yra kas nors ir gero.

Jeigu mes insipoksoms kar-tais in darba žmogaus ar szali-ninkystes bloga arba esamo ne-apikantoje, tuomet jau nerori-ne tankiai nematyti, ne pris-pazyti to žmogaus net geriansi darba už gera, su tuomi ir ne-viskas yra teip, kaip kad iszro-do užsirusinusiam. Tai ir p. Jauris stipriai supykos, ant ka-talikystes raze raszteli.

— Senas Kapsas.

AKYVI TRUPINELIAI.

* Amerike kas metas su-naudoje gyventojai daugiau kaip 20 bilijonu zapalku.

* Praeja meta iszmusztia Amerike 512,500,000 nauju centu.

* Praeja meta Chicago užmumsztia 499 vaikai o 883 su-augusieje žmonis per visokes nelaimes.

KUR BUNA

Kazys Morkeviezius paies-zko Antana ir Povyla Laimeli, paeina iz Tursono Kaimo, 8 metai atgal gyveno Cokeron ir Thomas, W. Va. Jeigu kas zi-no apie juos tegul pranesza.

(103)
Kazys Morkeviezius,
Gilberton, Pa.

Mano motere Marijona Ži-laitiene po tevais vadinosi Po-delaiczinke paeina iz Kauno Apskr., Skirsnemunes para., Kaniuku kaimo pabego nuo mane 10 d. Gruodžio su jaunikiu Juozas Krapinkas iz Su-valku Red. nedidelis kokiu 25 metu amžiaus, placzios burnos, motere 34 metu amžiaus, mar-ketas veidas turi su saviu 6 metu Elenute girdejau kad iz-važiavo in Luzerne, Pa. Kur pirmiau jisai gyvenes. Prisie-ga parvažiuok žinai kad pali-kai mane su 3 vaikeliais. Jo-nukas ir Pramukas szpitolei ne-žine ar iszlikis nuo apdegimu. Kas žino apie juos, malonekit man praneszt. (Jan.15)

Frank Zidaitis,
Box 102 Plantsville, Conn.

MUZIKOS MYLETOJAMS.

Ka tik iszejo iz spaudos nauji vei-kaikai. Galdos su žodžiais del Piano:

1. Lietuva Brangi.
2. Kas Nuramys man Szirdeli.
3. Pas Darželi Trys Morgoles.
4. Esu ant Szio Svieto.
5. Gana Broliui Mums Mlogoti.
6. Sudiev Glintine.
7. Kas man darbo.
8. Laiszkas pas Tovei.
9. O Lietuva Numylėta.
10. Vai Kalba Žada.
11. Suskintas Kvietkollis.

Preke po 50c. už kiekviena. Sluskitė pinigų registruotam laiszke ar per Money Order, stempu neprilau J. A. ŽEMAITIS, Izeletojas, 215 S. West St. Shenandoah, Pa.

"MEILE"

Literaturos — mokslo visuo-menei katalikizskas laikrasztis. Izeina kas menesis.

Vienas iz invairiausiu lietu-viszku laikraszeziu.

"Meileje" talpinama daug invairiu ir naudingu kiekvie-nam straipsniu skaitymui.

Izleidineje jau isztisi metai. Izeleidžia Kunigas M. J. Ur-bonas.

Kaina metams \$1.80c. Užrubeziuos metams \$2.00 Raszyk sziuom adresu.

"Meile"

301 State Str.

DuBois, Pa.

KURSI NUPUOLIS

Tai geriausia proga daug aukšnu in Lietuva nusist. Greitume nusistino pinigų nieks su manim negal lenk-tynuoti; visioms pinigų siun-tejams pristatau kvitas su paraszais priemeju pinigų.

Laivakorziu agentura in Liepoju, Hamburga ir visur. Pasai kelti in Lietuva.

Padarymas Lietuviszku do-kumentu.

Pingus giuskitė per paczo Money Order. Raszydant pridkite 2c stampa ir visada adresavokite szitelp:

P. MIKOLAINIS,

53 Hudson Ave.,

Brooklyn, N. Y.

Pirmutine Lietuviszka BANKA



Siuncia pingus in visas dalls pasaulio. Pardoda Laivakortes ant geriausiu Liniju, už kompani-jos prekes. Pirmia pingus del saugaus perlaikymo, teipgi moka procenta nuo padeli paliku ne mažiaus 6 menesiu. Izdirbu ir Notarializskai užtvirtinu visokius Dokumentus, Paszportus važiuo-jantiems in Teyvne. Banka esanti po didelia kauceja ir kontrole Valdzios Bankinio Departamento su kuria atliekant reikarus nera jokios baimes. Raszykite ant žemiaus padeto adreso o gausite visada atsakima:

Joseph G. Bogden,

Banker & Alderman.

P. B. Lic. 153.

Cor. W. Long Ave. & S. Main St.

DuBois, Pa.

DAKTARAS NAMUOSE.

Ka tik iszejo iz spaudos nauja knyga "Daktaras Namuose". Knygute je apraszoma visokios vaistizskas žo-les, szktnis, žiedai, lapai ir t. t. nuo koku ligu yra vaistai ir kaip varto-jami. Su lotiniszkaus užvadimais, teip kad koznas gali juos gauti bile aptikioje. Apriezt to yra daug-bu geru pamokinimu, slapybiu ir recep-tu. Tolia knygtute yra reikalinga kiekvienam. Preke \$1.00

M. Zukaitis,

451 Hudson Ave. Rochester, N. Y.

CUNARD LINIJE

Didelis laivas AQUITANIA
46,000 tonn

Izplauks 3 Februarius

In Cherbourg ir Southampton

In Hamburga per Anglija \$125

In Liepoju per Anglija \$145

Priedant \$5 War Tax

Kreipkites in artimiausi Cunard Linijos Agents



VYRU LIGOS



Daktaras KOLER yra vienatintis tarpo Lietuvi daktaras Pittsburge. Jisai mokinosi Varzavoje, studijavo beglje 32 metus invairias ligas vyru ir moteru, todel jas nuodug-niai pažinst. Gydo užsinaudintima kraujo ir silpnys vyru, spuogus, neželimus, ligas timlo, invairias ligas paelanczias nuo neesztystumo kraujo. Atsiszaukite ypa-tizskai, per laiszkus asz negydan. Dr. Koler kalba rusizs-kai ir Lenkizskai. Ofisas valandos nuo 9 ryte lig 8 vakare. Nedelionis iki 2 val. popiet.

Dr. KOLER, 638 Penn Ave. Pittsburgh, Pa.

Lietuvos Prekybos ir Pramones Bankas

IR JO SKYRIAII

VILNIUJ
PANEVEZYJ
SZIAULIUOS
RASEINIUS
LIEPOJUIJ
KLAIPEDOJ
MARIJAMPOLEJ
VIRBALIJE

kuogreicziausia iszmoka pinigų pasiustus per savo AGENTURA NEWARKE. Kol žemas auksino kursas, dek pinigų L. P. P. Bankan. Ten gausi

7 nuosz. padejus 2 metams.
5 nuosz. padejus 1 metams.
3 nuosz. padejus neapribotam laikui.

Pingus pasiuntimui priima ir informacijas apie susidejima banke duoda Banko agenturos vedejas

M. NARJAUSKAS, 747 Broad St. Newark, N. J.

MONEY ORDERS, DRAFTS IR CABLE TRANSFERS.

Del nusiuntima pinigų in Lietuva, La-tvija, Lenkija ir kitur, už maža preke. Pardudame europos pinigų. Indedam pinigų in europos bankas. Kreipkites in bile-koki ofisa American Express Co. arba raszykite Lietuviszakai tiesog in

AMERICAN EXPRESS CO.

Foreign Money Order Department
65 Broadway New York

VAGIS

Vaizdelis iš gyvenimo.

Jos vaikas gi Uodžius jautesi sziane dalyke kitaip. Jis jaute kersztą. Ji kas zin kas trauke prie kerszo, baises kerszo. Ypacz kuomet dažnioja, jog per teisma negalima iz Kodzio pinigų iszreikalaut — tai liko tik viena viltis — kersztas. Butu galejes aikstien iszvesti Kodzio vagystes, bet bijojo pats save inkiszdinti nes viska sykiu voge.

Motina nesako apie savo užmyną. Abelnai jis kaip visada, mažai kalbedavo. Viena nakti ant galo užmane Kodžio atkersyti. Apsivilko sermę, apsiave ezobatus ir nuejo linkui Kodzio gyvenimo. Prieš ję prie trobu atsistojo užsi maste. Jau buvo beinas at gal, kuomet atėjo jam in gal va mintis: uždegti skunja. Skunja buvo toliau nuo kitu triobu, delto jo uždegus, kitos triobos nesudegtu.

Valandele pamislies, iszsi me isz kiseniaus dežute degtuku, inlindo per pamata in vidu uždege sziaudus szalinoi. Tai atlikes iszlindo laukan ir nuejo savo keliais. Skunja užsidego.

Kodis pasibudo vidurnaktį, ir pamate per langus szviesa, iszbejo laukan, prikele namiszkus, bet skunja jau buvo liepsnose.

In kelinta diena atpleszkot pas Vaitku žemsgariui, sueme Juozą Uodžiu ir iszveže in kalejima. Motina verke, verke verke ir tevas, bet Juozas ne verke jis net jiems pasake:

— Ar maži esate, nusztikite, kaip mane iszveža, taip ir juos.

Uodžius atsidure kalejime. Paszanktas pas tyrinetoją viska knaiszkiausiai prisipažino. Nors Kodis ji suaresztavo remdamasis tik ant pedu, kurios jam buvo labai gerai žinomos, bet dabar jokiu liudininku nereikejo.

Nors viska prisipažino, bet ne ik teismo isz kalejimo neiszleido. Bet už pusantro menesio atsibuvo ir teismas. Susirinko dang žmonin, buvo net Juozo motina. Teisejas prisagdinio Juozą ir užklauso:

— Ar tu padegiai Kodžio skunja vidurnaktį?

Teisejas pavarte popieras. Rado visur Juozo ta pati pasakytą. Reiszkia lengvas dalykas. Valandele patylejes dar užklauso Uodžiaus.

— Ar turi ka nors savo pasiteisinimui pasakyti.

Uodžius atsistojo:

— Asz uždegiau Kodžio skunja — tas tiesa, bet kodėl asz tai padariau? Gal mane sodinsit in kalejima, gal žudinsit karsit, bet neklausit, kas mane verte tai daryti.

Sztai asz dabar pasakan: dirbau pas Kodi visus metus, vogiau sykiu su Kodziu visus metus, ant galo Kodis užgynė mano kraviną prakaitu uždirbtus dvidešimtis rubliu. Asz sumiszaui, na ir padegiau skunja... Dabar, ponai pavelykit man jusi užklausti, kas ezia kaltesnis Kodis ar asz?

Tai pasakes nutilo.

Teisme pasidare triukszmas: nieks nesitikejo įžirsti to, ka Uodžius pasake. Net ir teisejai užsimaste, bet nieko Juozo naudai nepadare. Ant galo Juozą nuvede atgal in kalejima, teisejai nuejo ant pietu. Treezioj valandoj skambejo szitokia nuotarme:

— Juozas, Petro sunus, Uodžius, kerdžians sunus 29 Gruodžio — szin metu vidurnaktįjį padegė ukininko Kodžio skunja; padare nuostolio, pagal apkainavim ant 900 rubl. Niekadaris prie darbo prisipažino. Mes apygardos teismas

psisilaikydami instatu nutarime: Už naktini padegima skumios užmoke Kodžini 900 rb. ir teismo iszlaidas: kadangi niekadarys neturi pinigų, tai paskiriamas jam bausme atsode ti Kalvarijos kalejime vienus metus laiko, priskaitant laika, kuri atsodejo prieš teisma.

Ir Uodžius tapo taip žiauriai nubastas. Atsisveikino su motina r ant rytojaus tapo iszsiestas in Kalvarija. Kalvarija garsi kaip "vagių akademi ja." Žinomas daiktas, Uodžius kalejime nupole. Pažino daug vagiu, gavo pamokinimu, kaip vogti, ka voki ir kur pavogus padėti. Nors vagis ir abelnai pragyvenimas kalejime labai prastas, bet Uodžius viska kantriai perkente. Iszmoko, kaip sakiau savo amata — vagyste. Prabejo metai. Uodžius tapo paleistas namon. Neturedamas pinigų, turejo eiti pekszejas. Iszalkes valgyti, užėjo pakelini in kokia tai bažužele ir pradejo savo amata praktikuoti. Prieikalavo laszi niu, pinigų ir taip toliau. Th lauktu bazužele nera. Gavo duonos ir pieno. Apsimaine savo trinezius ant nauju ir iszejo.

Ir jau nemane kitokiū darbu užsimti. Bet ka gi ir prade tu. Uokininkai už berna nesumdys, kitokio darbo nera... na tai ir maitinasi kaip gali. Pas motna jau nejo. Netrukus visoj aplinkei Uodžius jau vo žinomas, kaip arkliavagis, net žmogžudis. Kodis savo keliu vel nukentejo: neteko geriausios kumeles su visu pakinkymu. Žodžiu sakant, visa aplinkine kentejo nuo arklia vagio. Taip perejo veik metai aiko Uodžius voge ir gere, gere ir voge... Jisai žinojosi su žemsgariu, dalindavos su jais pelnu, delto ji ir nesugandavo. Bet ant galo pavieto žemsgariui sueme.

Tai apie toki Uodžiu paskly do žinia, jog antru kartu sumtas ir del to paczio Uodžiaus visas jomarkas džiaugesi.

Bet kodžini ir gi nesiseke Javai neuzderejo, kiales iszstipo, reikejo sekla pirkti, o ezia darbininku neagauna. Jan žydeliai net lauka užaresztavo: skoli neatmoka... Žmones pradejo sneket, jog Dievas baus me ant jo namu siunczia. Nežine, ar tas buvo tiesa ar ne, bet Kodžio uke labai nyko ir jis pats, bala žino, kaip iszrode. Kol bernai dirbo, uke tarpo — Kodis buvo linksmas bet dabar visai ne tas...

Viena petnyezios vakara Kodis su savo paczia važiavo namon per girria. Biskuteli buvo "užragaves". Buvo velyvas ruduo. Kelias bjaurus. Vaziavo briezkoj. Alkoholis pradejo savo veikima. Kodis užsnudo. Kodiene paeme vadžias. Bande plakti arkliaus, bet jos neklauso. Vežimas vos ritosi. Jan sutemo. Grabes szale kelio per girria buvo ne

— Atsimink savo trylika rubliu — tare Kodis, krapztydamas pinigus, kuriuos asz tau užgyniau. Praboczkyk man, Juozuti....

— Nereik nu pinigų. Jie manes neiszgany. Keliank sau sveikas ir pasakyk žmonems, Tai pasakes nuejo.

Kodis nežinojo kur esas. Du mirties pavojai vežimas ir vagis taip ji suarde, jog vos ant kojų pastovejo. Szaiptai parsikrauste namo. Dvi sanvaites iszsirogo. Iszgijes apie Uodžiu niekad nekalbejo. Kad vagis, pleszikas Uodžius nuo mirties iszgelbejo. Galas.

svietiszka! gilius su biskin vandens ant dugno. Vežimas slinko pagrabiui.

Vienoj vietoj pasitaike pro veža, rntai nuslydo, vežimas apsiuvoze ir nukrito in grabe. Kodiene szaiptai taip pasiseke iszlyst. Kodis liko apaezioj stenejo, reke ir gargaliavo. Motere paeme baine. Bande pakelti vežima, bet negalejo. Apsidare aplinkui ir pradejo dejuoti:

— O mano Dieve, ka asz dabar darysiu... Antamuti, Antamuti! Gelbekit....

Atidnoziau viska, kad kas ji iszgelbetu.

Niekas neateina, niekas ne girdi. Moteris verke.

Staiga pamate pro szali einant kokia, tai žmogysta. Kodiene atsikusko in ta puse isz kur žmogus atėjo, ir melde:

— Žmogau, buk toks geras, iszgelbek mano vyra. Skubink, jis gal numirti.

Žmogysta prisirtino. Tai buvo vyras. Kodenei jo vežas, kalba ir visi judejimai buvo gerai žinomi, bet szioj valandoj ji visai nemane, kad tai butu koks pažinstamas. Jai rupejo tik tai vyro likimas.

Susimildamas tik skubink, jau Antanas troksza.

Nepažinstamasis tuoj pažino vežima, arkliaus ir moteri; tyledamas pakele briezkos gala ir Kodis iszlindo. Kodis iszsi pagiriojo. Norejo padekavot už iszgelbejima, bet pažinrejes savo geradarini in veida, baidis persigando ir negalejo žodžiu isztarti.

Priesz ji stovejo tas, kuriam jis alga užgynė, inkiszo in kalejima ir padare vagim. Priesz ji stovejo iszbejes isz kalejimo Uodžius. Kodiene dar labiau drebejo.

Uodžius prisirtino prie Kodžio iszstrauke ilga peili ir praszneko:

— Tu mane apgavai, pavertei in tai knom dabar esi. Asz galeziau vieną akimirsnį dabar tave nužudyti, bet nenoriu. Nors apszanktas esu vagim, plesziku, bet tai ne mano kalte. Vagiū, idant budu nenunireziau.

Inkiszo mane in kalejima, Sztai asz vel namie. Tave iszgelbeju, ir paleidži gyva delto, kad parodyt jog ir vagis turi szirdi.

— Atsimink savo trylika rubliu — tare Kodis, krapztydamas pinigus, kuriuos asz tau užgyniau. Praboczkyk man, Juozuti....

— Nereik nu pinigų. Jie manes neiszgany. Keliank sau sveikas ir pasakyk žmonems, Tai pasakes nuejo.

Kodis nežinojo kur esas. Du mirties pavojai vežimas ir vagis taip ji suarde, jog vos ant kojų pastovejo. Szaiptai parsikrauste namo. Dvi sanvaites iszsirogo. Iszgijes apie Uodžiu niekad nekalbejo. Kad vagis, pleszikas Uodžius nuo mirties iszgelbejo. Galas.

— Atsimink savo trylika rubliu — tare Kodis, krapztydamas pinigus, kuriuos asz tau užgyniau. Praboczkyk man, Juozuti....

— Nereik nu pinigų. Jie manes neiszgany. Keliank sau sveikas ir pasakyk žmonems, Tai pasakes nuejo.

Kodis nežinojo kur esas. Du mirties pavojai vežimas ir vagis taip ji suarde, jog vos ant kojų pastovejo. Szaiptai parsikrauste namo. Dvi sanvaites iszsirogo. Iszgijes apie Uodžiu niekad nekalbejo. Kad vagis, pleszikas Uodžius nuo mirties iszgelbejo. Galas.

IN KARIUOMENE BERNELIS EJO.

In kariuomene bernelis ejo, Mergužes szirdis labai skandejo, Lydejo merguže berneli savo, Ir tare žodžius: "asz basiu tavo.

Eik bernuželi gink musu žemele, Melsnos už tave — raminsiu szirdele."

Žodžius merginos girdedams bernelis, Suszuku jausmingai: "skrysčiu kaip pauksztelis."

Stosiu in eiles tarp draugu savo, O kad sugryžsziu, ir asz basiu tavo, Eisiu gint Tėvynes nuo prieszo griobiko, Nuo to nedoro musu užpuoliko.

Palamink man Dieve, duok rankai stiprybe, Nes neapsakytą yra tavo galybe, Idant kardas rankoi man nesudrebetu, Ir keptupei "Vytis" visuomet žibetu.

Asz draugu narsuma uždegsiu krintinei, Kariuomene bus narsi musu Tėvynei, Dailiai mes visi kuopoi žygiuojame, Ir musu Tėvynes preiszui neduosime.

"Valio!"

— Rex.



TARADAIKA.

Vyruczei, szlekti laikai užėjim, Ir kazirinkams dabar vargas parejia, Viename pleisia yra keli knemelei, Beprocziui ir kvailiui, Tiejai kaip neturi pinigų, Ymasi ant spasabu, Czeki isz sztoro payma, In karezema nugabena, Pragere ir praszpienoja, Kas lieka tai prakaziruoja, Tankel terp saves ir susipesza, Ir pas vaita uždarbi neszt.

Vienas muzikantas, Badaf žmogelis ne kas, Per nakti dirba, Ant kankliu kirba, Už stikluka ramybes kirbintu, Be atsilio skambintu, Negana to, ir da paczia atsivaro, O vaikus grincioje uždaro, Mergina stovi už baro, Kita stuboje vel ten ka daro, Tai vis vaikiue lietuvizkai, Kad ir kiausizkai.

Vienas jaunas vyrukas, Dydelis kvailinkas, Girtas ant žemes gulejo, Ne marszkinu ant saves neturejo, O kada jau iszsi pagyriojo, Kaip su juom buvo, tai nežinojo, O tu vargsze vaikiue, Tu tamusis sutverime, Kas isz taves bus, Jaigu darai kaip ne žmogus?

Taboka oj taboka, Gerai, jaigu kas traukti taboka moka, Nes jaigu dang zažyvos, Tai sutins nosis ir iszejs isz galvos, Kaip tai vienam Ohajini pasidare, Jog beprocziui name uždare.

Jaigu Amerikos Lietuvei ne deda del auku, Del Lietuvos nupuolusiu kriokiui, Po tam po laikraszezius garšina, Kuria kožnoje apsigardoja, Patrijotai parsigyria, Jog sudejo tiek penktuku, Del visoki susibankrutiszius versziuku,

Jog tamsunai neduoda penktuku, Ant reikalu tautiszku, Da ir pagrūmoja su kuloku, Net del visu padaro juoku, Vyruczei nepaiskite ant tokiu krepzselinku,

Ant tu amerikonszku masezhinku, Tegul laikraszezei teploje, Tegul sau szunes loje, O tiejei, ka in moksle ejua, Tiejieji in moksle iszeja, Be amerikonszku penktuku, Sudetu ant juoko centuku.

Amerike mokslas ne daug kasztuoje, Tegul kiek kas gali, paaukauje, Ne centuka, bet kelis dolerins, O žime dydele tautoje bus, Su tokiom aukom mustokite, Kaip kudykei neblozmokite,

Ba su tais nikelis nesuszepsite, Ne viono pilozopu nepadarysite, Tik sau varda pagadykite!

— Oh, kaip sunku pasiiti-

— Oh, kaip sunku pasiiti-

— Oh, kaip sunku pasiiti-

— Oh, kaip sunku pasiiti-

— Oh, kaip sunku pasiiti-

— Oh, kaip sunku pasiiti-

— Oh, kaip sunku pasiiti-

— Oh, kaip sunku pasiiti-

— Oh, kaip sunku pasiiti-

— Oh, kaip sunku pasiiti-

NEUŽMIRSK APJE SAVO MILEMUS TEVYNEJE.

Malonek mielas skaititojai bent mislimis mskriesti in tolima rytu szali, in ta szali kuri teip miela tavo szirdžiai, o kuria palikes nelaimėje iszkelia vai toli in svetima szali jieszkot sau geresnio ir lemtesnio bavio. Nevisiem vienog, lenriems smukus ten gyvenimas galina tai padaryti; vieni duosauja bemastidami apie ta szali, isz kur daugumas pažinstamu ir giminiu iszkeliavusiu raso savo laiszuose in gyvone nezezius paliktoj szalije apie lengva ir linksmą gyvenima naujoji butinej, o nors dang meluoja, vienok paraginea kiltas prie apleidimo milimos szales — tevynes Lietuvos, vargstanezius nelaisveje, kuriu brangit iszmoksta dauguma tik svietur bunant; dauguma ir in ezia atvykusiu, nors turi laisve ir lemtesni gyvenima dusauja, pasiilgo brangios tevynes, kame ne vienam buvo smagesnis gyvenimas nors varge, negu svetimoje szalije. Taigi meldžiu taves, kursai pasiilgai tos brangios mums szales, bent mislimis atlankiti ja.

Eisiva abudu in ta tiku kaimeli su žemoms triobelemis, kuriu sziaudiniui stogai žaliuoja samanom apžele arba baltuoja žiemos karnu užkloti. Vakarais. Visur tila vieszpatauj, net ir szunes slepdamiesi nuo szalezio ir žiaurus vejo susislepe kur in pastoges ir guli susiriete snausdami, ir tik ju jantrios ausis ir sznerves nuolat juda, kaip jantriu sargu, dabojameziu lobi savo duondavio. Viesula vien siauczia, blaszkidama medžius, purtidama nuogas szakas, sziaudines palepias, dauzdamasi in kampus triobu, skausingai vaitodama, arba barszkidama in stiklus langeliu, kuriuose matit žibureliai. Jei nebeturi ko atlankiti kitur eiks su manim in pirmutini galekaimo nameli, kurio languose matomas žiburis. Ineje tuoj suprasime, kad ezia laukiamą yra kokia szvente, szeiminele, susidedanti isz dviejų seneliu, gyvenanciu kaip du karveliui, apsitriusius ilisai po dienos darbni, apsitaise ezistais nebrangiais drabužiais — ir laukia... Laukia gal tos szventos valandos, szventos visam krikscioniszkam svietui, linksmos kiekvienam tikram krikscioniniui, kurioje Užgimes musu Iszganitojas. Teip! Neabejotinai tiedu seneliai laukia jos; ant stalelio užstietoj balta, nors nepukia bet ezista staltiesia stovi indai su pagamintais valgiais duobutese, nes po staltiesia priklota kvapsningo szienelio delei atminties kad Kudikelis Jezus Užgime ir likos prakartej per Jo Szvenciausią Motina ant szienelio paguldytas, ant vidurio stovi torielka, ant kurios guli dvi plotkeles. Seneliai sedi jau prie stalo bet ne valgo; abudu muniude, abudu aszarom apsiileje, mislija apie ka tokio liudno, matoma yra kad mislijsiems abiem suteikia kartybe. Gal masto apie savo praeti, o gal apie ateiti, kame mato kapus. Ne! Klauzykim ka kalba.

— Kur musu vaikeliai? — prabilo drebaneziu balsu senelis. — Ar gyvi ir sveiki, ar jau seda prie stalo valgyt vakarie ne kuezios? — Ar mislija apie mus.

— Ah, kad jie misliu, tai jug atraziti bent kelis žodekus, o dabar jau beveik puse metu kaip nieko apie juos nebežinome! — atsake sena motina.

— Oh, kaip sunku pasiiti-

— Oh, kaip sunku pasiiti-

— Oh, kaip sunku pasiiti-

— Oh, kaip sunku pasiiti-

— Oh, kaip sunku pasiiti-

— Oh, kaip sunku pasiiti-

— Oh, kaip sunku pasiiti-

— Oh, kaip sunku pasiiti-

— Oh, kaip sunku pasiiti-

— Oh, kaip sunku pasiiti-

— Oh, kaip sunku pasiiti-

kus vieniams ant senatves! Auginome, rupinomes — ir at tikejomes, kad parsies užmerktakis nematant ju ne vienome prie savos. Szirdi spaudzia skausmai aszaros aprangina mane kada tik pamislju apie tai, kad likomes ant senatves du vienu, vienuoliais, kaip medelis pustineje: sunkus padėjimas, sunkus buvis musu Lietuvoje, vargstanezioje nelaisveje, slegiamoje per nevizdonus. Jug ne kas kitas isztreme in svetima szali musu vaikelius, ypacz smelius kaip tik tas sunkus padėjimas. Džiaugeziansi vienok, jeigu tas prie apleidimo milimos szales — tevynes Lietuvos, vargstanezius nelaisveje, kuriu brangit iszmoksta dauguma tik svietur bunant; dauguma ir in ezia atvykusiu, nors turi laisve ir lemtesni gyvenima dusauja, pasiilgo brangios tevynes, kame ne vienam buvo smagesnis gyvenimas nors varge, negu svetimoje szalije. Taigi meldžiu taves, kursai pasiilgai tos brangios mums szales, bent mislimis atlankiti ja.

— Netikin in tai, idant jie kada nors sugrižu — atsilepo sena motina apsiuverkus — jiems ten linksmas gyvenimas, kam jiems mislioti apie Lietuvą, kam laisve mainit ant nelaisves. — Labiau man spaudzia szirdis, kad jie pamirsza mus.

Man motinai daug didesnis skausmas drasko szirdi misli, kad už visus mano vargus ir rupeszius datirus auklejuant juos neturesiu ne to smagumo, idant jie užmerktu man akis; žinau kad to nesulauksiu, trokszeziau bent žinoti apie juos kaip jiems Dievas, jeigu neiszsižadejo Jo, laimina...

Nedabaige savo žodžiu, nes pertrauke jai juos atbalsiai žingsniu, einauzio in prieangis kazin ko. Netrukus atsidare duris ir in kambary inejo gromatneszis su laiszu isz Amerikos, Abudu seneliai paszoko linksmai, ir nors nežinojo nuo ko ir kaip raso, ka jiems pranesza, jau buvo pilhi džiaugsmo. Tuoju pradeda prasziti gromatneszio, idant atplesztu korta ir skaititu jiems. Gromatneszis pažistamas gerai žmogus ir samkesas nesisvar to tik už gana padaro norui seneliu. Ne trukus pradejo skaititi sekaneziai raszita laiszka:

— Brangus Gimdytojai!

Isz priezasties ateinancios szvntes Užgimimo Vieszpates Jezaus, musu Iszganitojans, sudegame jums mes jusi vaikai savo szirdingus linkeji mus, o idant darodit, jog musu linkejimai plaukia isz tikru szirdziu, siuncziames jums savo dovanelias po kelfolika rubliu, isz kokiū kaip mums rodos, geriausiai busit užgan dintais."

Seneliai su dideliu džiaugsmu klause sutureje dvasa krutinese, o gromotnesis tuotarpu skaito toliau — "Atfeskite brangus gimdytojai, jog ilgai in jumis nerasziau laiszko nežinau ar ir brolis ir sesers neraszze, gal jie suramino jus savo laiszkais. — Kas link manes tai brangus gimdytojai ne rasziau ne delei pamirszimo apie jus, vien delei to, kad rasziamas laiszku žadina duszija mintis tevynes ir tada nenoroms spaudžiasi po plunksna žodžiai:

— Lietuva brangi, tevine mano Ar kada nors pasilesiu ant krusines tavo?

— Teviszka pastoge, keno savas timent tapsi,

Kada savo senu savininku neteksi?

— Oh, kaip sunku pasiiti-

— Oh, kaip sunku pasiiti-

— Oh, kaip sunku pasiiti-

— Oh, kaip sunku pasiiti-

— Oh, kaip sunku pasiiti-

— Oh, kaip sunku pasiiti-

— Oh, kaip sunku pasiiti-

— Oh, kaip sunku pasiiti-

Ka matisi verkiat ant grabo motinos ir tevo?... Tevyne, tevyne kaip nelaimingi vaikai tavo."

Tas tik brangus gimdytojai daro mane nelaimingu, szeip viskas gerai. Bukite linksmai, pasidžiaugkite bent musu usztikrinimu, kad pamename jus gerai ir rupinames jusi buvii kaipo paliktu senatveje vienu!"

— Esame linksmai — tare vienbalsiai seneliai. — "Garbe Dievui ant augsztybiu!"

— O pakajus ant žemes žmonioms geros valios" — pridure skaitytojas laiszko.

Pabaiges skaityt laiszka, gromatnesis atsisveikines ir sudejes savo velijimus links mos szvntes Kaledu iszejo.

Dabar ezia matoma buvo didele atmaina; kaip labai seneliai buvo priesz valanda nuliude, taip dabar linksmai. Sedo abudu prie stalo valgit vakariene ir ant abieju senu veidmū matomais buvo ramybe ir laimingumas. Senas tevas iszguldinedamas savo senokiai prasme sunaus raszto, davedžio kad linksmas yra isz savo sumu, ypacz vyriausio, isz kurio žodžiu mate kad jis nemirsza tevynes, ne teviszkes, kad tas jami yra brangiū daigtu ir kalbejo:

— Dabar jau laimingas galin ir mirti, kada žinau, jog mano senus tikrai myli tevyne, gal Dievas daleis jam bent kaulus sudeti teviniszkos žemes iszeziui...

— Didžiojuosi ir asz — pertrauke sena motina — kad iszauklejau vaikus už kuriuos nereikalauju gedintis...

— "Garbe Dievui ant augsztybiu — tare vel abudu seneliai — o pakajus ant žemes žmonoms gero noro."

Ir laimingi seneliai džiaugsmu ir maldingumu perpildinti daugiau meldei ir garbino Dieva negu valge. Links mos jiems buvo kaledos!

...Teip brangus skaitytojaiu pamislyk ir tu ar nepalikai senu teveliū, ar sulinksmiai juos, ar džiaugiasi tavimi iszleide in svetima szali, ar gerasi ir didžiojasi tavimi motina, kuriai tiek daug esi kaltas. Jei mislis atsakis tau prie szingai, rupinkis pataisit savo klaida, stengkis sugrižt ant kelio, kuriuomi kiekvienas žmogus privalo žengti, idant visi su džiaugumu galetume tarti:

— "Garbe Dievui ant augsztybiu, o ramybe ant žemes žmoniams gero noro."

FARMOS — FARMOS.

107 akieriu geros lygios žemes 12 akieriu geros girrios in vales vandens, didelis sodas, 8 ruimu namas, didelis tvartas cementuotas sklepas, ir kitoki budinkai. Arti Moksłaines. Graž vieta. Preke \$6,500 Galima imoketi \$1,500 rankpini gu o resza ant iszmokescio. Kita farma 73 akieriu, 10 akieriu girrios daug vaisiu medziū, užtektinai vandens. Didelis namas ir tvartas ir kiti budinkai. 9 gyvulei, pora arkliau, vežimai, pleszkes ir maszinos. Arti moksłaines ir geležinkelio stoties. Preke \$6,500. Galima imoketi \$3,000 resza ant lengvu iszmokesciu. Atszaukite ant adreso.

O. G. Mahon, R. D. 3 Factoryville, Pa.

NESITIKEJO JOG JAM PADARYS TIEK SMAGUMO.

Siunczia szirdinga padekavone už teip pulkia knyga kokia yra "Tukstas tatis ir Vlens Naktis". Da toktu istoriju ne esniu girdejas fr skaites kokias radau toje knygoje, kuri mane palinksmia diena ir nakti. Kada paeinu isz darbo tai tuojaus griebius už knygos, ne rupi man nereikaltingas vietas. Netikejau ka kiti kalbejo apie ta knyga pakti sau neparsigabenu isz redyotes "Saulės". Velinu kožnam laiz papsi ir skaityti o tures smagumo dautat kaip už szmita doleriu. Su pagaru, Vincas Malaiszka, Sparrows Point Md.

Tvirciausia Lietuviszka BANKA

Didole kaucija sudeta Valstijos Banko Departamente. Esu po priežiūra Valstijos, taip kad pinigai sudėti mano bankoje negali praukti. Prilima pinigų saugiam palaikimui. Siunczlu pinigų in visas dalis svieto, pagal dienos kursa. Parduodu laivakortes kompanijū nustatytams kainoms. Parupliu pasportus keliaujančioms in Lietuva. Viskas daroma teisingai, greitai ir pigiai. Rašykite apie kainas o gausite teisinga atsakymą. Adresavokite:

V. Lapinskas
601 W. Mahanoy Ave.
Mahanoy City, Pa.



Capital Stock \$125,000.00
Surplus & Profits \$160,000.00

Mokame antra procenta ant audito pinigų. Procenta pridodam prie jūsu pinigų 1-ma diena sausio ir liepos mėnesio, nepaisant ar anksčiau parodytų knygute ar ne.

Mes norim kad ir jūs turėtumet reikala su musu Banka nepaisant ar mažas ar didelis. Bankas adaras nuo 9 val. ryte lig 3 val. popiet, Subatomis 9 rite lig 12 val.

H. BALL, Prezidentas
F. J. NOONAN, Vice-Pres.
J. E. FERGUSON, Kasierius.

LIETUVISZKAS GRABORIUS
A. J. SAKALAUCKAS.
801 E. Pine St. Mahanoy City, Pa.

DAKTARAS W. BURKE
LIETUVIS
418 W. Market St. Pottsville

Su vioms ilgoms prilima, nuo valandos iki 10 valanda is ryto, 1 iki 8 val popiet, 6 iki 8 vakare.

Naujas Lietuviszkas Graborius
KAZIS REKLAITIS.
516 W. Spruce St. Mahanoy City

Daktaras Juozas J. Austras
LIETUVIS
Buvusis Daktaras Karliumeneje.
GYDO VISOKIAS LIGAS

Prilima ilgoms lig 10 valanda ryte, 12 lig 2 popiet, 6 lig 9 vakare.
Telefonas—Bell 359 R.

113 E. Coal St. Shenandoah

Merginu balbertu szapas.
Uloja prekes tikrai. Prašom. Teipgi ismokiname vyrus ir merginas balbertauti. Neuzmirszkite numaro. Netoli Union R. R. stacijs.

N. Nossokoffs,
1202 Penn Ave. Pittsburgh, Pa.

STASYS JUODSNUKIS
LIETUVISZKAS KRIAUCZIUS

Siuva visokius stutus ir overkotas pagal naujausia mada. Turu visoki nauju sėmpeliu ir yra isz ko pasirinkti. Teipgi talso, iszvala ir iszprošina vyrų ir moterų rubus. Darbas yra geras ir užtikrintas Prekes prieinamos.

102 E. Centre St.
Shenandoah, Pa.

GEORGES'
Namu darbo "Ice Cream's"

Galima gauti sziuos vietuose:
No. 317 W. Centre St.
No. 218 W. Spruce St.
No. 920 E. Centre St.
No. 728 E. Pine St.

Pirkite kendes ant kaledu pas Georges'. Gražiai sudeti baksukuose po 60c ir 50c. Pristato "Ice Cream'a" del visoki pareikalavimu. "Brick Ice Cream's" po 80c kvorta, \$2.80 už gorcziu.

HARRY GEORGES
24 W. Center St. Mahanoy City, Pa.

Žinios Vietines

— Tik 4 dienos lyg Kaledu.
— Skaitytojai "Saules" isz Mahanojaus aplaikys kalendorius ateinančią Petnyezia.

— Mahanojaus skaitytojai "Saules" aplaikys Kaledu numeri Ketterge.

— Mieste ir aplinkineje Readingo kasiklos mokes petnyezioje 24 - ta.

— Visi anglekasiai isz szios aplinkines nutare suzelpti straikuojenczius anglekasiu West Virginioj su senoms drapanoms ir kitais reikalingais dalikais, nes tenaitineci anglekasiai yra iszvaryti per kompanijs isz stubu ir tures perleist ziema ant lauko. Neszkite drapanas po No. 9. West Centre uliezios, kur randasi ofisas.

— Daugelis studentu isz moksloiniu pribuvo pas tevus praleist szventes.

— Publikines moksloines sustoje nog utarninko net po Nauju Metu.

— Utarninke pirma diena ziemos. Yra tai zieminis nakties pervirszinimas dienos su nakezia.

— Praneszu visuomenei kad parduosiu zema kaina iki Kaledu.

Szviezi Szolderei po 20c.

Rukinti kudi Hamsai po 25c.

Pork Chops po 28c.

Teipogi bus paukszeziu; gyvu ir negyvu didziausiam pasirinkime.

Teminkite kainas po naujam Metu. P. J. Kubertaviczius 600 W. Pine St.

— Pirkite kaledu dovanas "Art Shop'e." Rasite visokiu dovanu del visos seiminos. Teipgi gausite gyvu kvietku del Kaledu. Jennie Refowicz, 129 W. Centre St. (t. f.)

— Pas ziegorninka J. Stankeviciu, geriausia gausite pirkti visokiu dovanu ant kaledu. Visokiu auksiniu ir sidabrinu laikrodeliu vyrams, moteroms ir vaikams. Auksiniu daigtu kaipu tai ziedu, spilku, lenciugeliu, ir t. t. Teipgi uzlaiko visokiu apsiavimu ir pirkdami pas jin suzedinsite pinigų. Visiems kostumeriams duosiu puiku kalendoriu. 305 W. Centre St. (t. f.)

Sugar Notch, Pa. — Padejimas ezionais nebologiauses, darbai kasiklosia ejna gerai ir del pribuvusiu darbu da užtenka. Daugelis pribuvo isz virszutiniu, bet nelabai jienis ezionais patiko, nes mane, jog ezionais ras miltu kahus, dabar ketina dunt isz kur pribuvo.

— Parapijoi dydziauses paderkas po vadovysta musu prabaszciaus Szipszinskio, nes yra geras gaspadorius ir prive-da paklydelius ant gero kelio.

— Jau del nekuriu musu bobeliu labai yra reikalinga poni Baltruviene, nes musu bobelkos trankosi po karezemas ir strapalioje girtos namon, vyrai ateja namon keike, bet bobelkos moka iszikivinkliot nuo tuju uzmetinejimu. Jaigu greitai nesuivaldys, tai koze-las bus darbe, o ir pravardes reikes svietni apszaukti apie dorybia tuju motereliu.

Chicago. — Tulas Stanley Ostrowski, 54 metu amziaus, 8752 Escanaba Ave., praeita panedeli buvo dukters apskustas policijai del nedoro elgimosi su savo dukterimi. Policija atejus ji suaresztavo ir nugabeno South Chicago policijos stotin, kur jis ir pasikore.

ANT PARDAVIMO.
Biznavas namas, 901 ir 903 E. Centre St. Mahanoy City, Pa. Atnesza \$1200 in metus. Parsidnoda isz priezasties kad loenininkas apleidzia bizni. Geras investentas. Atsaszaukite ant virsz paduoto adreso. (D. 21)

Isz Kariszku Lauku

Želigowskis nepasiduoda.

Tautu Sajungos sprendimui ir nenor isz Vilniaus iszi-kraustyti. Vieton Želigowskio lenkai surado kita bandita Boociki. Nauji lenku kariuomenes buriai ir karo medziaga nuolat gabenama Vilniun. Atvyko ir Balachavicziaus likueziai. Po priedanga naujos kariuomenes lenkai nor su-szaukti Vilniuje Seima, kursai buk turesias nutarti Vilniaus likima. Grasina naujais antpuoliais ir pleszia gyventojus neutralej zonoj.

Grudzio 15 diena isz Kau-no nuo B. Baluczio Lietuvos Atstovybe yra gavusi toki ka-blegrama:

Lenku buriai kasdien atsi-lenko in neutrale zona ir ples-zia gyventojus. Buvo jau daug susiremimu su musu zvalgyba. Ju buvo tiek daug, kad nebeprisineja ju insakmai nurodinyti. Tuos antpuolius daro kaip Želigowskio taip ir reguliari lenku kariuomene. Patikrintomis zinomis isz Vilniaus Želigowskio prieszinosi Tautu Sajungai ir jos Kon-troles Komisijai; gana žymi nauju karo pajegiu koncentracija matoma Vilniaus rajome. Karo medziaga be perstojimo gabenoma pro Lyda. Balachavicziaus likueziai pastiprina Želigowskio pajega. Isz visu gautu ir paastrintu praneszi-mu matyti, jog Želigowskis ruosziasi su nauju antpuoliu tarp grudzio 15 ir 20 dienu. Želigowskio sztabo virsziniu-kas Boociki nor parktuoti su-kilimo komedija (triksa.) Tuo tarpu daromas aktyvis priuo-sziamas darbas, kad inscena-vysiu (surengus) Vilniuje Sei-ma, kursai buk turesias ap-spresti Vilniaus teritorijos li-kima. Pasidaugino persekio-jimai ir Lietuviu arestai, kad palengvinus tyka mineto plia-no pravedima. Tat viskas su-kele daug neramumo visoj Lie-tuvoje. Jau praejo dvi savaiti kaip tapo musziai sustabdyti, bet nera jokiu zenklu, kad Že-ligowskis kraustytsi. Prie-szingai, visi insitike, kad musziai sustabdymas yra Že-ligowskio panaudotas padidi-nimui savo kariuomenes ir nu-davimui, jog Vilniuje bus su-rengtas Seimas.

Sziadien prasidejo Kaune teismas Tamoszno (?). (pasiraszes) Balatis. Isz to matyti, jog Vilniuje tarp lenku jau pasidare despe-racija. Jiems negana Želi-gowskio, prisineja pasirinkti naujas banditas Boociki, kur-sai tures sukilti ir priesz len-kus ir priesz pati Želigowski. Pasitikekime, jog Lietuvos kariuomene, Lietuvos Szauliai, Gelezinis Vilkas ir kiti savano-riu buriai mokes ne tik atsi-spiirti, bet ir galutinai su-triuuszinti sziu isztvirkeliu gaujas, kurie yra susuke liza Vilniuje.

Broliai Amerikieciai, lai-kykimes tikrai vienybeje nors viename darbe prie Lietuvos apginimo. Aukokime dvigubai Lietuvos gynyimo reikalams, kaip jau esame aukave, ir siunskime aukas Lietuvos Valstybei.

Lietuvos Informaciju Biuras.

Lietuviu Generalinio Sztabo Praneszimas.

Kaunas, 20. 11. — Klepai-czu kraszte užpuole vienas szarvuotas Lenku trukis. Vienas vezimas iszszoko isz ve-ziu, likusieji gryzo ant Land-varavo link. Vakari Lietuviu kareiviai iszlygino perlauzi-ma Lietuviu fronto. Lietuviai paeme Szirvintus, Poskelva, Lomenus ir Vidzeniszkius. Jie sugavo viena Lenku brigades sztaba, viena regimento sztaba ir daugias kaip 200 kareiviu bei laimejo 2 kanuoles, 20 maszynpuezku, 9 minu mesto-ju, 150 arklui, 7 virtuves (kuknes), 40 vezimu, daugias kaip 250 puezku ir viena auto-mobila.

In kontroles komisijos pa-

kvietima Lietuviu delegacija vedama uzrubeziu ministerio Purickio ir Santarves Atstovu iszkeliavo tarties su Kontro-les Komisija.

Kaunas, 22. Nov. — Tautu Sajungos Kontroles (Uzveiz-dejimo) Komisijons dave Lie-tuvos Delegacijai, kuri draug su lankeju Dalyku Ministe-riu Purickiu in Jewie prie Frontos iszkeliavusi buvo, zi-nia: Jis esas nuo Lenku Val-dzios nrediszka zinia gaves kad Gendrolius Želigowskis Valdžios Paliepimu klausyses, ir kad jis savo Vaiskui pris-a-kes, nuo 19. 11. priesz Lietu-vius nebekariauti. Lietuviai atsiliepe, kad jie tuomi sutin-ka, ir apsiima priesz Lenkus taipojau nebe kariauti.

Bet szitu vienpusiszku Su-tareziu neatbodami, Lenkai vakari isz naujo prie Szirvintu, Skiteriu ir Romaniszkiu Lie-tuviu atsikartotinai užpuole. Lietuviai buvo priversti gin-ties. Reikia patemyti, kad viens Lietuviu Batelijono Ko-manderas ta zinia gaves, priesz Lenkus vel kariauti, Lenku Brigades Komandera užklaui-se, ar jo Raiteliams toksjau palie-pimas iszduotas, szisai rasz-tiszka atsiliepe, kad jis apie tai nieko nezinas. Tautu Sa-jungos Kontroles Komisijons iszkeliavo in Szirvintus, jeib ta dalyka ant vietos pajeszko-tu.

Kaunas, 20. Nov. — Želi-gowskio tverimams sugriu-nant, jis patsai vos paskubo pabegti, ir butu beveik sugau-tas tapos. Komandieras nuo Grodno tape sunkei suronytas. Viens szarvuotas trukis, kursai Klepacziu Apygardij del Priesztverimo atvažiavo, tapo sunkiai paiszkadytas ir vos ga-lejo pabegti.

In Sziaures rytus nuo Kve-daines, bande Lenku Raitelei Gelezkeliliu Tilta paplaiszinti, jie tape apsiausti, ir jiems 12 svaru Plaiszinimo medziagos ateme.

Lietuviu Paaiszkinimas.

Kaunas, 20. Nov. — Nuo Lenku iszleistosios zinios, kad lietuviszki Vaiskai sutarima lauздami, Tautu Sajungos Ko-misijona sutrikdine in fronta nukelianti, ir kiau su Kanuo-lemis szove, yra visiszka ne-teisingos ir pramanytos, nesza szisai Komisijonas, kurio va-das Prancuzu Gendrolius Chardigny yra, kelias dienas Lietuviu puseje užsilaiko. Szis-tas Komisijonas pasiunte asz-tru Protesta in Varszava ir in Vilni, kad Želigowskis Ko-misijono Kvarteta prie Gedvil-ces tyeziomis apszaudyti dave. Ant tu žiniu, kurios nuo ryt-

prusziskos Valdžios del vokisz-ku žahneriu perejimo per Ru-beziu, atsiliepe Lietuvos Val-džia, kad ji nei viena žmogiu in Uzrubezi nera siuntusi žahne-riu samdyti, bet priegtam vi-sus, kurie atvyko atgal siunte. Lietuvos Valdžia deda svarbu-ma ant to, kad szis pareiszki-mas deretu iszrodymui, kad mes dabojame Vokietijos neu-traliszkuma iszlaikyti.

JUODYLA IR SVEIKATA.

Jau net ir raszylas jiega yra koaptuojama sveikatos užlai-kymo delei, ir pasirodo kad ne-maziau yra neveikus už vaist-us, o limpaneziu ligu atsiti-kimuose kur kas daugias at-siekus negu vaistai. Todel ko-del nepriskaityti raszyla vaist-u eilese.

Nors raszyla nevertuojama vaistu vietoj, bet su jos jiega visose ligose galima tiketis pagelbos. Vaistai tik kaikurie kaikuriuose atsitikimuose gelbsti, bet raszyla vartojama abelnai ne gydinti, bet praneszti ir apsaugoti visuomenei kaip ligos iszvenigiamos, ir ko-kiu budu jos naikinamos. Raszyla daugiasu prisidejo platinime sanitariszkuo, sruty-niu ir nuobegu reikaluose, pri-rododo pasauliui kad musios ir uodai labiausia platina lim-panezius ir invairias ligas, be-nesziodami tu ligu gemalus. Teipgi iszmokino daugeliui reikalinguma saugiu ir czystu valgiu.

Tie laikai dar musu atmin-tyje, kada redaktorai visai nenorejo ir neapsieme talpinti ju laikraszeziu skiltyje jokius apraszymus sveikatos, ligu ir t. t., manydami kad tai ne ži-los ir kaipo ne žinios nebus indomios visuomenei ir skai-tytojai tuomi bus neužgane-dinti.

Bet laikai daug atsimaine, ir pats redaktorai sziaiden jau yra intikrinti kad ligu, svei-katos, sanitariszkuo ir visi dalykai kurie liezia ir apeina paezius skaitytojus labiaue pageidaujami.

Ir tai sziaiden koki laikrasz-ti tik nepaisime rasime jame apraszymus szios raszies, nes visa Suvienytu Valstiju spau-da koaptuoja su Vieszosios Sveikatos Departamentu platin-dama ir nurodydama kaip ir kokiais budais ligos iszven-giamos, Szie apraszymai yra szaltiniu iszvangimo todel ga-lime paskaityti juos netieso-giniu budu gydymo ir galime vadinti raszyla jos vaistu.

SKAITYKITE "SAULE"

Ar kartais kada

aplaikete keleta Szeru kaipu Ka-ledu dovana? Yra tai nepaprasta dovana kuria daugelis Pennsylvanijos gyventoju paskire del do-vanojimo del savo milemu. Sze-ras ar du szios Kompanijos Pre-ferred Stock's atnesza begalini dziaugsma. Aplaikantis tokia do-vana gauna procenta 4 kartus in metus, tokiu budu jis niekad nepamirsza dovanotoji.

Pennsylvania Power & Light Co.

Pramone kurios reikalingumas yra pastovus.

Fill this out NOW; mail it TO-DAY

PENNSYLVANIA POWER & LIGHT CO.,
Investment Dept., 8-th & Hamilton Sts., Allentown, Pa.

I enclose \$..... in [full - part] payment for..... shares
your Preferred Stock at \$93 and dividend per share. Please make out
certificate in name of

NAME

ADDRESS

and forward to me

Address

Signed

W. TRASKAUSKAS
LIETUVISZKAS GRABORIUS.



PIRMUTINIS LIETUVISZKAS
GRABORIUS MAHANOEY CITY, PA
Laidoja kunus numirusiu, Pasamde
automobilius, rignius ir vezimus de
laidotuviu, kriksztiniu, veseliju, pasi
vazinejimo ir t. Krausto dalgtus ir t
520 W. Centre St. Mahanoy City, Pa

LIETUVISZKAS
SAPNINYKAS

Arba iszguldimas Sapnu
205 Puslapiu — 310 Paveikslu.
Tiktai 75c. ir mes užmokame
nusiuntimo kasztus. Prisiuskit
75c. o tuojaus gausite knyga
per paczta. Adresavokite:
W. D. BOCZKOWSKI-CO.
MAHANOEY CITY, PA.

CUNARD LINE

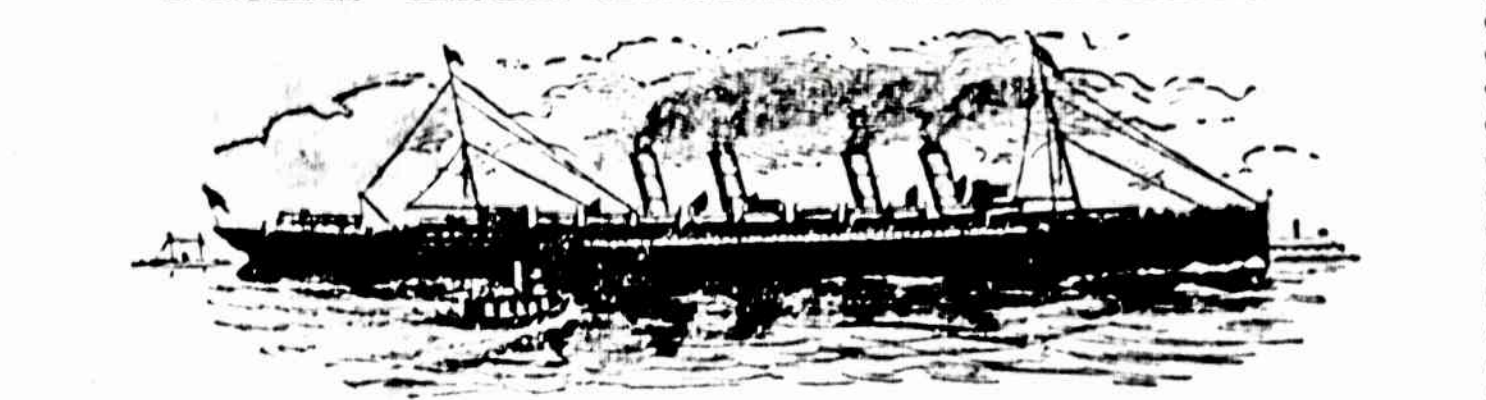
LAIVAS SAXONIA

14,300 tonu, iszplauks
18 DIENA JANUARY, 1921
Kabinas \$180.00. Treczia klasa \$125.00.
War Tax \$5.00.

DIDZIAUSI LAIVAI TIESOJ IN HAMBURG
3 klasa in Eidkunus per Hamburga \$130.40.
(Pridedant \$5.00 War Tax)

Jusu mieste randasi Cunard
Agentas, kreipkites pas jin.

PIRMUTINIS IR SENIAUSIAS LIETUVISZKAS
NAMAS ARBA HOTELIS NEW YORKE.



LIETUVIAI KREIPKITES PRIE SAVUJU:—
Jeigu ne norite buti apskriauti atvikiu in New Yorka, tai tiesog kreipkites pas Geo. J. Bartaszius, Agentą, nes jis yra visiem gerai žinomas žmogus. Parduoda laivakortes ant visu liniju in ir isz Lietuvos. Iszmaimo ir siunczia pinigų in visas dalis svieto pagal dienos kursa. Parupina pasportus isz Suvienytu Valstiju. Pasitinkam žmonis ant gelezinkelio stociu New Yorko pribuvus isz kitu miestu. Suteikiam nakvine nes užlaikom nama su 38 kambarais. Paleidžiam pasazierius ir ju bagazius ant laivu. Žodziu sakant pilnai buna aprupinti kurie kreipiasi in musu virsz-minčia agentura su reikalais, vargo ir nelaimės nedatirs niekados. Tautieciai brangus kurie manot keliaut in Lietuva kviezčiam visus kreipkites in musu agentura per laiszka ar ypatiszka. Gausite sanziniszkus patarimus nes mus priderisite yra tarnaut visuomenei labui. Reikalaukite laivakortziu ir pinigų kurso in musu artimiausia ofisa.

GEO. J. BARTASZIUS, 498 Washington St. New York.

Telefonas: Spring 9537.

Buckwalter

Peczei



GUINAN'S

MAHANOEY CITY, SHENANDOAH, MT. CARMEL.

Sztai Koki Prieteli Turite—

Merchants Banking Trust Co. Banke

Yra tai pirmutine Banka Mahanoy City ka pradejo moket procenta ant sudetu pinigų.
Yra tai Banka in kuri ateinate, kada reikalaujate pagelbos kada perkate namus.
Yra tai Banka kuri pagelbstia jums atmoketi skola per lengvas menesines mokeskes arba teip tankel kaip jums geriausia iszpuola moketi.
Yra tai Banka kurios virszininkai yra juso tautieciai ir pažinstami.
Yra tai Banka in kuri galite ateiti ant rodos arba Informacijos, kada norite kur investyti pinigų arba pirkti namus.
Yra tai Banka, kurioje jaučiate lyg save name.
Yra tai juso Banka.
Pasakykite savo draugams ir pažinstams kad dētu savo pinigų in Merchants Banking Trust Co. Banka. Szita Banka žino kaip jums geriausia pagelbeti.
MERCHANTS BANKING TRUST CO.,
MAHANOEY CITY, PA.

—DIREKTORIAI—
D. M. Graham, Pres. L. Eckert, Vice-Pres. D. F. Guinan, Treas.
J. H. Garrahan, Attorney W. F. Rynkewicz A. Daniewicz M. Gavula
P. C. Fenton T. G. Hornsby

CHRISTMAS
SUPPLEMENT



KALEDU
NUMERIS

No. 102. Mahanoy City, Pa. Utarninkas, 21 Gruodžio (December) 1920. 33 Metas



KALEDU DIEDUKAS



Sventu Kaledu sulaukus, visus
mūsų Skaitytuosius sveikiname ir
veliname viso gera. —Redakcija.



LAIMINGOS
KALEDOS

Jukvieju smelhai, meldžiu
vieno daikto, tai bus jau ma-
no galbut ir paskutinis prie-
jusu praszymas: atlyginkite
visiems tarnams ir darbinin-

kad duotu joms ka nors ant
szventes... Sakesi, kad esan-
čios naszlaites, neturincziol
net tevu nei motinu ir t. t.
Kaip jau perdaug inkyrejo
tu morciziu praszymas —

— Ar eit ar neit?... — eisiu
vistiek eisiu "berneliu" misziu
neapleisiu..... bene kas mane
pažins...
Jau buvo po pamaldu, jau
žmones baigesi skirstytis isz

vyra Jona. Norejo ji dar bent kartą priesz mirti paregeti, bet priejusi prie bažnyčios nedrįso in bažnyčia ineiti tik užsikniaubusi szventoriaus patvorije karsztai meldesi ir prie Dievo duksavo. Kur ja Jonas su Jurgiu kaip jau mateme ir atrado.

Jonas savo žmonai viska atleido ir dovanojo ir nuo to sykio net ir pats pasiryžo atmainyti savo gyvenima ir atmaine.

Jurgis prigelbejo jiedviem pradet gyventi ir reikalingais dalykais ir rakandais užsivesti.

Nuo to laiko vel praslinko keletas metu.

Ir vel mes turime Kaledas. Jonai ir Jurgiai Stripinaicziai važiuoja in “piemeneliu” miszias dvejose karietose. Visi jiems isz kelio traukesi, visi juos pagodoja, nes tai yra du inžymiansi to miesto miestelenai prekejai ir labdaringu instaignu didžiausi remejai palai-kytojai.

Jurgiai yra inkure vaikams naszlaicziams ir paliegusiems seneliams prieglauda, o Jonai Tarnaicziau prieglauda ir nu-puolusions moterims pataisos namus kuriuos pati Joniene ir užžiuri, ir žinoma, kad jie atsi-žymi szvarumu, tvarka ir tiks-lingumu.

Kaipo pirmiaus Joniene bu-vo pajuokos patarle, teip da-bar tapo pagarbos pavyzdziu, kaipo pavyzdzingiausia moteris pati ir szemininke. Juodu su Jonu teip dailiai gyveno kaip pora karveliu, džiangesi žmo-nes ir jiems už ju gerus darbus dekavojo, o Dievo malone juos laimino.

Po “piemeneliu” misziu Jo-nas vadino paczia važiuot namo, bet szį atsake:

— Jonuti dar pasimelskiva ir padekavokiva Vieszpaciui už jo malones juk sziadle mud-vieju diena, kurioje suradova prarastaja meile ir laime.

— Tegul bus garbe ir de-kavone Tam Kuris užgimda-mas atnesza pasauliui ramybe, atsake Jonas.

Dar valandele pasimelde va-žiavo namo, o parvažiave ra-do Jurgius jau ju belaukian-czius kartu su kitais svezziais pasveikinti juodveju su sukak-tuvems 25 metu nuo pargryži-mo in pora, po žinomo juodvie-ju persiskyrimo.

Linkejimu pasipyle virtines juodu visiems nuoszirdžiai de-kavojo, bet galiausia pasake:

— Kad ne “piemeneliu” muszios, Dievas žino kas szia-dien isz mudvieju butu buve.

Ir dabar nors jie visi jau pražile ir susikuprine, bet ant “piemeneliu” misziu visuomet sedi pirmose lonkose.



Buvo tai apsiniaukusi nak-tis mieste Filadelfijoi panaszi in szirdi Motiejaus Szuzevi-czaus, o priek tam artinosi Ka-ledos.

Motiejus nesiskubindamas, pagamino vakariene del savo szesziu metu dukreles Onutes, po vakarienei atsisedias ant kreslo, mokino mergaite pote-riu, o kada pabaige, Onute da-dejo: “amžina atsili duok Vieszpatie mano motinellai!” o kada užbaige užklause tevo:

— Ar asz daugiau nematy-siu savo motineles teveli?

— Nematysi brangus kudi-ki, nes tavo mama mus aplei-do.

Texas visaip stengesi, kad tik dukrele neklausinetu apie mama, kuri del jojo buvo kaip numirus. Motiejus buvo vedes asztuonis metus. Jau nuo pirmo meto savo apsigedimo nesutiko su savo paczia. Gi-mus Onytei, da labiau apsunkino gyvenima tosios poreles, Nors Motiejus labai mylejo sa-vo paczia nors stengesi visom pajiegom jiai visame intikti ir rupinosi daugiau uždirbti pi-nigu, bet niekuom negalejo in-tikt savo jaunai pacziulei, ku-ri mego puikei redytis, lanky-tis ant teatru ir szokių. Jiji nuolatos jam zurzejo:

— Nelaimingi mes. Isz taves nieko ne bus, asz turiu visa gyvenima kensti vargus ir nedatekliu, tu neturejai tie-sos vesti mane, jiai negali ge-riau mane užlaikyti. Kada buvau pas tevus visko buvo ir pilna turejau, o dabar ka?

Nelaimingas Motiejus dirbo kiek tik turejo pajiegu, diena ir nakti, bet vis tai buvo per mažai del savo pasisziauszi-sios pacziules. Viena karta Motieju patiko nelaimė, nu-puole vargszas žemyn elevato-riu ir buisei likos sutrenktas. Jojo pacziule pradejo ligoniui visaip iszmetinet, jog yra tin-gynys, ne moka darbo ir po ke-liu dienu apleido serganti ir dukrele ir nuejo in tenais, kur

Szirdis Motinos

Tikras Atsitikimas isz Amerikoniszko Gyvenimo



jiai daugiau buvo linksmybes. Už kokio tai laiko Motiejus pasveiko su pagelba geru kai-mynu, kurie ne tik jin prižiū-rinejo, bet ir jojo apleista duk-rele. Dabar jam buvo leng-viau o ir dukrele galejo geriau prižiureti. Apie paczia ne norejo ne primyti.

Kuczioje pavalgius, pusry-czius, jis su dukrele iszejo pa-sivaikszezioti in Fairmount Parka Buvo jam smagu žureti, kaip jojo Onute begiojo, szo-kinejo ir klykavo, žiurejo ant pravažiujenezciu automobi-liu, kuriuosia sedejo puikei pasiredziusios ponios. Staigai prisiziurejus in viena automo-biliu suszuko linksmai:

— Mama! Mama! Žiurek tetuli kokiu mus mama graži ir kaip puikiai pasiredzius!

Motiejus dirstelejas in taja szali ir isztikruju pamate lengvai važiuojent dideli auto-mobiliu kuriame sedejo koks tai vyras su suvytusiu veidu nog paleistuvingo gyvenimo, o szale jojo sedejo Motiejaus pa-ti, pasiredzius in brangius kai-linius.

Iszgirdus kudikio szauksma atsistuko ir pamate savo vyra su Onute.

Automobilius nuvažiavo to-liaus.

Onute užklause tevo:

— Kas tai buvo per vyras kuris sedejo szale mamos, ko-del mama nesustojo ir manes nepabucziavo, juk asz sziadien per visa diena buvau gera ir meldžiausi už mamyte kad Die-vas mums jaja sugražytu ant kaledu. Tetuli, ateikime ezion, tankiau, tai mama pa-matysime!

Motiejus ant to nieko neat-sake, nuszuoste kryntanczias aszaras, atsiduso gylei ir ejo namon.

Vakare guledama savo ma-žoje loveleje tankei szaukda-vo: “Mama!” Gal ir sapne mate savo mama, nes vartesi ir neramei gulejo.

Motiejus ilgai da neatsigule

nes jojo misles painiojosi kaip žaibai. Sedejo prie stalo su nuleista galva manste apie sa-vo nelaiminga gyvenima, apie laime ir meile, szirdis jojo bai-sei kentejo kada atsimine apie gyvenima savo paczios, kuri vede paleistuvinga gyvenima su isztvirkeleis idant užgana-dyt savo pageidavimus ant puikiu paredu ir geru laiku.

Staigai kas tokis pabarszki-no in duris.

Motiejus atsikele idant ati-daryt duris. Atidares duris, net adbulas atszoko isz nusis-tebejimo.

Priesz jin stovejo jojo pati Nebuvo apsigredzius in szilkus ir puikius kailinius, kaip jaja ta diena buvo mates, nes apsi-redziusia prastais gražais dra-bužais, su nuleista galva, ant kuriuos veido davesi matyt nuliudimas, motere prakalbe-jo:

— Macziau jus sziadien parke.... Balsas mano kudikio nedave man ramybes, nes gilei insismeige in mano szirdi.... Koks tai džiangsmas iszgirsti isz savo kudikio lupeliu taji brangu žodi “Mama!” Jiji mane szauke. Tik dabar su-pratau savo kvailybe ir kur randasi tikras džiangsmas.... Tik dabar mano szirdis pabu-do... Viska macziau ir in ezio-nais sugryžau!

Motiejus paemias savo pa-czia už rankos ir ant pirsztu priejo prie mieganczios Onu-tes kalbedamas;

— Pubucziuok savo kudi-ki!

Kaledos buvo linksmos del Onutes. Gyvenimas Motie-jaus ejo lengvian, bet jojo szirdije pasiliko neiszgydintas sopulis, kuri neszioje su savim ilgus laikus. Jojo pati sten-gesi jam palengvint gyvenima visame, gailedamosi už pada-rima neiszmintingo žingsniaus melsdama Dievo atleidimo kas diena. — F. B.



KALEDU SZVENTE

Toje brangiausioje katali-kams szvente atejimo ant že-mes Iszganytojo Betlejemo kuteleje, Szv. Bažnyčia del maldų iszkelmes padidinimo leidžia kunigams atlaikyti po trejas Miszias.

Tasai paprotis iszvedama isz to:



GIESMES APIE UŽGIMIM

ISZIMTOS ISZ KANT

Giesme 1.

Bernelis gime Betlejem, delto džianges Jeruzalem. Prieme kuna žmogystes, žodis Amžinos Dievystes, Jautis ir asil's pažino Vieszpati Dieva Amžina, Karaliai Sabos atjojo, dovanas jam dovanojo, Auksa, kodyla duodami ir mira drauge neszdami. Miras ženklina žmogyste, auksas Ano Karalyste. Po tu dovanu, amžina Dieva gimusi sveikino, Tardami nepabengtomis “Tas karalius” valandomis. Ir mes užgimime tame, Jezu Kristu garbiname. Tau garbe, Traicioje vienas Dievel per amžinas dienas Amen.



UŽGIMIMA SUNAUS DIEVO.

ROS ISZ, KANTICZKOS



Tikru musu Atpirkeju Ponu.
Mes, mes, mes per grieka Adomo,
Nutrotyjom dangiszkaji Pona.
Bet, bet, bet atdare mums dangi,
Praliedams savo krauja brangu.
Jezau, isz gerybes savo,
At'tolink nuo peklos pragaro,
Idant Tave ezion garbindami
Atrastumem in dangu kele. Amen.

Giesme 6.

Juopai pamažu szlovink Jezu gražu,
Regi, jog asz negaliu eiti greitai sziuom keliu
Tutiszmanyi, gali ir matyti,
Dieva saviap nesziuju delto silpna vaikszezioju.
Jauikas atejo, tame gimt turejo
as pagal apsakyma, duos žmonems izganyma.
Dei tau kalbejam jog ezionai norejam,
Iieste vieta ingyti, ant anos pagimdyti,
Nesabar miestuose, teipo ir namuose,
Ielei daugybes svieto, negausim pigiai vietas.
Girokliai velytu, kad kaklus puldytu!
Iekaip mane beganeze o sziuo met vargstanezia.
Gens ezion eikime, laime atrasime,
Iampe kaniukszles szitos, negausim vietas kitos.
Jodejo diena laukta ne nuo vieno.
Itpirkejo gimimo ir svieto izganymo.
Sztrankose mano, kursai svieta gano,
Iuodu visokes geribes isz dangiszkos augsztybes
Szgraudziai verkianti ir szalti kentanti,
Irvina szirdis mano, kur padet neimmano.
Dievas. O zapas savo Vieszpaczui tarnavo,
ana szventa linksmimo ir Jezusa garbino.
Dei edzias szieno glebeli bent viena,
aisyk vieta Berneliui, czystos Panos Suneliui.
Nek, pana czysta, ta vargu bendrysta,
Iegul mus nuramina ir szirdis palinksmina.
Jesuvystas, gulek paguldytas,
Iztai tose edziose, pilnai szieno pridetose;
Gu o Szvencziausias, užmigk, o Brangiausias,
Iumis mielas Suneli, o gražiausias vaikeli.
As ir jautis Vieszpati pajaute,
Iteidami, kvepavo ant Sutvertojo savo.
Ma szventoji, czystos pilnoji,

Permelsk Sunaiti Tavo, kurs mumis atvadavo.
Juozapai seneli, Tavo mums suneli,
Duok ezionai aptureti, potam dangui' regeti.
Buk pagarbintas, Jezau paszlovintas,
Nuo viso sutverimo, už Tavo užgimima. Amen.

Giesme 7.

Aniolai po gimimo Jezaus duod' apreiskima
Piemenimis: Jau mums Ižganytojis,
Ir svieto valdytojis,
Gime isz Marijos.
Kad tai anie girdejo in Betleju atejo,
Kur prakartei' gulinti iszvydo.
Jezu sunu Dovidu,
Pana su Juozapu.
O gimime garbingas, labai mums stebuklingas,
Pradejo Pana Sunu czystybej,
Pagimde Jj cielybej'
Panystes Szvencziausias.
Tai del musu stojosi, mažas nužeminosi:
Palocziaus bagoto sau negavo,
Prie užgimimo savo
Ponas viso svieto.
Tasai szviesiai rodosi, kurs figuroj' dengesi,
Arono rykszte sprogti pradejo,
Isz jos žiedas iszejo,
Ir vaisiu izdave
Klauskyt Dievo Tevo, kaip Sunu palieeavo:
Tas yra Sunus man numyletas,
Jums rojuy pažadetas,
To visi klauskyt.
Dievui buk szlove, garbe, ne pabaigta vienybe,
Kaip Tevui, taip ir Jo Sunui mieliausiam,
Drauge Dvasiai Szvencziausiai,
Traiciai szlovingiausiai, Amen.

Giesme 8.

Ant meto naujo, apsiliejo krauju, o kas, kas?
Žiedas lelijos, Panos Marijos, Sunelis.
Žiedas lelijos, Panos Marijos, Sunelis.
Gul' kudikelis, kaip avinelis; o kur, kur?
Ant szieno kieto, tenai Jam vieta aprinkta.
Ant szieno kieto, tenai Jam vieta aprinkta.
Jautis pažino, Pana garbino; o kaip, kaip?
Ji szildydami ir priklaupdami ant keliu.
Ji szildydami ir priklaupdami ant keliu.
Sargeliai bandos sztai iszsigandot, o del ko?
Jog jus vadina Aniol's budina, tardam's:
Jog jus vadina Aniol's budina, tardam's:
Greitai broleliai, begkit, vaikeliai; o kur, kur?
Tenai, kur vysto Panele czysta Suneli.
Tenai, kur vysto Panele czysta Suneli.
Begk, praszeiokeli, neszk, piemeneli; o ka, ka?
Vienas purplele kits karvelele vaikelui.
Vienas purplele kuts karvelele vaikelui.
Birb birbineliams, szvilp szvilpinelams; delko ta?
Idant verkianti, vargus kentanti linksmintu.
Idant verkianti, vargus kentanti linksmintu.
Anolai tada, greit balsa leido; o koki?
Dievui augsztybej' garbe, žemybej' pakajus.
Dievui augsztybej' garbe, žemybej' pakajus.
Karaliai jojo, karunas klojo; o kur, kur?
Po Karaliuno guldo karuna kojeliu.
Po Karaliuno guldo karuna kojeliu.
Dangaus linkmybes junt, ir žemybes; o isz ko?
Jog gelbetojas, Iszganytojas užgime.
Jog gelbetojas, Iszganytojas užgime.
Gied' Anioleliai, gied' piemeneliai; o kaip, kaip?
Buk pagarbintas isz Panos gimdytas Berneli.
Buk pagarbintas isz Panos gimdytas Berneli.
Amen.

KAIP ŽMONES
PIETU AMERI-
KOJE PRALEI-
DŽE KALÉDAS



Pietu Amerikos respublikos-
se Kaledos yra laikomos didele
szvente Kurioje reikia priimti
Szv. Komunija ir melsties.
Porto Ricoje vaikai, eidami
gulti, palieka už duriu ezeve-
rykus, tikedami kad Kudikelis
Jezus pades in juos kokia nōrs
dovanele.

Peruvijoje kožnam name yra
infaisoma Betlejaus Kutele,
aplink kuria statoma daug
gelu ir degama daug žvakiu.

Meksikoje nakti priesz Kale-
das gatvemis vaikszezioja mu-
zikantai ir grajina szventas
giesmes, žmonems renkantes
ant vidunakzio misziu.

Colombijoje, Urugvajuje ir
Agentinoje žmones grusto
grudasi in bažnycias, kuriose
yra laikomos miszios vidunak-
tyje. Kartais nei vietas ten
negalima rasti.

Visur Pietu Amerikoje gi-
mines susieina kruvon ir at-
naujina giminystes ryszius.
Prie to, valdžia atsimeina savo
tarnus; kožna kareivi, mari-
ninka ir t.t. apdovanoji jin su
szokia-tokia dovanele.



TEISYBES.

Del darbszaus žmogaus, niekad
nieko nestokuoja.
O tinginei no tu darbsziu žmo-
niu isznadoja.

Tiktai tada laimingu busi,
Kaip negirtuoklausi
Ir pazeduma užlaikysi.

Jeigu nemoki skaityt ir raszyt,
Kad iszmokti, turi kito praszyt,

Szia gadynei, teip mokslas rei-
lingas,
Jog be mokslo, yra žmogus ne-
laimingas.

Didelis mokslas žmogu negel-
bes,

Jeigu laukiniu paprocziu ne-
pames.

IMPERFECT IN ORIGINAL



Apie Užgimima Viesz. Jezaus
Kristaus Dangaus Karaliaus.

1920



Kada iszspilde laikas, idant
Pana Marija pagimdytu, isz-
dave insakyma Ciesorius Au-
gustas, kad suraszyti butu
visi žmones, idant kiekvienas
eitu in savo miesta ten užsira-
sztu ir toin iszmažintu kad



Kristaus meiles ta svieta pa-
niekinote, o ubagiszka gyveni-
ma isz savo valios priemete,
idant keleis angsztais ir asz-
treis savo gyvenimo, su Jezu
vaikszeziotumete; linksminki-
tes ir džiaugkites, nes Dievas

VARGE LINKSMYBE

Szaltas Kueziu vakaras. Ir tyezia dar buvo didis vejas, kuris nesžiojo sniega po laukus. Ne taip buvo malonu Žemaiezių šeimynai laukti Kuezių šaltoje troboje, nes gerai išsildyti nebuvo ganėtinai kuro, gi šiltieji rubai jau pernai žiema nusinesžiojo. Žemaitiene nuolat dejavo, ismetinėjo pati nežinojo kam, kad nera iš ko kuecias pagaminti.

— Turbut Dievas bausme ant mus uždejo — sake Žemaitiene — kad szalta mus žiema kankina tada, kada mes neturime ne kuro, ne rubu, ne maisto užtektinai. Anais metais, kada visko turejome, žiema vienmarszkinis galejai po lauka vaiksztinoti.

— Motyn, neiszmietinek per daug, nes kaip esame taip, bet visgi savo namuose, troboje. — Atsiliepe Žemaitis. — Atmink kokias kuecias turi Lietuvos kareiviai ant fronto apkasuose! Jie dar menkiau apsirėde, dar mažiau pavalge, turi kauties prieszais. Ar esi užtikrinta, kad musu Vinculis dabar yra sveikas. Gal nabagelis sužeistas guli kur pusnyne, iš niekur pagalbos nesulaukdamas?

— Vargzas Vinculis! — Žemaitiene pradejo verksti. Pats Žemaitis pasieme kepure ir iszejo produris. Petrukas ir Magdute, Žemaiezių vaikai, sededami prie drungno pezieiaus, ramino motyna.

— Mama, kaip asz užaugsiu-eisui Vinca išz karo pavaduoti, — dantis nuo szalezio barsz-kindamas atsiliepe Petrukas.

— O asz nunesziu Vincukui valgyti, tik iszvirk, mama, ka nors skanaus. Velyk mes mažiau valgykime, o Vincukui daugiau nusiuskime. — Maloniui plonu balseliu Magdute motynai kalbejo. Bet Žemaitiene, rodos, nieko nemate ir negirdejo. Visa aszarose papludo. Jai, rodos, tik aszaruoti ir teskirta. Ir kaip gi neaszaruoti? Priesz du metu ant Karpatau kalnu krito jos vyriausis sunus, pernai vel du sunus tapo nužudyti: viena bolszevikai nužude, kita pasigeria vokiezių kareiviai nuszove. Gi ketvirtasis, Vincas, dar tebekariauja. Bet su Vincu jinai nesi-

rupina. Jis ne rusams ir ne vokieziams vargeli vargsta, tik sau, savo tevu, tevynei nuo prieszu apgynimui.

— Na, vel aszarose maudais! — suszuko Žemaitis, staiga atidarydamas duris ir neszdamosi nemaža ryszuli. — Ir ka gi verkszenimas gelbes. Mes kaip busime taip, bet savo kareiviams Kaledu dovanu nuneszkime. Išz ju ir Vincui teks.

Asz kletyj szti ta sugraibsz-eziau, suriszau in szti ryszuli, eidami ant Berneliu Misziu nuneszime, ar bus gerai?

— Žinoma, geriau ir buti negali — atsake Žemaitiene.

Susedo maža Žemaiezių šeimynėle valgyti kuecias. Ant stalo buvo patiesta sulopyta, bet szvari staltiese. Kuezių vakariene nebe tokia, kai budavo anais metais. Pirma visko sta-

las budavo apkrautas, dabar tik duonos bakanelis, žuvies biskuti ir skystos sriubos po nepilną lakszte.

Po kuezių visi pralinksmejo. Magdute su Petruku net žaisti pradejo. Utarninke jiedviem tevas buvo po riestaini parneszes, bet jiedu nevalge, inkiszo in riszuli kuri tevas Lietuvos kareiviams nesztį žadejo.

Kaledu nepaprastai szaltas rytas.

Keliai ir takai apipustyta. Ir Žemaiezių nedidele trobele beveik visai užpustyta. Bet nežiurint ant to, Žemaitiene anksti atsikele, iszvire pusryezius, pažadino savo vyra ir pavalge, iszsiškubino ant Berneliu Miszių, kad nesuvelavus. Kelione buvo sunki. Nors szalta, bet bebrendant per gilu sniega Žemaieziai suszilo.

Jau ir bažnyčia pasieke. Varpai sugaude ir Berneliu Miszios prasidejo. Žmonių pilna bažnyčia. Visi karsztai meldesi prie užgimuso Kudi-kelio Jezaus, praszydami, kad Jis apsaugotu juos ir tevyne nuo žiauriu prieszu ir kitokiu nelaimiu.

Žemaitis, klupodamas netoli pardedyto Betlejaus Stainelio, žiurejo ir maste: "Kristus užgime tarpe varguoliu delto, kad paliuosuoti žmonija iš vergijos. Jin didikas Erodas nužudyti norejo. Tadgi Jis ne didiku tarpe gime, kurie išz savo puikybes vargszus skriaudžia. Jis gime tarpe musu ir gelbes mums užlaikyti Lietuvos tik-tik gimusia tarp vargu ir skausmu nepriklausomybe. Erodas noredamas nužudyti Kristu — pats žuvo, žus ir Lietuvos prieszai, kurie noredamus musu tevynei teisetai iszkovota nepriklausomybe atimti."

Taip jam bemastant pasibaige miszios. Prasidejo pamokslas. Po graudingam pamokslui, kunigas pasake, kad szietmet ypatingas szvenceziame linksmas Kaledas, nes Lietuva laisva, jos kariuomene vakar prieszus visiszka! nugalejo. Gale paragino remti kareivius, kuomi kas gali.

Žmones linksmi, pilni vilties ejo išz bažnyzios. Žemaieziai skubino nuneszti in kareiviu stoti savo dovana. Išz ten grižo namo ir szvente szventas Kaledas. Nors vargo buvo suspausti, bet sulauke tokios brangios szventes buvo linksmus, nes ja jau szvente laisvoje ir nepriklausomoje Lietuvoje.

SVEIKI

Sveiki sulauke szventu Kaledu
Sveiki sulauke metiniu szvencezių
Paproczių boczių praboczių musu
Sveikinkim drauga kiekviena savo
Tiktai nuoszirdžiai be jokio vyliaus
Kaip musu bocziai per amžius dare.

Lai brolis broliui ranka paduodams
Deszine spaudžia teip kaip Tevynei
Nesutikimai, barniai kivireziai
Išz musu tarpo tegul pranyksta
Szventa vienybe bujoja klesta
Keroja, auga, pezieias stipreja.

Ar katalikas ar cicilikas
Visvien mus' brolis, mus tevyneimis
Lietuviu kraujas visu vienodas
Visiems Tevyne — boczių szalele.
Visiems nelengvas svetimas jungas
Visu akeles tevynei kreipias.

Ar mes bueziuosims, ar mes myluosims
Ar savo barniais juokysim žmones
Ar mes tasysim's už tuszezia maisza
Ar pasisziausze brolis priesz broli
Vien's kitams stens'mes kelia pastoti
Apszmeiszt' kaimyna, broli pasmerkti.

Neužlopinsime sažines balsa
Kurs nuolat skambis kaip garsas varpo:
Atbusk Lietuvi atsipeikeki
Meile gyvybe viso pasaulio
Buk tvirtas meilei' — kalnus nuversi.

Mylek tevyne Lietuva brangia
Lietuvi broli mylek kiekviena.
Atleisk nuoszirdžiai tam' užgavo
Tarpe savuju platik vienybes
Ramybes sekla, — meilės žiedeli.
Dievas ir meile padarys viska.

Ateis ramybe Kristaus žadeta
Jausis laimingais pasaulio žmones...
Meiles, malones sekime grūdus
Vietoje kumszties rodykim' szirdi
Draugui ir prieszui bet ten kur galim'
Nesutikimai isznyks kaip dumai.

Sveiki sulauke szventu Kaledu
Sveiki kiekvienas broli sesele
Kristaus gimimo szvesdami szvente
Gimkim' per nauja meileje Kristui
Turekim szirdi, sažine gyna
Busim laimingi kaip aniuoleliai.

Lengviaus vargeli junga pakelsim'
Ramiaus žiuresim' ir in rytoju.
Nasztos nelaimiu nenusiminsim'
Kiekvienam žmoguj' matysim' drauga...
Szirdyse Dievas, darbuose meile
Žodžiuos' teisybe — musu galybe.

F. V.

LAIMINGIAUSIOS KUCZIOS

Visiems yra gerai žinoma, kad jaunystes inspuožiai pasilieka žmogaus atmintyje visa jo gyvenima, ir nekartą darosi gan instabu kaip toksai Lietu-

budo, kuri visi goduoja už jo teisybe in akis pasakes. Szeimyninke griebe už szluotos ir norejo manajai apvanoti szonius. Maniszke nepasiduot, o kad sveikatos pusetinai turejo,

teisybe in akis pasakes. Szeimyninke griebe už szluotos ir norejo manajai apvanoti szonius. Maniszke nepasiduot, o kad sveikatos pusetinai turejo,

Susedome prie žydo szilto pezieiaus ir szildomesi. Janke-liene klausia ar judu nenorite valgyti? O ezią mums tik to ir tereikia.

CHRISTMAS
SUPPLEMENT



KALEDU
NUMERIS

No. 102. Mahanoy City, Pa. Utarninkas, 21 Gruodžio (December) 1920. 33 Metas



KALEDU DIEDUKAS



Sventu Kaledu sulankus, visus
musu Skaitytojus sveikiname ir
veliname viso gera. —Redakcija.



LAIMINGOS KALEDOS

Buvo tai Kaledu rytas. Lauke szalo, kad net tvoros ir sienose sienoju rastai sprogtami poszkejo. Medžiai apszarmoje tarsi rojaus krikstolu lapeliais apsidenge nuo balzangos menulio szviesos spindulių laužymosi milijonais spindanciu tarsi szbarstyto brilijantu grudeliu, tarsi koku tai dangiszku žežirku kibirkszteliu žereti žerejo. Laukai baltu sniegu patalu nukloti, dangus žvaigždžių milijonais nusagytytas, visur tylu, ramu, szventa iszdidu ir puiku.. Tylu, net szunelis nesulos, vilkas nesustaug, nei nakties pauksztis peleda, nei apuokas neukteles, nesuvaitos; visi nuo baisaus szalcio pasislepe kur nors pastoges palepese ar krumu tankumynuose rungso-gunkso, kiuta.

Stripinaiezių grincežioje szviesa szviečia, lovoje guledama baige savo gyvenimo dienas sene Stripinaitiene.

Apie jos lova sustoje tarnaites, tarnai ir du sunu Jonas ir Jurgis; prie galvu dega vaszline grabnyozia, viena isz kaimynku balsiai skaito maldas prie mursztanciu, visų veiduose matosi nuliudimas ir akyse aszaros.

Ilga laika ligone gulejo, kaip ir apmirusi, bet staiga tarsi gyvubes aniuolui sparneliu užgavus jos veidas nuszvito, akys atsivere, apsižvalge apie save ir pamacziusi visa graudingai nuliudusi bureli pratare:

— Vaikeliai neliudekite, jau atej laikas kuomet turiu su jumis persiskirti. Sziadie na yra Kaledos... Nei vienu. Szv. Kaledu nuo savo paaugimo ne apleidau nenuejusi ant "piemeneliu" misziu ir dabar man rodos, kad jau laikas yra ruosztis in bažnytele. Asz jau negaliu, bet jus vaikeliai rengkites ir nueje pasimelskite prie Kudikelio Jezaus ir už mane nusidejelė, nes jau mano gyvenimo ne tik dienos bet ir valandas baigesi.

Jukvieju suneliai, meldžiu vieno daikto, tai bus jau mano galbut ir paskutinis priejusu praszymas: atlyginkite visiems tarnams ir darbininkams gausiai už jų tarnavima ir darba kaip asz numirsiu palidekite kuna mano in ta paezia duobe, kur ilsisi mano amžina atsili Jonelio kaulelei — mano mieliausio vyro... O dabar vaikeliai eikite in bažnytele ir atminkite, kol gyvi neatsižvelgiant Kaledose neapleistumete "Berneliu" misziu — o tas atnesz judviem laime...

Eikite vaikeliai in bažnyčia jau laikas.

Suskambino Kauno Katedros varpais, sugaude ir kitose bažnyčiose... Szaltame ore keliatas bažnyčių varpu gaudimo garsas siubudamas virpino ora, o to garso aidas leke toli toli, in abi pusi Nemuno, Nerie... Atsimusze net in Žapiszchio ir kamendulio girrias ir tenai toluoje susiliedamas su tyla jis tyko, geso, nyko.

Miestas atbudo. Pilnos gatves jaunu ir senu didžiu ir mažu, visi skubiai bega in bažnyčias, o daugiausia in Szv. Petro didžiaule katedra, kurioje dažniausia pats J. M. Žemaiezių vyskupas Kaledu piemeneliu iszkilmingasias miszias laiko.

Meldesi žmoneliai visi dievobaimingai su pakelta prie Dievo szirdimi. Vyskupu užgiedojus "Gloria in excelsis Deo," sugaude visi varpai visi dideliausi Katedros vargonai, keliu szimtu kleriku choras, dideliausias katedralis maiszytas choras, o jiems pritare visa bažnyčioje esanti žmonių minia — ir ta "Gloria" — teip grandioziskai gaude, toki iszdidu inspudi dare in klausytoja, ka net pats nežinojai kur esi — danguje ar ant žemeles.

Po misziu dar Jonas su Jurgiu ilga valanda meldesi prie szoninio altoriaus parengta.

Isz bažnyčios namo einanti gatveje prie juodvieju prikišo pora jaunu gatves mergaieziu ir neatleidžiai melde,

kad duotu joms ka nors ant szventes... Sakesi, kad esančios naszlaites, neturinezių net tevu nei motinu ir t. t.

Kaip jau perdaug inkyrejo tu mergaiezių praszymas — tuomet juodu nutare jas paminti kartu su savim, kad namieje perlaikyti per szventes ir tinkamai suszelpti.

Parsivede mergaites namo motina rado jau mirusia.

Nuo to laiko praejo keletas metu. Jurgis užbaiges prekybos mokslus insitaise dideliausia krautuve ir apsivedes su viena isz anuomet Kaledose rastuju gatves mergaiezių, gyveno kaipo turtuolis miestelenas.

Turejo visko, ko tik szirdis prie laimes troksza ir pageidauja: ir pinigų, ir paezia, ir gera varda, vienu žodžiu sakant, buvo laimingu pilnoje to žodžio prasmeje.

Jonas-gi kaip tik prieszingai — buvo nelaimingu.

O buvo nelaimingu, teip sakant, ne isz savo apsileidimo, bet isz Dievo davimo, ar aplinkybiu tokio susitelkimo.

Jis teip-gi apsivede su antra isz tu mergaiezių ir mylejos juodu kaip balandeliai, bet neilgai trukus nedoras žmogus insimaiszes in juodvieju tarpa suarde laime tu dvieju žmonių. Joniene pasidave niekszo vilingingiems prakalbejinejimo žodžiams ir Jona pametusi ižbego su savo suvedžiotuju.

Jonas to smugio neperken-tejo ir isz susikrimitimo pradejo gerti, apsileido savo užsiemimuose, neteko tarnystos ir tapo valkata.

Jurgis isz karto dar norejo ji perkalteti ir jam pagelteti, bet viskas buvo veltui. Keleta metu apie Jona buvo net visai užmirsztis....

Buvo Kaledos. Žmonių minios skubinosi bego in bažnyčias, varpai gaude, gaude....

Nuo Aleksotos per Nemuna ledu ejo žmogysta. Ne tai butu Lietuvys, ne tai lenkas, ne tai burliokas. Apszepes, apželes, nesiprauses....

Kartas nuo karto aplinkui apsižvalgo, sustoja, atsiseda ir vel eina....

— Ar eit ar neit?... — eisit vistiek eisiu "berneliu" misziu neapleisiu.... bene kas mane pažins...

Jau buvo po pamaldu, jau žmones baigesi skirstytis isz bažnyčios, tuomet musu Jonas (nes tai buvo jisai) kelias pri-siartino prie prakartelio ir pradejo isz szirdies melstis prie Vieszpaties Jezaus paveiksle Kudikelio...

Meldesi ilgai ir net nepasijuto kaip visi žmones iszsiskirste isz bažnyčios ir zakristijonas pradejo su bažnyčios raktais barszkintis... Tuomet pakilo ir jisai ir norejo eiti lauk bet tuoj kaktomuszai susidure su broliu Jurgiu, kurs matyt ji pažines atidžiai seke jo pasielgima ir lauke patogios valandos kad su juomi susieiti.

Iszejo kartu abu isz bažnyčios ir pradejo sveikintis.

Jurgis pradejo melsti Jona, kad eitu pas ji ant svencziu, žadejo ji aprengti žmoniskai ir toliaus jo likimu rupintis, bet Jonas neapsieme sakydamas, kad jis esat perdaug žemai nupuoles, kad galetu ta brolio geraszirdyste naudotis, ir esa, nenoris buti savo brolio paniekinimo arba iszeidimo priezas-timi.

Jedviem besznekant iszgirdo ka tai szventoriaus patvori-je suvaitojant. Paszoko priejo ten isz kur vaitojimas buvo girdima, ir atrado, bebaigiančia suszalti moteriszke.

Paeme, nuvede ir netoli esanczia lietuviu arbatine ir nustebo, nes prie szviesos pažino, kad tai buvo nelaiminga Joniene.

Jonienes istorija paprasta, toke kaip visu savo vyrus apleidusiu ir su suvedžiotojais prasiszalinusiu moteriu.

Niekszas ja isznaudojo kiek galejo, invare liga ir galiausia apleido. Moteriszke nupuole in žmonijos padugniu eiles ir skaite save amžinai prazuvusia. Kaledu varpai primine laiminga pažinti ir gyvenima su savo žmogumi Jonu... Atsimine, kad Jonas kas metas "piemeneliu" misziu neapleisdavo. Pradejo kokia tai pajega ja traukt in bažnyčia, geide atitaisyti savo klaidas ir prasi-kaltimus priesz Dieva ir priesz žmones, o labjause priesz savo

vyra Jona. Norejo, ji dar bent karta pries mirti paregeti, bet priejusi prie bažnyčios nedryso in bažnyčia ineiti tik užsiekniaubusi szventoriaus patvorię karsztai meldesi ir prie Dievo duk savo. Kur ja Jonas su Jurgiu kaip jau mateme ir atrado.

Jonas savo žmonai viska atleido ir dovanojo ir nuo to sykio net ir pats pasiryžo atmainyti savo gyvenima ir atmaine.

Jurgis prigelbejo jiedviem pradet gyventi ir reikalingais dalykais ir rakandais užsivesti.

Nuo to laiko vel praslinko keletas metu.

Ir vel mes turime Kaledas. Jonai ir Jurgiai Stripinaicziai važiuoja in "piemeneliu" miszias dvejose karietose. Visi jiems isz kelio traukesi, visi juos pagodoja, nes tai yra du inžymniausi to miesto miestelėnai prekejai ir labdaringu instaugu didžiausi remejai palai-kytojai.

Jurgiai yra inkure vaikams naszlaicziams ir paliegusiems seneliams prieglauda, o Jonai Tarnaicziau prieglauda ir nu-puolusioms moterims pataisos namus kuriuos pati Joniene ir užžiuri, ir žinoma, kad jie atsi-žymi szvarumu, tvarka ir tiks-lingumu.

Kaipo pirmiaus Joniene bu-vo pajuokos patarle, teip da-bar tapo pagarbos pavyzdžiu, kaipo pavyzdgingiausia moteris pati ir szejmininke. Juodu su Jonu teip dailiai gyveno kaip pora karveliu, džiaugesi žmo-nes ir jiems už ju gerus darbus dekavojo, o Dievo malone juos laimino.

Po "piemeneliu" misziu Jo-nas vadino paczia važiuot na-mo, bet szi atsake:

— Jonuti dar pasimelskiva ir padekavokiva Vieszpaciui už jo malones juk sziadie mud-vieju diena, kurioje suradova prarastaja meile ir laime.

— Tegul bus garbe ir de-kavone Tam Kuris užgimda-mas atnesza pasauliui ramybe, atsake Jonas.

Dar valandele pasimelde va-žiavo namo, o parvažiave ra-do Jurgius jau ju belaukian-czius kartu su kitais svecziais pasveikinti juodveju su sukak-tuvems 25 metu nuo pargryži-mo in pora, po žinomo juodvie-ju persiskyrimo.

Linkejimu pasipyle virtines juodu visiems nuoszirdžiai de-kavojo, bet galiausia pasake:

— Kad ne "piemeneliu" muszios, Dievas žino kas szia-dien isz mudvieju butu buve.

Ir dabar nors jie visi jau pražile ir susikuprine, bet ant "piemeneliu" misziu visuomet sedi pirmose lonkose.



Buvo tai apsiniūkusi nak-tis mieste Filadelfijoi panaszi in szirdi Motiejaus Szukevi-czaus, o priek tam artinosi Ka-ledos.

Motiejus nesiskubindamas, pagamino vakariene del savo szesziu metu dukreles Onutes, po vakarienei atsisedias ant kreslo, mokino mergaite pote-riu, o kada pabaige, Onute da-dejo: "amžina atsili duok Vieszpatie mano motineliai!"

o kada užbaige užklause tevo:

— Ar asz daugiau nematy-siu savo motineles teveli?

— Nematysi brangus kudi-ki, nes tavo mama mus aplei-do.

Tevas visaip stengesi, kad tik dukrele neklausinetu apie mama, kuri del jojo buvo kaip numirus. Motiejus buvo vedes asztuonis metus. Jau nuo pirmo meto savo apsivedimo nesutiko su savo paczia. Gi-mus Onytei, da labiau apsunkino gyvenima tosios poreles, Nors Motiejus labai mylejo sa-vo paczia nors stengesi visom pajiegom jiai visame intikti ir rupinosi daugiau uždirbti pi-nigu, bet niekuom negalejo in-tikt savo jaunai pacziulei, ku-ri mego puikei redytis, lanky-tis ant teatro ir szokių. Jiji nuolatos jam zurzejo:

— Nelaimingi mes. Isz taves nieko ne bus, asz turiu visa gyvenima kensti vargus ir nedatekliu, tu neturejai tie-sos vesti mane, jiai negali ge-riau mane užlaikyti. Kada buvau pas tevus visko buvo ir pilna turejau, o dabar ka?

Nelaimingas Motiejus dirbo kiek tik turejo pajiegu, diena ir nakti, bet vis tai buvo per mažai del savo pasisziauszu-sios pacziules. Viena karta Motieju patiko nelaimė, nu-puole vargszas žemyn elevato-riu ir balsei likos sutrenktas. Jojo pacziule pradejo ligoniui visaip iszmetinet, jog yra tin-ginys, ne moka darbo ir po ke-liu dienu apleido serganti ir dukrele ir nuejo in tenais, kur

Szirdis Motinos

Tikras Atsitikimas isz Amerikoniszko Gyvenimo



jiai daugiau buvo linksmybes.

Už kokio tai laiko Motiejus pasveiko su pagelba geru kai-mynu, kurie ne tik jin prižiū-rinejo, bet ir jojo apleista duk-rele. Dabar jam buvo leng-viau o ir dukrele galejo geriau prižiureti. Apie paczia ne norejo ne primyti.

Kuezioje pavalgius, pusry-czius, jis su dukrele iszejo pa-sivaikszeczioti in Fairmount Parka Buvo jam smagu žureti,

kaip jojo Onute begiojo, szo-kinejo ir klykavo, žiurejo ant pravažiuojencziu automobi-liu, kuriuosia sedejo puikei pasiredžiusios ponios. Staigai prisižiurejus in viena automo-biliu suszuko linksmai:

— Mama! Mama! Žiurek tetuli kokia mus mama graži ir kaip puikiai pasiredžius!

Motiejus dirstelejas in taja szali ir isztikruju pamate lengvai važiuojent dideli auto-mobiliu kuriame sedejo koks tai vyras su suvytusiu veidu nog paleistuvingo gyvenimo, o szale jojo sedejo Motiejaus pa-ti, pasiredžius in brangius kai-linius.

Iszgirdus kudikio szauksma atsisuko ir pamate savo vyra su Onute.

Automobilius nuvažiavo to-liaus.

Onute užklause tevo:

— Kas tai buvo per vyras kuris sedejo szale mamos, ko-del mama nesustojo ir manes nepabueziavo, juk asz sziadien per visa diena buvau gera ir meldžiausi už mamyte kad Die-vas mums jaja sugražytu ant kaledu. Tefuli, ateikime czion, tankiau, tai mama pa-matysime!

Motiejus ant to nieko neat-sake, nuszuoste kryntanczias aszaras, atsiduso gylei ir ejo namon.

Vakare guledama savo ma-žoje loveleje tankei szaukda-vo: "Mama!" Gal ir sapne mate savo mama, nes vartesi ir neramei gulejo.

Motiejus ilgai da neatsigule

nes jojo misles painiojosi kaip žaibai. Sedejo prie stalo su nuleista galva manste apie sa-vo nelaiminga gyvenima, apie laime ir meile, szirdis jojo bai-sei kentejo kada atsimine apie gyvenima savo paczios, kuri vede paleistuvinga gyvenima su isztvirkeleis idant užgana-dyt savo pageidavimus ant puikiu pardu ir geru laiku.

Staigai kas tokis pabarszki-no in duris.

Motiejus atsikele idant ati-daryt duris. Atidares duris, net adbulas atszoko isz nusis-tebejimo.

Priesz jin stovejo jojo pati Nebuvo apsiredžius in szilkus ir puikius kailinius, kaip jaja ta diena buvo mates, nes apsi-redžiusia prastais gražais dra-bužeis, su nuleista galva, ant kuriuos veido davesi matyt nuliudimas, motere prakalbe-jo:

— Macziau jus sziadien parke.... Balsas mano kudikio nedave man ramybes, nes gilei insismeige in mano szirdi.... Koks tai džiaugsmas iszgirsti isz savo kudikio lupeliu taji brangu žodi "Mama!" Jiji mane szauke. Tik dabar su-pratau savo kvailybe ir kur randasi tikras džiaugsmas.... Tik dabar mano szirdis pabu-do.... Viska macziau ir in czio-nais sugryžau!

Motiejus paemias savo pa-czia už rankos ir ant pirsztu priejo prie mieganczios Onu-tes kalbedamas;

— Pubueziuok savo kudi-ki!

Kaledos buvo linksmos del Onutes. Gyvenimas Motie-jaus ejo lengviau, bet jojo szirdije pasiliko neiszgydintas sopulis, kuri neszioje su savim ilgus laikus. Jojo pati sten-gesi jam palengvint gyvenima visame, gailedamosi už pada-rima neiszmintingo žingsniaus melsdama Dievo atleidimo kas diena. — F. B.





KALEDU SZVENTE

Toje brangiausioje katalikams szvente atejimo ant žemes Iszganytojo Betlejemo kuteleje, Szv. Bažnyčia del maldu iszkelmes padidinimo leidžia kunigams atlaikyti po trejas Miszias.

Tasai paprotis iszvedama isz to:

Bažnyčios inkurimo pradžioje, kada krikščionis asztriai buvo persekiojami, kunigai slapta isz vienos vietos in kita persikeldinedami isz prievartos turejo laikyti Miszias net kelias dienoje ir tai visokiais laikais, tankiausiai naktimis, idant tik suspejus tikintiems paszvesto Eucharistija, kas be Misziu negalima padaryti.

Po tam tasai tankaus Misziu laikymo paprotis užlaikytas tik didesnems szventems, kada tikintieji turedavo Miszias iszklausti, o juk visiems sykiu susirinkti nebudavo galima. Tais laikais Misziu skatlis nebuvo apribuotas. Tiktai 1022 mete vyskupu susivažiavimas kunigams Miszias lig 3 kartu dienoje apribojo, o laikui begant ir tasai paprotis isznyko, bet senoves atminties palaikymui, kad kunigai kadaisiai laikydavo kasdiena daug Misziu, popiežius Aleksandras II leido kunigams laikyti trejas Miszias tik pirma diena Kaledu diena. Tas liepta atlikti priverstinai kožnam kunigui, jei neatsiranda svarbios tame dalyke kliuties.

Pirmosios Miszios nekuriose bažnyčiose vidunakti laikomos, atminčiai, jog kaip sako pranaszas Izajas: "Kada naktis buvo savo pusiaukeleje, Iszganytojas užgime".

Antrosios Miszios laikoma ausztant, iszreizkimui, jog žmones pirm Iszganytojo atejimo gyveno giliausiose tamsybese, o Iszganytojas atejes juos isz tu tamsybiu iszliuosa-vo.

Trecios Miszios, szviesoje laikomos, primena szviesybe tu maloniui, kuriomis užgimes Iszganytojas, kaipo užtekejusi skaisti saulute, apszviete visa svieta.



GIESMES APIE UŽGIMIMĄ

ISZIMTOS ISZ KANT

Giesme 1.

Bernelis gime Betlejem, delto džiauges Jeruzalem.
Prieme kuna žmogystes, žodis Amžinos Dievystes,
Jautis ir asil's pažino Vieszpati Dieva Amžina,
Karaliai Sabos atjojo, dovanas jam dovanojo,
Auksa, kodyla duodami ir mira drauge neszdami.
Miras ženklina žmogyste, auksas Ano Karalyste.
Po tu dovanu, amžina Dieva gimusi sveikino,
Tardami nepabengtomis "Tas karalius" valandomis.
Ir mes užgimime tame, Jezu Kristu garbiname.
Tau garbe, Traicioje vienas Dieve! per amžinas dienas
Amen.

Giesme 2.

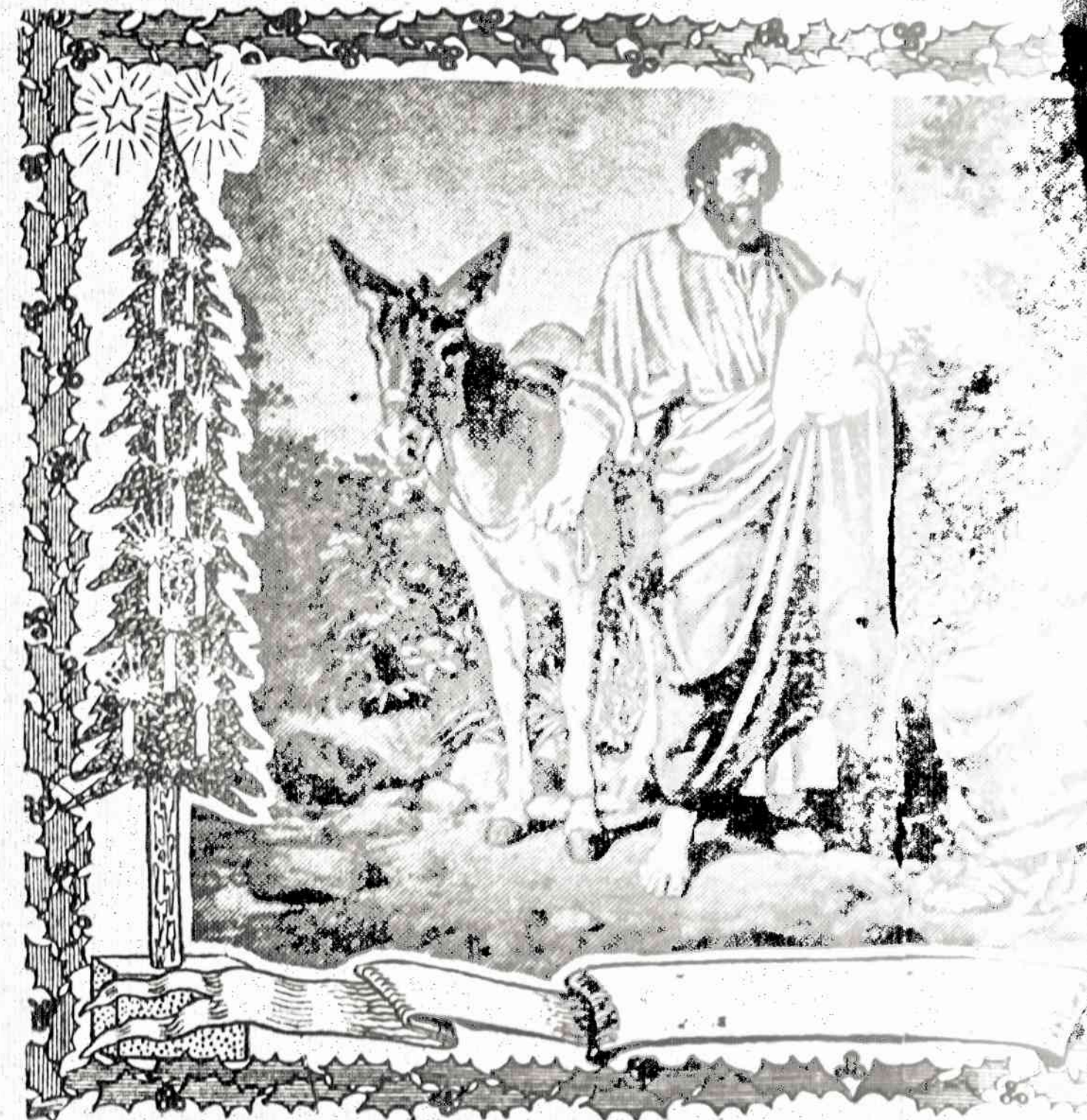
Sveikas Jezau mažiausias
Kudikelis brangiausias,
Tame jo užgimime,
O Panos pagimdime,
Linksminkimes ir džiaugkimes
Dievui garbe duodami, giedokime.
Trubomis trubykime,
Giesmeles giedokime,
Tame Jo užgimime,
O Panos pagimdime,
Linksminkimes ir džiaugkimes.
Dievui garbe duodami giedokime.
Dangus mumis artinas,
Delto žeme linksminas
Tame Jo užgimime,
O Panos pagimdime,
Linksminkimes ir džiaugkimes,
Dievui garbe duodami, giedokime. Amen.

Giesme 3.

Prie Dievo užgimimo, Aniolai prie džiaugimo,
Jam linksmi giedokime, Dievui garbe duokime.
Pana Sunu žadeto, czystai savyj' pradeta,
Pana gimdo ant sviato.
Aniolai ganantiemis apsake piemeniemis
Jezaus Dievo gimima, musu palinksminama.
Pana Sunu žadeta, czystai savyj' pradeta,
Pana gimdo ant sviato.
Trys karaliai atejo, dovanas jam padejo,
Mira, kodyla dave, ir auksa linksmi savo.
Pana Sunu žadeta, czystai savyj' pradeta,
Pana gimdo ant sviato. Amen.

Giesme 4.

Gul szierendiena jau ant szieno
Karalaitis szio sviato, —
Izganytojis ir redytojis,
Aprenk' sau prasta vieta.
Piemeneliai atbegkite,
Anam linksmi giedokite,
Naujiena negirdeta!
Ir mes visi czion giesmemis
Su anais garbinkime
Karaleli, Mažuteli,
Gimus isz panos Berneli.
Teip vargingai paguldytas,
Verk, stainelei' suvystytas,
Ana palinksminkime.
Dabar tada jau atrado,
Visas sviatas linksmibes,
Kad mums geistas yr' atsiustas,
Diev's isz dangaus galingas.
Ana dabar ginklime,
Su Aniolais giedokime:
Garbe jam ant augsztybės.
Sveikas, Pone per malone,
Kurs linksmibes apleidai.



Kad isz dangaus labai brangus,
Nusižemint daleidai,
Meile Tavo tai padare.
Jog mums dangu atidare,
Prapulti nedaleido.

Prakartelei' ne lovelei
Ant szieno paguldytas.
Tarp bandykszeziu be ponykszeziu,
Rodos czion pagimdytas.
Žmogus žemei prilygintas,
Grieszninks bandykszeziu vadintas
O per Ji izganytas.
Trys karaliai kad isz valios,
Savo žeme paliko.
Tikra viera ir apiera
Dievui savo intiko,
Dovanas Jam dovanojo,
Vertai kad apieravojo,
Po tam dangu dastojo. Amen.

Giesme 5.

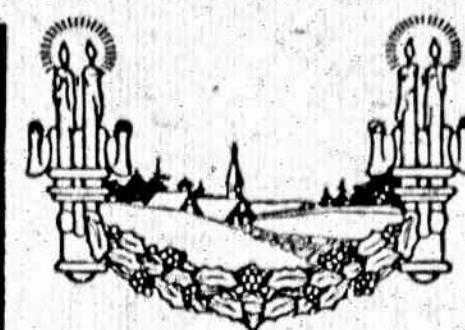
Kokia mums linksmibe isz dangaus
Pasirode mieste Betlejos.
Ak, ak, ak! linksminasi dangus,
Kad, kad, kad! užgimimas brangus.
Jezus Kristus Izganytojas,
Sunus Dievo ir atpirktojas;
Linksminkites, Aniolai dangaus,
Nes užgime delei žmogaus.
Džiaugkites, visi Arkaniolai,
Giedokime szventam berneliui:
Szv., Szv., Szv. yra Vieszpats Dievas.
Visogalis tikras musu Tevas.
Jau užgime Sunelis Dievo.
Isz augszeziausio dangiszko Tevo,
Linksminkites czionai, visi žmones,
Jog užgime isz savo malones,
Pilnas, pilnas yra dangaus garbes,
Ir ant žemes Jo visos szalis,
Jau, jau, jau sutryne biesa,
Ir, ir, ir jo galybe visa.
Pamyne po koju szetona,
Marija gimdydama Sunu,
Su Juozapo szventu Suneliu,

Tikrai
Mes, me,
Nutrotyjom
Bet, be
Pradied
Jezau, isz
At'tolink m
Idant T
Atra-tu

Jucpai pamaž
Regi, jog as
Tutiszmantyti,
Dieva savie
Jamikas atejo,
as pagal a
De' tau kalbe
Iieste vieta
Nesabar miest
lelei dangy
Giokliai vely
Jekai man
Gens czion eik
ampe kan
Jodejo diena
tpirkejo g
Sztrankose na
quodu visok
Szgraudžiai v
ruvina szit
O zapas savo
ana szvent
De' edžias sz
aisyk vieta
Nek, pana czy
egul mus n
Jes suvystytas
ztai tose ed
Gu o Szvenczi
umis miela
As ir jautis v
teidami, ky
Ma szventoji

ŽGIMIMA SUNAUS DIEVO.

OS ISZ KANTICZKOS



Tikru musu Atpirkeju Ponu.
Mes, mes, mes per grieka Adomo,
Nutrotyjom dangiszkaji Pona.
Bet, bet, bet atdare mums dangi,
Praliedams savo krauja brangu.
Jezau, isz gerybes savo,
At'tolink nuo peklos pragaro,
Idant Tave ezion garbindami
Atrastumem in dangi kele. Amen.

Giesme 6.

Juopai pamažu szlovink Jezu gražu,
Regi, jog asz negaliu eiti greitai sziuom keliu
Tufszmanyti, gali ir matyti,
Dieva saviap nesziou delto silpna vaikszezioju.
Jauikas atejo, tame gimt turejo
As pagal apsakyma, duos žmonems izganyma.
De tau kalbeju jog ezionai norejau,
Iieste vieta ingyti, ant anos pagimdyti,
Nesabar miestuose, teipo ir namuose,
Ielei daugybes svieto, negausim pigiai vietas.
Gibokliai velytu, kad kaklus puldytu!
Jekaip mane beganze o sziuo met vargstanezia.
Gens ezion eikime, laime atrasime,
Ampe kaniukszles szitos, negausim vietas kitos.
Jodejo diena laukta ne nuo vieno.
Atpirkejo gimimo ir svieto izganymo.
Sztrankose mano, kursai svieta gano,
Duodu visokes geribes isz dangiszkos augsztybes
Szgraudziai verkianti ir szalti kentanti,
Irvina szirdis mano, kur padet neinmano.
O zapas savo Vieszpacziui tarnavo,
Ana szventa linksmo ir Jezusa garbino.
Dea edzias szieno glebeli bent viena,
Aisyk vieta Berneliui, czystos Panos Suneliui.
Nek, pana czysta, ta vargu bendrysta,
Regul mus nuramina ir szirdis palinksmina.
Jezusvystytas, gulek paguldytas,
Jtai tose edziose, pilnai szieno pridetose;
Gu o Szvencziausias, užmigk, o Brangiausias,
Jumis mielas Suneli, o gražiausias vaikeli.
As ir jautis Vieszpati pajaute,
Teidami, kvepavo ant Sutvertojo savo.
Ma szventoji, czystos pilnoji,

Permelsk Sunaiti Tavo, kurs mumis atvadavo.
Juozapai seneli, Tavo mums suneli,
Duok ezionai aptureti, potam dangui' regeti.
Buk pagarbintas, Jezau paszlovintas,
Nuo viso sutverimo, už Tavo užgimima. Amen.

Giesme 7.

Aniolai po gimimo Jezaus duod' apreiskima
Piemenimis: Jau mums Ižganytojis,
Ir svieto valdytojis,
Gime isz Marijos.
Kad tai anie girdejo in Betleju atejo,
Kur prakartei' gulinti iszvydo.
Jezu sunu Dovido,
Pana su Juozapu.
O gimime garbingas, labai mums stebuklingas,
Pradejo Pana Sunu czystybej,
Pagimde Jj cielybej'
Panystes Szvencziausias.
Tai del musu stojosi, mažas nužeminosi:
Palocziaus bagoto sau negavo,
Prie užgimimo savo
Ponas viso svieto.
Tasai szviesiai rodosi, kurs figuroj' dengesi,
Arono rykszte sprogti pradejo,
Isz jos žiedas iszejo,
Ir vaisiu izdave
Klausykit Dievo Tevo, kaip Sunu paliecavoj:
Tas yra Sunus man numyletas,
Jums rojuj pažadetas,
To visi klausykit.
Dievui buk szlove, garbe, ne pabaigta vienybe,
Kaip Tevui, taip ir Jo Sunui mieliausiam,
Drauge Dvasiai Szvencziausiai,
Traiciai szlovingiausiai, Amen.

Giesme 8.

Ant meto naujo, apsiliejo krauju, o kas, kas?
Žiedas lelijos, Panos Marijos, Sunelis.
Žiedas lelijos, Panos Marijos, Sunelis.
Gul' kudikelis, kaip avinelis; o kur, kur?
Ant szieno kieta, tenai Jam vieta aprinkta.
Ant szieno kieta, tenai Jam vieta aprinkta.
Jautis pažino, Pana garbino; o kaip, kaip?
Ji szildydami ir priklaupdami ant keliu.
Ji szildydami ir priklaupdami ant keliu.
Sargeliai bandos sztai iszsigandot, o del ko?
Jog jus vadina Aniol's budina, tardam's:
Jog jus vadina Aniol's budina, tardam's:
Greitai broleliai, begkit, vaikeliai; o kur, kur?
Tenai, kur vysto Panele czysta Suneli.
Tenai, kur vysto Panele czysta Suneli.
Begk, praszeziokeli, neszki, piemeneli; o ka, ka?
Vienas purplele kits karvelele vaikeliui.
Vienas purplele kuts karvelele vaikeliui.
Birb birbineliams, szvilp szvilpinelams; delko ta?
Idant verkianti, vargus kentanti linksmintu.
Idant verkianti, vargus kentanti linksmintu.
Anolai tada, greit balsa leido; o koki?
Dievui augsztybej' garbe, žemybej' pakajus.
Dievui augsztybej' garbe, žemybej' pakajus.
Karaliai jojo, karunas klojo; o kur, kur?
Po Karaliuno guldo karuna kojeliu.
Po Karaliuno guldo karuna kojeliu.
Dangaus linksmybes junt, ir žemybes; o isz ko?
Jog gelbetojas, Iszganytojas užgime.
Jog gelbetojas, Iszganytojas užgime.
Gied' Anioleliai, gied' piemeneliai; o kaip, kaip?
Buk pagarbintas isz Panos gimdytas Berneli.
Buk pagarbintas isz Panos gimdytas Berneli.
Amen.

KAIP ŽMONES
PIETU AMERI-
KOJE PRALEI-
DŽE KALEDAS



Pietu Amerikos respublikos-
se Kaledos yra laikomos didele
szvente Kurioje reikia priimti
Szv. Komunija ir melsties.
Porto Ricioje vaikai, eidami
gulti, palieka už duriu ezeve-
rykus, tikedami kad Kudikelis
Jezus pades in juos kokia nors
dovanele.

Peruvijoje kožnam name yra
infaisoma Betlejaus Kutele,
aplink kuria statoma daug
gelu ir degama dauk žvakiu.

Meksikoje nakti priesz Kale-
das gatvemis vaikszezioja mu-
zikantai ir grajina szventas
giesmes, žmonems renkantes
ant vidunakezio misziu.

Colombijoje, Urugvajuje ir
Agentinoje žmones grusto
grudasi in bažnycias, kuriose
yra laikomos miszios vidunak-
tyje. Kartais nei vietas ten
negalima rasti.

Visur Pietu Amerikoje gi-
mines susieina kruvon ir at-
naujina giminystes ryszius.
Prie to, valdžia atsimeina savo
tarnus; kožna kareivi, mari-
ninka ir t.t. apdovanoji jin su
szokia-tokia dovanele.



TEISYBES.

Del darbszaus žmogaus, niekad
nieko nestokuoja.
O tinginei no tu darbsziu žmo-
niu isznaudoja.

Tiktai tada laimingu busi,
Kaip negirtuoklausi
Ir paczeduma užlaikysi.

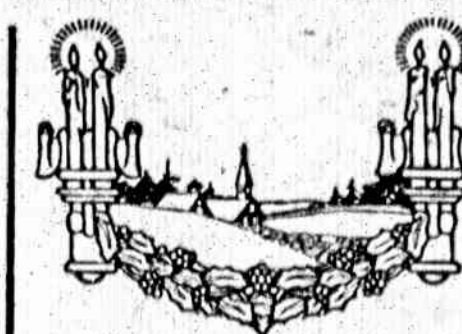
Jeigu nemoki skaityt ir raszyt,
Kad iszmokti, turi kito praszyt.

Szia gadynei, teip mokslas rei-
lingas,
Jog be mokslo, yra žmogus ne-
laimingas.

Didelis mokslas žmogu negel-
bes,
Jeigu laukiniu papročiu ne-
pames.

ŽGIMIMA SUNAUS DIEVO.

OS ISZ, KANTICZKOS



KAIP ŽMONES
PIETU AMERI-
KOJE PRALEI-
DŽE KALÉDAS



Tikru musu Atpirkeju Ponu.
Mes, mes, mes per grieka Adomo,
Nutrotyjom dangiszkaji Pona.
Bet, bet, bet atdare mums dangi,
Praliedams savo krauja brangu.
Jezau, isz gerybes savo,
At'tolink nuo peklos pragaro,
Idant Tave ezion garbindami
Atrastumem in dangi kele. Amen.

Giesme 6.

Juopai pamažu szlovink Jezu gražu,
Legi, jog asz negaliu eiti greitai sziuom keliu
Tuszmanyti, gali ir matyti,
Dieva saviap neszioju delto silpna vaikszezioju.
Jauikas atejo, tame gimt turejo
As pagal apsakyma, duos žmonems izganyma.
De tau kalbejam jog ezionai norejau,
Iieste vieta ingyti, ant anos pagimdyti,
Nesabar miestuose, teipo ir namuose,
Ielei daugybes sviato, negausim pigiai vietos.
Gibokliai velytu, kad kaklus puldytu!
Iekai mane beganze o sziuo met vargstanezia.
Gens ezion eikime, laime atrasime,
Iampe kaniukszles szitos, negausim vietos kitos.
Jodejo diena laukta ne nuo viono.
Itpirkejo gimimo ir sviato izganymo.
Sztrankose mano, kursai sviata gano,
Duodu visokes geribes isz dangiszkos augszybes
Szgraudziai verkianti ir szalti kentanti,
Irvina szirdis mano, kur padet neinmano.
O zapas savo Vieszpaczui tarnavo,
Ana szventa linksmo ir Jezusa garbino.
Dea edzias szieno glebeli bent viena,
Iaisyk vieta Berneliui, czystos Panos Suneliui.
Nek, pana czysta, ta vargu bendrysta,
Iegul mus nuramina ir szirdis palinksmia.
Jezusvystytas, gulek paguldytas,
Iztai tose edziose, pilnai szieno pridetose;
Gu o Szvencziausias, užmigk, o Brangiausias,
Iumis mielas Suneli, o gražiausias vaikeli.
As ir jautis Vieszpati pajaute,
Iteidami, kvepavo ant Sutvertojo savo.
Ma szventoji, czystos pilnoji,

Permelsk Sunaiti Tavo, kurs mumis atvadavo.
Juozapai seneli, Tavo mums suneli,
Duok ezionai aptureti, potam dangi' regeti.
Buk pagarbintas, Jezau paszlovintas,
Nuo viso sutverimo, už Tavo užgimima. Amen.

Giesme 7.

Aniolai po gimimo Jezaus duod' apreiskima
Piemenimis: Jau mums Izganytojis,
Ir sviato valdytojis,
Gime isz Marijos.
Kad tai anie girdejo in Betleju atejo,
Kur prakartei' gulinti iszvydo.
Jezu sunu Dovidu,
Pana su Juozapu.
O gimime garbingas, labai mums stebuklingas,
Pradejo Pana Sunu czystybej,
Pagimde Jj cielybej'
Panystes Szvencziausias.
Tai del musu stojosi, mažas nužeminosi:
Palocziaus bagoto sau negavo,
Prie užgimimo savo
Ponas viso sviato.
Tasai szviesiai rodosi, kurs figuroj' dengesi,
Arono rykszte sprogti pradejo,
Isz jos ziedas iszejo,
Ir vaisiu izdave
Klausykit Dievo Tevo, kaip Sunu paliecavoj:
Tas yra Sunus man numyletas,
Jums rojui pažadetas,
To visi klausykit.
Dievui buk szlove, garbe, ne pabaigta vienybe,
Kaip Tevui, taip ir Jo Sunui mieliausiam,
Drauge Dvasiai Szvencziausiai,
Traiciai szlovingiausiai, Amen.

Giesme 8.

Ant meto naujo, apsiliejo krauju, o kas, kas?
Ziedas lelijos, Panos Marijos, Sunelis.
Ziedas lelijos, Panos Marijos, Sunelis.
Gul' kudikelis, kaip avinelis; o kur, kur?
Ant szieno kieta, tenai Jam vieta aprinkta.
Ant szieno kieta, tenai Jam vieta aprinkta.
Jautis pažino, Pana garbino; o kaip, kaip?
Ji szildydami ir priklaupdami ant keliu.
Ji szildydami ir priklaupdami ant keliu.
Sargeliai bandos sztai iszsigandot, o del ko?
Jog jus vadina Aniol's budina, tardam's:
Jog jus vadina Aniol's budina, tardam's:
Greitai broleliai, begkit, vaikeliai; o kur, kur?
Tenai, kur vysto Panele czysta Suneli.
Tenai, kur vysto Panele czysta Suneli.
Begk, praszeziokeli, neszki, piemeneli; o ka, ka?
Vienas purplele kits karvelele vaikelui.
Vienas purplele kuts karvelele vaikelui.
Birb birbineliams, szvilp szvilpinelams; delko ta?
Idant verkianti, vargus kentanti linksmintu.
Idant verkianti, vargus kentanti linksmintu.
Anolai tada, greit balsa leido; o koki?
Dievui augszybej' garbe, žemybej' pakajus.
Dievui augszybej' garbe, žemybej' pakajus.
Karaliai jojo, karunas klojo; o kur, kur?
Po Karaliuno guldo karuna kojeliu.
Po Karaliuno guldo karuna kojeliu.
Dangaus linkmybes junt, ir žemybes; o isz ko?
Jog gelbetojas, Iszganytojas užgime.
Jog gelbetojas, Iszganytojas užgime.
Gied' Anioleliai, gied' piemeneliai; o kaip, kaip?
Buk pagarbintas isz Panos gimdytas Berneli.
Buk pagarbintas isz Panos gimdytas Berneli.
Amen.

Pietu Amerikos respublikos-
se Kaledos yra laikomos didele
szvente kurioje reikia priimti
Szv. Komunija ir melsties.
Porto Ricioje vaikai, eidami
gulti, palieka už duriu czeve-
rykus, tikedami kad Kudikelis
Jezus pades in juos kokia nors
dovanele.

Peruvijoje kožnam name yra
intaisoma Betlejaus Kutele,
aplink kuria statoma daug
gelii ir degama dauk žvakiu.

Meksikoje nakti priesz Kale-
das gatvemis vaikszezioja mu-
zikantai ir grajina szventas
giesmes, žmonems renkantes
ant vidunakezio misziu.

Colombijoje, Urugvajuje ir
Agentinoje žmones grusto
grudasi in bažnycias, kuriose
yra laikomos miszios vidunak-
tyje. Kartais nei vietos ten
negalima rasti.

Visur Pietu Amerikoje gi-
mines susieina kruvon ir at-
naujina giminystes ryszius.
Prie to, valdžia atsimena savo
tarnus; kožna kareivi, mari-
ninka ir t.t. apdovanoji jin su
szokia-tokia dovanele.



TEISYBES.

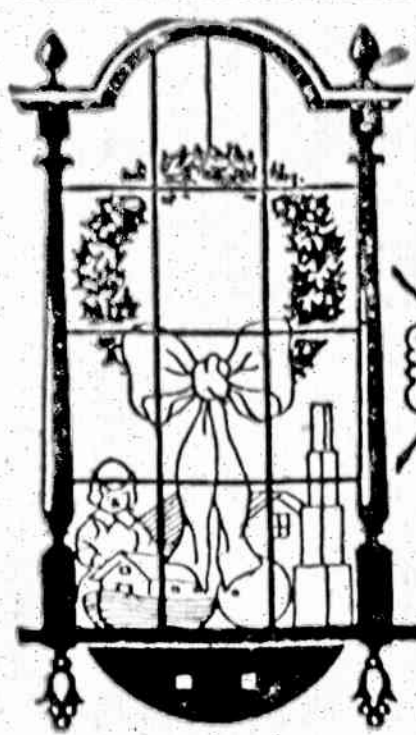
Del darbszaus žmogaus, niekad
nieko nestokuoja.
O tinginei no tu darbsziu žmo-
niu isznaudoja.

Tiktai tada laimingu busi,
Kaip negirtuoklausi
Ir paczeduma užlaikysi.

Jeigu nemoki skaityt ir raszyt,
Kad iszmokti, turi kito praszyt,

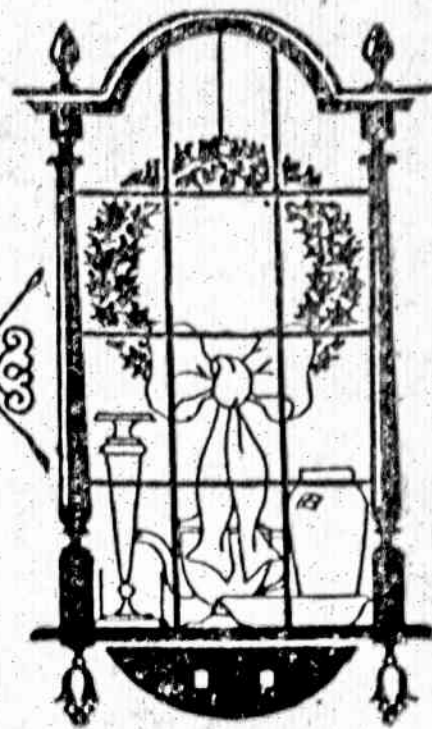
Szia gadynei, teip mokslas rei-
lingas,
Jog be mokslo, yra žmogus ne-
laimingas.

Didelis mokslas žmogu negei-
bes,
Jeigu laukiniu paprocziu ne-
pames.



Apie Užgimimą Viesų. Jezaus Kristaus Danguos Karaliaus.

1920



Kada išsipildė laikas, idant Pana Marija pagimdytu, išdave insakyma Ciesorius Augustas, kad suraszyti butu visi žmones, idant kiekvienas eitu in savo miesta ten užsiraszytu, ir teip išpažintu kad išz Ciecoriaus žmoniū. Kada Juozapas norejo eiti in Betleja — in savo miesta, regedamas S. Pana prie laiko, didei išz to nuliudo. Pasergejusi tai Marija, prasze jo, kad Jos vienos nepaliktu, bet idant ja su savim drauge imtu. Tada Juozapas eme asila ir ejo in Betlejos miesteli kursai buvo per szeses myles nuo Jeruzolimo. O kada ten kaipo ubagai nuejo, gaspados gauti negalejo, del susirinkimo invairiu žmoniū ir svečių. O dievobaiminga duszia, pamislyk sau, kaip Ta Panele penkiolikos metu, jauna, sarmatinga, kelioneje nuvargusi nuo namu iki namu, Vaikszciojo gaspados praszydama; nieks jos nenori priimti; ir teip nerado sau ir sužieduotiniui gaspados, todėl turejo eiti po szopa, tai yra in stainele, kur žmones nepagados laike kavojos; tenai kada prisiglaude, Juozajas, kursai buvo dailda (stalorius), padirbo prakarta ir kaip galejo tenai su Szvencziausia Pana užsidare. Ir stojos, kad jau prisiartino laikas ir valanda Dievo gimimo, Pana su didžia linksmybe ant maldos atsidade, o budama nemažoje silpnybeje pagimde Dievo Sunu; bet neturejo tokiu sopuliū, kokius turi kitos motinos. Ir teip Dievo Sunus, kursai yra kaipo kvietkeles už saule szviesenis, už balsamo kvaipa gardesnis, uoge ant visu saldybiu saldesni, pražudusi ant rykszteles žemiausios, tai yra žyvate Panos nusižeminusios, iszejo per savo szventa užgimima išz Marijos, išz rykszteles Paniszkos czystybės, be jokio sopulio. Szvencziausia Pana išzydo vaikeli gulinti kaipo szejpiu žmogū ir verkianti girdejo, pamate teipogi ir Aniuolus giedančius, klaupes ir dievobaimingai Jam garbe dave. Dievui Tevui dangiszkam dekavojo Szv. Pana kalbedama: o Dieve visagalis, neapsakomai didžios mielaszirdystes, teikis man ta duoti išz savo gerybes, idant tikrai galeciau tarnauti Jo



szventai meilei. Jau czion veizdek griesznas žmogau, kame szitai Dievo Sunus užgime, ar karaliszkuose rumuose (palociuose); veizdek, jogei užgime ne bagotysteje bet ubagiszkuje, smirdancioje staineleje, ant plikos ir kietos žemes, tarp galviju žiemoje didei szaltoje, kad nuo szalezio visas virpejo ir guledamas ant žemes kartei verke, neturedamas kuo susiszildyti. Teipogi Jo Motyna mieliausia, regedama didžia ubagyste ir verkima savo mieliausio Sunaus, drauge su Juomi verke, gailedamos, kad neturejo kuo susiszildyti Jo; tada nuo žemes Jin paemusi, su didžiu guodojimu ir bijojimu buciaavo, apsikabino, prie savės Jin priglaude, krutis Paniszkas Jam dave, szilde kaip geresnei mokejo. Paskiaus nuemusi nuo savo galvos prasta nuometa, vaikeli dailei in ana suvysti ir teip tada suvystyta in prakarte pagulde verkenti; tenai klaupusi ant savo keliu garbino Jin, nes Jame teisinga Dieva pažino. Jautis ir asilas, teipogi Dieva pažindami, prie prakarto atejo, ir kaipo protinigi sutverimai ant keliu savo atsiklaupe, dvasia arba dusavimu suszalusi Dievo Sunu szilde. Apie ta Dievo Sunaus ubagiszka užgimima Szv. Ber-

nardas sako: Užgimus ant szio svieto Dievo Sunus, neaprinko sau turtu nei raszkažiu, nors tai turejo savo galybeje, bet aprinko sau ubagiszka gyvenima, nes užgime staineleje ant plikos ir asztrios žemes; didei sunkios žiemos laike, prakarte vystyklusose gulejo; bada, szalti, parsekiojimus kentejo; tankei verke aszaromis apsiliedamas: rodydamas išz jaunystes, jogei invairias nelaimes ant szio svieto kenteti reikes, ir per ta žmonems žinoti dave, kad nei per turtus nei per raszkažius, bet par verksma, neturta, parsekiojimus, dangu aptureti tegalime; norint Jis budamas Vieszpacziau in garbe savo neejo per raszkažius, bet per verksmus ir ubagyste. Tas patsai Szv. Bernardas kalba tolesnei, apsakydamas Dievo gerybes: O kaip stebuklingas užgimimas, nes Dievas visagalis stojos kaip kirmelele paniekintas, viso svieto Vieszpats stojos tarnu savo sutverimo. Nužeminimas Jam yra buti musu Vieszpaczini ir Tevu; bet dabar išz savo mielaszirdystes norejo stotis mums musu broliu. Delto tai gerybei atsigerinantis žmones visi linksminantes, ir išz to bukite palinksminti visi krikszczionis, o labiausei ubagai, kurie del

Kristaus meiles ta svieta paniekinote, o ubagiszka gyvenima išz savo valios priemete, idant keleis angsztais ir asztreis savo gyvenimo, su Jezu vaikszziotumete; linksminantes ir džiaugkites, nes Dievas stojos ubagu drauge su jumis, neguledamas raszkažnei, bet ant akmenuotos žemes smirdancioje staineleje. O žmones turtingi, kurie gulite raszkažiuose lovose, szitai Karalius ant karaliu, prie savo užgimimo apsieme pažinti lova asztria ubagiszka, ne kaip jusu minkszta ir isztaisyta, delko tada baidotes neisztaisytu ir ubagiszku lovū, kada Jezus dieviszkas vaikelis prie savo užgimimo, tokia lova mylejo ir sau aprinko. Delto mes Jo kentejimo paveikslu, kentekime teip-pat nekurias asztrybes, idant Dievui patiktumeme ir amžina gyvenima apturetume.

Aniuolai apreiszke užgimusi Dieva.

Kaip tiktai Vieszpats Jezus užgime, neiszpasakomas Aniuolu daugumas linksmai giedodami reiszke užgimusi Dieva. O pirmu piemenimis, ganantiems banda, apie ta apreiszke. Tie piemenis buvo nuo Betlejos lygei per myle. Aniuolai in Dangu ženge, Danguos Dvasioms apreiszke ir išz to Dieva garbino: išz savo Koru ženge kad Jezu regetu ir Motyna Jo pažintu. Kas butu tokiu nevela ir tinginiu, kursai savo Vieszpati nenoretu regeti užgimusi, nes to visi lauke, trozsko ir prasze Dievo Tevo prie Jo meldamos. Czion pamislyk apie ta saldu Aniuolu giedojima ir ju išz Dievo užgimimo, linksma džiaugsma; tokia linksmybe duos mums Tas patsai Vieszpats Dievas po to gyvenimo išz savo szvencziausios mylistos. Paskui piemenis atėje atidave garbe mieliausiam Dievui ir Motynai Jo; savo regėjima apsake, ir apsake ka nuo Aniuolu girdejo, o paskui su linksmybe prie bandos savo sugrižo. Motyna mieliause kaip iszmintinga Pana, tuos daiktus kuriuos apie savo Sunu girdejo, savo szirdyje užlaikė. Mes todėl del Dievo užgimimo bukime dievobaimingi, garbinkime mieliausi Dieva su Aniuolais linksmai giedodami.

VARGE LINKSMYBE

Szaltas Kucziu vakaras. Ir tyczia dar buvo didis vejas, kuris nesziojo sniega po laukus. Ne taip buvo malonu Žemaicziu szejmynai laukti Kucziu szaltoje troboje, nes gerai iszildyti nebuvo ganėtinai kuro, gi sziltieji rubai jau pernai žiema nusinesziojo. Žemaitiene nuolat dejavo, iszmetinejo pati nežinojo kam, kad nera isz ko kuczias pagaminti.

— Turbut Dievas bausme ant mus uždejo — sake Žemaitiene — kad szalta mus žiema kankina tada, kada mes neturime ne kuro, ne rubu, ne maiso užtektinai. Anais metais, kada visko turejome, žiema viemarszkinis galejai po lauka vaiksztineti.

— Motyn, neiszmetinek per daug, nes kaip esame taip, bet visgi savo namuose, troboje. — Atsiliepe Žemaitis. — Atmink kokias kuczias turi Lietuvos kareiviai ant fronto apkasuose! Jie dar menkliau apsirede, dar mažiau pavalge, turi kauties prieszais. Ar esi užtikrinta, kad musu Vinculis dabar yra sveikas. Gal nabagelis sužeistas guli kur pusnyne, isz niekur pagialbos nesulaukdamas?

— Vargszas Vinculis! — Žemaitiene pradejo verksti. Pats Žemaitis pasieme kepure ir iszejo produris. Petrukas ir Magdute, Žemaicziu vaikai, sededami prie drungno pecziaus, ramino motyna.

— Mama, kaip asz užaugsiu eisiu Vinca isz karo pavaduoti, — dantis nuo szalczio barszkindamas atsiliepe Petrukas.

— O asz nušesziu Vincukui valgyti, tik iszvirk, mama, ka nors skanaus. Velyk mes mažiau valgykime, o Vincukui daugiau nusiuskime. — Maloniui plonu balseliu Magdute motynai kalbejo. Bet Žemaitiene, rodos, nieko nemate ir negirdejo. Visa aszarose papludo. Jai, rodos, tik aszaruoti ir teskirta. Ir kaip gi neaszaruoti? Priesz du metu ant Karpatu kalnu krito jos vyriausis sunus, pernai vel du sunus tapo nužudyti: viena bolszevikai nužude, kita pasigeria vokiecziu kareiviai nuszove. Gi ketvirtasis, Vincas, dar tebekariauja. Bet su Vincu jinai nesi-

rupina. Jis ne rusams ir ne vokiecziams vargeli vargsta, tik sau, savo tevu, tevyne nuo prieszu apgynimui.

— Na, vel aszarose mautdais! — suszuko Žemaitis, staiga atšdarydamas duris ir neszdamosi nemaža ryszuli. — Ir ka gi verkszlenimas gelbes. Mes kaip busime taip, bet savo kareiviams Kaledu dovanu nuneszkime. Isz ju ir Vincu teks.

Asz kletyj sziti ta sugraibszciau, suriszau in sziti ryszuli, eidami ant Berneliu Misziu nuneszime, ar bus gerai?

— Žinoma, geriau ir buti negali — atsake Žemaitiene.

Susedo maža Žemaicziu szejmynele valgyti kuczias. Ant stalo buvo patiesta sulopyta, bet szvari staltiese. Kucziu vakariene nebe tokia, kai budavo anais metais. Pirma visko sta-

las budavo apkrautas, dabar tik duonos bakanelis, žuvies biskuti ir skystos sriubos po nepilna lakszte.

Po kucziu visi pralinksmejo. Magdute su Petruku net žaisti pradejo. Utarninke jiedviem tevas buvo po riestaini parneszės, bet jiedu nevalge, inkiszio in riszuli kuri tevas Lietuvos kareiviams neszti žadejo.

Kaledu nepaprastai szaltas rytas.

Keliai ir takai apipustyta. Ir Žemaicziu nedidele trobele beveik visai užpustyta. Bet nežiurint ant to, Žemaitiene anksti atsikele, iszviore pusryczius, pažadino savo vyra ir pavalge, iszsiskubino ant Berneliu Misziu, kad nesuvelavus. Kelione buvo sunki. Nors szalta, bet bebrendant per gilu sniega Žemaicziai suszilo.

Jau ir bažnyczia pasieke. Varpai sugaude ir Berneliu Miszios prasidejo. Žmoniu pilna bažnyczia. Visi karsztai meldesi prie užgimusio Kudikelio Jezaus, praszydami, kad Jis apsaugotu juos ir tevyne nuo žiauriu prieszu ir kitokiu nelaimiu.

Žemaitis, klupodamas netoli paredyto Betlejaus Stainelio, žiurejo ir maste: “Kristus užgime tarpe varguoliu delto, kad paliuosuoti žmonija isz vergijos. Jin didikas Erodas nužudyti norejo. Tadgi Jis ne didiku tarpe gime, kurie isz savo puikybes vargszus skriaudžia. Jis gime tarpe musu ir gelbes mums užlaikyti Lietuvos tik-tik gimusia tarp vargu ir skausmu nepriklausomybe. Erodas noredamas nužudyti Kristu — pats žuvo, žus ir Lietuvos prieszai, kurie nores musu tevyne teisetai iszkovota nepriklausomybe atimti.”

Taip jam bemastant pasibaige miszios. Prasidejo pamokslas. Po graudingam pamokslui, kunigas pasake, kad szimet ypatingas szvenceziame linksmas Kaledas, nes Lietuva laisva, jos kariuomene vakar prieszus visiszikai nugalejo. Gale paragino remti kareivius, kuomi kas gali.

Žmones linksmi, pilni vilties ejo isz bažnyczios. Žemaicziai skubino nuneszti in kareiviu stoti savo dovana. Isz ten grizo namo ir szvente szventas Kaledas. Nors vargo buvo suspausti, bet sulauke tokios brangios szventes buvo linksmus, nes ja jau szvente laisvoje ir nepriklausomoje Lietuvoje.

SVEIKI

Sveiki sulauke szventu Kaledu
Sveiki sulauke metiniu szvenceziu
Paprocziu bocziu prabocziau musu
Sveikinkim drauga kiekviena savo
Tiktai nuoszirdžiai be jokio vyliaus
Kaip musu bocziai per amžius dare.

Lai brolis broliui ranka paduodams
Deszine spaudžia teip kaip Tevynei
Nesutikimai, barniai kivireziai
Isz musu tarpo tegul pranyksta
Szventa vienybe bujoja klesta
Keroja, auga, peczias stipreja.

Ar katalikas ar cecilikas
Visvien mus' brolis, mus tevynainis
Lietuviu kraujas visu vienodas
Visiems Tevyne — bocziu szalele.
Visiems nelengvas svetimas jungas
Visu akeles tevyne kreipias.

Ar mes bucziausims, ar mes myluosims
Ar savo barniais juokysim žmones
Ar mes tasysim's už tuszczia maisza
Ar pasisziausze brolis priesz broli
Vien's kitams stens'mes kelia pastoti
Apszmeiszt' kaimyna, broli pasmerkti.

Neužlopinsime sažines balsa
Kurs nuolat skambis kaip garsas varpo:
Atbusk Lietuvi atsipeikeki
Meile gyvybe viso pasaulio
Buk tvirtas meilei' — kalnus nuversi.

Mylek tevyne Lietuva brangia
Lietuvi broli mylek kiekviena.
Atleisk nuoszirdžiai tam' užgavo
Tarpe savuju platik vienybes
Ramybes sekla, — meilės žiedeli.
Dievas ir meile padarys viska.

Ateis ramybe Kristaus žadeta
Jausis laimingais pasaulio žmones...
Meiles, malones sekime grudus
Vietoje kumszties rodykim' szirdi
Draugui ir prieszui bet ten kur galim'
Nesutikimai isznyks kaip dumai.

Sveiki sulauke szventu Kaledu
Sveiki kiekvienas broli sesele
Kristaus gimimo szvesdami szvente
Gimkim' per nauja meileje Kristui
Turekim szirdi, sažine gryna
Busim laimingi kaip aniuoleliai.

Lengviaus vargelio junga pakelsim'
Ramiaus žiuresim' ir in rytoju.
Nasztos nelaimiu nenusiminsim'
Kiekvienam žmoguj' matysim' drauga....
Szirdyse Dievas, darbuose meile
Žodžiuos' teisybe — musu galybe.

F. V.

LAIMINGIAUSIOS KUCZIOS

Visiems yra gerai žinoma, kad jaunystės inspuščiai pasi- lieka žmogaus atmintyje visa jo gyvenima, ir nekarta darosi gan instabu kaip toksai Lietu- vos szintametis senelis apsaki- heja smulkiausius mažmožius isz savo mažystės ir jaunystės dienu, o tuom tarpu nebeatme- na kas buvo pergyventa vakar arba pergyvenama sziaandiena.

Ir asz taip-pat negaliu Die- vui rugot už atmintie stoka, bet vis-gi kuomet buvau mažu vaiku, tai invairios pasakos ir naujai iszgirsti žodžiai ir sa- kiniai labiau insigreždavo at- mintin.

Viena tarpkaledi susirinko burelis senu ir jaunu, pradejo sekti pasakas ir apsakinėti in- vairius nuotikius isz savo per- gyventu nuotikiu isz eiles už- kliuta apie Kuczu atsiminimus. Pirmiausia pasakojo ta rudeni isz kariuomenės pagrižės ka- reivis kaip jie Kuczias valgy- davo kareivijoje. Sako iszpas- ninkaudave visa diena, vakare gaudavo su pasninku virtos sriubos in-kuria dedavo ant deszimties kareivių viena sil- ke. Bet užtat ant rytojaus Ka- ledu ryte gaudavo mesos po szmota, veik visa svara ir dar po kauszeli degtines. Prie tos degtines, arba geriau sakant ant to vardo, aplinkiniais ke- liais prisineszdavo tiek degti- nes, ir taip prisigerdavo, kad net ir rusu kareiviui budavo in juos veizint ant szirdies dary- dayosi szlyksztu ir koktu.

Toliaus pasakojo isz eiles vienas po kito keletas senyvų ukininku kaip juos kuomet tai isz netyeziu kelioneje užklupu- sios Kuczios ir prisieje smukle- je valgyti tarp žydu Kuczių vakariene ir kaip jiems buvo tuomet liudna ir grandu.

Vienas buvęs jaunysteje dvaro pakaliku pasakojo kaip pas Lietuvos dvarponius isz- kilmingai yra valgomos Ku- czios ir kokios apiegos prie to yra vartojamos.

Žodžiu sakant, kiekvienas pasakojo ka nors naujo, ka nors ypatingo ar žingeidaus, kol galiausia priejo eile kalbe- ti vienam isz gerbtiniausiu toje draugijoje žmogui, dedei Szer- mukszniui Vincui.

Buvo tai žmogus apie 70 me- tu amžiaus, stambaus sudeji- mo, gan linksmaus ir smarkaus

budo, kuri visi godoję už jo ge- ra szirdi ir už jo turtus.

Prirciks kam pinigų, duonos ar seklos ar kitokio dalyko, kur ejes neejes ir traukia pas Szermuksznių Vincą, jis su- szelps kiekvieną, nors kaip ku- riam prie paszalpos pridedavo ir patarimo arba perspejimo žodi: tu liaukis ta ir ta dars, arba tu ta ir ta taip ir taip pa- daryk... Žmogui patarimas tin- ka, bet jo nužemintai klauso, negi prieszysis priesz toki tur- tuoli ir geradeja, kurs varge ir nelaimeje ranka paduoda. Nors jis budavo ir smarkus, bet kaž- kodėl visu mažų vaiku budavo labai mylimas ir vaikai su juo taip elgdavosi kaip su sau ly- giu. Ir dabar visi vaikai inki- bome in jin szaukdamai invai- riaus balsais: dede ir tu papa- sakok kokias turejai geriausias Kuczias.

Taip vaikeliai turejau.

Geriausios Kuczios mano bu- vo pirmos po mano apsigvedimo su amžina atsili mano žmone- le Agota.

Czia dede apsiszluoste isz- tryszkusias isz akiu aszaras ir tese toliaus.

Susiejome in pora taip sa- kant abu pliku, kaip tilvikų. Ji buvo tarnaitė, o asz bernas, ji tarnavo pas vieną ukininką, o asz pas kitą. Pinigu susitaupę neturejo delto, kad algos te gaudavo per abudu keturis rublius metuose—isz ko gi czia besutaupys?

Apsigvedeme priesz pat ad- ventus. Maneme per adventus užbaigti tarnyste, o nuo Kale- du pradeti savo-lizda krauti. Bet ant nelaimės mano Agotele neszdama auszt kisieliaus bliuda ant szlapio slenkszezio paslysdama parvirto, bliudas isz ranku iszkrisdamas susiku- le ir kisielius iszsiliejo ant as- los.

Už tai šeimyninkai isz vare- ja isz vietos pacioze Kucziose ir užgriebe jos visu metu alga, pusantro rublio, buk tai tiek nuostolio padariusi sukuldama bliuda ir iszliedama dar nesu- auszusi kisieliu.

Agotele, Dieve duok jai dan- gu, buvo ne pekszezia, neisz- kentusi ir atreže šeimyninkei: kad tas kisielius ir bliudas daugiau neverti kaip dvide- szimtis skatiku, bet kur tu varg- dienis tiksi šeimyninkams

teisybe in akis pasakes. Szei- myninke griebe už szluotos ir norejo manajai apvanoti szo- nus. Maniszke nepasiduot, o kad sveikatos pusetinai turejo, tai net šeimyninke parsiblosz- ke ant aslos, tajai in pagelba szoko šeimyninkas, bet ant laimės ar nelaimės teko man tuomi kartu ko tai nueiti pas juos. Praveres duris radau juos besiveliant ant aslos. Užsidege kraujas ir nei nepajutau kaip vienam kitam daves po dule in panosi nusitveriau in glebi sa- vo Agotele ir iszsinesziau pus- plike per duris lauk.

Parejome pas mano šeimyn- ninkus, apsakeme kas ir kaip buvo, bet ir czia už mus neuž- tare, sako: kaip-gi iszdrisote pakelti ranką priesz savo szei- myninkus, kas-gi girdejo toki atsitikima, tai yra baisiausias isztvirkimas... O dar-gi priesz pati net szaltysziu ranką pake- lete, tuoj atsidsursite kur pipi- rai auga.

Manoji dar labiau verkt, o asz ja maldyt, bet ka-gi bepa- darysi perpykusiai ir nu- skriaustai moteriszkei, verkia ir gana. Sakau,—dede duok man mano alga, o asz su paczia eisiu kur mano akys rodo, kur kojos nesza.

— Ka, dar tu nori ir mane in beda intraukti, paskui sakys kad asz prigelbejau tau pabeg- ti ir dar prie manės prisikabis.

— Bet tie pinigai, tai mano kruvinu prakaitu ir pusleto- mis rankomis uždirbti, juk asz tau nuoszirdžiai tarnavau isz- tisus metus už tuos pustreezio rublio.

— Kaip sau nori, bet neduo- siu ir gana, tu sziaandien iszeisi, tai kas man rytoj arkliams pusryeziu paduos? Dar metai rytoj, ne sziaandien.

Nusispioviau ir sakau: pasi- kark su virve už mano kruvina prakaita nupirkta, mudvieju Dievas neapleis. Eikime Ago- tele laimės ir teisybės jeszkoti in pasauli, asz tau duona už- dirbsiu.

Ir iszejome pusplikiu...

Velai vakare užejome pa- miszkeje in smukle pas rud- barzdį Jankeli. Iszpasakojom viska kas ir kaip atsitiko. Žy- das mudvieju pasigailejo, dave kambareli, už kuri prižadejo- me užmoketi kaip prasigyven- sime arba atidirbti darbu.

Susedome prie žydo szilto pecziaus ir szildomės. Janke- liene klausia ar judu nenorite valgyti? O czia mums tik to ir tereikia.

Atnesze žydelka bliuda pie- no, duonos žiaune, jau buvome beseda prie stalo valgyti, bet mano Agotele sako:

— O Jezau, ka tik neapsiža- gejom szventose Kucziose. Net asz kruptelejau tai iszgirdes. Žydelka tai iszgirdusi ir-gi at- simine, kad Kucziose pasnin- kas.

Sako: — Jankeli, eik in ka- mara, spintoje rasi surisza ry- szuli deszimties baranku ir po- pieroje invyniotas plotkas...

Na, manome, nejaugi ir žy- dai Kucziose valgo plotkas. Bet Jankeliene pasiskubino pa- aiskinti. — Vienas isz ukinin- ku pasigeres ir užmirszes pas karezema plotkas su baronko- mis, o žydelka pamacziusi kad jau ožkos apie jas suka, atemu- si ir iszneszusi in spinta.

Turejome szventu plotku, tu- rejome baronku, dar Jankeli- ne dave po stikline žoliu arba- tos, ko-gi daugiau bereikejo.

Pavalge szventas Kuczias sa- vo kambarelyje suklaupem su Agotele atkalbejome rožan- cziu pasibueziavome ir sugule- me... Nuo tos dienos prasidejo mano laime... Dirbome abudu, bet Vieszpats Dievas mudvieju darbus ir žygius laimino. Ka ir jus matote.

Dar daugeli kartu turejau savo gyvenime laimingų Ku- czių ir kitokių iszkilmių, bet tos virszminetos buvo laimin- giausios.

Czia vel aszaros isztryszko per veidus... Visi tylejo...

Kareivis Jonas užklause: — dede, ar-gi galetu buti kad žmogui laime atnesztu pati?

— Ne pati laime atnesza, bet pats ja nukali, tik pati pri- gelbsti.

— Ar tai dede manai kad vertetu žmogui apsigvesti.

— Jeigu esi ne tinginys ir ge- ras žmogus, tai ne tik vertetu, bet ir privalai apsigvesti, o kuo greicziau apsigvesti to geriau pa- darysi delto, kad ir priezodis sako: "Nesigailiesi anksti ke- les ir jaunas apsigvedes."

Czia vel visi pradejo juoktis ir vienas kitas pirszti mergi- nas ir nurodineti kuri jam bu- tu tinkamiausia.

LAIMINGIAUSIOS KUCZIOS

Visiems yra gerai žinoma, kad jaunystės inspučiai pasi-
lieka žmogaus atmintyje visa
jo gyvenimą, ir nekarta darosi
gan instabu kaip toksai Lietu-
vos šimtmetis senelis apsi-
heja smulkiusius mažuosius
iš savo mažystės ir jaunystės
dienų, o tuom tarpu nebeatme-
na kas buvo pergyventa vakar
arba pergyvenama šiandieną.

Ir asz taip pat negaliu Die-
vui rugot už atminties stoka,
bet vis-gi kuomet buvau mažu
vaiku, tai invairios pasakos ir
naujai išgirsti žodžiai ir sa-
kiniai labiau insigredavo at-
mintin.

Viena tarpkaleidi susirinko
burelis senų ir jaunų, pradejo
sekti pasakas ir apskineti in-
vairius nuotikius iš savo per-
gyventu nuotikiu iš eilės už-
kliuta apie Kuczu atsiminimus.
Pirmiausia pasakojo ta rudeni
išz kariuomenės pagrizes ka-
reivis kaip jie Kuczias valgy-
davo kareivijoje. Sako išpas-
ninkaudave visa diena, vakare
gaudavo su pasninku virtos
sriubos in kuria dedavo ant
deszimties kareivių viena sil-
ke. Bet užtat ant rytojaus Ka-
ledu rytu gaudavo mesos po
szmota, veik visa svara ir dar
po kauszeli degtines. Prie tos
degtinės, arba geriau sakant
ant to vardo, aplinkiniams ke-
liais prisineszdavo tiek degti-
nes, ir taip prisigerdavo, kad
net ir rusu kareiviui budavo in
juos veizint ant szirdies dary-
dayosi szlyksztu ir koktu.

Toliaus pasakojo išz eilės
vienas po kito keletas senyvu
ukininku kaip juos kuomet tai
išz notyzių kelioneje užklupu-
sios Kuczios ir prisieje smukle-
je valgyti tarp žydu Kuczių
vakariene ir kaip jiems buvo
tuomet liudna ir graudu.

Vienas buves jaunysteje
dvaro pakaliku pasakojo kaip
pas Lietuvos dvarponius išz-
kilmingai yra valgomos Ku-
czios ir kokios apiegos prie to
yra vartojamos.

Žodžiu sakant, kiekvienas
pasakojo ka nors naujo, ka
nors ypatingo ar žingėdaus,
kol galiausia priejo eile kalbe-
ti vienam išz gerbtiniausiu toje
draugijoje žmogui, dedei Szer-
mukszniui Vincui.

Buvo tai žmogus apie 70 me-
tu amžiaus, stambaus sudeji-
mo, gan linksmaus ir smarkaus

budo, kuri visi godojo už jo ge-
ra szirdi ir už jo turtus.

Prireiks kam pinigų, duonos
ar seklos ar kitokio dalyko,
kur ejes neejes ir traukia pas
Szermuksznių Vincą, jis su-
szelps kiekviena, nors kaip ku-
riam prie paszalpos pridėdavo
ir patarimo arba perspejimo
žodi: tu liaukis ta ir ta dars,
arba tu ta ir ta taip ir taip pa-
daryk... Žmogui patarimas tin-
ka, bet jo nužemintai klauso,
negi prieszysis priesz toki tur-
tuoli ir geradeja, kurs varge ir
nelaimeje ranka paduoda. Nors
jis budavo ir smarkus, bet kaž-
kodel visu mažų vaikų budavo
labai mylimas ir vaikai su juo
taip elgdavosi kaip su sau ly-
giu. Ir dabar visi vaikai inki-
bome in jin szaukdafni invai-
riais balsais: dede ir tu papa-
sakok kokias turejai geriausias
Kuczias.

Taip vaikeliai turejau.

Geriausios Kuczios mano bu-
vo pirmos po mano apsigedimo
su amžina atsilsi mano žmone-
le Agota.

Czia dede apsiszluoste išz-
tryszkusias išz akiu aszaras ir
tėse toliaus.

Susiejome in pora taip sa-
kant abu pliku, kaip tilvikui. Ji
buvo tarnaitė, o asz bernas, ji
tarnavo pas viena ukininką, o
asz pas kita. Pinigų susitaupę
neturejo delto, kad algos te
gandavo per abudu keturis
rublius metuose—išz ko gi czia
besutaupys?

Apsigedeme priesz pat ad-
ventus. Maneme per adventus
užbaigti tarnystę, o nuo Kale-
du pradėti savo lizda krauti.
Bet ant nelaimės mano Agotele
neszldama auszyt kisieliaus
bliuda ant szlapio slenkszczio
paslysdama parvirto, bliudas
išz ranku iszkrisdamas susiku-
le ir kisielius iszsiliejo ant as-
los.

Už tai szeimyninkai isz vare-
ja išz vietos pacziose Kucziose
ir užgriebe jos visu metu alga,
pusantro rublio, buk tai tiek
nuostolio padariusi sukuldama
bliuda ir iszliedama dar nesu-
auszusi kisieliu.

Agotele, Dieve duok jai dan-
gu, buvo ne pekszczia, neisz-
kentusi ir atreže szeimyninkei:
kad tas kisieliu ir bliudas
daugiau neverti kaip dvide-
szimtis skatiku, bet kur tu varg-
dienis tiksi szeimyninkams

teisybe in akis pasakes. Szei-
myninke griebe už szluotos ir
norejo manajai apvanoti szo-
nus. Maniszke nepasiduot, o
kad sveikatos pusetinai turejo,
tai net szeimyninke parsiblosz-
ke ant aslos, tajai in pagelba
szoko szeimyninkas, bet ant
laimės ar nelaimės teko man-
tuomi kartu ko tai nueiti pas
juos. Praveres duris radau juos
besiveliant ant aslos. Užsidego
kraujas ir nei nepajutau kaip
vienam kitam daves po dule in
panosi nusitveriau in glebi sa-
vo Agotele ir iszsinesziau pus-
plike per duris lauk.

Parejome pas mano szeim-
ninkus, apsakeme kas ir kaip
buvo, bet ir czia už mus neuž-
tare, sako: kaip-gi iszdrisote
pakelti ranka priesz savo szei-
myninkus, kas-gi girdejo toki
atsitikima, tai yra baisiausias
iszvirkimas... O dar-gi priesz
pati net szaltysziu ranka pake-
lete, tuoj atsidursite kur pipi-
rai anga.

Manoji dar labiau verkt, o
asz ja maldyt, bet ka-gi bepa-
darysi perpykusiai ir nu-
skriaustai moteriszkei, verkia
ir gana. Sakau,—dede duok
man mano alga, o asz su paczia
eisiu kur mano akys rodo, kur
kojos nesza.

— Ka, dar tu nori ir mane in
beda intraukti, paskui sakys
kad asz prigelbeju tau pabeg-
ti ir dar prie manės prisikabis.

— Bet tie pinigai, tai mano
kruvinu prakaitu ir pusleto-
mis rankomis uždirbti, juk asz
tau nuoszirdžiai tarnavau isz-
tisis metus už tuos pustreczio
rublio.

— Kaip sau nori, bet neduo-
siu ir gana, tu šiandien iszeisi,
tai kas man rytoj arkliams
pusryzių paduos? Dar metai
rytoj, ne šiandien.

Nusispioviau ir sakau: pasi-
kark su virve už mano kruvina
prakaita nupirkta, mudvieju
Dievas neapleis. Eikime Ago-
tele laimes ir teisybes jeszkoti
in pasauli, asz tau duona už-
dirbsiu.

Ir iszejome pusplikiu...

Velai vakare užėjome pa-
miszkeje in smukle pas rud-
barzdį Jankeli. Iszpasakojom
viska kas ir kaip atsitiko. Žy-
das mudvieju pasigailejo, dave
kambareli, už kuri prizadejo-
me užmokėti kaip prasigyen-
sime arba atidirbti darbu.

Susedome prie žydo szilto
peežiaus ir szildomesi. Janke-
liene klausia ar judu nenorite
valgyti? O czia mums tik to ir
tereikia.

Atnesze žydelka bliuda pie-
no, duonos žiaune, jau buvome
beseda prie stalo valgyti, bet
mano Agotele sako:

— O Jezau, ka tik neapsiža-
gejom szventose Kucziose. Net
asz kruptelejau tai iszgirdes.
Žydelka tai iszgirdusi ir-gi at-
simine, kad Kucziose pasnin-
kas.

Sako: — Jankeli, eik in ka-
mara, spintoje rasi surisza ry-
szuli deszimties baranku ir po-
pieroje invyniotas plotkas...

Na, manome, nejaugi ir žy-
dai Kucziose valgo plotkas.
Bet Jankeliene pasiskubino pa-
aiszkinti. — Vienas išz ukinin-
ku pasigeres ir užmirszes pas
karezema plotkas su baronko-
mis, o žydelka pamacziusi kad
jau ožkos apie jas suka, atemu-
si ir iszneszusi in spinta.

Turejome szventu plotku, tu-
rejome baronku, dar Jankeli-
ne dave po stikline žoliu arba-
tos, ko-gi daugiau bereikejo.

Pavalge szventas Kuczias sa-
vo kambarelyje suklaupem su
Agotele atkalbejomė rožan-
cziu pasibucziovome ir sugule-
me... Nuo tos dienos prasidejo
mano laime... Dirbome abudu,
bet Vieszpats Dievas mudvieju
darbus ir žygius laimino. Ka ir
jus matote.

Dar daugeli kartu turejau
savo gyvenime laimingu Ku-
cziu ir kitokių iszkilmiu, bet
tos virszminetos buvo laimin-
giausios.

Czia vel aszaros isztryszko
per veidus... Visi tylojo...

Kareivis Jonas užklause: —
dede, ar-gi galetu buti kad
žmogui laime atnesztu pati?

— Ne pati laime atnesza, bet
pats ja nukali, tik pati pri-
gelbsti.

— Ar tai dede manai kad
vertetu žmogui apsivesti.

— Jeigu esi ne tinginys ir ge-
ras žmogus, tai ne tik vertetu,
bet ir privalai apsivesti, o kuo
greicziau apsivesi to geriau pa-
darysi delto, kad ir priezodis
sako: "Nesigailiesi anksti ke-
les ir jaunus apsivedes."

Czia vel visi pradėjo juoktis
ir vienas kitas pirszti mergi-
nas ir nurodineti kuri jam bu-
tu tinkamiausia.

KAS GIRDET

Sveiki sulauke Szventu Kaledu!

Vela turime visu metu puičiausia ir svarbiausia, teip gilio prasmes szvente. Vel sulaukeme szvente Kaledu, brangus skaitytojai! Sveiki! Viso ko geriausio mes jam veliname tai yra geriausios klioties jusu darbamams geros sveikatos ir ilgo amzio.

Lai mus visus, beveikius ir puolanezius szita svarbi szvente vel pakelia. Lai teisybes reiszkejo, zmoniu lzganytojo gimimas vel pripildo musu bepradejusias jau szalti krutines naujomis karsztois ugnies bangomis suteikia nuvargusioms ir pailsusioms nuo sunkios koriorines priduoda pajegu ant toliminio darbo.

Nors kovis nepaliauna, nors dar priesas musu tevyne nepalaidzia, nors dar pajegos mus silpnos, nors ne vienam dar zuti reikes — nenuliskime, neatstokim.

Tegul isznyksta terp musu vaidai, nesutikimai o visi sueja in viena szeimyna, pasisveikinkime broliszkais delnais, kalbedami: Garbe ant augsztybes, o ant zemes lai uzzydi pakajus geros valios zmonius!

Prekes ant cukriaus vela nuopule. Ant geldos pardavinejo cukriu daugiau kaip po penkis centus, arba dvidezintis centu maziau ne kaip laike didziausios brangenybes cukriaus. — Szventas Dominike! O gal cukrinis mumszinas ant szvenzeiu teipgi atpgis.

Svietime kare kasztavo amerikonszkai valdziai 24 biljoni doleriu, kaip skelbe sekretorius Houston. Yra tai tik tai "ezistas kasztas tosios kares.

Visiszki kasztai valdzios nuo 1917 lyg 1920 meto kasztavo \$38,830,812,895. Isz tojo skaitlians likos surinkta nuo padotku in kitokiu ineigu 16,078,844,097 doleriu.

Bet ka tai zenklina. Jeigu uzeis kare su Japonais tai gal kiti 24 biljonai doleriu iszeis, o prisiveis vela nauju milijonieriu — kokia 30 tukstaneziu. Zmones pirkinies bonus ir padirbimas vieno areoplano kasztuos biljonus o dykaduniai tures vela gerus "dziabus!"

Isz priezasties stokos mokytoju Sv. Valstijusnia negalejo pasinaudot isz mokslo 400 tukstaneziu studentu. Ir tai dedasi laisvam Amerike. Bet priezaste to pasirode laike teismo ant persiskyrimo kuri inesz Paul Hughes, turtingas kupezius Richmonde, kuris apalikes persiskyrima nuo savo pazeiules, ka tai kitados buvo daraktorka mokslainceje, apsiavede antru kartu su gera kukarka, kuri kaip pats Hughes pripazino, yra verta deszintis daraktorku — todel ir preke ant geru kukarku yra didesne ne kaip ant daraktorku.

Pagal apskaitima rusiszko suraszto gyventoju, tai rusiszki gyventojai susumazino daugiau kaip deszinta procenta nuo 1910 meto, o tai isz priezasties visokiu ligu ir kariszku nuostoliu.

Gyventojai Moskvos susumazino ant 46 procento, o Petrogrado ant 76 procento. Tas parodo, jeigu bolszevizmas da vieszintu Rosijoi per 24 metus tai maskoliu in rusiszku zydu visai ne bus.... Gaila vargingu, kvailiu muzyku.

"Didesne dalis gyventoju Suvienytuju Valstiju yra atskalunais, kurie ne turi jokio tikejimo, — kalba pana Berta Conde isz New Yorko, sekretorka moteriu draugystes Y.W.C.A. Tvirtina jiji, buk daugiau kaip 53 milijonai zmoniu, ne yra katalikais, protestonais ne zyda; ne turi jioje

jokio tikejimo. O skaitlius tuju netikeliu pasidaugina ne kaip sumašta. Daugelis zmoniu turi tikejima savo prabokiu, o ne turi tikejimo, kuri duoda gyvaste ir pajegas koznam tikejimui. Vaikai tuju moteriu neaplaikineja jokio tikejimiszku auklejiu. Bet sziaudieninem moterems negalvoje tikejimas, tikai politika, o priek tam turi lankyti ant "muvis." Teip sziaudien nera laiko del baznyeziu.... Tuom uzsilymedavo prabobutes!

Anglizski pinigai pradejo labai darbuotis Lietuvoje. Anglizskos kompanijos aplaikedidelius uzkalbinimus nuo lituviszkos valdzios o priek tam tosios kompanijos prades pristatinet visoki tavora del valdzios. Anglikai lupa baisei uz viska ir uzdirbo pukius pinigus nuo Lietuva, ant ko Lietuva daug nukentejo.

Viktoris Kopp, rusiszku soviatu siuntinis Berline, paslapta dirba "idant pradeti nauja revoliucije Vokietijoi ir nuyersti tebyria valdzia tenais". Tokius tai paliopimus aplaiked Koppas nuo caro Lenino ir Trockio.

Vokieciai turi visus davalus prieszais Koppa ir kaip rodos paliops jam asztis lauk.

Teip, vartai in Amerika likos uzdaryti ant dvieju metu del ateiviuz isz Europos ir Azijos. In Amerika gausis tikaitas, kuris tures vizuota praszparta. Tas kuris ezionais yra gimes arba yra lukusa szio sklypo, gali pributi in Amerika ir aplaikys pavelinima ant pargabenimo savo tevu, tevu ku pazeios, sunu neturinezio da 18 metu, nepazeiutas arba naszlaites dukteres, anuko neturinezio da 18 metu, kurio tevas yra mires. Kitokiu ne inleis ezionais per du metus.

Geros tiesos. O gal dabar zydelei keliaus in Palestina? A! vaj!

New Yorkas turi 1000 teatru, 1500 hotelu, 1600 baznyeziu, 38,000 fabriku kurie padirba per metus visokio tavoro verties uz 3 biljonus doleriu.



KALEDOS.

Kaledos. Kokia tai brangi szvente kriksezoniszka; siebaki! Betlejaus stainelej gimio Dievo Sunus.

Nakties szaltis, nakvynes nepatogumai, ant zemes sutiko pasaulio Inkureja.

Didztureziu namai, net ir prastesniu gyventoju triobos Jam buvo uzdarytos.

Szalyj, uz mjesto, kalno urve tarp gyvuliu tik rado sau vieta ant szios zemes.

Ten klupo Panele Szv. Marija, szv. Juozapas prie Dangiszko Kudikelio paguldyto edziose ant szieno.

Szviata ant dangaus zvaigzde; pasigirsta dangaus angelu giesme; vargzsai piemeneliai pajute pirmiausiai pasiskubino atiduoti Jam garbe, ir dovanas paaukoti. O zemes gyventojai tarsi kurti ir neregiai pasidare del sutikimo ju Sztverejo ant zemes atsilankiusio.

Zvaigzde, kuri uszsvito Betlejui, szviecia ji mums ir dabar ir szvies per amzius, tai yra: Jezus Kristus.

Angelu giesne "Garbe Dievui Augsztybese, ir ramybe gero noro zmonems" skamba ir dabar, ir skambes per amzius.

Near pasaulyje tokios galybes, kuri turetu jega pridengti tos zvaigzdes szviesa; nera pasaulyje tokio trenksmo, kuris pajiegtu tos amiuolu giesmes akordus uzeziaupti, nes tai Dieviszkos galybes darbai.

Ramybe tarpe musu ant zemes pasiliko, tik eikime prie Jos, tai yra prie Jezaus Kristaus, kuris visus lygiai remia ir turezius in vargzsus; lygiai visus kviecia ramintis, in naudotis Dieviszkoms malonems — Szventos Tikybos mokslo — kuris tikrausiai duoda mums suprastai, kaip mes galime buti laimingi ir ramus!

A—a.

Tolumas nuo musu zemes in Marsa yra 35 milijonu myliu. Tenais diena yra 34 valandas ir 37 1/2 minutas ilgio.

Bite pagal savo dyduma yra 30 kartu drutesne uz arkli.

Nuo 1776 meto in Amerika pribuvo 33 milijonai svetimzeiniu.

KUR BUNA

Kazys Morkeviezius paieszko Antana ir Povyla Jaimeli, pacina isz Tursono Kainuo, 8 metai atgal gyveno Coketon in Thomas, W. Va. Jeigu kas zino apie juos tegul pranesza.

Kazys Morkeviezius, Gilberton, Pa.

Mano motere Marijona Zilaitiene po tevais vadinosi Podelaieziuke pacina isz Katno Apskr., Skirsnemunes para., Kaniuku kaino pabego nuo mane 10 d. Gruodzio su jauniuku Juozas Krapinskas isz Suvalku Red. nedidelis koku 25 metu amziaus, placzius burnos, motere 34 metu amziaus, marketas vydas turi su saviu 6 metu plente girdejau kad iszvaizavo in Luzerne, Pa. Kur pirmiau jiai gyvenes. Prisiega parvaiziuk zina kad palikai mane su 3 vaikelaais. Jonukas ir Franukas szpitolei ne zino ar iszlikis nuo apdegimu. Kas zino apie juos, malonekit mau praneszt.

Frank Zilaitis, Plantville, Conn.

Norints kare paeme daug vyru isz Kanados tenais da raudasi 550,000 daugiau vyru ne kaip moteriu.

NUGA-TONE padaro tirsztakrauja, stiprus, nuolatinus nervus, tvirtus vyru ir moteris.

Kozna dalis kuno ir kozna jo veikme remiasi ant nervu pajegos. NUGA-TONE turtingas fosforu nervams, gelcziu—kraujui. Susideda isz asztioniu brangi, sveikata duodanciu medicinu, rekomenduojama ir priraszoms daugumos gydymo.

Viduriu netvarka, indigestija, dispepsija, konstipacija, galvos skaudzimas, inkstu liga, gaza nuo pilvo ir viduriu, pilvo skaudzimas, uszaldinta kvapa, liezuvio baltumas ir kitos ligos yra nepaprastai greitai isgydomos, vartojant NUGA-TONE vaista. Duoda gera apetita, padidina svarma, nuo ju migama gerai, padaro kai nauja aszmenj. NUGA-TONE sustiprina visas kuno dalis. Subutavoja tvirta vyra ir svelka, grazia moteri. Tukstaneziu zmoniu ima ir giria NUGA-TONE. Iszkirpk szl skelbima, palmk in aptieka, gank banka NUGA-TONE r jei visai nebus uzgaunedinas, sugrazink balanca apietkoriui ir gank piniguz atgal. Jei negausi aptiekoj, pristusk mums \$1.00 ir gank pilnai gvarantuojama vaista, uz siuntima primokama.

DRUGGISTS: You can get Nuga-Tone from your jobber or direct from The National Laboratory, 537 So. Dearborn St. Chicago. Absolutely guaranteed. Retail price \$1.00

FARMOS — FARMOS.

107 akieriu geros lygios zemes 12 akieriu geros girrios in vales vandens, didelis sodas, 8 ruimu namas, didelis tvartas cimentuotas sklepas, ir kitoki budinkai. Arti Mokslaines, Graz vieta. Preke \$6,500. Galima innoketi \$1,500 rankpinigu o reszta ant iszmokesezio. Kita farma 73 akieriu, 10 akieriu girrios daug vaisiu medziu, uztektinai vandens. Didelis namas ir tvartas ir kiti budinkai. 9 gyvulei, pora arkliu, vezimiai, pleszkes ir maszinos. Arti mokslaines ir gelezinkelio stoties. Preke \$6,500. Galima innoket \$3,000 reszta ant lengvu iszmokeseziu. Atsiszaukite ant adreso.

O. G. Mahon, R. D. 3 Factoryville, Pa.

Skaumus ir gelimus nutildo

PAIN-EXPELLER
Valzbaenzklis uzreg. S. V. Pat. Ofice.

DRAUGAS REIKALE

Pirmutine Lietuviszka BANKA

Siunczia piniguz in visas dalis pasaulio. Parduoda Laivakortes ant geriausiu Liniju, uz kompanijos prekes. Prima piniguz del saugaus perlaikymo, teipgi moka procenta nuo padeliu paliktu ne maziaus 6 menesiu. Iszdirbu ir Notarializskai uzvirtinu visokius Dokumentus, Paszportus vaziuojantiems in Teyne. Banka esanti po didelia kauvelja ir kontrole Valdzios Bankiniu Departamento su kuria atliekant reikalus nera jokios baimes. Raszkykte ant zemiaus padeto adreso o gausite visada atsakima:

Joseph G. Bogden, Banker & Alderman.

P. 3. Lic. 159.

Cor. W. Long Ave. & S. Main St.

DuBois, Pa.

DAKTARAS NAMUOSE.

Ka tik iszejo isz spaudos nauja knyga "Dataras Namuose". Knyguteje apraszoma visokios valstiszkas zoles, zaksnis, ziedai, lapai ir t. t. nuo kokuu ligu yra valstai ir kaip vartojami. Su lotiniszkais uzvardjimai, teip kad koznas gali juos gauti bile aptiekoje. Apriez to yra daugybe geru pamokiniu, slapybiu ir receptu. Tokia knyguete yra reikalinga kiekvienam. Preke \$1.00

M. Zukaltis,

451 Hudson Ave., Rochester, N. Y.

KURSUI NUPUOLUS

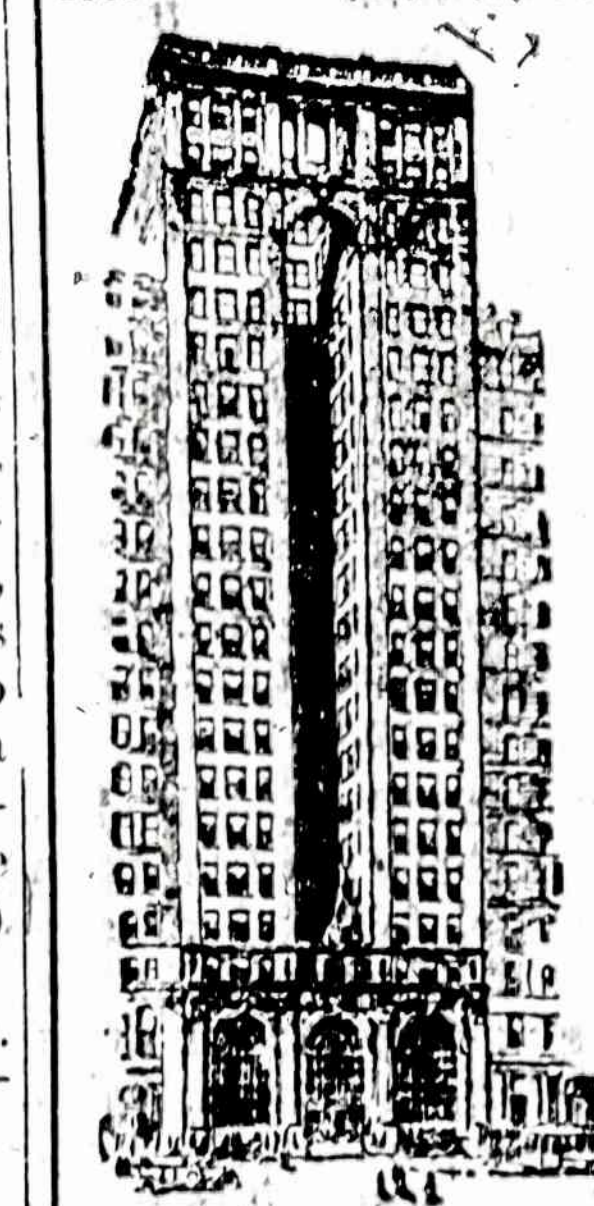
Tai geriausia proga daug aukstinu in Lietuva nususti. Greitume nusuntimo piniguz nieks su manim negal lenktynuoti; visiems piniguz siuntelams pristatau kvitvas su paraszais priemogu piniguz. Laivakorcziu agentura in Liepoja, Hamburga ir visur. Pasai kolonel in Lietuva. Padarymas Lietuviszku dokumentu. Pinigus sluskite per paczo Money Order. Raszdydami pridzkite 2c stampa ir visada adresavokite szteip:

P. MIKOLAINIS,

53 Hudson Ave., Brooklyn, N. Y.

PINIGAI IN LIETUVA

Uzdetas 1841
Kapitalas \$18,000,000.00



Glaunas Ofisas
American Express Co.
65 Broadway, New York.

Stebetinas pasekmingas nusuntimas piniguz per American Express Kompanija, in Lietuva, priesz kare, buvo vel atnaujintas.

Sugrazinti kvitai parodo kad nususti in tenais pinigai, buna priinti traukija triju sanvaicziu. Mes Lietuvoje iszmokame Markemis, kurie dar tenais gyluoja. Musu prekes zemos, patarnavimas geriausias.

American Express Kompanija yra uzdeta 1841 mete, turi innoketa kapitala \$18,000,000.00 ir siunczia daugiaus piniguz in Europa negu kita kokia kompanija. Kompanija turi savo locna 21 lubu milzinszka nama ant Broadway, New York, kuri ezionais matote, ir jame talpinasi musu glauni ofisai.

Naudokite musu "Dolerinius Money Orderius" del iszmokejima piniguz in iszsiuntima Amerike ir in Kanada. Parduodame visokius Europinius piniguz. Kada siusite in bile kur piniguz, tai siuskite per American Express Kompanija ir visada reikalaukite kvito nuo iszsiuntu piniguz, idant turetumet davada. Kreipkites in bile koki musu ofisa arba raszkykte Lietuviszka; tiesog in musu glauna ofisa:

American Express Co.

Foreign Money Order Department.

65 Broadway, New York

VYRU LIGOS

Daktaras KOLER yra vienatinis tarpe Lietuviu daktaras Pittsburghe. Jisai mokinosi Varszavoje, studijavo beglio 32 metus invarias ligas vyru ir moteru, todel jas nuodugniai pazintu. Gydo usznuodintima krauju ir slapybes vyru, spuogus, niezejimus, ligas timlo, invarias ligas paelnanezius nuo neczytumo krauju. Atiszauskite ypatizskai, per laiszkus asz negyda. Dr. Koler kalba Rusiszka ir Lenkiszka. Ofisas valandos nuo 9 ryte lig 8 vakaro. Neddelomis liki 2 val. popiet.

Dr. KOLER, 638 Penn Ave. Pittsburgh, Pa.

Lietuvos Prekybos ir Pramones Bankas

IR JO SKYRIAII

VILNIUJ

PANEVEZYJ

SZIAULIUOS

RASEINIUOS

LIEPOJUI

KLAIPEDOJ

MARIJAMPOLEJ

VIRBALYJE

kuogreicziausia iszmoka piniguz pasiustus per savo AGENTURA NEWARKE. Kol zemas auksino kursas, dek piniguz L. P. P. Bankan. Ten gausi

7 nuosz. padejus 2 metams.

5 nuosz. padejus 1 metams.

3 nuosz. padejus neapribotam laikui.

Pinigus pasiuntimui priima ir informacijas apie suszagejima banke duoda banko agenturos vedejas

M. NARJASKAS, 747 Broad St. Newark, N. J.

F. AD. RICHTER & CO., 316-330 Broadway, New York

Zmogus kasosi galva, kad palengvint niezejima. Kasinasi pasidaro papociu, ir tuomet zmogus kasosi nejuoms. Bet jis zino, kad jam niezi, ir visi kiti ta zino.

Vyrai in moteris kencia niezejima nuo pleiskany, o kencia bereikalingai, nes ta niezejima galima lengvai praszalinti. Nebus daugiau niezejimo, kasinosi, plauky slinkimo ir kitu nesmagumu.

RUFFLES

panaikins visus niezejimus ir isvalys is galvos visas pleiskanas. Paskui tik retkarciais suvygimas galvos apsaugos ja nuo pleiskany atsinaujinimo.

RUFFLES yra maistinga maudynz galvos odai ir plaukams. Ji nesugadins nei jautriausios odos. Jus negalite apsieiti be RUFFLES, jei turite pleiskany.

Jus aptiekininkas parduos jums uz 65c. bonkute. Mes taipgi galime atsistat jums tiesiog, jei gausime nuo jusu 75 centus pacto markemis ar money order, kuriuos siuskite siuo adresu:

F. AD. RICHTER & CO., 316-330 Broadway, New York

Nešioji ilgiau —

Jauti geriausiomis savo kojas

Kada Tamsta perki gumini autuva, temyk kad buty Raudona Koulys dirbtuvzs zenklas.

Jis stovi ant augszciausio laipsnio, kurj Tamsta gali nusipirkti.

"BALL-BAND"

Tris skirtingi augszciai padaryti mainerio autuvo — Batas, Himiner ir Lopac. Visi galima gaut balti, raudoni arba juodi.

Paplatinti padai "Ball-Band" autuvo yra padaryti ypatingai nešiojimui maineriams. Jie apsaugoja virsz bato, ir padaryti taip patvarus ir stiprus, jog asztrus kampai akmens arba angles negali nei ipjaut nei iplzst.

Tamsta sutaupini piniguz kada nešioji "Ball-Band" nes Tamsta nereikalauji nauju baty taip dažnai ir mazus kasztus deti ant pataisymo.

Mishawaka Woolen Manufacturing Company
460 Water St., Mishawaka, Ind.

"Namas, kuris moka milijonus uz laipsni."

HIMINER

LOPAC

294 Eight Ave. New York, N. Y.

Szita bendrove, turedama savo skyriu (Branch Office) Kaune, dastato piniguz tiesioginiu keliu be jokiu trukdymu ir SULIG PIGIAUSIO KURSO.

PINIGAI IN LIETUVA

nuetina greicziausiai ir tikrausiai siuncziant per

Lietuvos Atstatymo Bendrove

(Lithuanian Development Corporation)

294 Eight Ave. New York, N. Y.

Szita bendrove, turedama savo skyriu (Branch Office) Kaune, dastato piniguz tiesioginiu keliu be jokiu trukdymu ir SULIG PIGIAUSIO KURSO.

KĄIP ŽUVA DORYBE.

(Skiriu Lietuvos vargo žmonėms.)

Varguoli! Tu esi prislegtas vargu

Ir jauti save nelaimingą,

Bet tik pažinęs ant turtuoliu didžiū

Ar jau tai nežudo likimas?.....

Tamsi, bjauri rudens naktis
blaszkės lyg pikta pamisėle,
o šaltas vejas kaukė po mažo
kapsargio namelio stogą ir, ro-
dos, ka tai kaleno ar per sienas
karstės ir didelis šalto
lietus laszės teskė, kaip kaž-
kokia juoda, tamsioj slaptingai
smeiktelejusi, figura inejo pro
didelius augstus, kapu vartus
ir tyliai pridare juos, tik tru-
puti staiga paleisti jie sužvan-
go, bet ta mažo garso pagavo
vejas savo plačiais sparnais ir
kaskur jį ir juoda toli nunesė,
tik silpni aidai nakties prie-
dangėje nuplaukė ir nutilo.
Tamsi figura turbūt bijodama
kad senas kapsargis neiszeitų
pažiūrėti kas ezion naktėn
dažosi sužvančio, greitai
žingsniu prislinko prie augstų
tūbių ir sustojęs nekrutėdama
aplank tamsioj apsi-
dairė ir valandėle pasiklausė.

Ji buvo apsišautusi ilga, juo-
da skara, kuria vis arčiau prie
saves glaužė, turbūt, šaltas
vejas kiauurai per ją lindo; at-
sistojusi ji ne pati nepajuto
kaip dantis eme kalenti ir per
visa kūną nesmagus siurpulys
nejo. Tai buvo jauna mergi-
na; augsta išdžiūvusi jos
stovyta buvo panasė ir iš-
džiūvusio beržo liemeni, veid-
as slaptingu baltumu buvo
apdengtas, o po akimis tamsūs,
melsvi lankeliai buvo, o akys,
rodos, ir tamsioj dege kokio tai
slapta ugnelės; išdžiūvusios
rankomis ji stengėsi pridengti
be laiko išsirusia krūtine,
rūgėsi po šaltu vėju, bijoda
būtu patemtyta. Tai jau-
na naszlaite, viena su gyveni-
mu kovoti palikta ir jau per-
dang kartybiu ir beprotišku
išsigandimu paraguvisi,
pajutus kad ji nebegali iškeisti
venodu nusidejimu, gatveje
saves siurpūs, slapta apleidus
maža, bjauri nama, kur nakti-
mės prie smirdančios lempos
darydavo su tokionis pat
draugėmis beprotiškus pasi-
smaginimus ir už suteptus
bjauriomis prakaituotomis
rankomis girtu gatvės žmonių
pinigus pardudavo savo mer-
gizka kūną, iszejo pati viena
kažkokio slapto jausmo vedu-
ma ir net nepajuto kaip atejo
prie kapu ir pro vartus ine-
jo. Užsinojė jo nūeiti pas
motutes kapą, tenai gale kapu
kurio ji jau seniai nelankė tik
kol dar buvo nepažinusi pasau-
lio dažnai atėdavo prie jo pa-
simelsti.

Pasiklausė valandėle tamsioj,
bet senasis kapsargis, matyt,
kietai miegojo, ir nieko neįtuo.
Pastovėjo, vel išlengva to-
liaus neįėjo ir jos žingsniai ve-
jas užlepe. Iš abiejų kelinko
pusių tamsioj sniksztė krūmai
ir tyliai skambejo ir akmeni-
nius kryžius bletiniai vainikai.
Baisu buvo, rodos baltasiasios
baidyklės tykojo ją pagriebti,
jos, rodos, tyliai juokėsi ir ezy-
pe.

Tai vejas blaszkės po krū-
mus, kryžius ir tvoreles ir ezi-
nūnejo šlapiais takeliais.
Pribego greitai maža kapu ko-
plytele, kurios pastogės švilpė
mumiavo slaptingai vejas ir
pasuko in kaire jausdama ta-
keli kojomis.

Nors ir senai jau nebelankė
savo motutes kapo, bet dabar
ji tiesiog atejo nežiurint in
tamsumą, kurioj baltas, akme-
ninis kryžius, gerai išsižiūre-
jęs, iszrodo pilkas szeszelis; at-
sirene in szlapią, szaltą, gele-
žinę tvorelę ir prisiglaudus
prie jos sustojo. Szirdis smur-
kiaai plakė, smilkinyse muszė,
o ausyse lyg szimtai garsu ezy-
pe, skambejo, bet ji buvo rami,
negasdinio jos aplinkiniai szla-
nejimai, ji jautė turinti galin-
gą užtaurę, kryžius ant moti-
nos kapo jai buvo toks malo-

mus ir ji pajuto giliai szirdyje
kad ji kada tai tikejo, o gal da-
bartiki, tik to negalejo sau už-
tikrinti, nes pradžios jau-
nystės ir mergizkos nekaltys-
bes sunkus vaidas, lyg koksai
kosznaras stovėjo jos galvoje.
Sukilo jos galvoj atsimini-
mai jaunųjų dienų ir ji lyg ko-
kia meilia szluma pajuto ir at-
siklaupė prie geležinės tvorelės
o naktis ir xėjo kaukimas isz-
nyko jos vaidentuvei — ji pa-
mātė save jaunute mergiszein
pus gerai motinėlę, gražiame
rume begyvenančią, po graži
pauka belakstančią... O kaip
graužas tas laikas!

Ir ji nieko blogo nemato, gy-
vena viskuo aprūpinta nes mo-
tinele turtinga, ir nepažin-
ta kitokia pasaulio, nežino kas
dodasi už tu augstųjų parko
sienų. Ir didelis noras gyve-
nimo szirdyje anga, siela vylio-
ja dailius vaizdai gamtoje ir
praklausis siekimai. Jaučiasi
laimingi buti... Svajonėmis ir
grožė minta...

Iszanga in didele, grakszein
mergina su szviesiomis akimis,
kurios gyvimo troškimu
spindi po platu dangų skraido,
gyvumo užsalančioms sie-
loms pūduoda. Vis dar kaip
maža mergiszein linkma
skraido po žolynus, skina gra-
žius, kvepiančias geles ir in
szviesius plaukus kaiszoj
pauksteliais ir plastakelėmis
cėrejas, nejauezia szirdžie
bjauriu szvietiszku geiduliui, ji
nekalta. O kaip laimingi tie
laikai, kad laimes atspindžiai
visur buvo matomi, kad per
dieną nuvargus ant gryno oro
sodnie vakare krisdavo in pata-
la saldausmiego apgaletą in
mato piukius sapnus.

Ir teip teses jaunystės gra-
žiosios dienos vis palikdamos
maloniu inspidžiū in atsimini-
mu, vis pripildydamos jaun-
iausminga siela didesniu ir di-
lesniu gyvenimo troškimu.
Tik neigai... Viskas pasau-
lyje baigiasi, audra nugalė graži-
są giedrą ir juodas nusimini-
ms nugalė linksmumą; keizė-
si pasaulis jau nuo senu-seno-
ves. Taip jau žmonijai isz-
augzto, turbūt, lemta.

Pažinstai ji nekaltoji panks-
tyte, viena veida, kuris isz pi-
mo karto linduma in szirdi in
diegia, spiria siekti prie jo. Ji
nakteles nebeiszmiega, vis
karsztis jaunus krutis degina,
o žibanezios kokta tai ugnim-
akys vis neduoda ramumo, ne-
supranta, paukstėle kad tai
jauna meile iszleido jos sielo-
diegus...

Kasdieną vis jaučiasi nera-
mesne, bijo kad kas neisztiktų
neuztikti sau stengiasi pakelti
dvasia per malda, bet jauna ne-
rami dvasia negali nurimti...
Tas žmogus, kurio veida ji pa-
žino, iszrodo teip artimas, kad
norisi vis arčiau prie jo buti,
girdeti jo balsa, sutikti akimis
ir jauti ugnį nuo jo rankos
paspaudimo besisveikinant ar-
ba jam jos varda paminint.
Jaučiasi kad kažkas traukia
prie jo, bet neiszdrysta prie jo
prieti, prisibijos sažinės "gal
tai nuodėmė!" galvoja, bet
szirdis dega ir gana...

Viena karta jos nūnuose di-
delis balius esti. Dang viso-
liu žmonių sukinejasi piukiau-
siai iszszredžiūsiu malonios kal-
bos visur skamba, muzika
visur skamba, muzika plaukia
lyg kokta angelo giesmė, žave-
ja siela, koks tai keistas svai-
gulyš meiliai apima galvą.

Ji dar pirma karta tiek viso-
liu žmonių mato, tiek kalbu
girdi in tik stebesi ir jaučia
kokti tai malonu neramumą,
stengės užmirsztį tarp viso to
sukurio, buti pagauta szvel-
niais muzikos sparnais ir nu-
neszt in berybės kur idealai
gyvena.

Kažkodėl jai prieszingai at-
rodo kad merginos, visaip isz-
siredo, atsidangste / kaktus
vaikszeioja, jos szirdis jau-
ezia kad tai negerai, nes pikt-
na akis. Bet ji nenori buti
kittiems prieszinga, ir nieko ne-
sako, "gal teip isztikro ge-
riaus ir gražius yra, kad teip
visi daro?" — pagalvoja. Ir

dailiu-pomaleziu kalbos iszrodo
jai teip prieszingos, ji jaučia
kad jai žodžiai melu priminke,
ji nuobudauja ir iszeina isz bu-
liaus in parką sau viena pasi-
vaiksztiuti nuo kalbu ir auzi-
kos svaiigulio atsigauti. At-
sieda ant suolelio tarp alyvu-
krūmu priesz Veneros baltu
stovyta ir stengesi neklusyti
muzikos ir garsu, kurie pla-
kia nuo dvoro puses. Ji jau-
eziasi teip visu atitolinta jog ir
jos mama dabar neturi laiko
su ja kalbeti, ji užimta meiliu
svėzin vaizniu.

O, kaip visi tie iszsiredo po-
maeziai ir panos iszrodo jai
niekszingi, jog jie nedorai el-
gės statydami savo kuo gra-
žuma ir kalbas kad tik privi-
liojus vienas kita. Ji jaučia
kad privilegijas yra negeras
bjaurus daiktas, bet tikrai jo
nesupranta in džiaugiasi tuomi
tik sztai... tas veidas, kuris jai
naktimis nedave ramiai miego-
ti! Jis priejo prie jos meiliai,
maudagiū paprasze atsiseti
szale leidimo ir si dideliu jau-
mu eme jos atsiprasziuti kad
sutenkes ja, bet jis praszosi
dovanoti jam tai, nes jis ne-
galis pakeisti buliaus atnosfe-
ros ir pamates kad ji iszejo,
pasekes paskui, nes jamas kad
ji nesupyks ant jo, kad jis ja
užkalbis. Ji jaučiasi kad
kas tai galingo anga jo szirdi-
je del jos. Jis pagriebe jos
ranką, labai suspaudžia ją ir
in akis žiuredamas ima karsz-
tai karsztai pasakoti tai, kaip
jis nerandas ramumo niekur
uo tos valandos, kuomet ja
pirma karta pamates po soda
neizdžiančią, kaip jis jos
namus užkviestas in sveezius
buves, kaip jis užsideges kokiu
ai karszeziu, kad ji motinos
paszaukta in kambari lyg ant
gefyra sparnu inejo ir ant mo-
tinos žodžiū jam rankute pa-
lave ir akis nuleido; jis tuo-
met iszskarto pajutes kad tai
yra jo tiekios smukiu svajonių
ir malonių troškimu, tiksas,
jo sielos idealas. Jis parva-
žiaves namon nebegales nak-
tims ramiai užmigti, nes jos
lailus paveiklas vis akys' sto-
vejes. Ir su koku džiaugsmu
jis sutikes jos motinos pakvie-
tima ant dabartinio buliaus
tes žinojo, kad ji jo svajonių
ir troškimu esybes bus tenai
O ant buliaus kaip jis gaudes
jos žvilgsnius, kaip sekos jos
judesius kurie jam szirdi links-
nine, o kaip jam norejosi pae-
mus ja už rankos iszvesti nuo
tų bjaurių žmonių kur nors
vienas ant vieno ir daug, daug
ko pripasakoti, visus szirdies
jausmus szreiksztį.

Ir jis dar karta praszosi do-
vanojimo kad jis ja pasekes ir
labar kalbinais; tuomi ji sutei-
kianti jam dideli džiaugsmą,
kad jo kalbos klauso ir nesiz-
szalina nuo jo. Jis insileidžia
in karsztis kalbas, desto pa-
saulio veidmaniszkumą jai ple-
szia jai praklausus, augzto gy-
venimo vaizdus ir ji klauso jo
kiekvieno žodžio, žiūri in jo ži-
banezias akis, jaučia jo karsz-
ta ranka meiliai spaudžiančia
jos ir jaučia kad jo žodžiai
lyg kokis gyvybės vanduo lie-
sia isz jo sielos giluma, jo
akys neleidžia jam abejoti apie
ji ir ji svaigsta nuo malonaus
jausmo, kuris ja apima ir pas-
paudžia nejuozionių jam rank-
ka sutikdama teip pat spuste-
lejima isz jo puses.

Ji daro tai pati nežinodama
kokios gali buti to pasekmes,
bet isz jo veido matytis kad jis
ta spustelejima už ka tai pri-
ima, kad tuojaus ima artintis
prie jos veido ir ranka labiau
spausiti.

Ji nejauezia nieko, tik ji pri-
siglaudusi arti, arti jos in ma-
lonu palytejima lupu, kuris
žalbiais nuema per visa kūną.
Ji nežino ka tai reiskia, tik
mato kad jis kaskart vis la-
biaus užsidega. Ji paszoksta
prakaiito iszpilla ir atemus nuo
kaktos kasas nori praszalinti
užmirszdama ji, bet jis nepa-
leidžia jos rankos ir vadina in
sodno gelmė pavaiksztinoti. Ji
teip pat nieko nesuprasdama
ir užmirszusi apie jo meilumą

ir lupu palytejima, eina kartu
su juo, nes žino kad sodne vis
ramiau, negu dvare, kur dabar
pats sujudimas, kaip isz garsu
girdisi. Sustoja jis tarp di-
deliu krūmu ant gražios pieve-
les ir rodo gražumą sodno ir
geles renka ir jai paduoda. Su-
seda. Jis vis artimesniu da-
rosi jai ir pats daugias drasu-
mo ingauna. Kalbomis žvaja,
žvilgsnius degina, tik klauso
rami nieko neatsako. Maloni
ja kalba sužvaja ja kartu su
pauksztolio giesmė eziapat-ku
muose ir ji vel svaigsta ir akis
užmerkia...

Pajunta jo lupas prie savo,
dar nori pasipriesziuti, bet ne-
beistengia ir tik jaučia kad
jis ja laiko jau glebyj ir bu-
eziuoja, bueziuoja...
Paszoksta viena ir stengesi
atsiminti kas ja ezionai atva-
dino, kaip ji ezionai užmigo.
Atmena paskui lyg per sapną
butu tai buve, kad prie jos bu-
vo kas tai ir ilgai kalbejo, tik
ka ji nebeatmena.

Pamaciuz eiza pat iszblasz-
kytas geles ji prisimena kad
tai jis, kur su ja kalbejo, jas
skyne ir jai dave, paskui pas-
kui... ji nieko nebeatmena.
Dvare atranda didžiausį in-
sismaginimą: muzika griežia
valsa, daugybė porų szoka, ki-
ti kalbasi vaikszeiodami po
ranką arba susede ir vynu be-
sivaizziuant. Ineinant in kam-
bari ji pamate kaip kažkoks
žmogus sedėjęs rate tarpe po-
mu, greitai atsikele ir atsipra-
szes su kokia tai pana iszejo in
kita kambari. Suprato ji ko-
del tas žmogus teip greitai pra-
siszadino nuo jos ir atsimine
visu kas buvo, pajuto kokiam
padejime ji paliko...

Skausmo galinga banga isz-
skarto užlejo jos szirdi ir ji
nusiipnejes vos neiszvarto, bet
susilaikius iszbejo begle isz-
szoku kambario in savo kam-
bareli ir insikniupus in pagal-
vi eme galilai galilai verkti. Ji
negalejo sau insivaizdinti to-
kios nelaimės in kuria ji in-
inpuole, ir atjautė savo mer-
gizka szirdžia / visa baimu-
to padejimo in kuri ja piktas
žmogus instume, jos szirdis
plyszo isz skausmo, o aszaros
degindamos skmosnus dide-
lais laszais veržėsi isz akin.
Nors ji pirma nesuprato to-
kaip žmones gali nupulti dva-
sioje, bet dabar aiszkiai pama-
te kad likimas žmones valdo ir
priverezia juos neteip daryti
kaip norėtu. Ji giliausiai at-
jautė savo verksminga padeji-
ma ir jautesi praradus mer-
gizka dora ir troškimą gyve-
niti, net baimi mintis nusiū-
dyti buvo atejus in galvą, tik
ji pabijojo takas aname pasau-
lyje gali buti ir nedryso ant
saves uždėti rankos, ir jautė
kūno szventumą ir tikejo in
Dievą ir in pomirinti gyveni-
ma, nors dabar per savo nesu-
pratimą buvo prasikaltas.

Iszlejus aszari klamą ji pa-
juto lyg koki meilu pulengvi-
nima ir vilties spinduleis blik-
sztelejo jos minty. "Gal jis
jos nenori apieiti, gal ir nen-
orejo to su ja padaryti, tik jau-
nystės savo nesulaikė" — pa-
galvojo ji aszaras szluostyda-
ma.

Bet ne, ne, kodėl jis nuo jos
slepėsi? Jis ja tik iszniekino ir
nehenori daugias jos ne ma-
tyti.

O jus žmones, žmones, kaip
tai žudote savo piktumu vis-
ka kas praklinu, gražu, ar jis
sažinės gniaužimo, ir nejaue-
zi? Nuskinant piukiausias
geles pumyne in purvus try-
piat!...

Szaltas vejas pute ta nakti
kaip ji apleidė savo motinos
dvare nebegaledama daugias
gyventi jame, kur kiekvieno
gelele ir pluztakele, rodos,
prikliszoja jai jos nupuolima.
Ji iszblaszko veidu, niekas jos
nebelinkino, o motinė tai
pastebėjo, bet nieko neklau-
sino, bet motinos szirdis nen-
orejo matyti vaiko užgauto sa-
vo vaiko žodžiais.

Ji nenorodama kad motina
kuomet pamintų apie ją ir
iszaizskint jos nupuolimas isz-

begale slapta isz dvoro ir neži-
nodama nekur eiti iszejo dide-
liu keliu, kuriuo tikejosi in ko-
koki miesta ineiti.
Po keliu vargo, nakeziu ir
dienų ji pasieko miesta ir pas-
tojo pas koki tai augzta pona
už tarnaitę kad nereiketu gat-
vei isz bado mirti.

Sunku buvo iszkarto tokim-
me padejimo atsidurus, bet ji
stengesi darbu save užganditi
ti ir mirsztį praeiti. Vargo ji
ilga ilgą laiką bėtarinujant,
tik už kiek laiko — pasijuto
laimės vėjais pasirodant, po
jos szirdžia eme keruteti sutve-
rimas, kurio ji laukė, bet karta
ir žmonių bijojosi.

Pagimdo ji maža rekneli ir
nieko nelaukus norejo ji auži-
dyti, bet motinos szirdis nega-
lejo to prileisti ir ji nutarė tie-
siog ponui visa savo nelaime
iszpaskoti ir praszti pagal-
bos, bet nedaryti antros, dar
sunkesnes už pirma nuodėmės.
Ant ryto ponus dažnijos apie
jos nelaimę iszvarė tuojaus isz
savo namu nenorodamas jos
kalbos ir praszimų ne isztolo
klusyti. Ji iszejo in gatvę
su keliais mažais pinigėliais
kiszenei ir su mažu, reknelin
ant ranku. Gedos ji negalejo
ne iszlaikyti, jai rodesi kad visi
žino apie jos nelaimę ir juokėsi
isz jos; kelias dienas badavo
vien tik delto kad neiszdryso
su vaikelu ant ranku ineiti in
krautuve nusipirkti duonos.

Nakti ejo nakvoti in miesto
parka, kur iszauksto gerai už-
sislepdavo kad sargas neiszva-
rytu. O, kaip sunkios buvo tos
valandos kaip ji neturedama
kur galveles priglausti turejo
slapstyti in badu mirti, jos ku-
dikelis vis reke ir isz visos
gielos stengesi iszgauti nors lu-
szeli pieno isz jos iszdžiūvusiu
krauziu, bet ji pati bada kente
ir krutys nieko neiszdave. Var-
go ji visu apaleista su mažu ku-
dikeliu be pastoges ir duonos
kasnio. Viena nakti ji ant
ranku numarino savo kudikeli
kuris isz bado turejo mirti.
Kaip skaudėjo motinos szirdis
matant savo akimis mirsztanti
vaiką, del kurio ji negali gyve-
nimo duoti, nes pati visu at-
stumta. Galios aszaros slo-
pino ja kaip mažutis nusibaig-
iant jos ranku, szirdis plyszo
isz didelio gailėszeio, bet apri-
mo apgalvojus kokta būtu bu-
vus vaikelio ateitis tokia moti-
na turint.

Negyva kunali ji pabuezia-
vus padejo ant suolelio kur
daugias žmonių vaiksztoma
ir pati likimo iszjuokta su už-
muszta viltimi ir szirdies
skausmu iszejo isz sodno in
mieta kur kugždejo, slankiojo
gatvėmis dideles žmonių mi-
nijos.

Ji ejo galva žemyn nuleidus,
bijodama kad nestiktų kokio
pažinstamo, kurie lankesi pas
jos motiną. Jos nuvargusi
iszvaizda visus priversdavo
nusistebeti ir ją lydedavo kiti
ilgais žvilgsniais. Dažnai ji
kolias dienas be jokio tikslo
gatvėmis ir nebeturedama ne-
skatiko kiszenei tolimiesiajam
pragyvenimui slankiojo lyg
koks szeszelis pati saves nesi-
jausdama.

Karta sedėjo ji miesto parke
užsimaseziusi ir pajuto kad
prie jos prisėdo koks tai žmo-
gus. Ji atsikusus pažiurejo,
o jis eme ja kalbinti ir klaus-
ineti.

Mane jau kad bus kokta pa-
gelba radus, bet tas žmogus
kalbejo tik savo reikalui ir in
jos rankas inspaudo popierinį
pinigą, norejo vestis ja su sa-
vimimi. Ji numetė pinigą ir pa-
bego nuo jo.

O, jog ji ant tiek dar nera-
nupuolus kad save už duonos
kasni parduotų! Ji nenore-
jo sutikti su to žmogaus reika-
lavimu, nes nuodėmė nors ne-
bebuvo jai teip baimi, bet atro-
delabai bjauri.

Slankiojo be žado ir bijojo
žmogu sutikti...

Bet dvias pasijuto silpna
kad neleistų jai visiskai nu-
pulti ir ji jau nekarta eme pi-
nigų isz vyriszku rankų už-
juos pirkti duonos. Isz pra-

bejo slapta isz dvoro ir neži-
nodama nekur eiti iszejo dide-
liu keliu, kuriuo tikejosi in ko-
koki miesta ineiti.
Po keliu vargo, nakeziu ir
dienų ji pasieko miesta ir pas-
tojo pas koki tai augzta pona
už tarnaitę kad nereiketu gat-
vei isz bado mirti.

Sunku buvo iszkarto tokim-
me padejimo atsidurus, bet ji
stengesi darbu save užganditi
ti ir mirsztį praeiti. Vargo ji
ilga ilgą laiką bėtarinujant,
tik už kiek laiko — pasijuto
laimės vėjais pasirodant, po
jos szirdžia eme keruteti sutve-
rimas, kurio ji laukė, bet karta
ir žmonių bijojosi.

Pagimdo ji maža rekneli ir
nieko nelaukus norejo ji auži-
dyti, bet motinos szirdis nega-
lejo to prileisti ir ji nutarė tie-
siog ponui visa savo nelaime
iszpaskoti ir praszti pagal-
bos, bet nedaryti antros, dar
sunkesnes už pirma nuodėmės.
Ant ryto ponus dažnijos apie
jos nelaimę iszvarė tuojaus isz
savo namu nenorodamas jos
kalbos ir praszimų ne isztolo
klusyti. Ji iszejo in gatvę
su keliais mažais pinigėliais
kiszenei ir su mažu, reknelin
ant ranku. Gedos ji negalejo
ne iszlaikyti, jai rodesi kad visi
žino apie jos nelaimę ir juokėsi
isz jos; kelias dienas badavo
vien tik delto kad neiszdryso
su vaikelu ant ranku ineiti in
krautuve nusipirkti duonos.

Nakti ejo nakvoti in miesto
parka, kur iszauksto gerai už-
sislepdavo kad sargas neiszva-
rytu. O, kaip sunkios buvo tos
valandos kaip ji neturedama
kur galveles priglausti turejo
slapstyti in badu mirti, jos ku-
dikelis vis reke ir isz visos
gielos stengesi iszgauti nors lu-
szeli pieno isz jos iszdžiūvusiu
krauziu, bet ji pati bada kente
ir krutys nieko neiszdave. Var-
go ji visu apaleista su mažu ku-
dikeliu be pastoges ir duonos
kasnio. Viena nakti ji ant
ranku numarino savo kudikeli
kuris isz bado turejo mirti.
Kaip skaudėjo motinos szirdis
matant savo akimis mirsztanti
vaiką, del kurio ji negali gyve-
nimo duoti, nes pati visu at-
stumta. Galios aszaros slo-
pino ja kaip mažutis nusibaig-
iant jos ranku, szirdis plyszo
isz didelio gailėszeio, bet apri-
mo apgalvojus kokta būtu bu-
vus vaikelio ateitis tokia moti-
na turint.

Negyva kunali ji pabuezia-
vus padejo ant suolelio kur
daugias žmonių vaiksztoma
ir pati likimo iszjuokta su už-
muszta viltimi ir szirdies
skausmu iszejo isz sodno in
mieta kur kugždejo, slankiojo
gatvėmis dideles žmonių mi-
nijos.

Ji ejo galva žemyn nuleidus,
bijodama kad nestiktų kokio
pažinstamo, kurie lankesi pas
jos motiną. Jos nuvargusi
iszvaizda visus priversdavo
nusistebeti ir ją lydedavo kiti
ilgais žvilgsniais. Dažnai ji
kolias dienas be jokio tikslo
gatvėmis ir nebeturedama ne-
skatiko kiszenei tolimiesiajam
pragyvenimui slankiojo lyg
koks szeszelis pati saves nesi-
jausdama.

Karta sedėjo ji miesto parke
užsimaseziusi ir pajuto kad
prie jos prisėdo koks tai žmo-
gus. Ji atsikusus pažiurejo,
o jis eme ja kalbinti ir klaus-
ineti.

Mane jau kad bus kokta pa-
gelba radus, bet tas žmogus
kalbejo tik savo reikalui ir in
jos rankas inspaudo popierinį
pinigą, norejo vestis ja su sa-
vimimi. Ji numetė pinigą ir pa-
bego nuo jo.

O, jog ji ant tiek dar nera-
nupuolus kad save už duonos
kasni parduotų! Ji nenore-
jo sutikti su to žmogaus reika-
lavimu, nes nuodėmė nors ne-
bebuvo jai teip baimi, bet atro-
delabai bjauri.

Slankiojo be žado ir bijojo
žmogu sutikti...

Bet dvias pasijuto silpna
kad neleistų jai visiskai nu-
pulti ir ji jau nekarta eme pi-
nigų isz vyriszku rankų už-
juos pirkti duonos. Isz pra-

džios buvo skaudu szirdžiai,
bet paskui sugyvuolejimas vis-
la iszlengva nuslopino ir ji
jau stengesi surasti smagumo
savo nuodėmė. Ir doros su-
pratimas isznyko jos sieloj ir
meile prie žmonių isznyko, net
motinos savo nehenorejo pris-
iminti, tik iszgirdo karta kad ji
mirus, matė laidotuves, bet ne-
ejo ant kapu kad szirdies
skausmo nentgaivins nos vis-
tiok jautė, tik aplinkybių pri-
spausta, o szirdis dar jautri
krūtineje. Paskian kelis kar-
tus buvo nuejus ant kapu ir
surado baltą kryžiu su paraszu
jos matėties vardo, bet vel tuo-
jaus bėgo atgal, nes jautė kad
szirdis ima labai skaudeti, o
nupuolimas visoj savo baise-
nybei stojo priesz akis.

Pažino jau gerai žmonių
bjaurius palinkimus ir nebesi-
tkedama isz ju dvases para-
mos atsidave savo amatin. Ji
turejo pasiduoti visokiems
valkatoms kurie juokėsi isz jos
vis parodydami jos nupuolimą,
nebuvo laiko kad pagalvoti
apie ka kita, kad girtu be-
diszgos dainos skambejo diena
ir nakti szoko uedorus szokiūs,
nedorai elgesi ir kabejo su ja
ir jos tokionis pat draugomis
ir jos kad užmirsztį tarnavo
vaktu geiduliams, o bjaurus
gyvenimas, lyg pragare!

Paėmus pinigų ji su pasze-
limu kartais supleszėdavo, ka-
da atėdavo mintis galvon apie
žmonių piktumą ir gražia jau-
nystės praecit!

Szi vakara ji nebegalejo
daugias tverti troškių kas-
dieninei atmosferoj ir isztra-
kus isz geidulinga ranku iszbe-
go in gatvę ir nejausdama net
atbego prie kapu ir neregima
liega liepe eiti prie motinos
kapo, kur ji ir atejo ir lignis-
tai eme svajoti apie pergyven-
tas dieneles...

Szalti lietaus laszai teszka
in jos veida, vejas lenda per
bloga skara, bet ji nejauezia to
nes svajoja dar apie laimingą
gyvenimą, kad ir ne toki kaip
pas motute kad buvo, bet kad
guletu savo uždarbiu geretis,
o ne teip kaip dabar jautsi,
kad tai iszmalda pražvusiūm
žmogui.

Ji norėtu dar buti laiminga,
bet pati, jaučia to negales in-
vykdinti, nes valios nebeturi,
o žmones jau isz purvo atsikel-
ti nepades, tik motutes szirdis
atjaustu visa tai, bet ji jau se-
nai nustojė plakus ir paliko
vaiką likimui.

Žmones, juk jos nepaduosite
rankos nelaimingam, bet dar
pasistengsite ji labiau pražū-
dyti savo piktumu.

Žmonės! Vargo Poeta.



TARADAKA.

KAIP ŽUVA DORYBE.

(Skiriu Lietuvos vargo žmonėms.)

Varguoli! Tu esi prisilegęs vargu.

Ir jauti save nelaimingą, bet tik pažinėk ant turtuoliu didžiū.

Ar jau tai nežudo likimas?.....

Tamsi, bjauri rudens naktis blazkiesi lyg pikta pamiszele, o szaltas vejas kauke po mažo kapsargio namelio stoga ir, rodos, ka tai kalenoj ar per sienas karstes ir didelis szalto lietaus laszas teszke, kaip kažkokia juoda, tamsoj slaptingai szmektelejusi, figura inejo pro didelius augstus kapu vartus ir tyliai pridare juos, tik truputi staiga paleisti jie suzvargo, bet ta maža garsa pagavo vejas savo placiais sparnais ir kažkur ji in juoda toli nunesze, tik silpni aidai nakties priedangoje nuplauke ir nutilo. Tamsi figura turbūt bijodama kad senas kapsargis neiszeiti pažiuoti kas ezion nakezia dauzios suzvangioje, greitai žingsniu prislinko prie augstų bežo krumu ir sustojus nekrutodama aplink tamsoj apsidairė ir valandele pasiklause. Ji buvo apsisiautusi ilga, juoda skara, kuria visargiau prie savęs glauze, turbūt, szaltas vejas klaurai per ja lino; atsisojusi ji ne pati nepajuto kaip dantis eme kalenti ir per visa kum nesmagus szurpulyš nuejo. Tai buvo jauna mergina; augsta iszdžiuvusi jos stovyta buvo panaszi in iszdžiuvusio beržo liemeni, veidas slaptingu baltumu buvo apdengtas, o po akimis tamsus, melsvi lankeliai buvo, o akys, rodos, ir tamsoj dege kokio tai slapta ugnele; iszdžiuvusiomis rankomis ji stengesi pridengti be laiko iszsirpusia krutine, rangesi po szaltu veju, bijodama butu patemta. Tai jauna naszlaite, viena su gyvenimu kovoti palikta ir jau perdang kartybiu ir beprotiszkų zsiganedimu paragavusi, pajutus kad ji nebegali iszkerti venodu nusidejimu, gatveje savęs siulymos, slapta apleidus maža, bjauri nama, kur naktimis prie smirdanzios lempos darydavo su tokiomis pat draugėmis beprotiszkus pasismaginimus ir už suteptus bjauriomis prakaituotomis rankomis girtu gatvės žmonių pinigų pardavodavo savo mergiška kuma, iszejo pati viena kažkokio slapto jausmo vedama ir net nepajuto kaip atejo prie kapu ir pro vartus inejo. Užsinejo ji neuti pas motutes kapa, tenai gale kapu kuriu ji jau seniai nelanke tik kol dar buvo nepažinusiu pasaulio dažnai atėdavo prie jo pasimelsti.

Pasiklause valandele tamsoj, bet senasis kapsargis, matyt, kietai miegojo, ir nieko nejuoto. Pastovėjus, vel iszlengva tolians nuejo ir jos žingsnius vejas užslepe. Isz abiejų kelukų pusiu tamsoj szmekste krumai ir tyliai skambejo in akmenimis kryžius bletiniai vainikai. Baisu buvo, rodos, baisesiaus baidykes tykojo ja pagriebti, jos, rodos, tyliai juokesi ir ezype.

Tai vejas blazkiesi po krumus, kryžius ir tvoreles ir ezinuzejo szlapiais takeliais. Pribego greitai maža kapu kplytele, kurios pastogės szvilpe niuniavo slaptingai vejas ir pasuko in kaire jausdama takeli kojomis.

Nors ir senai jau nebelanke savo motutes kapo, bet dabar ji tiesiog atejo nežiurint in tamsuma, kurioj baltas, akmeninis kryžius, gerai išsižiurejusias, iszrode pilkas szzelis; atsirene in szlapią, szaltą, geležinę tvorele ir prisiglaudus prie jos sustojo. Szirdis smarkiai plake, smilkinyse, musze, o ausyse lyg szimtai garsu ezype, skambejo, bet ji buvo rami, negadindama jos aplinkiniai szlamejimai, ji jautė turinti galiną užtaureją, kryžius ant motinos kapo jai buvo toks malon-

us ir ji pajuto giliai szirdyje kad ji kada tai tikejo, o gal dabartiki, tik to negulejo sau užtikrinti, nes pražudytos jaunystės ir mergiškos nekaltybės sunkus vaidas, lyg koksi koszmaras stovėjo jos galvoje. Sukilo jos galvoj atsiminimai jaunųjų dienų ir ji lyg kokią meilą szluma pajuto ir atsiklaupė prie geležinės tvorelės o naktis ir vejo kaukimas iszyko jos vaiduoti — ji pamatė save jaunute mergiszeia pusgerajū motinele, gražiame runke begyvenančia, po gražų pama belakstančia... O kaip gražus tas laikas!..

Ir ji nieko blogo nemato, gyvena viskuo aprūpinta nes motinele turtinga, ir nepažinusi kitokio pasaulio, nežino kas dedasi už tu augstųjų parko sienų. Ir didelis noras gyvenimo szirdyje anga, siela vylioja dailius vaizdai gamtoje ir prakiltus siekimai. Jaučiasi laimingi buti... Svajonėmis ir grože minta...

Iszauga in didelę, grakszeia mergina su szviesiomis akimis, kurios gyvenimo troškimo spindi po platu dangų skraido, gyvuno užszalanezioms sieloms pridoda. Vis dar kaip maža mergiszeia linkma skraido po žolynus, skina gražius, kvepianezius geles ir in szviesius plaukus kaiszoja pankszteliais ir plasztakeimis geresis, nejauezia szirduze bjauriu szvietiszkų geidulių, ji nekelta. O kaip laimingi tie laikai, kad laimes atspindziai visur buvo matomi, kad per diena nuvargus ant gryno orosodne vakare krisdavo in patalą saldusmiego apgaleta in mato puikius sapnus.

Ir teip teses jaunystės gražiosios dienos vis palikdamos maloniu inspužiu ir atsiminimu, vis pripildydamos jauniesiems laiminga siela didesniu ir didesniu gyvenimo troškimu. Tik neigali... Viskas pasaulyje baigiasi, audra nugali gražiausią giedrą ir juodas nusiminimas augali-linksmuma; keizle, si pasaulis jau nuo senu-senoves. Taip jau žmoniui isz augsto, turbūt, lemta.

Pažįsta ji nekaltoji panksztyte, viena veida, kuris isz pirmo kartotinduma in szirdi in diegia, spiria siekti prie jo. Ji nakteles nebeiszmiega, vis karsztis jaunais krutis degina o žibanezius kokia tai ugnim akys vis neduoda ramumo, nesupranta, panksztele kad tai jauna meile iszleido jos sielo diegus...

Kasdien vis jaučiasi neramne, bijo kad kas neisztiktu neuztikti sau stengiasi pakelti dvasia per malda, bet jauna nerami dvasia negali nurimti... Tas žmogus, kurio veida ji pažino, iszrodo teip artimas, kad norisi vis arzeiau prie jo buti, girdeti jo balsą, sutikti akinis ir jauti ugni nuo jo rankos paspaudimo besisveikinant arba jam jos varda paminint. Jaučiasi kad kažkas traukia prie jo, bet neiszdrysta prie jo prieiti, prisibijos sažinės "gal tai nuodeme!" galvoja, bet szirdis dega ir gana...

Viena karta jos manose didelis balius esti. Dang visoki žmonių sukinejasi puikiai iszsredziusiu malonios kalbos visur skamba, muzika plaukia lyg kokio angelo giesme, žaveja sielas, koks tai keistas svajgulyš meiliai apima galvą. Ji dar pirma karta tiek visoki žmonių mato, tiek kalbu girdi ir tik stebesi ir jaučia koki tai malonu neramumą, stengesi užmirsti tarp viso to sukuriu, buti pagauta szvelniukis muzikos sparnais ir nunesza in berybes kur idealai gyvena.

Kažkodėl jai prieszingai atrodė kad merginos, visai iszsirede, atsidangste / kaklus vaikszeioja, jos szirdis jaučia kad tai negerai, nes piktina akis. Bet ji nenori buti kitiems prieszinga, ir nieko nekako, "gal teip isztikro geriaus ir gražius yra, kad teip visi daro!" — pagalvoja. Ir

dailiu-pomaneziu kalbos iszrodo jai teip prieszingos, ji jaučia kad ju žodžiai melu priminke, ji nuobaduoja ir iszeina isz balius in parka sau viena pasivaiksztiuti nuo kalbu ir auziukos svajulio utsigauti. Atsieda ant suolelio tarp alyvu krumu priesz Veneros baltą stovyla ir stengesi neklusyti muzikos ir garsu, kurie plaukia nuo dvoro puses. Ji jaučiasi teip visu atitolinta jog ir jos mama dabar neturi laiko su ja kalbėti, ji užimta meiliu sveeziu vaizdinimu.

O, kaip visi tie iszsirede pomanezi ir panos iszrodo jai niekszingi, jog jie nedorai elgesi stutydami savo kuno gražumą ir kalbas kad tik priviliojus vienas kita. Ji jaučia kad privilezijas yra negeras bjaurus daiktas, bet tikrai jo nesupranta ir džiaugiasi tuomi. Tik sztai... tas veidas, kuris jai naktimis nedave ramiai miegoti! Jis priejo prie jos meiliai, auandagiai paprasze atsiseiti szale leidimo ir su dideliu jausmu eme jos atspirsztiuti kad sutrukdės ja, bet jis praszois dovanoti jam tai, nes ir jis negalis pakeisti balius atmosferos ir pamates kad ji iszejo, pasekes paskui, nes manes kad ji nesupyks ant jo, kad jis ja užkalbis. Jis jaučiasi kad kas tai galingo anga jo szirdi je del jos. Jis pagriebe ranka, labai suspaudžia ja ir in akis žiuredamas ima karsztai karsztai pasakoti tai, kaip jis nerandas ramumo niekur nuo tos valandos, kuomet ja pirma karta pamates po soda pezaidžiančia, kaip jis jos amos užkviestas in sveezius žvies, kaip jis užsideges kokiu ai karszeiu, kad ji motinos aszaukta in kambari lyg ant zetyra sparnu inejo ir ant motinos žodžiū jam rankute palave ir akis nuleido; jis tuomet iszkarto pajutes kad tai yra jo tiekios sunkiu svajonių ir malonių troškimų, tikslas, jo sielos idealas. Jis parvažiaves namon nebegalejes naktimis ramiai užmigti, nes jos lailus paveikslas vis akys stovėjes.

Ir su kokiū džiaugsmu jis sutikes jos motinos pakviešama ant dabartinio balius zinojo, kad ji jo svajonių ir troškimų esybes bus tenai ant balius kaip jis gaudes jos žvilgsnius, kaip sekės jos judesius kurie jam szirdi linkamine, o kaip jam norejosi paaukus ja už rankos iszvesti nuo to bjauriu žmonių kur nors vienas ant vieno ir daug, daug ko pripasakoti, visus szirdies jausmus szreiksztiti.

Ir jis dar karta praszois dovanojimo kad jis ja pasekes ir labar kalbinas; tuomi ji suteikianti jam dideli džiaugsmą, kad jo kalbos klauso ir nesiszalina nuo jo. Jis insileidžia in karsztas kalbas, desto pasaulio veidmaniszkuma jai plezžia jai prakiltas, augsto gyvenimo vaizdus ir ji klauso jo kiekvieno žodžio, žiuri in jo žibanezius akis, jaučia jo karsztą ta ranka meiliai spaudžiančia jos ir jaučia kad jo žodžiai lyg kokis gyvybes vanduo liejasi isz jo sielos giluma, jo akys nuleidžia jam abejoti apie ji ir ji svaišta nuo malonaus jausmo, kuris ja apima ir paspaudžia nejuozionių jam ranka sutikdama teip pat spustelejima isz jo puses.

Ji daro tai pati nežinodama kokios gali buti to pasekmes, bet isz jo veido matytis kad jis ta spustelejima už ka tai priima, kad tuojuans ima artintis prie jos veido ir ranka labiaus spausiti.

Ji nejauezia nieko, tik ji prisiglaudusi arti, arti jos in malonu palytejima lupu, kuris žaibais meina per visa kūną. Ji nežino ka tai reiszina, tik mato kad jis kaskart vis labiaus užsidega. Ji paszkosta prakaito iszpilta ir atemus nuo kaktos kasas nori prasizsalinti užmirstadama ji, bet jis nepaleidžia jos rankos ir vadina in sodno gelme pavaiksztineti. Ji teip pat nieko nesuprasdama ir užmirstusi apie jo meilumą

ir lupu palytejima, eina kartu su juo, nes žino kad sodne vis ramiau, negu dvare, kur dabar pats sujundimas, kaip isz garsu girdisi. Sustoja jis tarp dideliu krumu ant gražios pievelės ir rodo gražumą sodno ir geles renka ir jai paduoda. Suseda. Jis vis artimesniu darosi jai ir pats daugiau drasumo ingauna. Kalbomis žvaja žvilgsniu degina, ji tik klausorami nieko neatsako. Maloni ja kalba sužaveja ja kartu su pauksztolio giesme ežapat-kru nuose ir ji vel svaišta in akis užmerkia...

Pajunta jo lupas prie savo, dar nori pasiprieszinti, bet nebeinstengia ir tik jaučia kad jis ja laiko jau glebyj ir bučiuoja, bučiuoja...

Paszkosta viena ir stengesi atsiminti kas ja ezionai atvadino, kaip ji ezionai užmigo. Atmena paskui lyg per sapnū butu tai buvo, kad prie jos buvo kas tai ir ilgai kalbejo, tik ka ji nebeatmena.

Pamanezius ezia pat iszblazskytas geles ir prisimena kad tai jis, kur su ja kalbejo, jas skyne ir jai dave, paskui pasikui... Ji nieko nebeatmina.

Dvare atranda didžiulius insismaginimus: muzika griežia valsu daugybe poru szoka, kiti kalbasi vaikszeiodami po ranka arba sudeje ir vym bešvaisziuanti. Ineinant in kambari ji pamatė kaip kažkoks žmogus sėdėjęs rate tarpe po nu, greitai atsikele ir atsipraszes su kokia tai pana iszejo in kita kambari. Suprato ji kodėl tas žmogus teip greitai prasizsalino nuo jos ir atsimino visa kas buvo, pajuto kokiam padejime ji paliko...

Skausmo galinga banga iszkarto užliejo jos szirdi ir ji nusilpnejus vos neiszvarto, bet susilaikius iszbege begle isz szokiu kambario in savo kambari ir insikniupus in pagalvi eme giliai giliai verkt. Ji negalejo sau insivaizdinti tokios nelaimės in kuria ji inpuole, ji atjaute savo mergiška szirdžia / visa baisumą to padejimo in kuri ja piktas žmogus instume, jos szirdis plyszo isz skausmo, o aszaros degindamos skruostus dideliis laszais veržesi isz akin. Nors ji pirma gesuprato to kaip žmones gali nupulti dvasioje, bet dabar aizskiai pamatė kad likimas žmones valdo ir priverzia juos neteip daryti kaip noretu. Ji giliausiai atjautė savo verkminga padejimą ir jautesi praradus mergiška dora in troškima gyventi, net baisi mintis nusizudyti buvo atejus in galvą, tik ji pajubojo takas aname pasaulyje gali buti ir nedryso ant savės uždėti rankos, ji jautė kuno szventumą ir tikejo in Dieva ir in pomirtini gyvenimą, nors dabar per savo nesupratimą buvo prasikaltas.

Iszlejus aszanti klame ji pajuto lyg koki meilu palengvinimą in vilties spinduleis blikstalejo jos minty. "Gal jis jos nenori apieisti, gal ir nenorejo to su ja padaryti, tik jaunystės savo nesulaikė" — pagalvojo ji aszaras szluostydama.

Bet ne, ne, kodėl jis nuo jos slepesi? Jis ja tik iszniekino ir nehenori daugiau jos ne matyti.

O jus žmones, žmones, kaip tai žudote savo piktumu viską kas prakiliu, gražu, ar jus sažinės gnauzimo ir nejaueziat? Nuskinant puikiasias geles pamnye in purvus tryptat!..

Szaltas vejas pute ta nakti kaip ji aploido savo motinos dvare nebegaledama daugiau gyventi jame, kur kiekviena gelele ir plasztakele, rodos, prikleszijo jai jos nupuldimu. Ji iszblazko veidu, niekas jos nebolinkino, o motute tai pastebėjo, bet nieko nepaklausė, jos motinos szirdis nenorejo mirti, vaiko užgauto su vo vako žodžiais.

Ji nenoredama kad motina kuomet pamintė apie ja ir iszaiszkint jos nupuolimas isz-

bego slapta isz dvoro ir nežinodama nekur eiti iszejo didelį keliu, kurio tikėjosi in kokio miesta ineiti.

Po keliu vargo, nakeziu ir dienu ji pasikele miesta ir pastojė pas koki tai augsta pona už tarnaitę kad nereiketu gatvės isz bado mirti.

Sunku buvo iszkarto tokime padejime atsidurus, bet ji stengesi darbu save užgandinti ir mirsti pračiai. Vargo ji ilgą ilgą laiką betarnaujant, tik už kiek laiko pasijuto nelaimės vaiznis pasirodant, po jos szirdžia eme keuteti sutverimas, kurio ji lauke, bet karta ir žmonių bijojosi.

Pagindo ji maža rekneli ir nieko nelaukus norejo ji aužiadyti, bet motinos szirdis negulejo to prileisti ir ji nutare tiesiog ponui visa savo nelaimę iszpaskaidyti ir praszyti pagalbos, bet nedaryti antros, dar sunkesies už pirma nuodemes. Ant ryto pomas dažinosios apie jos nelaimę iszvere tuojuans isz savo namu nenoredamas jos kalbos ir praszytu ne isztolo klausyti. Ji iszejo in gatvę su keliais mažais pinigeliais kieszenei ir su mažu, reknelin ant ranku. Gedos ji negulejo ne iszlaikyti, jai rodesi kad visi žino apie jos nelaimę ir juokesi isz jos; kelias dienas badavo vien tik delto kad neiszdryso su vaikelu ant ranku ineiti in krautuve nusipirkti duonos. Nakti ejo nakvoti in miesto parku, kur iszauksto gerai užsislepdavo kad sargas neiszvartytu. O, kaip sunkios buvo tos valandos kaip ji neturedama kur galvės priglausti turejo slapstytis ir bado mirti, jos kudielis vis reke ir isz visos jiegos stengesi iszgauti nors lazseli pieno isz jos iszdžiuvusiu kruviu, bet ji pati bada kente ir krutys nieko neiszdave. Vargo ji visu apleista su mažu kudieliu be pastoges ir duonos kasnio. Viena nakti ji ant ranku numarino savo kudieli kuris isz bado turejo mirti. Kaip skaudėjo motinos szirdis matant savo akimis mirszanti vaika, del kurio ji negali gyventi duoti, nes pati visu atstunta. Gailios aszaros slopino ja kaip mažutis nusibaigė ant jos ranku, szirdis plyszo isz didelio gailesezio, bet apri-mo apgalvojus kokia butu buvus vaikelio ateitis tokia motina turint.

Negyva kuneli ji pabuezia-vus padejo ant suolelio kur daugiau žmonių vaiksztoma ir pati likimo iszjuokta su užmuszta viltimi ir szirdies skausmus iszejo isz sodno in mieta kur kugždejo, slankiojo gatvėmis didelos žmonių milijne.

Ji ejo galva žemyn nuleidus, bijodama kad nestiktų kokio pažinstamo, kurie lankesi pas jos motiną. Jos nuvargusi iszvaizda visus priverzdavo nusistebeti ir ja lydedavo kiti ilgais žvilgsniais. Danzės ji kelias dienas be jokio tikslo gatvėmis ir nebeturedama ne skatiko kieszenei tolimesniajam pragyvenimui slankiojo lyg kokis szzelis pati savęs nesiszaukdama.

Karta sėdėjo ji miesto parke užsimaszeiusi ir pajuto kad prie jos prisėdo koks tai žmogus. Ji atsiskius pažiuėjo, o jis eme ja kalbinti ir klausinoti. Mane jau kad bus kokia pagelba radus, bet tas žmogus kalbejo tik savo reikalui ir in jos rankas inspande popierinį pinigą, norejo vestis ja su savimi. Ji numete pinigą ir pabego nuo jo.

O, jog ji ant tiek dar nera nupuolus kad save už duonos kasni parduot!.. Ji nenorejo sutikti su to žmogaus roika lavimu, nes nuodeme nors nebeluvo jai teip baisi, bet atrodė labai bjauri.

Slankiojo be žado ir bijojo žmogū sutikti.

Bet dvasia pasijuto silpna kad neleistų jai visiskai nupulti ir ji jau nekarta eme pinigų isz vyriszku rankų už juos pirkti duonos. Isz pra-

dašios buvo skaudu szirdžiai, bet paskui sugyvujejanis visliu iszlengva nuslopimo ir ji jau stengesi surasti smagumo savo nuodemei. Ir doros supratimas iszyko jos sieloj ir meile prie žmonių iszyko, net motinos savo nebenorejo prisiminti, tik iszgirde karta kad ji mirus, mate laidotuves, bet neejo ant kapu kad szirdies skausmo neantgaivinus nes vis tiek jautė, tik aplinkybių prispausta, o szirdis dar jautri krutineje. Paskiau kelis kartus buvo nuejus ant kapu ir surado baltą kryžiu su paraszu jos matutes vardo, bet vel tuojuans bego atgal, nes jautė kad szirdis ima labai skaudeti, o nupuolimas visoj savo baisesybei stoji priesz akis.

Pažino jau gerai žmonių bjaurius palinkimus ir nebesitkedama isz ju dvasinės paramos atsidave savo amalui. Ji turejo parsiduoti visokiems valkatoms kurie juokesi isz jos vis parodydami jos nupuolimą, nebuvo laiko kad pagalvoti apie ka kita, kad girtu begediszkos daimos skarbėjo diena ir nakti szoko nedorus szokius, nedorai elgesi ir kabejo su ja ir jos tokiomis pat draugėmis ir jos kad užmirsti tarnavo vdkatu geiduliams, o bjaurus gyvenimas, lyg pragare!

Pažino jau gerai žmonių bjaurius palinkimus ir nebesitkedama isz ju dvasinės paramos atsidave savo amalui. Ji turejo parsiduoti visokiems valkatoms kurie juokesi isz jos vis parodydami jos nupuolimą, nebuvo laiko kad pagalvoti apie ka kita, kad girtu begediszkos daimos skarbėjo diena ir nakti szoko nedorus szokius, nedorai elgesi ir kabejo su ja ir jos tokiomis pat draugėmis ir jos kad užmirsti tarnavo vdkatu geiduliams, o bjaurus gyvenimas, lyg pragare!



TARADAİKA.

Taigi vyruzei subatoje Kaledos.

Kad nors karta dingta vargai ir bedos.

Už stalų sedesime, Linksmi dainuosime.

O gal teip linksma ne bus, Ba gūzutes nera, o niekai alus.

Szeip ar teip, grazei pasiolkite,

Grazei visi užsilaukykite, Ir jokiu nedarykite.

Reike grazei pasielgti, Szventa giesmia pagiedoti,

Reike ir truputi iszsigerti, Tiktai nepasigerti,

Ba žinote, jog girtavimas, Tai žmogui ezindien ne kas,

Asz ir pantukiu žamszaines gavan,

Pas koki ten farmeri nupirkau,

Tik stikluka stuktelesiu, Kada valgyti pradesiu.

Szimet Kaledos visiems geros, Pas visus, teip man rodos?

Ba pas koža yra pinigų, Tai mažai bus bedu.

Mat, szimet gerai dirbo, Tai žmonelei gerai uždirbo,

Tai ne habos ne bamba, Kaip pinigeli skamba.

Ara, vargzas avizeliu pirkau, Del kumos padaviau,

Tai kisieliaus kad priviro, Ir Baltruviene in vales turi.

Maite, reike papratimo nepamest,

Ne tik kisieli ir žirnelius lest, Ba kaip senus paprocius pamesime,

Laimės ant svieto neturesime, Dievas szimet laimino, meta gora turejome,

Už tat linksmas Kaledas turime.

Ant sziadien bus invales, Ba da turiu begti in vietas keles.

Turin begti in sztorą, Nusipirkti czebatu porą,

Mumszaines užtraukis, Giesmelia užtraukis,

Sveikas mieggsiu! In migi pulsiu.

VYSTYKLAI.

Vystyklai, kuriais iszganytojas buvo pridengtas, ilga laiką buvo užlaikomi Batleju banyzeioje, bet veliau pajeko in Canadą, kur ju užlaikymui pastatyta puoszlai bažny-



BALTRUVIENE.

Mano ruteles, laiko daug ne turiu,

Ir sergn, ne galiu, Dvi kojas kiaules pirkau,

Koszelioms prisiviriau, Kolei nuplinejavau.

Net svaiguli gavan, Ne zinau kaip bus padaryta,

Ar bus po noglu iszteseta, Užprasze mane visur in sveezius.

Nežinau, kaip iszteseta bus? Zinau, kad bus gūzutes visokios,

Virytos trajankos, Karezius ir munszainos.

O, tai ne del galvos senos, O asz mishiū namieja sedeti,

In niekur kojas ne kelti. Per szventes stuboje sedesiu

Nors karta gerai pasilasesiu, Gal pas katruos ir atsilankysiu,

Ir ko naudingo dažinosiu, O busiu szirdeles greita,

Kaip perkele vizta. Kagi szirdeles maezina,

Norints ezion nevos ir vyesizna,

Bet ne yra szirdingo atvirumo,

Ne jokio meilumo! In akis szipsosi,

Už akiu apszneka ir szaiposi Parodo kuloka ir liežuri,

Ne, sziadien meilumo nieks ne turi.

Netrukus lapsesiu in svieta, Tik nežinau in kokia vieta.

Naujienu surankiosiu, Del visu pagiedosiu,

Ba po szventei bus visko in vales,

Ne viena džiaugtis gales. Dabar turiu truputi pasilset,

Keles dienas pagulet, O tada smarknes busin,

Kaip pasilasesiu. O tada kaip pradesiu kocziot

tai koczigsiu, O paskui dajnuosiu!

Laikykitės sesutes sziltai, O bus viskas gerai!..

ezia, ir ten buvo sudeti iki la-

kni eiecoriaus Budinimo I-jo, kuris padovanojo Svy. Liudy-

kui, Francijos karaliui. Tas putalpo juos savo koplyzioje, kur laidodavo karaliska gimine.

(isz vraszu Kunigo Goukasa. M—n.

KAS GIRDET

Sveiki sulauke Szventu Kaledu!

Vela turime visu metu puičiausia ir svarbiausia, teip giles prasmes szvente. Vel susilaukeme szvente Kaledu, brangus skaitytojai! Sveiki! Viso ko geriausio mes jum veliname tai yra geriausios klioties jusu darbams geros sveikatos ir ilgo amzio.

Lai mus visus, beveikius ir puolanezius szita svarbi szvente vel pakelia. Lai teisybes reiszkejo, zmoniu Izganytojo gimimas vel pripildo musu bepradejusias jau szalti krutines naujomis karszto ugnies bangomis suteikia nuvargusioms ir pailsusioms nuo sunkios korionos pridodu pajiegu ant toliminio darbo.

Nors kovis nepaliauna, nors dar prieszas musu tevyne nepaleidzia, nors dar pajiegos musu silpnos, nors ne vienam dar zuti reikes — nenuliuskime, neatstokim.

Tegul isznyksta terp musu vaidai, nesutikimai o visi sueja in viena szeimyna, pasisveikinkime broliszkais delnais, kalbedami: Garbe ant augsztybes, o ant zemes lai uzzydi pakajus geros valios zmoniemis!

Prekes ant cukriaus vela nupele. Ant geldos pardavineju eukriu daugiau kaip po penkis centus, arba dvidezsimts centu maziau ne kaip laike didziausios brangenybes eukriaus. — Szventas Dominike! O gal eukrinis munszai nas ant szvenziu teipgi atpigis.

Svietine kare kasztavo amekioniskai valdziai 24 bilijoni doleriu, kaip skelbe sekretorius Houston. Yra tai tik tai "ezistas kasztas tosios kares.

Visiszki kasztai valdzios nuo 1917 lyg 1920 metu kasztavo \$38,830,812,895. Isz tojo skaitliaus likos surinkta nuo padotku ir kitokiu ineigu 16,073,844,097 doleriu.

Bet ka tai zenklina. Jeigu uzeis kare su Japonais tai gal kiti 24 bilijoni doleriu iszeis, o prisineis vela nauju milijonieriu — kokia 30 tukstaneziu. Zmones pirkinis bonus ir padirbimas vieno areoplano kasztuos bilijonas o dykaduoniai tures vela gerus "dziaibus!"

Isz priezasties stokos mokytoju Suv. Valstijuosia negalejo pasinaudot isz mokslo 400 tukstaneziu studentu. Ir tai dedasi laisvam Amerike. Bet priezaste to pasirode laike teismo ant persiskyrimo kuri teisme Paul Hughes, turtingas kupezius Richmond, kuris apalikes persiskyrima nuo savo paziuoles, ka tai kitados buvo daraktorka moksloineje, apsiavede antru kartu su gera kukarka, kuri kaip pats Hughes pripazino, yra verta dezintus daraktorku — tadel ir preke ant geru kukarku yra didesne ne kaip ant daraktorku.

Pagal apskaitima rusiszko sumaszo gyventoju, tai rusiszki gyventojai susimazino daugiau kaip deszimta procenta nuo 1910 meto, o tai isz priezasties visokiu ligu ir kariszku nuostoliu.

Gyventojai Moskvos susimazino ant 46 procento, o Petrogrado ant 76 procento. Tas parodo, jeigu bolszevizmas da vieszintu Rosijoi per 24 metus tai maskoliu ir rusiszku zydu visai ne bus... Gaila vargiugu, kvailiu muzyku.

"Didesne dalis gyventoju Suvienytuju Valstiju yra atskalmnais, kurie ne turi jokio tikejimo, — kalba pana Berta Conde isz New Yorko, sekretorka moteriu draugystes Y.W.C.A. Tvirtina jiji, buk daugiau kaip 53 milijonai zmoniu, ne yra katalikais, protestonais ne zydaus; ne turi jioje

jokio tikejimo. O skaitlius tuju netikeliu pasidaugina ne kaip sumašta. Daugelis zmoniu turi tikejima savo prabobukiu, o ne turi tikejimo, kuri duoda gyvaste ir pajiegas koznam tikejimui. Vaikai tuju moteriu neaplaikineja jokio tikejimiszku auklejiu. Bet sziaudieninem moterems negalvoje tikejimas, tikrai politika, o priek tam turi lankyti ant "muvis." Teip sziaudien nera laiko ko bažnyzeiu... Tuom uzsiyminedavo prabobutes!

Angliszki pinigai pradejo labai darbuotis Lietuvoje. Angliskos kompanijos aplaiki didelius uzkalbinimus nuo lituviszkos valdzios o priek tam tosios kompanijos prades pristatinet visoki tavora del valdzios. Anglikai lupa balsei uz viska ir uzdirbo puikius pinigius nuo Lietuva, ant ko Lietuva daug nukentejo.

Viktoris Kopp, rusiszku soviatiu siuntinis Berline, paslaptai dirba "idant pradeti nauja revoliucije Vokietijoi ir nuversti tebyria valdzia tenais". Tokius tai paliopimus aplaiki Koppas nuo caro Lenino ir Troekio.

Vokiecziai turi visus davalus prieszais Koppa ir kaip rodos palieps jam nesztis lauk.

Teip, vartai in Amerika likos uzdaryti ant dvieju metu del ateiviuz isz Europos ir Azijos. In Amerika gansis tiktais, kuris tures vizuota praszparta. Tas kuris ezionais yra gimis arba yra ukuso szio sklypo, gali pributi in Amerika ir aplaikys pavelinima ant pagarbavimo savo tevu, tevu ku pazios, sunu neturinezio da 18 metu, nepazeiuotas arba naszlautes dukteres, anuko neturinezio da 18 metu, kurio tevas yra mires. Kitokiu ne inleis ezionais per du metus.

Geros tiesos. O gal dabar zydelei keliaus in Palestina? A vaj!

New Yorkas turi 1000 teatru, 1500 hoteliu, 1600 bažnyzeiu, 38,000 fabriku kurie padirba per metus visokio tavoro verties uz 3 bilijonus doleriu.



KALEDOS.

Kaledos. Kokia tai brangi szvente kriksszezioniszka siebulai! Betlejaus stainelej gime Dievo Simus.

Nakties szaltis, nakvynes nepatogumai, ant zemes sutiko pasaulio Inkureja.

Didztureziu namai, net ir prastesniu gyventoju triobos Jam buvo uzdarytos.

Szalyj, uz mjesto, kalno urve tarp gyvuliu tik rado sau vieta ant szios zemes.

Ten klupo Panele Szv. Marija, szv. Juozapas prie Dangiszko Kudikelio pagulyto edžiose ant szieno.

Szvinata ant dangaus zvaigzde; pasigirsta dangaus angelu giesme; vargszai piemeneliai pajute pirmiausiai pasiskubino atiduoti Jam garbe, ir dovanas paaukoti. O zemes gyventojai tarsi kurti ir neregal pasidare del sutikimo ju Sutvetejo ant zemes atsilankiusio.

Zvaigzde, kuri uszsvito Betleju, szviecia ji mums ir dabar ir szvies per amzius, tai yra: Jezus Kristus.

Angeliu giesme "Garbe Dievui Augsztybese, ir ramybe gero noro zmonems" skamba ir dabar, ir skambes per amzius.

Near pasaulyje tokios galybes, kuri turetu jega pridengti tos zvaigzdes szviesa; nera pasaulyje tokio trenksmo, kuris pajiegtu tos amoliu giesmes akordus uzeziaupti, nes tai Dieviszkos galybes darbai.

Ramybe tarpe musu ant zemes pasiliko, tik eikime prie Jos, tai yra prie Jezaus Kristaus. Kuris visus lygiai remia ir turezius ir vargszusi; lygiai visus kviecia ramintis, ir naudotis Dieviszkomis malonems — Szventos Tikybos moksli — kuris tikriausiai duoda mums suprasti, kaip mes galime buti laimingi ir ramus!

Tolumas nuo musu zemes in Marsa yra 35 milijonu myliu. Tenais diena yra 34 valandas ir 37 1/2 minutas ilgio.

Bite pagal savo dyduma yra 30 kartu drutesne uz arkli.

Nuo 1776 meto in Amerika pribuvo 33 milijonai svetimzeiniu.

KUR BUNA

Kazys Morkevicius paieszko Antana ir Povyla Laimeli, paicina isz Tursono Kainuo, 8 metai atgal gyveno Coketon ir Thomas, W. Va. Jeigu kas zino apie juos tegul pranesza.

Kazys Morkevicius, Gilberton, Pa. (103)

Mano motere Marijona Zilaitiene po tevais vadinosi Podelaieziuke paicina isz Kauno Apskr., Skirsnemunes para., Kaniuku kaimo pabego nuo mane 10 d. Gruodzio su jauniuku Juozas Krapinskas isz Suvalku Red. nedidelis koku 25 metu amziaus, placzios burnos, motere 34 metu amziaus, marketas veidas turi su savim 6 metu Elenute girdejau kad iszvaizavo in Luzerne, Pa. Kur pirmiau jiai gyvenes. Prisiega parvažuok zinai kad palikai mane su 3 vaikeliais. Jopukas ir Fraunkas szpitolei nežine ar iszliko nuo apdegimu. Kas žino apie juos, malonekit man pranesat. (Jan.15)

Frank Zilaitis, Box 102, Plantsville, Conn.

Norintis kare paeme daug vyru isz Kanados tenais da randasi 550,000 daugiau vyru ne kaip moteriu.

NUGA-TONE padaro tirsztą krauja, stiprus, nuolatinus nervus, tvirtus vyru ir moteris.

Kożna dalis kuno ir kożna jo veikme remiasi ant nervu pajegos. NUGA-TONE turtinas fosforu nervams, gelczu—kraujui. Susideda isz asztioniu brangių, sveikata duodanciu medicinu, rekomenduojama ir priraszomos daugumos dydytoju.

Viduriu netvarka, indigestija, dispepsija, konstipacija, galvos skaudėjimas, inkstu liga, gaza nuo pilvo ir viduriu, pilvo skaudėjimas, užsaldinta kvapa, liežuviu baltumas ir kitos ligos yra nepaprastai greitai iszgydomos, vartojant NUGA-TONE valsta. Duoda gera apetita, padidina svarma, nuo ju miegama gerai, padaro kai nauja asmenį. NUGA-TONE sustiprina visas kuno dalis. Subutavoja tvirta vyra ir sveika, gražia moteri. Tukstancziai žmoniu ima ir giria NUGA-TONE. Iszkirpk szl skelbima, paime in aptieka, gank banka NUGA-TONE r jei visai nebusi užgaudinjas, sugražink balanca apietkoniui ir gank pinigis atgal. Jei negausi aptiekoj, prisiusk mums \$1.00 ir gank pilnat gvarantuojama valsta, uz sluntima primokamu.

DRUGGISTS: You can get Nuga-Tone from your lobster or direct from The National Laboratory, 537 So. Dearborn St. Chicago. Absolutely guaranteed. Retail price \$1.00

FARMOS — FARMOS.

107 akieriu geros lygios žemes 12 akieriu geros girrios in-valas vandens, didelis sodas, 8 ruimu namas, didelis tvartas cimentuotas sklepas, ir kitoki budinkai. Arti Moksloines. Graž vieta. Preke \$6,500. Galima innoketi \$1,500 rankpinigu o reszta ant iszmokesczio. Kita farma 73 akieriu, 10 akieriu girrios daug vaisiu meddziu, uztektinai vandens. Didelis namas ir tvartas ir kiti budinkai. 9 gyvulei, pora arkliu, vežimai, pleszkes ir maszinos Arti moksloines ir gelezinkelio stoties. Preke \$6,500. Galima innoket \$3,000 reszta ant lengvu iszmokescziu. Atsiszaukite ant adreso.

O. G. Mahon, R. D. 3, Factoryville, Pa.

Skaumus ir gelimus nutildo

PAIN-EXPELLER
Valzbaženklis užreg. S. V. Pat. Ofice.

DRAUGAS REIKALE

Pirmutine Lietuviszka BANKA

Siunczia pinigius in visas dalis pasaulio. Parduoda Laivakortes ant geriausiu Linju, uz kompanijs prekes. Prima pinigius del saugaus perlaikymo, teipgi moka procenta nuo padeliu paliku ne maziau 6 menesiu. Iszdirbu ir Notarialiszkaizki uzvirtinu visokius Dokumentus, Paszportus vaziuojantiems in Teyvne. Banka esanti po didelia kaukelja ir kontrole Valdžios Bankinio Departamento su kuria atliekant reikalus nera jokios baimes. Raszykite ant žemiaus padeto adreso o gausite visada atsakima:

Joseph G. Bogden, Banker & Alderman. P. B. Lie. 159. Cor. W. Long Ave. & S. Main St. DuBois, Pa.

DAKTARAS NAMUOSE.
Ka tik iszejo isz spaudos nauja knyga "Dataras Namuose". Knygute je apraszoma visokios valstiszkas zoles, szaknis, žiedai, lapai ir t. t. nuo koku ligu yra valstai ir kaip vartojami. Su lotiniszkais uzvardijimais, teip kad kożnas gali juos gauti bile aptiekoje. Apricz to yra daugybe geru pamokinimu, slapybiu ir receptu. Tokia knyguete yra reikalinga kiekvienam. Preke \$1.00. M. Zukaltis, 451 Hudson Ave. Rochester, N. Y.

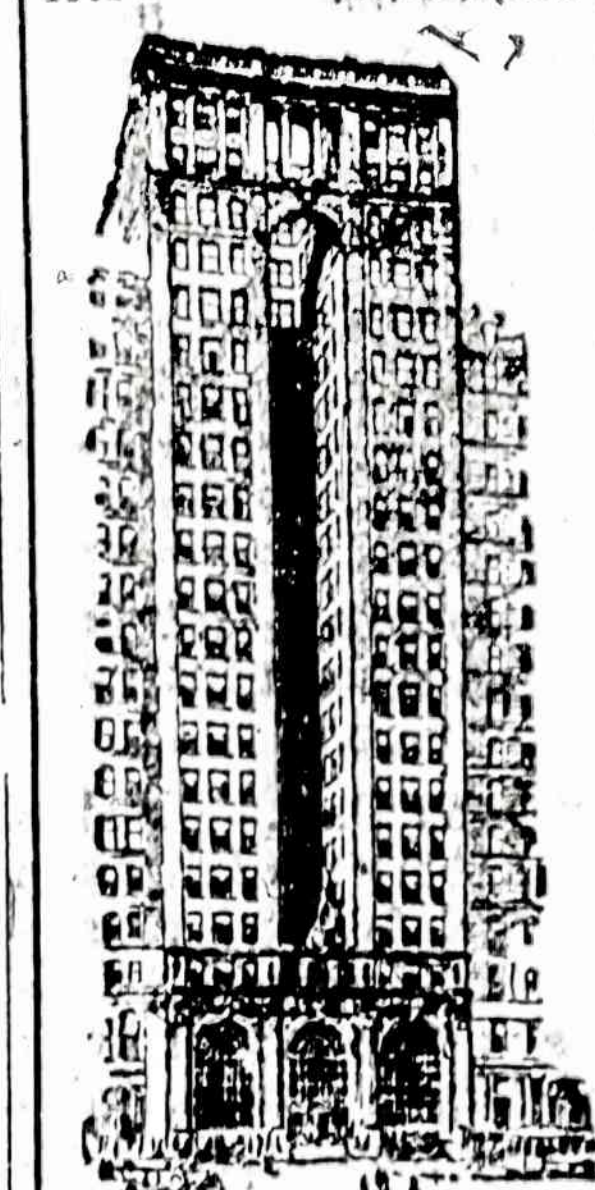
KURSUI NUPUOLUS
Tai gerlausia proga daug aukstinu in Lietuva nususti. Greittume nusuntimo pinigų nieks su manim negal lenkinytiuoti; visiems pinigų siuntėjams pristatau kvitas su paraszais priemetu pinigų. Laivakorcziu agentura in Liepoja, Hamburga ir visur. Pasai kelionei in Lietuva. Padarymas Lietuviszku dokumentu. Pinigis sluskite per paczo Money Order. Itasydami pridekte 2c stampa ir visada adresavokite szaltelp: P. MIKOLAINIS, 63 Hudson Ave. Brooklyn, N. Y.

RUFFLES
panaikins visus niežėjimus ir išvalys iš galvos visas pleiskanų. Paskui tik retkarčiais suvilygimas galvos apsaugos ją nuo pleiskanų atsinaujinimo. RUFFLES yra maistinga maudynė galvos odai ir plaukams. Ji nesugadins nei jautriausios odos. Jūs negalite apsiėiti be RUFFLES, jei turite pleiskany. Jūs aptekins kas parduos jums už 65c. bonkute. Mes taipgi galime atsiųsti jums tiesiog, jei garsime nuo jūsų 75 centus paczo markėmis ar money order, kuriuos siyskite šiuo adresu: F. AD. RICHTER & CO., 316-330 Broadway, New York

PINIGAI IN LIETUVA

Uždėtas 1841

Kapitalas \$18,000,000.00



Glaunas Ofisas American Express Co. 65 Broadway, New York.

Stebetinas paselkmingas nusuntimas pinigų per American Express Kompanija, in Lietuva, priesz kare, buvo vel atnaujintas.

Sugražinti kvitai parodo kad nususti in tenais pinigai, buna priinti traukija triju sanvaicziu. Mes Lietuvoje iszmokame Markemis, kurie dar tenais gyluoja. Musu prekes žemos, patarnavimas geriausias.

American Express Kompanija yra uzdeta 1841 mete, turi innoketa kapitala \$18,000,000.00 ir siunczia daugiaus pinigų in Europa negu kita kokia kompanija. Kompanija turi savo locna 21 lubu milziniszka nama ant Broadway, New-Yorke, kuri ezionais matote, ir jame talpinasi musu glauni ofisai.

Naudokite musu "Dolerinius Money Orderius" del iszmokejima pinigų in iszsiuntima Amerike ir in Kanada. Parduodame visokius Europinius pinigus. Kada siusite in bile kur pinigus, tai siuskite per American Express Kompanija ir visada reikalaukite kvito nuo iszsiuntu pinigų, idant turetumet davada. Kreipkites in bile koki musu ofisa arba raszykite Lietuviszkaizki tiesog in musu glauna ofisa:

American Express Co.
Foreign Money Order Department.
65 Broadway, New York

VYRU LIGOS
Daktaras KOLER yra vienatinis tarpe Lietuviu daktaras Pittsburgo. Jisai mokinosi Varszavoje, studijavo beglio 32 metus invarias ligas vyru ir moteru, tadel jas nuodugniai pazintu. Gydo uzsiuodidima kraujo ir silpnys vyru, spugus, niezejimus, ligas tnlmo, invarias ligas paelnanezius nuo neczytumo kraujo. Atiszaukite ypatizkai, per laiszkas asz negyda. Dr. Koler kalba Rusiszkaizki in Lenkiszkaizki. Ofisus valandos nuo 9 ryte lig 8 vakaro. Neddelomis iki 2 val. popiet.

Dr. KOLER, 638 Penn Ave. Pittsburgh, Pa.

Lietuvos Prekybos ir Pramones Bankas

IR JO SKYRIA
VILNIUJ
PANEVEZYJ
SZIAULIUOS
RASEINIUOS
LIEPOJUI
KLAIPEDOJ
MARIJAMPOLEJ
VIRBALYJE

kuogreicziausia iszmoka pinigų pasistus per savo AGENTURA NEWARKE. Kol žemas auksino kursas, dek pinigų L. P. P. Bankan. Ten gausi

7 nuosz. padejus 2 metams.
5 nuosz. padejus 1 metams.
3 nuosz. padejus neapribotam laikui.

Pinigų pasimintimui priima ir informacijas apie suszagejima banke duoda banko agenturos vedejas M. NARJAUSKAS, 747 Broad St. Newark, N. J.

2mogue kasosi galva, kad palengvint niezejima. Kasinasi pasidaro paprocin, ir tuomet žmogus kasosi nejuoms. Bet jis žino, kad jam niežti, ir visi kiti ta žino. Vyrai ir moteris kenčia niezejima nuo pleiskanų, o kenčia bereikalingai, nes ta niezejima galima lengvai praszalinti. Nebus daugiau niezejimo, kasinasi, plauky slinkimo ir kitų nesmagumu, daugiau niezejimo, kasinasi, plauky slinkimo ir kitų nesmagumu, daugiau niezejimo, kasinasi, plauky slinkimo ir kitų nesmagumu.

RUFFLES
panaikins visus niežėjimus ir išvalys iš galvos visas pleiskanų. Paskui tik retkarčiais suvilygimas galvos apsaugos ją nuo pleiskanų atsinaujinimo. RUFFLES yra maistinga maudynė galvos odai ir plaukams. Ji nesugadins nei jautriausios odos. Jūs negalite apsiėiti be RUFFLES, jei turite pleiskany. Jūs aptekins kas parduos jums už 65c. bonkute. Mes taipgi galime atsiųsti jums tiesiog, jei garsime nuo jūsų 75 centus paczo markėmis ar money order, kuriuos siyskite šiuo adresu: F. AD. RICHTER & CO., 316-330 Broadway, New York

PINIGAI IN LIETUVA

nueina greicziausiai ir tikriausiai siuncziant per
Lietuvos Atstatymo Bendrove
(Lithuanian Development Corporation)
294 Eight Ave. New York, N. Y.

Szita bendrove; turedama savo skyriu (Branch Office) Kaune, dastato pinigų tiesioginiu keliu. be jokiu trukdymu ir SULIG PIGIAUSIO KURSO.

KAIP ŽUVA DORYBE.

(Skiriu Lietuvos vargo žmonėms.)

Varguoli! Tu esi prislegtas vargu
Ir jauti save nelaimingą.
Bet tik pažinę ant turtuoliu didžiū

Ar, tu tai nežuodo likimas?!

Tamsi, bjauri rudens naktis
blaszkosi lyg pikta pamiszele,
o saltas vejas kaulų po mažo
kapsargio namelio stoga ir, ro-
dos, ka tai kaleno, ar per sie-
mas karstes ir didelis šalto
lietaus lasas teszko, kaip kaž-
kokia juoda, tamsoj slaptingai
smeektelejus, figura inejo pro
didelius augstus kapu vartus
ir tyliai pridare juos, tik tru-
puti staiga paleisti jie sužvan-
gojo, bet ta maža garsa pagavo
vejas savo plačiais sparnais ir
kažkur ji in juoda toli nunesze,
tik silpni aidai nakties prie-
dangoje nuplauke ir nutilo.
Tamsi figura turbūt bijodama
kad senas kapsargis neiszeiti
pažiureti kas ezion nakties
daugios sužvangejo, greitai
žingsniu prislinko prie augst-
tu beždo krumi ir sustojus ne-
krutodama aplink tamsoj apsi-
dairė ir valandele pasiklauso.

Ji buvo apsisiautusi ilga, juo-
da skara, kuria visarečiau prie
saves glazde, turbūt, saltas
vejas kiauurai per ją lindo; at-
sistojusi ji ne pati nepajuto
kaip dantis eme kalenti ir per
visa kūną nesmagus siurpulys
nuėjo. Tai buvo jauna mer-
gina; augšta išdžiūvusi jos
stovyla buvo panasiz in iš-
džiūvusio beržo liemeni, veid-
das slaptingu baltumu buvo
apdengtas, o po akimis tamsus,
melsvi lankeliai buvo, o akys,
rodos, ir tamsoj dege kokio tai
slapta ugnelės; išdžiūvusios
rankomis ji stengėsi pridengti
be laiko išsirsusia krutine,
rangsio po saltu veju, bijoda-
ma buti patemta. Tai jau-
na naszlaite, viena su gyveni-
mu kovoti palikta ir jau per-
daug kartybiu ir beprotizku
žsiganedinimu paragavusi,
paėjus kad ji nebegali iškesti
genodu nusidėjimu, gatveje
saves siurpūs, slapta apleidus
mažą, bjauri namą, kur naktis
prie smirdančios lempos
darydavo su tokomis pat
draugėmis beprotizkus pasi-
smaginimus ir už suteptus
bjauriomis prakaituotomis
rankomis girtu gatvės žmonių
pinigus pardodavo savo mer-
gizka kūną, iszejo pati viena
kažkokio slapto jausmo ved-
ma ir net nepajuto kaip atejo
prie kapu ir pro vartus ine-
jo. Užsinejo jai nueiti pas
motutes kapą, tenai gale kapu
kurio ji jau seniai nelanke tik
kol dar buvo nepažinusi pasau-
lio dažnai ateidavo prie jo pa-
simelsti.

Pasiklauso valandele tamsoj,
bet senas kapsargis, matyt,
kietai miegojo, ir nieko neįuto.
Pastovėjo, vel išlengva to-
lians nuėjo ir jos žingsniai ve-
jas užslepe. Iš abiejų kelinkų
pusiu tamsoj sniksze krumai
ir tyliai skambejo in akmeni-
nius kryžius bletiniai vainikai.
Baisu buvo, rodos baissiausios
baidykles tykojo ja pagriebti,
jos, rodos, tyliai juokesi ir ezy-
pe.

Tai vejas blaszkosi po kru-
mus, kryžius ir tvoreles ir
eziužinejo szlapiais takeliais.
Pribežo greitai mažą kapu ko-
plytele, kurios pagtogs szylpė
nuniavo slaptingai vejas ir
pasuko in kaire jausdama ta-
keli kojomis.

Nors ir senai jau nebelanke
savo motutes kapo, bet dabar
ji tiesiog atejo nežiurint in
tamsumą, kurioj baltas, akme-
ninis kryžius, gerai insižiure-
jus, iszrode pilkas szszelis; at-
sireme in szlapia, szalta, gele-
žine tvorele ir prisiglaudus
prie jos sustojo. Szirdis smar-
kiaai plake, smilkinyse, musze,
o ausyse lyg šaltai garsu ezy-
pe, skambejo, bet ji buvo rami,
negasdinio jos aplinkiniai szla-
meįimai, ji jaute tirinti galin-
ga užtareja, kryžius ant moti-
nos kapo jai buvo toks malo-

nus ir ji pajuto giliai szirdyje
kad ji kada tai takejo, o gal da-
bartiki, tik to negalejo sau už-
tikrinti, nes pražudytos jau-
nystes ir mergiszkos nekalty-
bes sunkus vaidas, lyg koksi
kosmaras stovėjo jos galvoje.
Sukilo jos galvoj atsimini-
mai jaunųjų dienų ir ji lyg ko-
kia meilia sziluma pajuto ir at-
siklaupo prie geležines tvoreles
o naktis ir vejo kaukimas isz-
nyko jos vaidentuvei — ji pa-
mate save jaunute mergiszeja
pus gerai motinele, gražiamo
rumo begyvenančia, po gražu
pauką belakstančia... O kaip
gražus tas laikas!...

Ir ji nieko blogo nemato, gy-
vena viskuo aprūpinta nes mo-
tinele turtinga, ir nepažinsti
kitokio pasaulio, nežino kas
dedasi už tu augstųjų parko
sienų. Ir didelis noras gyve-
nimo szirdyje anga, siela vylio-
ja dailius vaizdai gamtoje ir
prakilnus siekimai. Jaučiasi
laimingi buti... Svajonėmis ir
grožė minta...

Iszanga in dilede, grakszeja
mergina su szviesiomis akimis,
kurios gyvenimo troškimu
spindi po platu dangų skraido,
gyvumo užsalancizoms sie-
loms pridoda. Vis dar kaip
mažą mergiszeja linksma
skraido po žolynus, skina gra-
žius, kvepiančius geles ir in
szviesius plaukus kaiszoja
paukszteliais ir plastakeimis
gerejus, nejauezia szirduze
bjauriu szvietizku geidulių, ji
nekalta. O kaip laimingi tie
laikai, kad laimes atspindziai
visur buvo matomi, kad pe-
dieną nuvargus ant gryno or-
sodie valkre krisdavo in patu-
la saldusmiego apgaleta ir
mato puikius sapnus.

Ir teip teses jaunystes gra-
žiosios dienos vis palikdamos
maloniū inspužiu ir atsimini-
mu, vis pripildydamos jaun-
iausminga siela didesniu ir di-
lesniu gyvenimo troškimu.
Tik neigiai... Viskas pasau-
lyje baigiasi, audra nugali gražia-
sia giedra ir juodas nusimini-
mas nugalai linksmumą; keizia-
si pasaulis jau nuo senu-seno
ves. Taip jau žmonijai isz-
augzsto, turbūt, lemta.

Pažinstą ji nekaltoji panksz-
tyte, viena veida, kuris isz pir-
mo karto liudnuma in szirdi in-
diegia, spiria siekti prie jo, ji
nakteles nebeiszmiega, vis
karsztis jaunus krutis degina,
o žibanežius kokia tai ugnim-
akys vis neduoda ramumo, ne-
suprantą, pauksztele kad tai
jauna meile iszleido jos sie-
loje diegus...

Kasdieną vis jaučiasi nera-
mesne, bijo kad kas neisztiktu
nežtiki sau stengiasi pakelti
dvasia per malda, bet jauna ne-
rami dvasia negali nurimti...
Tas žmogus, kurio veida ji pa-
žino, iszrodo teip artimas, kad
norisi vis arečiau prie jo buti,
girdeti jo balsą, sutikti akimis
ir jauti ugni nuo jo rankos
paspaudimo besisveikinant ar
ba jam jos varda paminint.
Jaučiasi kad kažkas traukia
prie jo, bet neiszdrysta prie jo
prieiti, prisibijos sažines "gal
tai nuodeme!" galvoja, bet
szirdis dega ir gana...

Viena karta jos namuose di-
delis bulius esti. Dang visoi-
kiu žmoniū sukinejasi puikiau-
siai iszszredziūsiu malonios kal-
bos visur skamba, muzika plaukia
lyg kokia angelo giesme, žave-
ja siela, koks tai keistas svai-
gulys meiliai apima gulvą.

Ji dar pirma karta tiek viso-
kiu žmoniū mato, tiek kalbu
girdi ir tik stebesi ir jaučia
kokį tai malonų neramumą,
stengies užmirsztį tarp viso to
sukurio, buti pagauta szvel-
nusis muzikos sparnais ir nu-
nesza in berybes kur idealai
gyvena.

Kažkodėl jai prieszingai at-
rodė kad merginos, visai isz-
sirede, atsidangste / kaklus
vaikszejoja, jos szirdis jau-
čizta kad tai negerai, nes pikt-
na akis. Bet ji nenori buti
kikišmes prieszinga, ir nieko ne-
sako, "gal teip isztikro ge-
rians ir gražius yra, kad teip
visi daro?" — pagulvoja. Ir

dailiu-ponezieju kalbos iszrodo
jau teip prieszingos, ji jaučia
kad ja žodžiai melu primirke,
ji nuobaduoja ir iszeina isz bu-
liaus in parką sau viena pasi-
vaiksztineta nuo kalbu ir muzi-
kos svaičulio atsigausti. At-
siseda ant suolelio tarp alyvu-
krumu pries Veneros baltą
stovyla ir stengesi neklusyti
muzikos ir garsu, kurie plu-
kia nuo dvoro puses. Ji jau-
čizti teip visu atitolinta jog in
jos mama dabar neturi laiko
su ja kalbėti, ji užimta meiliu
svaeziu vaizdinimu.

O, kaip visi tie iszsirede po-
naieziai ir pamos iszrodo jai
niekszingi, jog jie nedorai el-
gesi statydami savo kūno gra-
žumą ir kalbas kad tik privi-
liojus vienas kita. Ji jaučia
kad privilegijimas yra negeras
bjaurus daiktas, bet tikrai jo
nesuprantu ir džiugiasi tuomi
tik sztai... tas veidas, kuris jai
naktimis nedave ramiai miego-
ti! Jis priejo prie jos meiliai,
maudingai paprasze atsisesti
szale didimo ir su dideliu jau-
mu eme jos atsispraszineti kad
sutrunkdes ja, bet jis praszo-
dovanoti jam tai, nes ir jis ne-
galis pakesti balius atmosferos
ir pamates kad ji iszejo,
pasekes paskui, nes manes kad
ji nesupyks ant jo, kad jis ja
užkalbis. Ji jaučiasi kad
tas tai galingo anga jo szirdi-
je del jos. Jis pagriebe jos
ranką, labai suspaudžia ja ir
in akis žiuredamas ima kars-
ztai karsztai pasakoti tai, kaip
jis nerandas ramumo niekur
nuo tos valandos, kuomet ja
pirma karta pamates po soda
pezdiziancia, kaip jis jos
namus užkviestas in sveezius
buves, kaip jis užsideses kokiu
ai karszeziu, kad ji motinos
jaszaukta in kambari lyg ant
zejra sparnu inejo ir ant mo-
tinos žodžiū jam rankute pa-
lave ir akis nuleido; jis tuo-
met iszkarto pajutes kad tai
yra jo tiekios sunkiu svajoniū
ir maloniū troškimu, tikslas,
jo sielos idealas. Jis parva-
žiaves namon nebegales nak-
tims ramiai užmigt, nes jos
lailus paveiklas vis akys sto-
vėjes. Ir su kokiū džiugsmu
jis sutikes jos motinos pakvie-
dama ant dabartinio balius
aš žinojo, kad ji, svajoniū
ir troškimu esybes bus tenai
O ant balius kaip jis gaudes
jos žvilgsnius, kaip sekės jos
judesius kurie jam szirdi links-
mine, o kaip jam norejosi pae-
ti už rankos iszvesti nuo
tu bjauriu žmoniū kur nors
vienas ant vieno ir daug, daug
ko pripasakoti, visus szirdies
jausmus szreiksztiti.

Ir jis dar karta praszozi do-
vanojimo kad jis ja pasekes ir
labar kalbinas; tuomi ji sutei-
kianti jam dideli džiugsmą,
kad jo kalbos klauso — ir nes-
szalina nuo jo. Jis insileidžia
in karsztis kalbas, desto pa-
saulio veidmaniszkumą jai ple-
szia jai prakilnus, augzsto gy-
venimo vaizdus ir ji klauso jo
kiekvieno žodžio, žiuri in jo ži-
banežias akis, jaučia jo karsz-
ta ranka meiliai spaudžiančia
jos in jaučia kad jo žodžiai
lyg kokis gyvybes vanduo lie-
jasi isz jo sielos giluma, jo
akys neleidžia jam abejoti apie
ji ir ji svaigsta nuo malonaus
jausmo, kuris ja apima ir pas-
paudžia nejuozioniū jam rank-
ka sutikdama teip pat spuste-
lejima isz jo puses.

Ji daro tai pati nežinodama
kokios gali buti to pasekmes,
bet isz jo veido matytis kad jis
ta spustelejima už ka tai pri-
ima, kad tuojaus ima artintis
prie jos veido ir ranka labiau
spausiti.

Ji nejauezia nieko, tik ji pri-
siglaudusi arti, arti jos in ma-
lonu palytejima lupu, kuris
žalbiais muelina per visa kūną.
Ji nežino ka tai reiskina, tik
mato kad jis kaskart vis la-
biaus užsideda. Ji paszoksta
prakaito iszplia ir atemus nuo
pakitos kasas nori prasizalinti
užmirszdama ji, bet jis nepa-
leidžia jos rankos ir vadina in
sodno gelme pavaisztineta. Ji
teip pat nieko nesuprasdama
is užmirszusi apie jo meilumą

ir lupu palytejima, eina kartu
su juo, nes žino kad sodne vis
ramiau, negu dvare, kur dabar
pats sujūdimas, kaip isz garsu
girdisi. Sustoja jis tarp di-
deliu krumi ant gražios pieve-
les ir rodo gražumą sodno ir
geles renka ir jai paduoda. Su-
seda. Jis vis artimesniu da-
rosi jai ir pats daugiaus drasu-
mo ingauna. Kalbomis žvaja,
žvilgsniu degina, ji tik klauso
rami nieko nentsako. Maloni
ja kalba sužvaveja in kartu su
pauksztolio giesme eziapat kru-
muose ir ji vel svaigsta ir akis
užmerkia...

Pajunta jo lupas prie savo,
dar nori pasiprieszinti, bet ne-
beinstengia ir tik jaučia kad
jis ja laiko jau glebyj ir bu-
eziuoja, bueziuoja...

Paszoksta viena ir stengesi
atsiminti kas ja ezionai atva-
dino, kaip ji ezionai užmigo.
Atmena paskui lyg per sapnų
butu tai buvo, kad prie jos bu-
vo kas tai ir ilgai kalbejo, tik
ka ji nebeatmena.

Pamaciūns eiza pat iszblasz-
kytas geles ir prisimena kad
tai jis, kur su ja kalbejo, jas
skyne ir jai dave, paskui pasz-
kui... ji nieko neboutsimona.

Dvare atranda didžiūsi in-
sismaginima: muzika griežia
valsa daugybe poru szoka, ki-
ti kalbasi vaikszejojami po
ranką arba susede ir vyrai be-
sivaizziūant. Ineiman in kam-
bari ji pamate kaip kaž-koks
žmogus sedesjes rate tarpe po-
mu, greitai atsikele ir atsipra-
szes su kokia tai pana iszejo in
kita kambari. Suprato ji ko-
del tas žmogus teip greitai pra-
siszadino nuo jos ir atsimino
visa kas buvo, pajuto kokiam
padejime ji paliko...

Skausmo galinga banga isz-
karto užliejo jos szirdi ir ji
nusilpnėjus vos neiszvirto, bet
susilaikius iszbežo begte isz-
szoku kambario in savo kam-
bari ir insikiniupus in pagal-
vi eme gailiai gailiai verkė. Ji
negalejo sau insivaizdinti to-
kios nelaimės in kuria ji in-
impuole, ji atjaute savo mer-
gizka szirdia / visa balsuma
to padejimo in kuri ja piktas
žmogus instume, jos szirdis
plyszo isz skausmo, o aszaros
degindamos skruostus dide-
liais laszais veržesi isz akių.

Nors ji pirma nesuprato to-
kaip žmones gali nupulti dva-
sioje, bet dabar aiszkiai pama-
te kad likimas žmones valdo ir
priverzia juos neteip daryti
kaip noretu. Ji giliausiai at-
jaute savo verkminga padeji-
ma ir jautesi praradus mer-
gizka dora ir troškimą gy-
venti, net baisi mintis nusizū-
dyti buvo atejus in galvą, tik
ji pajūjo takas aname pasau-
lyje gul buti ir nedryso ant
saves uždeti rankos, ji jaute
kūno szventumą ir tikejo in
Dievą ir in pomirtinį gyveni-
mą, nors dabar per savo nesu-
pratimą buvo prasikaltus.

Iszlejus aszari klam ji pa-
juto lyg koki meilu palengvi-
nima ir vilties spindulius bliz-
sztelejo jos minty. "Gal jis
jos nenori apieisti, gal ir nen-
orejo to su ja padaryti, tik jau-
nystes savo nesulaiko" — pa-
galvojo ji aszaras szluostyda-
ma.

Bet ne, ne, kodel jis nuo jos
slepesi? Jis ja tik iszneikino ir
nebenori daugiaus jos ne ma-
tyti.

O jus žmones, žmones, kaip
tai žudote savo piktumu vis-
ką kas prakilnu, gražu, ar jus
sazines gnaužimo ir nejaui-
eziat? Nuskinant puikiausias
geles pamyne in purvus try-
piat!...

Saltas vejas pute ta nakti
kaip ji apleidus savo motinos
dvare nebegaledama daugiaus
gyventi jam, kur kiekvieno
gelele ir plizstakele, rodos,
prikaiszoja jai jos nupuolima.
Ji iszblizsko veidu, niekas jos
nebolinksmo, o motute tai
pastebejo, bet nieko neklusai-
nejo, bet motinos szirdis nen-
orejo matyti vaiko užgauto sa-
vo vailo žodžiais.

Ji nenorodama kad motina
kuomet pamintu apie ja ir
iszsaiszkint jos nupuolimas isz-

begsio slapta isz dvoro ir neži-
nodama nekur eiti iszejo dide-
liu keliu, kurio tikejosi in ko-
kio miesta ineiti.

Po keliu vargo, nakeziu ir
dienų ji pasikele miesta ir pas-
tojo pas koki tai augzsta po-
nų tarnaitę kad nereiketu gal-
vei isz bado mirti.

Sunku buvo iszkarto tokim-
me padejimo atsidurus, bet ji
stengesi darbu save užganedi-
ti ir mirszt praeiti. Vargo ji
ilga ilgą laiką bptarnaujant,
tik už kiek laiko pasijuto ne-
laimės vaissus pasirodant, po
jos szirdžia eme keruteti sutve-
rimas, kurio ji lauke, bet kurtu
ir žmoniū bijojosi.

Pagimde ji mažą reksneli ir
nieko nelaukus norejo ji auž-
lejo to prieleisti ir ji nutare tie-
sioj ponui visa savo nelaimę
iszpasakoti ir praszyti pagel-
bos, bet nedaryti antros, dar
sunkesnes už pirma nuodemes.
Ant ryto pomas dažnijos apie
jos nelaimę iszvale tuojaus isz
savo namu nenoredamas jos
kalbos ir praszyimu ne iszlo-
klausyti. Ji iszejo in gatvę
su kelinis mažais pinigėliais
kiszenei ir su mažu, reksneliu
ant ranku. Gedos ji negalejo
ne iszlaikyti, jai rodesi kad visi
žino apie jos nelaimę ir juokesi
isz jos; kelias dienas badavo
vien tik delto kad neiszdryso
su vaikelu ant ranku ineiti in
krautuve nusipirkti duonos.

Nakti ejo nakvoti in miesto
parką, kur iszanksto gerai už-
sislepdavo kad sargas neiszva-
rytu. O, kaip sunkios buvo tos
valandos kaip ji neturedama
kur galveles priglausti turejo
slapstyti ir bado mirti, jos ku-
dikelis vis reke ir isz visos jie-
gos stengesi iszgauti nors la-
szeli pieno isz jos iszdžiūvusiu
kruviu, bet ji pati bada kente
ir krutys nieko neiszdave. Var-
go ji visu apieista su mažu ku-
dikeliu be pastoges ir duonos
kasnio. Viena nakti ji ant
ranku numarino savo kukdiki
kuris isz bado turejo mirti.
Kaip skaudėjo motinos szirdis
matant savo akimis mirsztanti
vaiką, del kurio ji negali gyve-
nimo duoti, nes pati visu at-
stumta. Gailios aszaros slo-
pino ja kaip mažutis nusibaiga
ant jos ranku, szirdis plyszo
isz didelio guilesezio, bet apri-
mo apgalvojus kokia butu bu-
vus vaikelio ateitis tokia moti-
na turint.

Negyva kuneli ji pabuezia-
vus padejo ant suolelio kur
daugiaus žmoniū vaiksztoma
ir pati likimo iszjuokta su už-
muszta viltimi ir szirdies
skausmus iszejo isz sodno in
mieta kur kugždejo, slankiojo
gatvėmis dideles žmoniū mi-
nias.

Ji ejo galva žemyn nuleidus,
bijodama kad nestiktų kokio
pažinstamo, kurie lankesi pas
jos motiną. Jos nuvargusi
iszvaizda visus priversdavo
musistebeti ir ja lydedavo kiti
ilgnais žvilgsniais. Daugesi ji
kelias dienas be jokio tikslo
gatvėmis ir nebeturedama ne-
skatiko kiszenei tolimesniajam
pragyvenimui slankiojo lyg
kokis szszelis pati saves nes-
jausdama.

Karta sedėjo ji miesto parke
užsimaseziusi ir pajuto kad
prie jos prisedo koks tai žmo-
gus. Ji atsikusus pažiurejo,
o jis eme ja kalbinti ir klausi-
neti.

Mane jau kad bus kokia pa-
gelba radus, bet tas žmogus
kalbejo tik savo reikalui ir in
jos rankas inspande popierinį
paprastą, norejo vestis ja su sa-
vimi. Ji numete pinigą ir pa-
bego nuo jo.

O, jog ji ant tiek dar nera
nupuolus kad savo už duonos
kasni pardot!... Ji nenore-
jo sutikti su to žmogaus reika-
lavimu, nes nuodeme nors ne-
bebuvo jai teip baisi, bet atro-
delabai bjauri.

Slankiojo be žado ir bijojo
žmogū sutikti...

Bet dvasia pasijuto silpna
kad neleisti jai visiszkai nu-
pulti ir ji jau nekarta eme pi-
nigus isz vyriszku rankų už-
juos pirkti duonos. Isz pra-

ezia, ir ten buvo sudeti iki lai-
kui eicioranis Buduimo I-jo,
kuris padovanojo Szv. Liudy-
kui, Francijos karaliui. Tas
patalpinuo juos savo koplyzio-
je kur laidodavo karaliszka
gimine.
(isz užraszu Kunigo Gonkous.)

M—m.

—Paemūs pinigūs ji su pasze-
limu karta is supleszdavo, ka-
da ateidavo mintis galvon apie
žmoniū piktumą ir gražia jau-
nystes praeiti!

Szi vakara ji nebegalejo
daugiaus tverti troškiej kas-
dieninei atmosferoj ir isztu-
kus isz geidulingu ranku iszbe-
go in gatvę ir nejausdama net
atbego prie kapu ir neregina
liega liepe eiti prie motinos
kapo, ktr ji ir atejo ir ligu-
stai eme svajoti apie pergyven-
tas dieneles...

Szalti lietaus laszai teszka
in jos veida. Vejas lenda per
blogą skara, bet ji nejauezia to
pes svajoja dar apie laimingą
gyvenimą, kad ir ne toki kaip
pas motute kad buvo, bet kad
guletu savo uždarbiu geretis,
o ne teip kaip dabar jausti,
kad tai iszmalda pražuvusiam
žmogui.

Ji noretu dar buti laiminga,
bet pati, jaučia to negales in-
vykdinti, nes valios nebeturi,
o žmones jautis purvo atsikel-
ti nepades, tik motutes szirdis
atjaustu visa tai, bet ji jau se-
nai nustojio plakus ir paliko
vaiką likimui.

Žmones, juk jus nepaduosite
rankos nelaimingam, bet dar
pasistengsite ji labiau pražu-
dyti savo piktumu.
Žmones!... Vargo Poeta.

Vargo Poeta.



TARADAJKA.

Taigi vyruzezi subatoje Ka-
ledos.
Kad nors karta dingtu var-
gai ir bedos.

Už stalu sedesime,
Linksmi dainuosime.
O gal teip linksma ne bus,
Ba guzutes nera, o niekai alus.

Szeip ar teip, grazei pasi-
elkite,
Grazei visi užsilaikyte,
Ir juoku nedarykite.

Reike grazei pasielgti,
Szventa giesmia pagiedoti,
Reike ir truputi iszsigerti,
Tiktai nepasigerti.

Ba žinote, jog girtavimas,
Tai žmogiū ezadien ne kas,
Asz ir pantukia žmunszaines
gavan.

Pas koki ten farmeri nupir-
kau,
Tik stikluka stuktelesiu,
Kada valgyti pradesiu.

Szinet Kaledos visiems geros,
Pas visus, teip man rodos?
Ba pas kožna yra pinigų,
Tai mažai bus bedu.

Mat, szimet gerai dirbo,
Tai žmonelei gerai uždirbo,
Tai ne hobos ne bamba,
Kaip pinigėlei skamba.

Asz vargzasz, avizeliu pirkau,
Del kumos padaviau,
Tai kisieliaus kad privire,
Ir Baltruviene in vales turi.

Mailele, reike papratimo no-
pamest,
Ne tik kisieli ir žirnelius test,
Ba kaip senus paproczius pa-
mesime.

Laimės ant svieto noturesime,
Dievas szimet laimimo, meta
gora turejome,
Už tat linksmas Kaledas tu-
rine.

Ant sziadien bus invales,
Ba da turiu begti in vietas
keles.
Turiu begti in sztora,
Nusipirkti czebutu porą.
Munszaines užjauksiu,
Giesmelia užtranksiu,
Svoikas miegosiu!
In migi pulsiu.

VYSTYKLAI.

Vystykloi, kuriais iszgany-
tojas buvo pridengtas, ilgai
ka buvo užlaikomi. Betleji
bažnyzioje, bet valiau patiko
in Caradrata, kur ju užlaik-
mui pastatyta puoszu bažny-



BALTRUVIENE.

Mano ruteles, laiko daug ne
turiu,
Ir sergu, ne galiu,
Dvi kojas kiales pirkau,

Koszelinis prisiviriau,
Kolei nulupinejavu,
Net svaigali gavanu.
Ne žinau kaip bus padaryta,

Ar bus po noglu iszteseta,
Užprasze mane visur in sve-
ezius.

Nežinau, kaip iszteseta bus?
Žinau, kad bus guzutes viso-
kios,

Virytos trajankos,
Karczios ir munszainos.
O, tai ne del galvos senos,
O asz mislinu namieja sedeti,

In niekur kojas ne kelti.
Per szvantes stuboje sedesiu
Nors karta gerai pasilsesiu,
Gal pas katruos ir atsilanky-
siu.

Ir ko naudingo dažniosiu,
O busiu szirdeles greita,
Kaip perekle viszta,
Kagi szirdeles maezina,

Norints ezion nevos ir vieszi-
na,
Bet ne yra szirdingo atviru-
mo.

Ne jokio meilumo!
In akis szipsosi,
Už akiu apszneka ir szaiposi
Parodo kuloka ir liežuvi,

Ne, sziadien meilumo nieks
ne turi.
Netrukus lapsesiū in svieta,
Tik nežinau in kokia vieta.

Naujienu surankiosiu,
Del visu pagiedosiu,
Ba po szventei bus visko in-
vales.

Ne viena džiugtis gales,
Dabar turiu truputi pasilset.
Keles dienas pagulet,
O tada smarkesne busiu.
Kaip pasilsesiu.
O tada kaip pradesiu kocziot
tai kocziosiu.
O paskui dainuosiu!
Laikykitės sesutes sziltai,
O bus viskas gerai!

KAIP ŽUVA DORYBE.

(Skiriu Lietuvos vargo žmonėms.)

Varguoli! Tu esi prislegtas vargu
Ir jauti save nelaimingu,
Bet tik pažinėk ant turtuo-
liu didžiū.

Ar jau tai nežudo likimas?....

Tamsi, bjauri rudens naktis
blaszkės lyg pikta pamiszelė,
o szaltas vejas kaukė po mažo
kapsargio namelio stoga ir, ro-
dos, ka tai kaleno ar per sie-
mas karstes ir didelis szalto
lietus laszas teszke, kaip kaž-
kokia juoda, tamsoj slaptin-
gajai, figura inejo pro di-
delius augstus kapu vartus
ir tyliai pridare juos, tik tru-
puti staiga paleisti jie sužvan-
gojo, bet ta maža garsa paga-
vojas savo placziais sparnais ir
kažkur ji ir juoda toli nuneszė,
tik silpni aidai nakties prie-
dangoje nuplauke ir nutilo.
Tamsi figura turbūt bijodama
kad senas kapsargis neiszeitu
pažiureti kas ezion nakezia
dauzosi sužvangoje, greitai
zingnu prislinko prie augst-
tu bezo krumu ir sustojus ne-
krutedama aplink tamsoj apsi-
daire ir valandele pasiklause.
Ji buvo apsiastauti ilga, juo-
da skara, kuri vis greziau prie
saves glazde, turbūt, szaltas
vejas kiauurai per ja lido; at-
sistojusi ji ne pati nepajuto
kaip dantis eme kalenti ir per
visa kuna nesmagus szurpulus
nuėjo. Tai buvo jauna mer-
gina; augsta isdziauyusi jos
stovyla buvo panasi ir isz-
dziauyusio berzo liemeni, ve-
das slaptin-
gajai baltumu buvo
apdengtas, o po akimis tamsus,
melsvi lankeliai buvo, o akys,
rodos, ir tamsoj dege kokio tai
slapta ugnele; isdziauyusiomis
rankomis ji stengesi pridengti
be laiko iszsirpusia krutine,
rangeris po szaltu veju, bijoda-
ma butu patemyta. Tai jau-
na naszlaite, viena su gyveni-
mu kovoti palikta ir jau per-
daug kartybiu ir beprotiszkui
asiganedimui paragavusi,
pajutus kad ji nebegali iszksti
venodu nusidejimu, gatvoje
saves siulymos, slapta apleidus
maža, bjauri nama, kur nakti-
mis prie smirdanzios lempos
darydamo su tokiomis pat
draugemis beprotiszkus pasi-
smaginimus ir už suteptus
bjauriomis prakaituotomis
rankomis girtu gatves žmonių
pinigus pardudavo savo mer-
gizka kuna, iszejo pati viena
kažkokio slapta jasmo veda-
ma ir net nepajuto kaip atejo
prie kapu ir pro vartus ine-
jo. Užsinojejo jai nuėiti pas
motutes kapa, tenai gale kapu
kurio ji jau seniai nelanke tik
kol dar buvo nepažinusi pasau-
lio dažnai ateidavo prie jo pa-
simelsti.

Pasiklause valandele tamsoj,
bet senasis kapsargis, matyt,
kietai miegojo, ir nieko neju-
to.

Pastovėjo, vel iszlengva to-
lians nuėjo ir jos žingsniai ve-
jas užslepe. Isz abiejų keliukų
pusiu tamsoj sziksze krumai
ir tyliai skambejo ir akmeni-
nus kryžius bletiniai vainikai.
Baisu buvo, rodos baisesiausias
baidykles tykojo ja pagriebti,
jos, rodos, tyliai juokesi ir ezy-
pe.

Tai vejas blaszkės po kru-
mus, kryžius ir tvoreles ir
eziauzinejo szlapias takelius.
Priebe greitai maža kapu ko-
plytele, kurios pastogės szvilpė
niuniavo slaptin-
gajai vejas ir
pasuko in kaire jausdama ta-
keli kojomis.

Nors ir senai jau nebelanke
savo motutes kape, bet dabar
ji tiesiog atejo nežiurint in
tamsuma, kurioj baltas, akme-
ninis kryžius, gerai insižiure-
jus, iszrodo pilkas szszelis; at-
sirene in szlapią, szaltą, gele-
žinę tvorele ir prisiglaudus
prie jos sustojo. Szirdis smar-
kiaai plake, smilkinyse, musze,
o ausyse lyg szimtai garsu epy-
pe, skambejo, bet ji buvo rami,
negadino jos aplinkiniai szla-
meimai, ji jaute turinti galin-
ga užtareja, kryžius ant moti-
nos kape jai buvo toks malo-

nus ir ji pajuto giliai szirdyje
kad ji kada tai tikejo, o gal da-
bartiki, tik to negalejo sau už-
tikrinti, nes pražudytos jau-
nystes ir mergiszkos nekalty-
bes sunkus vaidas, lyg kokiai
kosmaras stovėjo jos galvoje.

Sukilo jos galvoj atsimini-
mai jaunųjų dienų ir ji lyg ko-
kia meilia sziluma pajuto ir at-
siklaupė prie geležinės tvoreles
o naktis ir vejo kaukimas isz-
nyko jos vaidentuvei — ji pa-
mate save jaunute mergiszeia
pas gerai motinule, graziame
rumo begyvenanzia, po graži-
pauka belakstanzia... O kaip
grazus tas laikas!...

Ir ji nieko blogo nemato, gy-
vena viskuo aprūpinta nes mo-
tinele turtinga, ir nepažin-
ta kitiokio pasaulio, nežino kas
dedasi už tu augstųjų parko
sienų. Ir didelis noras gyve-
nimo szirdyje anga, siela vylio-
ja dailius vaizdai gamtoje ir
prakilus siekimai. Jauziasi
laimingi buti... Svajonėmis ir
groze minta...

Iszanga in dilede, grakszeia
mergina su szviesiomis akimis,
kurios gyvenimo troszkiniu
spindi po platu dangu skraido,
gyvumo užsalanczioms sie-
loms pridoda. Vis dar kaip
maža mergiszeia linksmu
skraido po žolynas, skina gra-
žius, kvepianzias geles ir in
szviesius plaukus kaiszioja
pauksteliais ir plasztakelėmis
gerėjus, nejauezia szirduje
bjauriu svietiszkui geiduliui, ji
nekalta. O kaip laimingi tie
laikai, kad laimes atspindziai
visur buvo matomi, kad pe-
diena nuvargus ant gryno ord-
sodne vakare krisdavo in pata-
la saldusmiego apgaleta ir
mato puikius sapnus.

Ir teip teses jaunystes gra-
žiosios dienos vis palikdamos
malonių inspuzdijų ir atsimini-
mų, vis pripildydamos jaun-
iausminga siela didesniu ir di-
lesniu gyvenimo troszkiniu
tik neigai... Viskas pasaulyje
baigiasi, audra nugali graziu-
sia giedra ir juodas nusimin-
mas nugalai linksmuma; kelezia-
si pasaulis jau nuo senu-seno-
ves. Taip jau žmonijai isz-
augsto, turbūt, lemta.

Pažinista ji nekaltoji pauks-
tyte, viena veida, kuris isz pir-
mo kartos induma in szirdi in-
diegia, spiria siekti prie jo. Ji
nakteles nebeiszmiega, vis
karsztis jaunais krutis degina,
o žibanezioms kokia tai ugnim-
akys vis neduoda ramumo, ne-
supranta, pauksztele kad tai
jauna meile iszleido jos sielo-
diegus...

Kasdiena vis jauziasi nera-
menne, bijo kad kas neiszkty-
neuztikti sau stengiasis pakelti
dvasia per malda, bet jauna ne-
rami dvasia negali nurimti...
Tas žmogus, kurio veida ji pa-
žino, iszrodo teip artimas, kad
norisi vis areziau prie jo buti,
girdeti jo balsa, sutikti akimis
ir jauti ugni nuo jo rankos
paspaudimo besisveikinant ar
ba jam jos varda paminint.

Jauziasi kad kažkas traukia
prie jo, bet neiszdrysta prie jo
prieti, prisibijos sažines "gal
tai" nuodeme!" galvoja, bet
szirdis dega ir gana...

Viena karta jos numuose di-
delis bulius esti. Daug viso-
kin žmonių sukinejasi puikiau-
siai iszsredziusiu malonios kal-
bos visur skamba, muzika plaukia
lyg kokio angelo giesme, žave-
ja sielas, koks tai keistas svai-
gulyse meiliai apima galva.

Ji dar pirma karta tiek viso-
kin žmonių mato, tiek kalbu
girdi ir tik stebesi ir jauzija
kokai tai malonu neramuma,
stenges užmirszi tarp viso to
sukurio, buti pagauta szvel-
niais muzikos sparnais ir nu-
nesza in berybes kur idealai
gyvena.

Kažkodėl jai prieszingai at-
rodo kad merginos, visai isz-
sirede, atsidangste / kalbus
vaikszeioja, jos szirdis jau-
ezia kad tai negerai, nes pikti-
na akis. Bet ji nenori buti
kitiems prieszinga, ir nieko ne-
sako, "gal teip isztikro ge-
rijans ir grazius yra, kad toip
visi daro!" — pagalvoja. Ir

dailiu-ponezieju kalbos iszrodo
jai teip prieszingos, ji jauzija
kad ja zodziai melu priminke,
jauziodama ja ir iszeina isz ba-
lians in parka sau viena pasi-
vaiksztinti nuo kalbu ir muzi-
kos svaiigilio atsigauti. At-
siseda ant suolelio tarp alyvu-
krumu priesz Veneros baltu-
stovyla ir stengesi nekalbėti
muzikos ir garsu, kurie plau-
kia nuo dvoro puses. Ji jau-
eziasi teip visu atitolinta jog in
jos mama dabar neturi laiko
su ja kalbėti, ji užimta meiliu
svaezin vaizniu.

O, kaip visi tie iszsirede po-
naieziai ir panos iszrodo jai
niekszingi, jog jie nedorai el-
gesi statydami savo kuno gra-
ziuna ir kalbas kad tik privi-
liojus vienas kita. Ji jauzija
kad privilegijoms yra negeras
bjaurus daiktas, bet tikrai jo
nesupranta ir dziaugiasi tuomi.
Tik stiai... tas veidas, kuris ji
naktimis nedave ramiai miego-
ti! Jis priejo prie jos meiliai,
uandagiai paprasze atsisesti
szale leidimo ir su dideliu jau-
smu eme jos atspirzineti kad
sutrunkdes ja, bet jis praszosi
dovanoti jam tai, nes ir jis ne-
galis pakesti balians atnoster-
is ir pamates kad ji iszejo,
pasekes paskui, nes nunes kad
ji nesupyks ant jo, kad jis ja
užkalbis. Ji jauziasi kad
tas tai galingo anga jo szirdi-
je del jos. Jis pagriebe jos
ranka, labai suspaudžia ja ir
in akis žiuredamas ima karsz-
tai karsztai pasakoti tai, kaip
jis nerandas ramumo niekur
uo tos valandos, kuomet ja
pirma karta pamates po soda
neizdziauezia, kaip jis jos
namos užkviestas in sveezion
juves, kaip jis užsidedes kokiu
ai karszeiu, kad ji motinos
paszaukta in kambari lyg ant
zejyra sparnu inejo ir ant mo-
tinos zodziu jam rankute pa-
lave ir akis nuleido; jis tuo-
met iszkarto pajutes kad tai
yra jo tiekios sunkiu svajonių
ir malonių troszkiniu, tikslas,
jo sielos idealas. Jis parva-
ziaves namon nebegalejes nak-
tis ramiai užmirti, nes jos
lailus paveiklas vis akys sto-
vejes. Ir su kokiu dziaugsmu
jis sutikes jos motinos pakvie-
dama ant dabartinio balians
nes žinojo, kad ji jo svajonių
ir troszkiniu esybes bus tenai
O ant balians kaip jis gaudes
jos žvilgsnius, kaip sekės jos
indesius kurie jam szirdi links-
mine, o kaip jam norejosi pae-
nus ja už rankos iszvesti nuo
tu bjauriu žmonių kur nors
vienas ant vieno ir daug, daug
ko pripasakoti, visus szirdies
jausmus szreiksztiti.

Ir jis dar karta praszosi do-
vanojimo kad jis ja pasekes ir
labar kalbina; tuomi ji sutei-
kianti jam dideli dziaugsmą,
kad jo kalbos klauso ir nes-
szalina nuo jo. Jis insileidžia
in karsztas kalbas, desto pa-
saulio veidmaniszkuma jai ple-
szia jai prakilus, augsto gy-
venimo vaizdus ir ji klauso jo
kiekvieno zodzio, žiuri in jo ži-
banezių akis, jauzija jo karsz-
ta ranka meiliai spaudzianzia
jos in jauzija kad jo zodziai
lyg kokis gyvybes vanduo lie-
jasi isz jo sielos giluma, jo
akys neleidžia jam abejoti apie
ji ir ji svaigsta nuo malonaus
jausmo, kuris ja apima ir pas-
paudžia nejuoziomis jam ran-
ka sutikdama teip pat spuste-
lejima isz jo puses.

Ji daro tai pati nežinodama
kokios gali buti to pasekmes,
bet isz jo veido matytis kad jis
ja spustelejima už ka tai pri-
ima, kad tuojuas ima artintis
prie jos veido ir ranka labiau-
spausti.

Ji nejauezia nieko, tik ji pri-
siglaudusi arti, arti jos ir ma-
lonu palytejima lupu, kuris
žalbiais muelina per visa kuna.

Ji nežino ka tai reiskia, tik
mato kad jis kaskart vis la-
biaus užsideda. Ji paszoksta
praktaito iszpilta ir atemus nuo
kuktos kasas nori prasiszalinti
užmirszdama ji, bet jis nepa-
leidžia jos rankos ir vadina in
sodno gelme pavaisztineti. Ji
teip pat nieko nesupraddama
ir užmirszusi apie jo meiluma

ir lupu palytejima, cina kartu
su juo, nes žino kad sodne vis
ramiau, negu dvoro, kur dabar
pats sujūdimas, kaip isz garsu
girdisi. Sustoja jis tarp di-
deliu krumu ant gražios pieve-
les ir rodo graziuna sodno ir
geles renka ir jai paduoda. Su-
seda. Jis vis artimesniu dar-
ties jai ir pats dangius drasu-
mo ingauna. Kalbomis žvaia,
žvilgsniu degina, ji tik klauso
rami nieko nentsako. Maloni
ja kalba sužvaveja ja kartu su
pauksztolio giesme eziapt kru-
muose ir ji vel svaigsta ir akis
užmerkia...

Pajunta jo lupas prie savo,
dar nori pusiprieszinti, bet ne-
beinsztengia ir tik jauzija kad
jis ja laiko jau glebyj ir bu-
eziauja, bueziauja...

Paszoksta viena ir stengesi
atsiminti kas ja ezionai atva-
dino, kaip ji ezionai užmigo.
Atmena paskui lyg per sapna
butu tai buve, kad prie jos bu-
vo kas tai ir ilgai kalbejo, tik
ka ji nebeatmena.

Pamaczius ezia pat iszblasz-
kytas geles ir prisimena kad
tai jis, kur su ja kalbejo, jas
skyne ir jai dave, paskui pas-
kui... ji nieko nebeatsimena.

Dvare atranda didziausi in-
sismagijuma; muzika griežia
valsa, daugybe poru szoka, ki-
ti kalbasi vaikszeiojanti po
ranka arba susede ir vyini be-
sivaizziauant. Icinant in kam-
bari ji pamate kaip kaž-koks
žmogus susedes rate tarpe po-
nu, greitai atsikele ir atsipra-
szes su kokia tai pana iszejo in
kita kambari. Suprato ji ko-
del tas žmogus teip greitai pra-
siszalino nuo jos ir atsimine
visa kas buvo, pajuto kokiam
padejime ji paliko...

Skausmo galinga lauga isz-
karto užliejo jos szirdi ir ji
nusilpnėjus vos neiszvarto, bet
susilaikius iszbejo begte isz-
szoku kamzaro in savo kam-
bari ir insikniupus in pagal-
vi eme galiai galiai verkti. Ji
negalejo sau insivaizdinti to-
kiu nelaimis in kuria ji in-
inpuole, ji atjaute savo mer-
gizka szirdzia / visa bailsuna
to padejimo in kuri ja piktas
žmogus instume, jos szirdis
plyszo isz skausmo, o aszaros
degindamos sknostus dide-
lais laszais veržesi isz akin.

Nors ji pirma gesuprato to
kaip žmones gali nupulti dya-
sioje, bet dabar aizskiai pama-
te kad likimas žmones valdo ir
priverzia juos neteip daryti
kaip noretu. Ji giliausiai at-
jaute savo verkminga padeji-
ma ir jautesi praradus mer-
gizka dora ir troszkina gy-
venti, net bails mintis nusizu-
dyti buvo atejus in galva, tik
ji pajutojo takas aname pasau-
lyje gali buti ir nedryso ant
saves uždėti rankos, ji jaute
kuno szventuma ir tikejo in
Dieva ir in pomirtini gyveni-
ma, nors dabar per savo nesu-
pratima buvo prasikaltus.

Iszlejus aszuri klama ji pa-
juto lyg koki meilu palengvi-
nima ir vilties spinduleis blik-
sztelejo jos mintij. "Gal jis
jos nenori apieisti, gal ir nen-
orejo to su ja padaryti, tik jau-
nystes savo nesulaikė" — pa-
galvojo ji aszaras szluostyda-
ma.

Bet ne, ne, kodel jis nuo jos
slepesi? Jis ja tik iszniekino ir
nehenori daugiaus jos ne ma-
tyti.

O jus žmones, žmones, kaip
tai žudote savo piktumu vis-
ka kas prakiliu, gražu, ar jus
sazines gniauzimo ir nejaui-
eziat? Nuskinant puikiasias
geles pamnye in purvus try-
piat!...

Szaltas vejas pute ta nakti
kaip ji aploido savo motinos
dvare nebegaledama daugiaus
gyventi jame, kur kiekviena
gelele ir plasztakele, rodos,
prikalziojo jai jos nupuolima.
Ji iszbliszko veidu, niekas jos
nebolinkemo, o motute tai
patebejo, bet nieko nekalusi-
nejo, jos motinos szirdis nen-
orejo matyti vaiko užgauto sa-
vo vaiko zodziai.

Ji nenoredama kad motina
kuomet paminteti apie ja ir
iszsaiskinti jos nupuolimas isz-

bego slapta isz dvoro ir neži-
nodama nekur eiti iszejo dide-
liu keliu, kurio tikejosi in ko-
koki miesta ineiti.

Po keliu vargo nakeziu ir
dienu ji pasikele miesta ir pas-
tojo pas koki tai augsta pona-
už tarnaitę kad mereiketu gat-
vę isz bado mirti.

Sunku buvo iszkarto tokip-
me padejimo atsiduras, bet ji
stengesi darbu save užgand-
dyti ir mirszt praeti. Vargo ji
ilga ilga laika batarinajant,
tik už kiek laiko pasijuto ne-
laimes vaissus pasirodant, po
jos szirdzia eme keruti sutve-
rimas, kurio ji lauke, bet karta
ir žmonių bijojosi.

Pagimde ji maža roksneli ir
nieko nelaukus norejo ji auži-
dyti, bet motinos szirdis nega-
lejo to prileisti ir ji nutare tie-
siog ponai visa savo nelaimę
iszpasakoti ir praszti pagal-
dyti, bet nedaryti antros. Dar
sunkesnes už pirma nuodemei.

Ant ryto ponas dažinomes apie
jos nelaimę iszvarė tuojuas isz
savo namu uenoredamas jos
kalbos ir praszimu ne iszto-
klausyti. Ji iszejo in gatve
su koliais mažais pinigeliais
kiszenei ir su mažu, reksneliu
ant ranku. Gedos ji negalejo
ne iszlaikyti, jai rodei kad visi
žino apie jos nelaimę ir juokesi
vis jos kelias dienas badavo
vien tik delto kad neiszdryso
su vaikeliu ant ranku ineiti in
krautuve nusipirkti duonos.

Nakti ejo nakvoti in mieste
parka, kur iszauksto gerai už-
sislepdavo kad sargas neisza-
rytu. O, kaip sunkios buvo tos
valandos kaip ji neturedama
kur galves priglausti turejo
slapstytis ir badu mirti, jos ku-
dikelis vis reke ir isz visos jie-
gos stengesi iszgauti nors lu-
szeli pieno isz jos isdziauyusiu
krauziu, bet ji pati bada kente
ir krutys nieko neiszdave. Var-
go ji visu apleista su mažu ku-
dikeliu be pastoges ir duonos
kasnio. Viena nakti ji ant
ranku numarino savo kukdiki
kuris isz bado turejo mirti.

Kaip skaudejo motinos szirdis
matant savo akimis mirsztanti
vaika, del kurio ji negali gyve-
nimo duoti, nes pati visu at-
stumta. Galios aszaros slo-
pino ja kaip mažutis nusibaig-
ant jos ranku, szirdis plyszo
isz didelio gulesezio, bet apri-
mo apgalvojus kokia butu bu-
vus vaikelio ateitis tokiu moti-
na turint.

Negyva kunai ji pabuezia-
vus padejo ant suolelio kur
daugiaus žmonių vaiksztoma
ir pati likimo iszjuokta su už-
muszta viltimi ir szirdies
skausmus iszejo isz sodno in
mieta kur kugzdejo, slankiojo
gatvėmis dideles žmonių mi-
nions.

Ji ejo galva zemyn nuleidus,
bijodama kad nestiktų kokio
pažinstamo, kurie lankesi pas
jos motina. Jos nuvargusi
iszvaizda visus priversdavo
nusistebeti ir ja lydedavo kiti
ilgus žvilgsniais. Dauzisi ji
kelias dienas be jokio tikslo
gatvenis ir nebeturedama ne-
skatiko kiszenei tolimesniajam
pragyvenimui slankiojo lyg
kokis szszelis pati saves nesi-
jausdama.

Karta sedgejo ji miesto parke
užsimaszeiusi ir pajuto kad
prie jos prisedo koks tai žmo-
gus. Ji atsiskius pažiurejo,
o jis eme ja kalbinti ir klausie-
neti.

Mane jau kad bus kokia pu-
gelba radus, bet tas žmogus
kalbejo tik savo reikalui ir in
jos rankas inspaunde popierini
piniga, norejo vestis ja su sa-
vimi. Ji numete pinigą ir pa-
bego nuo jo.

O, jog ji ant tiek dar nera
nupuolus kad save už duonos
kasni parduot!... Ji nenore-
jo sutikti su to žmogaus roka-
lavimu, nes nuodeme nors ne-
beluvo jai teip bails, bet atro-
delabai bjauri.

Slankioje be žado ir bijojo
žmogų sutikti.

Bet dvasia pasijuto silpna
kad neleistų jai visiskai nu-
pulti ir ji jau nekarta eme pi-
nigus isz vyriszku rankų už
juos pirkti duonos. Isz pra-

dzios buvo skaudu szirdziai,
bet paskui sugyvuilejimas vis-
ka iszlengva nuelpimo ir ji
jau stengesi surasti smagumo
savo nuodemei. Ir doros su-
pratimas isznyko jos sieloj ir
meile prie žmonių isznyko, net
motinos savo nebenorejo pris-
iminti, tik iszgirdo karta kad ji
mirus, mate laidotuves, bet ne-
ejo ant kapu kad szirdies
skausmo nentgaivinusios vis
tiok jaute, tik uplinkybiu pri-
spausta, o szirdis dar jautri
krutineje. Paskian kelis kar-
tus buvo nuejus ant kapu ir
suvado baltą kryžiu su parazu-
jos matutes vardo, bet vel tuo-
juas bego atgal, nes jaute kad
szirdis ima labai skaudeti, o
nupuolimas visoj savo baise-
nybei stoji priez akis.

Pažino jau gerai žmonių
bjaurius palinkimus ir nebesi-
tkedama isz ju dvasines para-
mos atsidave savo amalui. Ji
turyjo parsiduoti visokiems
valkatoms kurie juokesi isz jos
vis parodydami jos nupuolima,
nebuvo laiko kad pagalvoti
apie ka kita, kad girtu bego-
diszkos dainos skambejo diena
ir nakti szoko vedorus szokius,
nedorai elgesi ir kabejo su ja
ir jos tokliomis pat draugomis
ir jos kad užmirsztit tarnavo
vaktatu geiduliams. O bjaurus
gyvenimas, lyg pragare!

Pažino jau gerai žmonių
bjaurius palinkimus ir nebesi-
tkedama isz ju dvasines para-
mos atsidave savo amalui. Ji
turyjo parsiduoti visokiems
valkatoms kurie juokesi isz jos
vis parodydami jos nupuolima,
nebuvo laiko kad pagalvoti
apie ka kita, kad girtu bego-
diszkos dainos skambejo diena
ir nakti szoko vedorus szokius,
nedorai elgesi ir kabejo su ja
ir jos tokliomis pat draugomis
ir jos kad užmirsztit tarnavo
vaktatu geiduliams. O bjaurus
gyvenimas, lyg pragare!

Pažino jau gerai žmonių
bjaurius palinkimus ir nebesi-
tkedama isz ju dvasines para-
mos atsidave savo amalui. Ji
turyjo parsiduoti visokiems
valkatoms kurie juokesi isz jos
vis parodydami jos nupuolima,
nebuvo laiko kad pagalvoti
apie ka kita, kad girtu bego-
diszkos dainos skambejo diena
ir nakti szoko vedorus szokius,
nedorai elgesi ir kabejo su ja
ir jos tokliomis pat draugomis
ir jos kad užmirsztit tarnavo
vaktatu geiduliams. O bjaurus
gyvenimas, lyg pragare!

Pažino jau gerai žmonių
bjaurius palinkimus ir nebesi-
tkedama isz ju dvasines para-
mos atsidave savo amalui. Ji
turyjo parsiduoti visokiems
valkatoms kurie juokesi isz jos
vis parodydami jos nupuolima,
nebuvo laiko kad pagalvoti
apie ka kita, kad girtu bego-
diszkos dainos skambejo diena
ir nakti szoko vedorus szokius,
nedorai elgesi ir kabejo su ja
ir jos tokliomis pat draugomis
ir jos kad užmirsztit tarnavo
vaktatu geiduliams. O bjaurus
gyvenimas, lyg pragare!

Pažino jau gerai žmonių
bjaurius palinkimus ir nebesi-
tkedama isz ju dvasines para-
mos atsidave savo amalui. Ji
turyjo parsiduoti visokiems
valkatoms kurie juokesi isz jos
vis parodydami jos nupuolima,
nebuvo laiko kad pagalvoti
apie ka kita, kad girtu bego-
diszkos dainos skambejo diena
ir nakti szoko vedorus szokius,
nedorai elgesi ir kabejo su ja
ir jos tokliomis pat draugomis
ir jos kad užmirsztit tarnavo
vaktatu geiduliams. O bjaurus
gyvenimas, lyg pragare!

Pažino jau gerai žmonių
bjaurius palinkimus ir nebesi-
tkedama isz ju dvasines para-
mos atsidave savo amalui. Ji
turyjo parsiduoti visokiems
valkatoms kurie juokesi isz jos
vis parodydami jos nupuolima,
nebuvo laiko kad pagalvoti
apie ka kita, kad girtu bego-
diszkos dainos skambejo diena
ir nakti szoko vedorus szokius,
nedorai elgesi ir kabejo su ja
ir jos tokliomis pat draugomis
ir jos kad užmirsztit tarnavo
vaktatu geiduliams. O bjaurus
gyvenimas, lyg pragare!

Pažino jau gerai žmonių
bjaurius palinkimus ir nebesi-
tkedama isz ju dvasines para-
mos atsidave savo amalui. Ji
turyjo parsiduoti visokiems
valkatoms kurie juokesi isz jos
vis parodydami jos nupuolima,
nebuvo laiko kad pagalvoti
apie ka kita, kad girtu bego-
diszkos dainos skambejo diena
ir nakti szoko vedorus szokius,
nedorai elgesi ir kabejo su ja
ir jos tokliomis pat draugomis
ir jos kad užmirsztit tarnavo
vaktatu geiduliams. O bjaurus
gyvenimas, lyg pragare!

Pažino jau gerai žmonių
bjaurius palinkimus ir nebesi-
tkedama isz ju dvasines para-
mos atsidave savo amalui. Ji
turyjo parsiduoti visokiems
valkatoms kurie juokesi isz jos
vis parodydami jos nupuolima,
nebuvo laiko kad pagalvoti
apie ka kita, kad girtu bego-
diszkos dainos skambejo diena
ir nakti szoko vedorus szokius,
nedorai elgesi ir kabejo su ja
ir jos tokliomis pat draugomis
ir jos kad užmirsztit tarnavo
vaktatu geiduliams. O bjaurus
gyvenimas, lyg pragare!

Pažino jau gerai žmonių
bjaurius palinkimus ir nebesi-
tkedama isz ju dvasines para-
mos atsidave savo amalui. Ji
turyjo parsiduoti visokiems
valkatoms kurie juokesi isz jos
vis parodydami jos nupuolima,
nebuvo laiko kad pagalvoti
apie ka kita, kad girtu bego-
diszkos dainos skambejo diena
ir nakti szoko vedorus szokius,
nedorai elgesi ir kabejo su ja
ir jos tokliomis pat draugomis
ir jos kad užmirsztit tarnavo
vaktatu geiduliams. O bjaurus
gyvenimas, lyg pragare!

Pažino jau gerai žmonių
bjaurius palinkimus ir nebesi-
tkedama isz ju dvasines para-
mos atsidave savo amalui. Ji
turyjo parsiduoti visokiems
valkatoms kurie juokesi isz jos
vis parodydami jos nupuolima,
nebuvo laiko kad pagalvoti
apie ka kita, kad girtu bego-
diszkos dainos skambejo diena
ir nakti szoko vedorus szokius,
nedorai elgesi ir kabejo su ja
ir jos tokliomis pat draugomis
ir jos kad užmirsztit tarnavo
vaktatu geiduliams. O bjaurus
gyvenimas, lyg pragare!

Pažino jau gerai žmonių
bjaurius palinkimus ir nebesi-
tkedama isz ju dvasines para-
mos atsidave savo amalui. Ji
turyjo parsiduoti visokiems
valkatoms kurie juokesi isz jos
vis parodydami jos nupuolima,
nebuvo laiko kad pagalvoti
apie ka kita, kad girtu bego-
diszkos dainos skambejo diena
ir nakti szoko vedorus szokius,
nedorai elgesi ir kabejo su ja
ir jos tokliomis pat draugomis
ir jos kad užmirsztit tarnavo
vaktatu geiduliams. O bjaurus
gyvenimas, lyg pragare!

Pažino jau gerai žmonių
bjaurius palinkimus ir nebesi-
tkedama isz ju dvasines para-
mos atsidave savo amalui. Ji
turyjo parsiduoti visokiems
valkatoms kurie juokesi isz jos
vis parodydami jos nupuolima,
nebuvo laiko kad pagalvoti
apie ka kita, kad girtu bego-
diszkos dainos skambejo diena
ir nakti szoko vedorus szokius,
nedorai elgesi ir kabejo su ja
ir jos tokliomis pat draugomis
ir jos kad užmirsztit tarnavo

Tvirciausia Lietuviszka BANKA

Didele kaucija sudeta Valstijos Banko Departamente. Esu po priežiūra Valstijos, taip kad pinigai sudeti mano bankoje negali prazuti. Prilimu pinigais saugiam palaikimui. Slunczlu pinigais in visas dalis svieto, pagal dienos kursa. Parduodu laivakortes kompaniju nustatytams kainoms. Parupinu pasportus keliaujantiems in Lietuva. Viskas daroma teisingai, greitai ir pigiai. Rasykite apie kainas o gausite teisinga atsakima. Adresavokite:

V. Lapinskas
601 W. Mahanoy Ave.
Mahanoy City, Pa.



Capital Stock \$125,000.00
Surplus & Profits \$160,000.00

Mokamo antra procenta ant sudetu pinigų. Procenta pridam prie juo pinigų 1-ma diena Sausio ir Liepos menesuo, nepaisant ar atnesat parodyti knyguje ar ne.

Mes norim kad ir jus turumot reikala su musu Banka nepaisant ar mažas ar didelis Bankas adaras nuo 9 val. ryte lig 3 val. popiet. Subatomis 9 rytu lig 12 val.

H. BALL, Prezidentas
F. J. NOONAN, Vice-Pres.
J. E. FERGUSON, Kasierius.

LIETUVISZKAS GRABORIUS
A. J. SAKALAUCKAS.
801 E. Pine St. Mahanoy City, Pa.

DAKTARAS W. BURKE
LIETUVIS
418 W. Market St. Pottsville

Su visoms ilgoms priima, nuo valandos iki 10 valanda is ryto, 1 iki 3 val popiet. 6 iki 8 vakare.

Naujas Lietuviszkas Graborius
KAZIS REKLATIS.
516 W. Spruce St. Mahanoy City

Daktaras Juozas J. Austra
LIETUVIS
Buvusis Daktaras Karumeneje.
GYDO VISOKIAS LIGAS

Prilima ilgoms lig 10 valanda ryto. 12 lig 2 popiet. 6 lig 9 vakare. Telefonas—Bell 559 R.
113 E. Coal St. Shenandoah

Merginu balberu szapas. Ulojos prekes tikrai. Praszom. Teipgi ismokiname vyrus ir merginas balberiauti. Neuzmirszkite numaro. Netoli Union R. R. stacijas.

N. Nossokoffs,
1202 Penn Ave. Pittsburg, Pa.

STASYS JUODSNUKIS
LIETUVISZKAS KRAUCZIUS

Silva visokius stutus ir overkotas pagal naujausla mada. Turu visoki nauju sempeliu ir yra isz ko pasirinkti. Teipgi talso, iszvalo ir iszprosinu vyru ir moteru rubus. Darbas yra geras ir uzikrintas Prekes prieinamos.

102 E. Centre St.
Shenandoah, Pa.

GEORGES

Namu darbo "Ice Cream's"

Galima gauti sziuos vietuose:
No. 317 W. Centre St.
No. 218 W. Spruce St.
No. 920 E. Centre St.
No. 728 E. Pine St.

Pirkite kendes ant kaledu pas Georges'. Graziai sudeti baksukuose po 60c ir 50c. Pristato "Ice Cream'a" del visoki pareikalavimu. "Brick Ice Cream's" po 80c kvorta, \$2.80 uz gorcziu.

HARRY GEORGES
24 W. Center St. Mahanoy City, Pa.

Zinios Vietines



Linksmu
Kaledu

— Petnicioje Adomo ir Jevos.

— Subatoje Kaledos.

— Visiems Mahanoje- eziamis veliname linksmu szvencziu ir kad Dievas uzlai- kytu visus sveikatoje, pravl- gintu amzi ir gyventu sutiki- me.

— Badai panedelijs kasik- los ketina nedirbti, nes kiti da szvens Kaledas.

— Nesziotojai laikraszcio "Saules" nesziuos kalendorius del skaitytoju petnyzioje. Kaip anais metais, taip ir szim- met, neuzmirszkite apdovano- pinigia dovaneila neszioto- ju. Juk zinote, jog jum atnesza laikraszi in namus, ar tai lije ar sniegti. Nebunant patiems namie palikite dovanele del gaspadines, kuri dovanele in- teiks vaikams. — Isz laik de- kavojame uz atminti del vaiku.

— Tik asztuonios dienos lyg Nauju Metu. Baigesi senu- kas metas, lai uzsihaige ir mu- su vargai, o bukime tosios vil- ties, jog su atejimu kito meto padejimas pasigerins ir vela viskas bus gerai.

— Pirkite kaledu dovanas "Art Shop'e." Rasite visokiu dovanu del visos szeiminos. Teipgi gausite gyvu kvietku del Kaledu. Jennie Refowicz, 129 W. Centre St. (t. f.)

— Pas ziegorninka J. Stan- kevieziu, geriausia gausite pirkti visokiu dovanu ant ka- ledu. Visokiu aukiniu ir si- dabrinu laikrodeliu vyrams, moterems ir vaikams. Auk- siniu daigtu kaip to ziedu, spilku, lengingeliu, ir t. t. Teip- gi uzlaiko visokiu apsiavimu ir pirkdami pas jin suzedinsi- te pinig. Visiems kostume- riams duosiu puiku kalendo- riu. 305 W. Centre St. (t. f.)

SPECIALISTAI LANKYS DZIOVININKU LIGONI- NES.

Washington. — Gydytojas Generalas H. S. Cumming, Su- vienytu Valstiju Vieszosios Sveikatos Patarnavimo Vede- jas yra pasiryzes kad koznas isz dabartiniu 15,000 dziovi- ninku kurie randasi Vieszosios Sveikatos ligoninese bus kuo tinkamiause priziuromas ir jiems suteikta geriausias pa- tarnavimas kaip galint. Idant tas butu iszpildyta ir tinkamai atlikta jissai pakviete zymia- sius gydytojus Suvienytose Valstijose, neturtinezius nieko bendro su Vieszosios Sveika- tos Instagomis, idant jie lan- kydami sziuos dziovininkus netik ka pagelja jiems suteiks, bet ir tame ras progą patiems gydytojams lavintis isz paty- rimu.

Tulas Dr. David Lyman isz Wallingford Conn., Victor Cul- len Maryland Valstijos ir Dr. Martin E. Sloan isz Towson Md., paskirti rytinese valsti- jose. Dr. George Palmer, Springfield Ohio, vidurinese valstijose, ir Dr. Henry Hoag- land ir keleta kitu pasiizymeju- siu gydytoju pietinese valsti- jose. Koznas gydytojas per dvi savaites uziims pastariai uzduotim.

ANT PARDAVIMO.

Biznavas namas, 901 ir 903 E. Centre St. Mahanoy City, Pa. Atnesza \$1200 in metus. Parsiduoda isz priezasties kad locnininkas apleidzia bizni. Ge- ras investmentas. Atsiszau- kite ant virsz paduoto adreso. (D. 21)

Airiszinis kareivis.



Sztai paveiksas Airiszinio kareivio, priesz kuriuos tenai- tini gyventojai turi tokia nea- pikanta, nes tieji kareiviai de- gina zmoniu turtus ir zudina gyventojus uz maziausi prasi- kaltima.

Isz Lietuviszku kaimelu

Nanty Glo, Pa. — Kasiklos ezionais dirba gerai, o darba ne sunku yra aplaityti. Lietu- viu randasi pusetinas burelis, bet randasi visokiu nuomoniu. Ne senei buvo rinkimas auku del suszelpimo Lietuvos, tai rinkiniai prisiklause visokiu nieku nuo nekuriu zmoniu, bet auku surinkta \$107,50 kuriuos nusiunsta del Lietuvos Mistjos. Oras grazus, norints truputi ir pasnigo. Nekuriu musu mo- teresle pradejo izdykt, o ne ku- rios neziuo kaip susivaldyt sa- vo lieziuvius ant susirinkimu. Baltruviene pamokys jaises mandagumu.

Cumbola, Pa. — Decemberio 14 diena, Silver Creek kasiklo- sia, likos uzmusztas Juozas Kasperavicius, 37 metu am- ziaus. Velionis paejo isz Su- valku redybos, Kalvarijos Ap- kriezio, Rudaminos vals. Ki- bastu kaimo, paliko dideliam nuliudime paczia Magdalen, du vaikus ir brolius Kazimiera ir Antana. Laidotuves atsi- buvo praeita subata, su pamal- doms Saldz. Szirdies J. Bazny- czioje o pamaldas laike kuni- gai Mozuras ir Dumezius. Lai- dotuvems uzieme A. Zelonis isz N. Philadelphiajos.

Chicago, Ill. — Baisi nelai- me patiko lietuvi Kazimiera Katiliu. Dirbo American Bridge Co. iszdirbystej. 3 d. Gruodzio sutryne abi rankas taip, kad turejo jas nupjauti. Katilius dirbo prie "role" ma- szinos, kuri ir pagavo abi ran- kas. Katilius yra vedes ir tu- ri 3 vaikus. Tai yra tokis re- giny, kad baisu net insivaiz- dinti, kas lieka daryti szeimy- nai ir jam pacziai be abieju ranku? American Bridge Co. zmones labai isznaudojami. Dirba po 10 val. in diena; dar- bas sunkus ir pavojingas, o mokeskis labai menka. Pap- rstam darbininkui moka 46c. in val. patyres darbininkas, kuris dirba prie maszinu, gau- na nuo 53 iki 55 centu uz val. Minimoj kompanijoje daugia- sia dirba meksikieciai ir lie- tuviai.

MUZIKOS MYLETOJAMS.

Ka tik iszejo isz spaudos nauji ve- kajai, Gaidos su zodziai del Piano:
1. Lietuva Brangi.
2. Kas Nuramys-man Szirdole.
3. Pas Darzeli Trys Morgelen.
4. Esu ant Szio Svieto.
5. Gana Broliai Mums Mlogoti.
6. Sudiev Gimtine.
7. Kas man darbo.
8. Laiszkas pas Tovele.
9. O Lietuva Nemylieta.
10. Val Kalba Zada.
11. Suskintas Kylietkalis.
Preke po 50c. uz kiekviena. Sluskite pinigais registruotam laiszke ar per Money Order, stempu neprimu J. A. ZEMATTIS, Iszleistojas.
315 S. West St. Shenandoah, Pa.

LIETUVIAI KATALIKAI AMERIKOJE TURI KAI- KURIUOS NEGERUS KALEDU PAPRO- CZIUS.

Kaip pas kuriuos lietuvius Amerikoje (zinoma ne visur taip) tai yra uzsigeidimas, kad nors lasza svaigalu galetu per szvente Kaledu nugerti. Jiems taip rodosi, kad be gerimo nei szventes negaletu buti. Viska mestu in szali ir sumyti, bile gauti iszgerti. Mat sulyg ju nuomones — ant to szventes. Na, o uzsigerus, dažnai prisi- eina susibarti, susivaidinti, o neretai ir apsimuszti! Labai apverktina tokiu zmoniu toji tamsi nuomone. Reiktu kiek- vienam katalikui apsimasezius jau tuos senus paprocius pa- mesti ir tobuliau, doriau szven- tes szvesti. Nebus Dievo uz- rustinimo, ir patiems bus links- miau atsiminti dorai ir pra- kilniai-blaivai szventes pra- leidus.

Pas lietuvius katalikus A- merikoje, dar vienas neseniai zinomas prisiasavintas paprotis nuo protestoni, tai jaunume- nes katalikiszkioje dorioje auk- lejimo ir szv. Kaledu namines apeigose zaidimu, su vaiku- cziais apie "Kaledu Eglaitę." Zinoma nera tai blogas daly- kas, bet visgi butu daug nau- dingiau, kad "Kaledu Eglai- te" butu redoma pilnoje pras- meje vardu Kudikelio Jezaus,

negu "Kaledu dieduko" arba "Santa Claus". Argi nebutu nadingiau, kad katalikiszki tevai savo vaikueziams eglaitę parede ir dovaneles suteiktu vardu Kudikelio Jezaus. O prie eglaites vietoj, paveiks- lo "Santa Claus," papuosztu paveiksleli arba stovykle Je- zaus... Tas jau daug vaiku- cziams priduotu supratimo apie Uzgimima Jezaus Kris- taus ir paczia prasme szv. Ka- ledu.

Jau jeigu tokis nebutas "Santa Claus" gali atneszi vaikueziams dovanu per tevų rankas ir per burnos zodzius, tai rodosi daug butu graziau ta pati daryti vade Jezaus Kudikelio.

Mano patarimas visa szir- dzia pasiulo krikscezioniu te- vams permaintyti to paproti; tai yra: in vieta "Santa Claus", aizskinti ta visa gar- be Kudikelio Jezaus uzgimuso Betlejaus staineleje. Argi jau mums saldesni protestonu pa- prociai, negu katalikiszkas vakueziu apklejimas? Dar apie to tautines lietuviu dvasios surengti iszkilmingai per apvaikszeziujima ir Kale- du szvente.

N—n.

REIKALINGA— Didella dirbtuve re- kalauja pardaveju drapanu, pancziku azlebiu, jeku ir del pardavimo mars- kinu, apatinu andaroku, tiesog in na- mus. Rasykite o gausite sempeliu dykal. Madison Mills, 503 Broadway, New York City. adv.

S. J. MOCKATTIS, Prezidentas. M. YURKANIN, Vice-Prezidentas.
VIKTORAS M. UNGURAITIS, Kasierius.

UNION BANK

100 E. Centre St. (Kampas White St.) Shenandoah, Pa.

— \$ — \$ — \$ —

VEDE BANKAVA BIZNI.

Siunczia Pinigus in Lietuva. Parduoda Szipkortes. Insziurina Namus ir Rakandus. Notariuszas Publicznas. Moka Procenta ant Sudetu Pinigu.

— \$ — \$ — \$ —

Pinigai in Lietuva Greitai ir Pigiai Nusijuncziami.

Mus tiesus susineszimas su Lietuva duoda mums gale nusijusti jus pinigus in Lietuva greitai ir kaip galint pigiausiai. Mes esame Bankieriai po kaucija, turime leidima nuo Pensylvanijos Valstijos Banku Tiesu, taip kad jus esate upsaugoti nuo visokio galimo zuvimo jus pinigu, per mus in Lietuva iszsiusti. Mus visas laikas paszvestas siuntinejimui Uzrubeziniu Pinigu ir Szipkor- eziu biznijui, ir mus vyriausias siekis yra jums intikti.

Pasportai.

Niekas negali iszvaizuoti isz szios szalies, kol neiszgaus pasporto. Mes su mielu noru pagelbesime jums iszrupinti pasporta.

Szipkortes.

Mes atstovaujame ir parduodame szipkortes ant geriau- siu Liniju, kuriu puikus laivai nuveza in prieplaukas Danzig, Hamburga, Havre ir Rotterdamu. Atsilankykite pas mus pasiteirauti placziau apie virszuje paminetus dalykus. Noriai duosime patarima DYKAI.

Bankas atidarytas dienomis ir vakarais iki 8 val.

Kokia dovana duoti?

Del daugelio zmoniu tas dalykas dabar daug jiems apeina.

Bet ezia yra geras patarimas. Duokite Szera ar du szios kompanijos. Aplaikan- tis tokia dovana, gauna procenta 4 kar- tus in metus, tokiu budu visada atmena davanotoji.

Pennsylvania Power & Light Co.

Pramone kurios reikalingumas yra pastovus.

Fill this out NOW; mail it TO-DAY

PENNSYLVANIA POWER & LIGHT CO.,
Investment Dept., 8-th & Hamilton Sts., Allentown, Pa.
I enclose \$..... in [full - part] payment for..... shares
your Preferred Stock at \$93 and dividend per share. Please make out
certificate in name of

NAME.....
ADDRESS.....
and forward to me
Address.....
Signed.....

W. TRASKAUSKAS LIETUVISZKAS GRABORIUS.



PIRMUTINIS LIETUVISZKAS GRABORIUS MAHANAY CITY, PA
Laidoja kunus numirusu, Pasamd automobilius, rignius ir vezimus de- laidotviu, krikscziniu, veseliju, pasi- vazinajimo ir tt. Krausto dalgtus ir tt
320 W. Centre St. Mahanoy City, Pa

LIETUVISZKAS SAPNINYKAS

Arba iszguldimas Sapnu
205 Puslapiu — 310 Paveikslu.
Tiktai 75c. ir mes uzmokame nusiuntimo kasztus. Prisiuskite 75c. o tuojaus gausite knyga per paczia. Adresavokite:
W. D. BOCZKOWSKI- CO.
MAHANAY CITY, PA.

CUNARD LINE LAIVAS SAXONIA

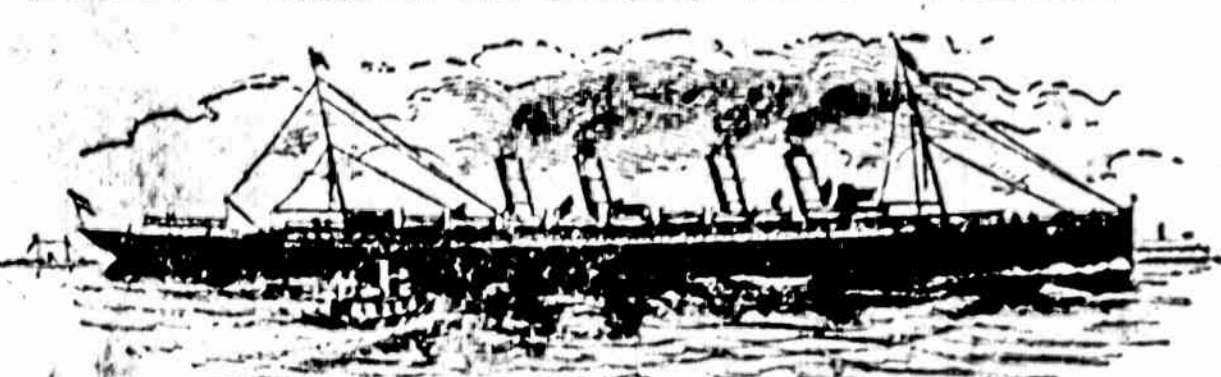
14,300 tonu, iszplauks
18 DIENA JANUARY, 1921
Kabinas \$180.00. Treczia klasa \$125.00.
War Tax \$5.00.

DIDZIAUSI LAIVAI TIESOG IN HAMBURG

3 klasa in Eidkunus per Hamburga \$130.40.
(Priedant \$5.00 War Tax)

Jusu mieste randasi Cunard Agentas, kreipkites pas jin.

PIRMUTINIS IR SENIAUSIAS LIETUVISZKAS NAMAS ARBA HOTELIS NEW YORKE.



LIETUVIAI KREIPKITES PRIE SAVUJU:—

Jeigu ne norite buti apskriauti, atvikia in New Yorka, tai tiesog kreipkites pas Geo. J. Bartaszia, Agentu, nes jis yra visiem gerai zinomas zinogus. Parduoda laivakortes ant visu liniju in ir isz Lietuvos. Iszmalno ir siunczia pinigais in visas dalis svieto pagal dienos kursa. Parupina pasportus isz Suvienytu Valstiju. Pastinkam zmonis ant gelezinkelio stociu New Yorke pribuvus isz kitu miestu. Suteikiam nakvine nes uzlaikom nama su 33 kambarais. Paleidziam pasažierius ir ju bagazius ant laivu. Zodziu sakant pilnai buna aprupinti kurie kreiplasi in musu virsz-mineta agentura su reikalais, vargo ir nelaimės nedatis niekados. Tautieciai brangus kurie manot keliaut in Lietuva kviecziam visus kreipkites in musu agentura per laiszka ar ypatiszka. Gausite sanziniuszku patarimus nes mus prideriste yra tarnaut visuo- menej labui. Reikalaukite laivakorceziu ir pinigų kurso in musu arti- miausia ofisa.

GEO. J. BARTASZIUS, 498 Washington St. New York.
Telefonas: Spring 9537.

Buckwalter Peczei



Yra padirbtas isz geriausio gelezies. Turesite maziaus iszkascziu del pataisymu.

Grotai ir vidurys yra teipgi padirbti isz gero gelezies kad ant ilgio laiko uztektu. Vis yra geriau moketi preke uz gera pecziu negu moketi kozna meta uz pataisymus.

BUCKWALTER ENAME- LAVOTI PECZIAI suzedina jums darbo, nereike szvakso nei szpeceziu.

Yra skirtumas tarp enamelo ant pecziu. Nekuris enamelas yra kaip kvarba, jisai sutruks ir nusilupa. Bet Buckwalter pecziai enamelas yra uzdetas atsakancziai, nesutruksa nei nesilupa, yra tai tikrasis enamelis. Todel pirkite geriausi pecziu o busite uzgandinti.

GUINAN'S

MAHANAY CITY, SHENANDOAH, MT. CARMEL.

Sztai Koki Prieteli Turite Merchants Banking Trust Co. Banke

Yra tai pirmutine Banka Mahanoy City ka pradejo moket procenta ant sudetu pinigų.
Yra tai Banka in kuri ateinate, kada reikalaujate pagelbos kada perkate namus.
Yra tai Banka kuri pagelbstu jums atmoketi skola per lengvas menesines mokeskes arba teip tankai kaip jums geriausia iszpuala moketi.
Yra tai Banka kurios virszininkai yra juso tautieciai ir pazinstami.
Yra tai Banka in kuri galite ateiti ant rodos arba informa- cijos, kada norite kur investyti pinigais arba pirkti namus.
Yra tai Banka, kurioje jancziate lyg save name.
Yra tai juso Banka.

Pasakykite savo draugams ir pazinstams kad detu savo pinigais in Merchants Banking Trust Co. Banka. Szita Banka zino kaip jums geriausia pagelbeti.

MERCHANTS BANKING TRUST CO., MAHANAY CITY, PA.

— DIREKTORIAI —
D. M. Graham, Pres. L. Eckart, Vice-Pres. D. F. Guinan, Treas.
J. H. Garrahan, Attorney W. F. Rynkewicz A. Danilewicz M. Gavula
P. C. Penton T. G. Hornsby